crime scene 7

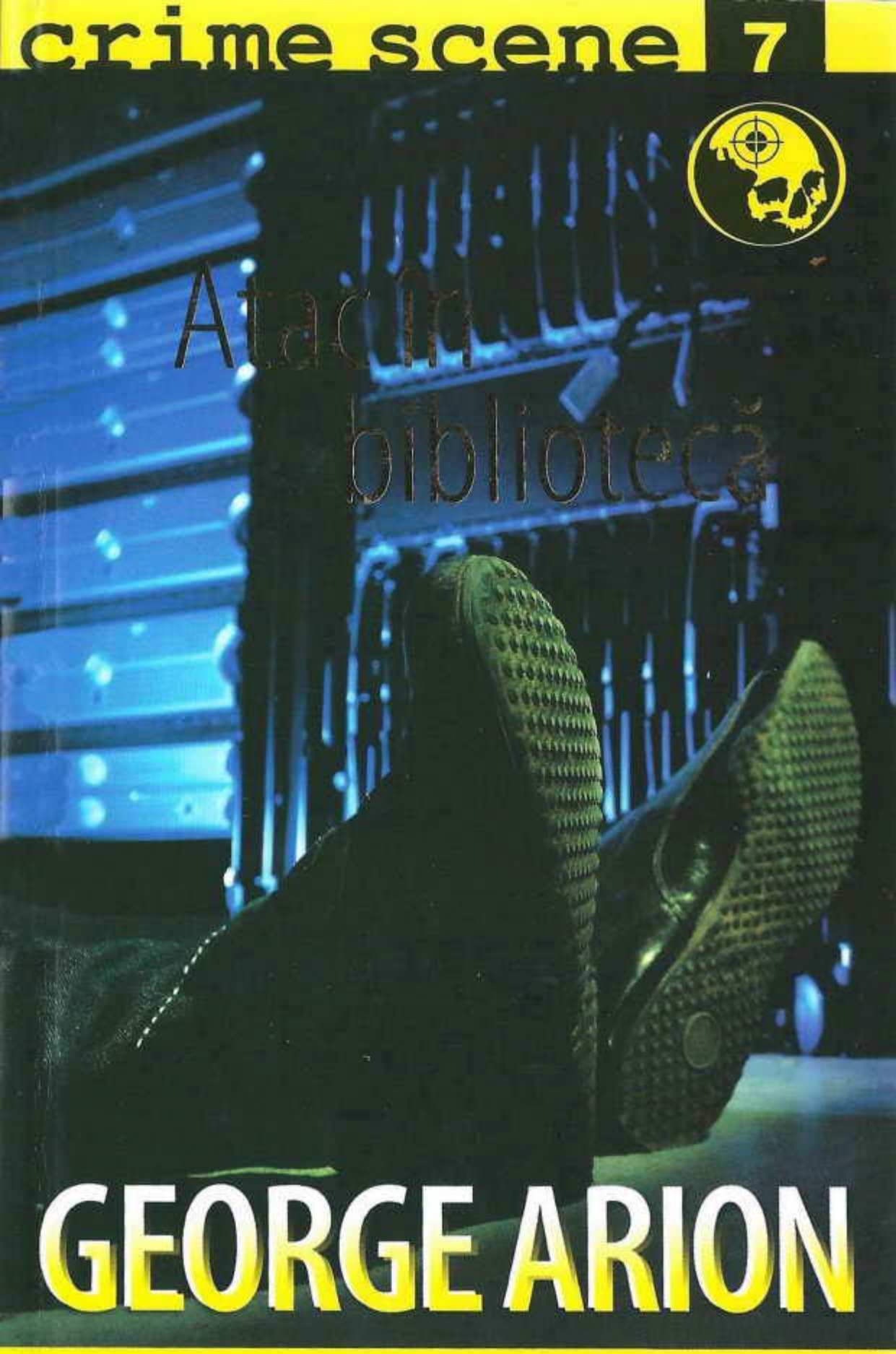

Atac în bibliotecă

GEORGE ARION

„Cu George Arion începem să avem şi noi un roman poliţist autohton."
Ov. S. Crohmălniceanu

GEORGE ARION

Atac în bibliotecă

Un ziarist - Andrei Mladin. Multe victime. Şi mai mult umor: „Cadavrul se află în dreapta mea, aşezat pe un maldăr de cărți. Altă dată m-aş fi repezit zglobiu ca un pițigoi să le pun în rafturi. Acum, mă uit năuc la omul care zace într-o baltă de sânge. Îl cheamă Valentin, da' ce caută în casa mea şi de ce are o asemenea rană la cap nu pot să vă spun nici să mă ardeți cu fierul roşu..."

O poveste pe care o vei urmări cu sufletul la gură până la finalul dramatic şi intens, când vei putea spune, fără rețineri, că tocmai ai terminat de citit o carte.

„Avem un Chandler! Nu un imitator, nu un epigon ci, pur şi simplu, un Chandler carpato-dunărean."

Ioan T. Morar

„Nu cred să existe în literatura noastră actuală vreun personaj care să-l întreacă în popularitate pe Andrei Mladin."

Tudorel Urian

„*Atac în bibliotecă* se remarcă prin umorul de înaltă calitate, rod al unei înzestrări native, atent supravegheate de cultură."

Ion Cristoiu

ISBN 978-973-733-298-1
9 789737 332981

Crimescene Publishing
FLACĂRA
t... TRITONIC

Atac în bibliotecă

George Arion
Atac în bibliotecă

Copyright © GEORGE ARION 1983
Copyright © CRIME SCENE PUBLISHING 2008 pentru prezenta ediție

CRIME SCENE PUBLISHING
Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@crime-scene.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77
www.crime-scene.ro

CRIME SCENE PUBLISHING - imprint al grupurilor FLACĂRA și TRITONIC
Editor - coordonator: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARION, GEORGE
Atac în bibliotecă/ George Arion
București: Crime Scene Publiching, 2008
ISBN 978-973-733-298-1

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Ilustrația copertei: © Claus Jepsen | Dreamstime.com
Redactor: POMPILIU LAURENȚIU DUMITRECU
Culegere: GEORGE ARION jr.
Tehnoredactor: LAURA TIBĂR
Comanda nr. 162 din 30.10.2008
Bun de tipar: octombrie 2008
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

George Arion

Atac în bibliotecă

Cu o Postfață a autorului

crime scene

GEORGE ARION

S-a născut la 5 aprilie 1946 la Tecuci.

CĂRŢI PUBLICATE:

Interviuri I – 1979; *Copiii lăsaţi singuri* (versuri) – 1979; *Alexandru Philippide sau drama unicităţii* (eseu) – 1981; *Interviuri II* – 1982; *Atac în bibliotecă* (roman) – 1983; *Amintiri din cetatea nimănui* (versuri) – 1983; *Profesionistul* (roman) – 1985; *Trucaj* (roman) – 1986; *Dialogul continuă* – 1988; *Pe ce picior dansaţi?* (roman) – 1990; *Crimele din Barintown* (povestiri) – 1995; *Nesfârşita zi de ieri* (roman) – 1997; *Traversarea* (versuri) – 1997; *Viaţa sub un preşedinte de regat* (publicistică) – 1997; *Uite cine nu vorbeşte!* (versuri pentru copii) – 1997; *O istorie a societăţii româneşti contemporane în interviuri 1975-1999* (vol.I-II) – 1999; *Detectiv fără voie* (roman) – 2001; *Cameleonul* (roman) – 2001; *Anchetele unui detectiv singur* (povestiri) – 2003; *Scena crimei* (piesă de teatru) – 2003; *Liniştel Corupţii lucrează pentru noi* (publicistică) – 2003; *Spioni în arşiţă* (roman) - 2003; *Necuratul din Colga* (roman) – 2004; *O istorie a societăţii româneşti contemporane în interviuri* (vol I-II; ediţia a II-a) – 2005.

AUTOR AL SCENARIILOR LA FILMELE:

Enigmele se explică în zori (1989); *Atac în bibliotecă* (1992) şi al scenariului la filmul serial tv *Detectiv fără voie* (2001) – 10 episoade.

Autor al libretului operei *În labirint* de Liana Alexandra.

Autor al monologului dramatic *Autograf* – 150 de spectacole pe scena Teatrului Naţional Bucureşti.

PREMII, DISTINCŢII:

Premiul revistei *Amfiteatru* – 1970; Premiul revistei *Flacăra* – 1982; Premiul Uniunii Scriitorilor – 1985; Premiul revistei *Tomis* – 1994; Premiul Uniunii Scriitorilor – 1995; Premiul Uniunii Scriitorilor – 1999; Premiul Ministerului de Interne – 1999, 2003.

Cetăţean de onoare al oraşului Tecuci

1

Cadavrul se află în dreapta mea, așezat pe-un maldăr de cărți. Altădată m-aș fi repezit zglobiu ca un pițigoi să le pun în rafturi. Acum, mă uit năuc la omul care zace într-o baltă de sânge. Îl cheamă Valentin, da' ce caută în casa mea și de ce are o asemenea rană la cap nu pot să vă spun nici să mă ardeți cu fierul roșu. În treacăt fie zis, când i se pomenea de un astfel de supliciu, bunicul meu nu spunea decât atât: „Brr! Odios!" Am încheiat citatul. De câteva minute mi-am venit în fire ca un bolnav adormit din greșeală pentru o operație care trebuia făcută altcuiva. Încerc să înțeleg ceva din ceea ce s-a întâmplat în jur; nu reușesc. Întotdeauna în momentele cheie materia mea cenușie ține să nu mă inoportuneze cu prezența ei și îmi înmânează o cerere de concediu pe termen lung. Desigur că i-o resping dându-i din nou un ultim avertisment. Mă doare îngrozitor capul; în gură am un gust atât de amar încât îmi propun să mă duc urgent la bucătărie și să iau o bucată de zahăr. N-am avut niciodată un țel mai greu de atins. Mai degrabă mă târăsc pân-acolo, sprijinindu-mă de pereți. Dușumeaua e în plin tangaj. Nu m-ar mira să aud de undeva un glas care să îmi ordone prin portavoce să mă cațăr pe catarg ca să raportez de-acolo dacă se zărește țărmul. Spre bucuria mea, oricât mi-aș încorda auzul, nu

aud o astfel de poruncă. Noroc că nu mă văd părinții, altfel aș avea parte de-o predică pe cinste, presărată cu pilde despre diverse cunoștințe care n-au sfârșit glorios. Mi s-ar aduce cu siguranță aminte că dacă în copilărie aș fi luat sârguincios untură de pește și n-aș fi alimentat cu ea diferite crăpături ale dușumelei, ca Tom Sawyer, chipurile din milă, ca să nu ruginească scândurile, dacă n-aș fi fugit ca un laș din prima zi de la grădiniță când educatoarea m-a întrebat cum mă cheamă, și dacă la școală aș fi înțeles că profesorii care combăteau mendel-morganismul îmi spuneau lucruri mai importante decât cele aflate din romanele de aventuri citite pe sub bancă, alta ar fi fost traiectoria mea în viață. Oricine s-ar amuza să contemple un vlăjgan de un metru și optzeci și doi de centimetri și de 75 de kilograme (netto) înaintând ca pe un teren minat spre dependințele casei sale. Cu o hartă și cu o busolă cred că m-aș fi descurcat mai lesne. N-aș fi intrat mai întâi în debara, unde m-am încurcat printre niște haine, și eventual aș fi evitat să dărâm o vază cu flori, ce-i drept cam ofilite. După lungi peripeții ajung în bucătărie unde un observator federal ar constata un alt dezastru: pe masă stau goale o sticlă de votcă și trei de vin. Rapiditatea în numărarea fiolelor o am moștenire de la bunica. Imediat ce sesiza că avântul bahic al unor comeseni depășea limitele bunului simț strămoșesc, ea spunea îmbufnată: „Uite cât ați băut!" Și dădea cifra exactă. La care bunicul îi răspundea arătând cu un gest larg navetele cu bere sau frapierele cu sticle nedesfundate: „Da' cât mai avem, da' cât mai avem!". Am încheiat citatul. Pretutindeni în bucătărie sunt pete de băutură și resturi de mâncare zac prin farfurii așezate alandala. Oricât m-aș freca la ochi, tot același câmp de luptă răscolit de un vrăjmaș cu o tehnică militară bine pusă la

punct mi se înfățișează în toată splendoarea lui. Pur și simplu îmi pare că visez: nu-mi aduc aminte să fi băut și să fi mâncat aseară acasă. Mai ales asemenea cantități care depășesc cu mult capacitatea mea de îngurgitare și par mai potrivite pentru a potoli foamea unei garnizoane scăpate de sub un asediu îndelungat. Renunț la bucățica de zahăr și mă conving că trebuie să mă duc la baie. Îmi vâr capul sub un jet de apă rece. Fără să mă mai șterg, mă târăsc în dormitor, mă cațăr în pat folosind alpenștocul și pioletul și mă așternpe un somn de câteva ceasuri, de parcă aș fi luat din greșeală un pumn de somnifere în loc de unul cu alune.

Se face seară când mă trezesc și mă dau jos din pat fără să mai am nevoie de o scară. Dispoziția nenorocită de dinainte mi-a mai trecut. Însă acum mi s-a făcut o frică îngrozitoare. Poate totuși am avut halucinații, îmi spun cu glas tare ca să mă încurajez, și merg în bibliotecă să mă dumiresc dacă trupul respectiv nu și-a strâns catrafusele și a șters-o. Da' unde ați vrea să fie, cetățeni și cetățene? Rotația pământului nu l-a clintit nici măcar cu un centimetru. Acum însă am luciditatea necesară ca să inspectez mai atent locul. În primul rând mă enervez fiindcă o sumedenie de cărți sunt împrăștiate pe jos. Un fotoliu e răsturnat, iar câteva fotografii ale unor scriitori clasici au fost risipite din mapa unde le țin de obicei. Cine le-o fi răvășit astfel o fi crezut că sunt poze de familie. Pe jos zace și manuscrisul cărții la care lucrez având doar așa, de chichi machi, titlul provizoriu *Argoul ca jargon*. Dacă l-ar vedea, lingviștii ar sări în sus de indignare. Da' dacă l-ar vedea un procuror pe nea Valentin, tocmai bun de pus în pardesiu de scânduri, cum ar reacționa? Nu-ți trebuie cine știe ce pregătire criminalistică pentru a pricepe că aici s-a bătut cineva cu

destulă competență. Oricine ar trage concluzia că eu și omul acela care a încremenit pe covor ne-am străduit să realizăm o scenă capabilă să stoarcă lacrimi și unui călău în pragul pensionării. E adevărat, a fost nevoie de ceva trudă, dar rezultatul are toate șansele să fie catalogat drept mulțumitor.

Descopăr și cu ce-a fost omorât Valentin: cu una dintre halterele cu ajutorul căreia dimineața ar trebui să-mi dezmorțesc mușchii. Le țin doar ca decor, să fac impresie bună vizitatoarelor. Bravo ție, Andrei Mladin, ziarist român în viață! Mai bine zis, încă în viață! Pentru că nu văd ce scăpare mai ai după chestia asta! Te-apuci și bei cu oamenii – pe care nici nu-i știi prea bine – îi ademenești ca un sadic în bârlogul tău, te iei la harță cu ei și le faci de petrecanie! Ce ți-a făcut bătrânelul? Ăsta e respectul pe care-l acorzi tu celor mai în vârstă ca tine? În loc să le oferi locul în tramvai – faptul că mergi cu mașina nu e o scuză –, să-i ajuți să traverseze strada sau să le tai lemnele, tu le dai cu halteran cap? Dacă-ai fi pe-un alt meridian n-ai scăpa de scaunul electric pe care ai fi prăjit ca un pui la rotisor, oricât ai susține la proces în fața juraților că medicul nu ți-a recomandat niciodată șocuri electrice sau că nu ai avea carnea prea fragedă. Parcă frăgezimea mai contează!

Buuun. Totuși, dați-mi voie, frați căuzași, să nu înțeleg cu nici un chip ce s-a-ntâmplat. În primul rând, nu-mi aduc aminte să fi venit vreodată cu Valentin la mine, chiar dacă l-am simpatizat din prima clipă când l-am cunoscut. Sincer să fiu, nu țin minte nici să fi băut aseară atât de mult încât să nu mai știu ce întreprind și în numele căror idealuri. Iar memoria mea exersată cu ajutorul reținerii a zeci de numere de telefon ale unor persoane cât se poate de drăgălașe nu catadicsește de astă dată să mă lămurească deloc cum

m-am întors acasă. Când o să am timp, o să-mi cumpăr o memorie de calculator, și să nu mai fiu eu odrasla doamnei Mladin dacă o să mai permit scurgerile de informații. Sau, și mai bine, o să-ncep să iau Glutacid.

Așa... Să fac mai bine ordine în jur și abia pe urmă să încerc să limpezesc situația. De altfel și bunicul spunea: „O casă curată ca un pahar stimulează gândirea". Am încheiat citatul. În primul rând trebuie să mă descotorosesc de cadavru. La miliție nu pot da în nici un caz telefon. Ce explicații să le-ndrug când am o asemenea pauză în amintiri? Nu mai ies din încurcătură niciodată sau, dacă reușesc să scap, se va face atâta vâlvă în jurul numelui meu încât pot să pun liniștit condeiul în cui și să m-apuc să combat gândacul de Colorado pe ogoarele patriei. Eu am nevoie de-o anchetă discretă, făcută de un om care să nu bată toba, fiindcă și așa am câțiva amici care-așteaptă cu un entuziasm nereținut clipa în care o să-mi frâng gâtul. Ei bine, sper că n-am s-o fac. Anunț pe-această cale că partida nu s-a sfârșit. Celui care m-a provocat n-o să-i fie moale, mă îmbărbătez eu, și-apoi mă cuprinde din nou disperarea. Ce-ar fi făcut bunicul într-o astfel de împrejurare? I-ar fi spus cu siguranță bunicii: „Femeie, vezi că niște golani ne vor răul. Mi-e prea silă să mă ocup de ei. Prinde-i tu și dă-i pe mâna miliției". Am încheiat citatul. Iar el ar fi rămas la fel de senin și ferm convins că treaba va fi dusă la bun sfârșit de consoartă.

Câteva clipe mă gândesc și ajung la concluzia că o persoană mai discretă și totodată plină de solicitudine față de mine nu pot fi decât eu însumi. Indiferent de protestele de la galerie, eu voi conduce ancheta. Arunc o privire recunoscătoare către raftul cu cărți polițiste și m-apuc de treabă.

Prima problemă de rezolvat: cum să scap de cadavru măcar câteva zile? Cu elanul spre curățenie al celor din bloc, dacă îl pun în spălătorie e găsit imediat. Să-l las în lift și să mă prefac a nu ști nimic ar fi o eroare la fel de mare, chiar dacă, uneori, noaptea, câte-un beţiv își găsește acolo culcușul. Cel mai bun lucru e să-l duc la subsol; acolo e și răcoare. Ideea e bună, da' cum să-l car? N-am încotro, trebuie să risc. Aștept să se facă miezul nopții, îl iau pe Valentin de-un braț și îl târăsc după mine ca și cum ar fi afumat în urma consumării porțiilor de țuică ale unui întreg batalion. Intrarea mea în rol se face perfect, încât chiar ajung să-l mustru cu blândețe fiindcă la anii lui îi mai trage cu spirtoasele. Probabil că se rușinează de vreme ce nu-mi răspunde. E mai greu decât arată înfățișarea lui fragilă. Iertați-mă că fraza de mai sus e un loc comun; da' cine cară un cadavru nu se poate abține să n-o rostească. Prin vizorul ușii nu se vede nici țipenie. Îl las pe Valentin în hol și ies pe palier. De-acolo chem ascensorul. Îl iau din nou pe Valentin la braț și când liftul ajunge la etajul nostru dau să intru în el. O mișcare stângace ne este fatală și ne prăbușim amândoi cu papainoagele-n sus, stârnind un vacarm care contrazice categoric instrucțiunile afișate la avizierul blocului. Cu eforturi supraomenești pătrundem totuși în lift și răsuflu ușurat abia când apăs pe butonul de parter. Ajunși jos, deschid cu precauție ușa și o închid repede la loc. Vecina mea de palier, gata să preschimbe prefixul vârstei din 5 în 6, solitara duduie Margareta, reîntoarsă de cine știe unde tocmai la ora asta, așteaptă plină de încredere în fața liftului. Propulsez imediat ascensorul din nou spre etajul șapte unde locuiesc. Aici m-așteaptă o surpriză la fel de agreabilă. Un mustăcios, musafir al familiei Nedelcu, vecină de palier cu mine,

râvnește să pătrundă și el în ascensor. Vehemența cu care mă opun stârnește stupoarea celor care-și însoțesc oaspetele. Cu ușile închise la loc apăs pe butonul de etajul trei. La acest nivel e liniște. Cobor pe scări trambalându-l cum pot pe Valentin. Între timp răsună huruitul ascensorului care a coborât chemat de duduia Margareta, a urcat cu ea și apoi a făcut cale întoarsă cu mustăciosul. Când aud ușa blocului închizându-se după el, cobor până la parter. Nimeni. Un bec chior luminează cutiile poștale și un afiș prin care locatarii sunt îndemnați să nu rămână în urmă cu plata întreținerii. Mă angajez solemn să țin seama de-această invitație. Până la ușa de la subsol mai cobor câteva trepte într-o accentuată stare de epuizare psihică și fizică. Iertați-mă, fraților, dar când ai cunoștințe medicale oricât de rudimentare nu te poți abține să nu încerci, chiar și cu timiditate, să-ți analizezi starea sănătății și eventual să-ți prescrii și un tratament. De mare folos mi-ar fi să mă aflu pe plaja pe care o zăresc în grabă într-o fotografie color țintuită în perete pentru a spori frumusețea ambianței. Poza e cam pătată de muște însă tot înțeleg că vreo câteva persoane de sex feminin care stau tolănite la soare n-au cheltuit prea mulți bani pentru a-și acoperi formele de relief.

Ușa e-ncuiată, însă am avut prevederea să iau cheia de la lacăt. Deschid fără prea mare zgomot, pătrund în hruba aceea inospitalieră și depun cadavrul într-un ungher. Defunctul mi-a fost drag, da' las lacrimile pentru mai târziu. Cum aș putea să-l răzbun și să-mi apăr și pielea dacă aș scânci ca o domnișoară de pension care a auzit pentru prima oară un ofițer de husari înjurând de mamă? Ies, încui cu un lacăt pe care l-am adus special, ca să nu mai intre orice nepoftit. Pe drumul de întoarcere mai arunc o

ocheadă la trupurile acelea bronzate și îmi dau seama cu plăcere că lângă ele, pe plajă, este loc destul și pentru mine.

Iată-mă din nou în apartament. N-au trecut mai mult de cincisprezece minute de când am plecat de-aici, da' parcă s-au scurs veacuri. Inima nu-mi mai bate atât de nebunește, altfel ar trebui să-și caute un piept mai încăpător. Dar când să spun că totul e-n ordine, țârâitul soneriei îmi răscolește întreaga ființă. Primul gând e ăsta: gata, au și aflat, poate că așa e mai bine, se termină cu tot calvarul, și mă reped să descui. Dau ușa larg de perete și, cu ochii închiși – cine-ar putea să fie în fața mea decât doi milițieni siguri pe ei? – exclam întinzând mâinile spre a-mi fi împodobite cu brățări de oțel:

– Luați-mă!

– O, dragule, ce-i cu tine? Ești îngrozitor de palid!

Na, belea! Să avem iertare! Acesta este un glas de civilă. Casc ochii cât niște farfurii de supă și o descopăr pe duduia Margareta. E-mbrăcată așa cum o văzusem venind din oraș, cu un taior și cu o fustă de culoare închisă și de o croială severă, precum îi stă bine unei femei serioase, care își petrece cu chibzuință ultimii ani de viață, mândră de reputația sa de om de o cinste și o corectitudine exemplare. Doar părul strâns într-un coc bogat lasă să-i scape pe frunte câțiva zulufi rebeli și șmecherești care, împreună cu veșnicul zâmbet din colțul gurii, o fac nespus de simpatică pentru cei mai mulți și îi îndeamnă să se întrebe cum o fi arătat în tinerețe această făptură.

Nu-mi retrag mâinile cu destulă repeziciune ca duduia să nu remarce:

– Să-ți mai tai unghiile, Mladin dragă. Știu o manichiuristă grozavă. Îți taie pielițele așa de ușor încât tu o-ntrebi dacă nu se apucă de lucru, iar femeia îți spune că a și

terminat. În același timp îți comentează și ultimul spectacol de la circ. E expertă în materie: se dă în vânt în special după dresurile cu elefanți și șoareci.

– Mulțumesc de grijă. O să vă cer mâine adresa acestei persoane. Și când o să mă duc la ea o să fiu atent să-i dăruiesc ceva pe măsura interesului său pentru artă. Chiar un elefant nu promit, da' de un șoarece tot se mai poate face rost în ziua de azi. Deocamdată însă aș prefera să dorm. Mi-e perfect egal cât de mari îmi sunt unghiile. Nu obișnuiesc să sfâșii așternuturile, mai ales pe ale mele.

Duduia însă nu se dă bătută.

– Nu prea mi-e somn. N-ai vrea să bem ceva? Am adus un coniecel, se alintă ea. Unul grozav: SKEN-DER-BEU, silabisește cu greutate distinsa cincagenară fluturându-mi o sticlă pe la nas.

Mă uit atent la femeie. Ce-a apucat-o? Nu mi-a mai făcut niciodată o asemenea propunere. De când a dat-o pe ulei? Ia să fiu mai atent: cât o fi duduia de adorabilă am auzit că e o băgăreață cum nu s-a pomenit. Se zice că din curiozitate a numărat odată cu câți bolovani e pietruită strada noastră.

Gândul c-aș putea să gust vreo licoare face să se-nvârtească rapid decorul din jurul meu. Cât despre perspectiva unei companii cum e cea a Margaretei nu pot spune decât că era mai bine ca la ușă să-mi fi sunat doi reprezentanți ai legii.

– Nu, mulțumesc, sunt mort de oboseală. Mâine trebuie să mă scol devreme.

– Da, știu, voi ziariștii alergați mereu, oftează ea cu înțelegere. Și continuă cu o vioiciune care îi contrazice starea de dinainte:

– De ce mi-ai trântit ușa liftului în nas? Am impresia că nici nu erai singur. Ștrengarule, nu te mai astâmperi!

Duduia Margareta se preface că glumește. Ceva din tonul ei mă avertizează că totul e numai trucaj. Să-l fi observat pe Valentin în lift și să-și fi dat seama în ce situație se afla?

– Știți, improvizez eu rapid, medicul mi-a recomandat să fac cât mai multe plimbări cu ascensorul. Diferența de presiune de la etajul șapte la parter asigură organismului un metabolism excelent.

Duduia Margareta se retrage siderată în apartamentul ei. Mai târziu am auzit toată noaptea liftul mergând. Nu mai e nevoie, cred, să spun al cui zâmbet îl căra de la parter la etajul șapte și înapoi.

Încui din nou ușa și mă duc să deretic. Cu covorul nu se mai poate face nimic rezonabil, așa că îl înlocuiesc cu altul vechi. Cu o migală demnă de un bibliotecar care nu s-a mulțumit să învețe doar clasificarea zecimală îmi așez în raft cărțile. Câteva discuri sunt sfărâmate așa că le arunc la coș. Nu-mi pare rău decât de concertul pentru vioară și orchestră de Mendelssohn – Bartholdy. Asta v-o spun ca să vă fac impresie bună. Dacă n-ar fi noapte, aș pune în funcțiune și aspiratorul. Prefer să respect liniștea colocatarilor. Iau o mătură și curăț cu migală cotloanele de cel mai neînsemnat fir de praf. Mă descurc mulțumitor pentru că, la 37 de ani, câți număr, cetățeni și cetățene, sunt singur cuc, așa că am cunoștințe variate în domeniul gospodăriei.

Fac lună și în bucătărie cu un înalt profesionalism, apoi în dormitor și în baie. Apartamentul strălucește de curățenie. Aș putea participa cu succes la concursul „Casa noastră ca o floare", destinat unor largi mase de locatari de pretutindeni. E ora patru dimineața, meteorologii anunță

o frumoasă zi de iunie, soarele va răsări la ora 5,31 și va apune la ora 21, după cum scrie pe calendarul meu de birou, însă pentru mine ceea ce va urma nu va fi decât un coșmar din care poate că mă voi trezi din senin dar, la fel de bine, s-ar putea să nu mă mai trezesc niciodată. Fac un duș zdravăn, mă rad sever, îmbrac o cămașă pe care azi o pun pentru întâia oară și trag pe mine niște pantaloni negri proaspăt călcați. În picioare iau o pereche de pantofi cu talpă moale și odihnitoare. Dacă nu s-ar toci, ți-ar fi drag să faci înconjurul lumii pe jos. Cine m-ar psihanaliza ar zice fără-ndoială că vreau s-alung spectrul grijilor și să mă cred descins într-un univers confortabil și prietenos. Ei bine, așa este. Așezat într-un fotoliu, pun un disc de Vivaldi, dau drumul la pick-up și încerc să-mi adun gândurile. Sincer să fiu, e destul de greu. Da' e-n joc viața mea, așa că merită efortul.

2

Casa era ca o cetate. Am descoperit cu greu soneria ascunsă de zorelele crescute pe gardul de piatră. O voce din zid mă întrebă cine sunt. Nu-mi place să discut cu gardurile, da' de data asta m-am grăbit să mă recomand. Se auzi un clinchet şi poarta se deblocă. Am pătruns într-o curte încărcată de verdeaţă şi străbătută de o mulţime de alei pe care un tanc de mărime mijlocie putea circula liniştit. Un havuz prea bogat ornamentat după gustul meu împrăştia spre cer o jerbă de apă multicoloră în bătaia soarelui şi răcorea aerul din acest perimetru răpit parcă din paradis cu aprobare specială. Într-un ungher al curţii, atât de îndepărtat încât l-aş fi putut studia mai bine cu o lunetă decât cu ochiul liber, se înălţa un garaj impunător. Uşile erau deschise; din el ieşi pentru o clipă un om în salopetă şi purtând în mână o cheie, desigur, franceză. Se uită la mine o clipă neînţelegând de unde am apărut şi pe cine caut, da' îmi răspunse binevoitor la salut şi pe urmă dispăru din nou în garaj. Aveam să aflu mai târziu că se numea Ionuţ Axinte şi era şoferul vestitului doctor Paul Comnoiu. O căutam pentru un interviu pe fiica acestuia, Mihaela Comnoiu, o violonistă ajunsă celebră în toată lumea la 30 de ani. Pe treptele de marmură ale casei mă aştepta un bătrânel, Valentin, care, împreună cu soţia sa,

Maria, aveau în grijă gospodăria pretenţioasă a doctorului. Dacă l-ai fi pus pe moşneag lângă o trestie n-ai fi ştiut care e mai firav. În orice caz, pe el l-ai fi depistat după statura mică. Omuleţul îmi strânse mâna ceremonios şi mă introduse într-un hol în care-ar fi putut uşor să intre apartamentul meu de două camere şi dependinţele respective. Rămânea loc şi de garaj. După aceea am intrat într-un salon atât de impozant încât, cufundat într-un fotoliu, păream pur şi simplu un ţânţar anofel în vizită la un dinozaur. Scenografia dovedea nu numai cheltuirea unei grămezi de bănet, da' şi bun gust. Bineînţeles, tablouri, bineînţeles vase scumpe, bineînţeles covoare care făceau de neauzit chiar şi o locomotivă care ar fi trecut peste ele. Am obosit de-atâtea descrieri aşa c-o las baltă. Mai închipuiţi-vă şi singuri. Amintiţi-vă cam cum arată cea mai grozavă casă pe care aţi văzut-o şi apoi uitaţi-o rapid; locuinţa doctorului e şi mai şi.

Vreo zece minute am fost lăsat să mă desfăt estetic cu o priveliştе pe cinste. Probabil că asta face parte din protocol, mi-am zis. Aşa simte omul mai bine unde-a intrat şi cu cine are de-a face. Dacă dai buzna ca nesimţitul şi stai imediat de vorbă cu proprietarii rişti să crezi mai târziu că te-ai întâlnit cu ei la un club sindical.

Când a apărut şi gazda mi-am dat seama că m-am pripit spunând c-am obosit de atâtea descrieri.

Jur pe sănătatea doamnei Mladin c-aşa ceva n-am văzut în viaţa mea şi vă rog respectuos să credeţi că nu vorbesc în necunoştinţă de cauză. Era înaltă de aproape un metru şaptezeci, îşi unduia talia strâmtă ca de viespe supusă unui sever regim alimentar, având totuşi mai jos nişte rotunjimi capabile să facă să renunţe la soldă un regiment de cavalerie numai pentru a le contempla.

Pantalonii blue-jeans puneau și mai mult în evidență lungimea unor picioare capabile să parcurgă distanța București – Ploiești în mai puțin de o oră. Bluza, fără croială complicată și de culoare albă, era într-o anumită porțiune a ei tot atât de bombată ca pânzele unei fregate care a prins un alizeu din pupa. Dumnezeule, mai era și blondă, și voi știți cum sunt eu, fraților: când văd blondă parcă văd brunetă. Totuși, fără glumă: mă-nnebunesc blondele și mai ales cele autentice! Numai ochii ei aruncau o privire care nu corespundea idealului meu feminin. Parcă avea ochii unei girafe care se uită de sus în iarbă să vadă ce muscă a strivit.

– Să-mi spui și mie când termini cu vizionarea, mi se adresă ea de la-nceput familiar. Nu de alta, da' am impresia că de când am intrat nu ți-am auzit răsuflarea și nu m-aș pricepe să-ți fac respirație gură la gură, mai ales că n-aș simți nici o plăcere.

Redevin subito nepotul bunicului meu, cel care zicea: „O zi fără o femeie e o zi pierdută". Am încheiat citatul.

– Ascultă, duceso, îi spun, ar fi bine ca atunci când apari undeva mai întâi să anunți. Nu de alta, da' nu toți au inima la fel de zdravănă ca a mea.

Chicotește ușor amuzată, semn că apreciază bancurile în limita fondului principal de cuvinte.

– Bei ceva?

– Nu; am venit cu mașina și șoferul meu personal e în concediu, așa că trebuie să conduc eu, îi răspund rușinat ca o fecioară care trebuie să renunțe pentru prima oară la veșminte în fața unui bărbat și tocmai atunci se nimerește să aibă furoul puțin rupt.

– O cafea?

– Nu, mulţumesc, nu beau nici cafea şi nici nu fumez. Viciile mele sunt de altă natură.

Am stat trei ore la ea. Mi-a răspuns la început cât se poate de banal, de parcă ar fi vorbit despre cineva fără nici o legătură cu viaţa sa. Treptat, însă, am reuşit, cu întrebările mele, să-i îndepărtez crusta de indiferenţă şi orgoliu care o făcea să se creadă mai presus de ceilalţi semeni. La sfârşit nu m-ar fi mirat dacă ar fi îngenuncheat pe covor şi m-ar fi cerut de bărbat. Iar eu, uitându-mă la ceas, i-aş fi răspuns: „Cât e ora? A, regret, a trecut de 12... După ora asta nu mai primesc cereri în căsătorie."

Şeful meu de secţie şi-a manifestat mulţumirea pentru interviu în felul său caracteristic:

– Mda... Nu e rău...

Cred însă că după ce-am ieşit din birou îşi freca mâinile de bucurie pentru că revista noastră publică primul interviu mai amplu cu Mihaela Comnoiu. L-am iertat fiindcă mi-am dat seama că ştiinţa conducerii îi interzice să-şi manifeste o stare de extaz în faţa subalternilor.

Interviul a apărut cu o fotografie şi cu câteva date biografice ale violonistei. Am primit multe telefoane de felicitare, semn că Galaxia Gutenberg nu e deloc în decădere, cum socotesc unii. Da' de câte ori suna telefonul, mă grăbeam să ridic receptorul sperând că e Mihaela. După cum bine bănuiţi, nici vorbă să fie persoana în cauză. Aşa cum spunea deseori bunicul în clipele sale de voioşie – destul de dese şi lesne de provocat cu o cantitate neglijabilă de ţuică – „femeile aparţin învingătorilor". Am încheiat citatul. Avea dreptate bătrânul. Oricât mi-aş fi analizat situaţia, numai în postura unui tip căruia îi intră careu după careu la o foiţă nu mă vedeam. Nici bunicul nu fusese un învingător, dacă filozofa în acest mod. Ce-aş fi putut să fac

decât să mă resemnez cu galoanele de învins pe considerentul că e-o chestiune ancestrală? În curând aveam să citesc într-un colț de ziar că Mihaela Comnoiu concertează pe undeva, prin Europa, în locuri unde soarele răsare mai târziu decât la noi.

De-aceea surpriza fu cu atât mai mare când, într-o seară, în receptorul pe care îl ridicasem cu un gest plictisit, i-am auzit glasul:

– Andrei Mladin?

– Da.

– Aici Mihaela Comnoiu.

Brusc am simțit nevoie de asistența unui logoped cu experiență. Am reușit totuși să îngaim:

– Sărut mâinile.

– Știu că am fost nepoliticoasă pentru că nu ți-am dat un telefon de mulțumire pentru interviu.

Hait! Ducesa fraterniza brusc cu plebea.

– Vai, nu era nevoie!

Perfid mai sunt câteodată!

– Aș vrea să par mai puțin odioasă și te-aș invita să vii mâine seară la concertul meu de la Ateneu. Desigur, numai în cazul în care știi unde e Ateneul și cam ce se petrece acolo.

Îmi venea să strig: Mai încape vorbă!, dar am fost cât se poate de reținut. Mi-am îngăduit răgazul să-l scarpin după urechi pe motanul meu de cinci kile, Mecena, apoi am răspuns vag visător:

– Mâine seară? Ce e mâine seară? A, da... cu plăcere.

– Te-aș mai ruga ceva: să vii să mă iei cu mașina. A mea e în reparație.

Sper că-mi ghiciți răspunsul.

A fost afirmativ, fraților!

Mă aştepta în stradă, cu vioara într-o mână şi cu poşeta în cealaltă. Am coborât, i-am deschis portiera din dreapta, am închis-o după ce s-a urcat şi m-am suit şi eu la volan. Executând tot ritualul ăsta priveam în jur. Norocul meu că, într-un cartier cum e acela în care stă, prietenii mei nu prea se hazardează, altfel aveau de ce râde privindu-mă cum mă fandoseam ca un bătrân ienicer căruia i s-a repartizat pentru prima oară un cort de o singură persoană.

Am discutat puţine lucruri până la Ateneu. Acolo m-a părăsit după ce m-a încredinţat unui plasator care m-a condus în sală. Despre concert n-aş putea spune multe lucruri. Se cânta Ceaikovski. Nu sunt critic muzical, da' măcar atâta pricep şi eu să fac diferenţa între o vioară care e în mâna unui maestru şi cea la care cântă un cârpaci, fie el şi impecabil îmbrăcat. Iar ce auzeam era divin. N-o vedeam decât pe ea. Blondă, îmbrăcată într-o rochie neagră, lungă până la pământ, cu braţele goale care parcă oficiau un mister păgân cu vioara şi arcuşul. Sper că vă place cum mă exprim. Mi-am dat brusc seama c-am căzut în cap după ea şi că de acum viaţa mi s-a complicat într-un chip neaşteptat şi nedorit. Iată-mă şi sentimental. Ce era să fac? Trebuia să n-o mai văd. Lucrul era lesne de realizat. Aş fi năzuit la ceva mai presus de ceea ce mi se destinase aşa că n-avea nici un rost să mă zbucium de pomană. Bunicul spunea în astfel de ocazii sorbindu-şi alene licoarea preferată şi urmărind visător fumul ţigării pe care o pufăia fără prea multă convingere: „Cel mai deştept lucru pe care poţi să-l faci când îţi place o femeie e să fugi de ea". Am încheiat citatul. Eu am un binecunoscut cult al strămoşilor aşa că n-aş fi putut trece peste o astfel de povaţă plină de bun-simţ. M-am ridicat de pe scaun. Privirile consternate ale melomanilor n-au reuşit să mă oprească. După ce-am intrat în

mașină, am pornit în trombă și am gonit în neștire pe străzi. Respectând, evident, viteza legală, oprind la stopuri și având în vedere toate celelalte marafeturi din legea circulației. Când am ajuns acasă mi s-a părut că sunt mai liniștit. Încă înainte de a deschide ușa de la intrarea în apartament am auzit telefonul sunând. Am ridicat agale receptorul și am rămas fără text. Parcă ar fi explodat lângă mine o bombă cu napalm.

– Bună seara.

Era ea.

– Chiar așa de tare ți-am maltratat urechile încât ai plecat în timpul concertului?

– Vai, cum poți crede așa ceva! Pur și simplu mi s-a făcut rău, îngaim eu rostogolindu-mi cuvintele ca pe niște bile propulsate să dărâme o grămadă de popice.

– Nu e nevoie să minți. Și chiar dacă nu-ți place cum cânt, politicos era să nu lași o femeie să se-napoieze cu taxiul, din moment ce a apelat la protecția ta...

– Iartă-mă, dar...

– Nici un dar. Dacă vrei să te iert, te rog ca mâine să treci pe la mine. Și acum, noapte bună. Sper să nu mă visezi în bikini.

Așa au pornit toate necazurile.

3

Cetăţeni şi cetăţene, când aud poveştile de amor ale altora, rareori mă pot stăpâni să nu râd în hohote. Bănuiesc că şi dumneavoastră, atunci când citiţi despre îndrăgostiţi care se plimbă prin parcuri ţinându-se nostalgic de mână şi neîndrăznind să se sărute, căscaţi fără nici o reţinere. De aceea trec peste amănuntele lacrimogene ale idilei mele cu Mihaela. E drept, noi nu ne-am brodit firi prea sfioase. În wigwamul meu şi-au făcut curând apariţia mai multe obiecte ce-i aparţineau. Vă dau cuvântul că e o fată straşnică. Frumoasă foc şi atât de destupată la minte încât statutul meu de celibatar e serios ameninţat pentru prima oară. Iar pentru trufia de care uneori dă dovadă o să-i găsesc eu un leac.

Da' se pare că nu întrunesc sufragiile familionului ei. Sincer să fiu, doctorul Paul Comnoiu mi-a fost antipatic din prima clipă. Nu ştiu ce mari descoperiri a făcut, da' ca om se poartă de obicei execrabil. E mic de statură, gras, poartă ochelari cu o ramă de aur şi are un surâs batjocoritor pe buze. Deşi se apropie de 60 de ani, e de o agilitate surprinzătoare.

La rândul meu, nu m-am lăsat mai prejos şi i-am produs o impresie dezastruoasă.

– A, dumneata i-ai luat interviul acela Mihaelei! A ieşit excepţional. Cel mai mult mi-au plăcut întrebările.

După care s-a aplecat confidenţial la urechea mea:

– Fiicei mele i-am spus invers.

A izbucnit în râs şi s-a amestecat printre ceilalţi invitaţi.

Ne aflam la familia Comnoiu după un nou triumf muzical al Mihaelei. N-aş fi dat prea multă importanţă unei primiri atât de cordiale dacă n-aş fi zărit în ochii doctorului, pentru o clipă, o sclipire duşmănoasă. Sau poate doar mi s-a părut? Ce să fac dacă n-am farmec personal? M-am consolat rapid cu gândul că măcar o parte a familiei Comnoiu mă are la inimă.

O smulg pe Mihaela dintr-un grup.

– Care e mama ta? Nu mă prezinţi? Nu de alta, da' să nu fac o gafă pălăvrăgind în stilul meu caracteristic tocmai în prezenţa ei.

Chipul Mihaelei se întunecă într-o clipă.

– Nu ţi-am spus? Mama e cam bolnavă. Stă mai mult la vila noastră de la munte.

– A, îmi pare rău, zic eu, da' pe Mihaela deja au răpit-o îndatoririle de gazdă.

Îl văd pe doctor cum dispare într-o altă încăpere împreună cu câţiva amici. Ştiam că se duc să facă o foiţă. Nu eram tentat să-i urmez. În afară de şeptic – la care, cu toată smerenia, recunosc că sunt imbatabil – alt joc de cărţi nu cunosc. Mă reped totuşi după ei şi fac o chestie care îi determină să-şi strice frezele de mirare. În camera uriaşă în care intru zăresc pe o masă cu postav verde o bibliotecă pregătită pentru o partidă îndelungată şi spornică. Mă apropii de ea fără să cer permisiunea şi glăsuiesc cu vocea mea care a tulburat numeroase june: Dacă în acest teanc se află un şeptar, ei bine, o să-l tai. Zis şi făcut. De la prima

tăietură scot șeptarul și-i las pe toți mască. Mă retrag din încăpere cu expresia unui cal care, după ce și-a aruncat jocheul, a sărit impecabil toate obstacolele și acum pretinde să fie premiat. Nu dau nimănui nici o explicație. Da' nici nu mă premiază nimeni.

Dincolo răsuna o ispititoare muzică de dans. De ce s-or fi căznind două platinate să-mi arunce ocheade într-un mod provocator? Chiar dacă au niște balcoane formidabile și nu foarte închise, totul e zadarnic. Privirea mea aleargă după Mihaela. Da' ea nu-mi acordă mai multă atenție decât covorului pe care calcă. Un covor, de altfel, minunat, așa că nu înțeleg de ce mă leg de el. Scuză-mă, iubite persan. Am să-ți trimit o scrisoare persană.

La un moment dat îmi dau seama că nu e în regulă ceva. (Remarcați, vă rog, felul iscusit în care am evitat cacofonia.) Un simț special cu care natura m-a înzestrat și de care sunt foarte mândru mă avertizează că în aer e ceva suspect. Stau cu un pahar de whisky în mână și în aparență calculez viteza de topire a gheții. De fapt, neuronii mei sunt în alertă și caută să depisteze pericolul. Nu-mi trebuie mai mult de 125 de secunde ca să-nțeleg de ce-am devenit brusc neliniștit: din pricina privirilor tot mai insistente aruncate Mihaelei de către Marian Sulcer. Unii poate știți cine e Marian Sulcer: un actoraș insipid, care are însă un succes mortal la femei, fiind frumos ca o cadră. Înalt și blond, ar avea toate șansele să fie primit într-un regiment de gardă, dacă nu i-ar fi mai mult ca sigur frică să țină un pușcoci în mâini.

Mie rareori îmi vin gânduri negre, da' când îmi vin reușesc s-o facă în așa fel încât să se și cunoască. Încep să mă-ntreb ce legătură e între Mihaela și Marian Sulcer. E o poveste mai veche? Sau e doar o tentativă de-a o cuceri?

Când văd că o invită la dans încep să mă foiesc de colo colo ca și cum aș avea în pantofi pioneze fabricate la „Flamura roșie".

– Ai o mutră pleoștită de parcă ți-ai fi citit un articol de-al tău, mă tachinează un coleg de breaslă, cu o față care pare tapetată cu iaurt.

Ce școală are! Da' nici eu n-am mers numai la grădiniță.

– Alo, biju, hai, ușcheală de-aici. N-avem nevoie de ciorditori. Tot ce-a fost de manglit s-a manglit.

Colegul meu se burzuluiește și glasul lui devine plângăreț:

– Vorbește, dom'le, frumos, că ești în societate de oameni subțiri și nu printre huligani. Dacă ai chef de conversație suburbană îți dau adresa unui maidan unde să trăncănești cât vrei.

Mă proțăpesc în fața lui cu mâinile în buzunare. Încerc să-mi aduc aminte câteva expresii din viitoarea mea carte. Nu-i strică flăcăului ăsta care și în scris e ca o fată mare să fie o țâră zgâlțâit lingvistic.

– Bă, fleandură, cască pavilioanele tale de godzilă și bagă la bostan ce-ți gavaresc. Încearcă să te evapori mai înainte să te iau la mardeală. Dacă-ți pavoazez muianul cu două carabe o să zici că n-ai baftă. Nu-ți mai da atâtea talente fiindcă iese cu șucăr. Mucles! Și fii atent să nu-ți aplic o ștampilă la cercevele cu barosul ca să-ți absoarbă vidul din ghiozdan. Mi-e perfect perpendicular că te dai o mare legumă când nu ești decât o gioarsă. Scarfas, vezi ca altă dată să nu te mai prind în flagrant cu delictul în mână fiindcă o-mbulinezi și te fac arșice. Hai, spală putina! Azi nu dau de pomană. Și n-o mai fă pe dilimache cu mine fiindcă nu se prinde. Am mai văzut eu de-ăștia care se dădeau la-nceput barosani, iar la urmă nu știau cum să-mi

pupe mâna și să-mi zică: să trăiți, coane, mai poftiți și altă dată pe la noi, da' să ne anunțați din vreme ca să facem chermeză mare.

Ciolovecul meu rămâne țuț și se cărăbănește ca și cum ar fi vorbit c-un zgubilitic.

– Pfui!, fac eu cu scârbă. Acum e ochei? Te-ai săturat de spirite de glumă?

Apoi, către ceilalți:

– Șase! Trece Pamfil. Atenție la buzunare!

În jur însă e atâta scandal încât nimeni n-a băgat de seamă schimbul nostru de replici.

Mă furișez spre ieșire printre perechile de dansatori. Reprezentația în sine e minunată. Mihaela Comnoiu și invitații săi. Băuturi fine, gustări alese și din abundență, oameni frumoși mișcându-se în ritm de dans. Mai am câțiva metri până la ușa unde nea Valentin, în haine de mare ținută, stă solemn și privește imperturbabil forfota din jur. Alături de el, într-un fotoliu, dormitează Ionuț Axinte, de data asta în costum și cravată. Are cam 50 de ani și ceea ce frapează e părul lui des și puternic grizonat.

Când să ies mă trage cineva de mânecă. E ea.

– Unde te duci?

– Mă duc să-mi refac viața. Dacă nu are nimeni nevoie de mine aici...

– Nu te mai alinta. Vezi doar c-am atâția musafiri. M-am ocupat de ei mai întâi, ca pe urmă să fiu numai cu tine. Decât să ai figura asta de inter rătăcitor, – eh, azi nu mai sunt cavaleri rătăcitori! – mai bine m-ai strânge în brațe și mi-ai dovedi că poți să faci măcar trei pași de dans fără să te prăbușești cât ești de lung pe parchet. Succes, da' nu cred.

N-o fi crezând ea, da-mi mișc destul de bine membrele inferioare în ritmul muzicii. Surpriza o bucură și se anină de gâtul meu atât de strâns încât nici un Sulcer din lume n-ar mai putea-o desprinde. De altfel, fiul lui chiflă s-a topit în camera unde se-nvârt cărțile. Nu-i simt câtuși de puțin lipsa.

– Mă iubești?, susură liana care mi s-a încolăcit de trup.

– Mai încape vorbă, șoptesc eu pierdut – și total neinspirat – pentru că mi se smulge din brațe. Punându-și mâinile în șold, țipă cât o ține gura:

– Belfere, n-ai pic de imaginație. Degeaba ai citit atâta amar de cărți și ai scrijelit atâta hârtie. Ai prilejul să faci o declarație de dragoste unei persoane atât de drăgălașe și nu știi să spui decât „Mai încape vorbă"!

Mă abțin să nu râd; mă uit și la ceilalți să văd cum reacționează potrivit legii a treia a lui Newton. Nimeni nu se sinchisește de noi. Toată lumea țopăie în draci.

– Hai să mai încercăm o dată.

Din nou dansăm. Cuvintele pe care i le șoptesc la ureche îi domolesc furia și brațele îi atârnă de gâtul meu într-un abandon total.

Marian Sulcer apare roșu și transpirat printre noi.

– Ce faceți? Vă distrați? Foarte bine!

Și reintră în camera unde se pare că fulurile îi vin unul după altul. Sper să nu fie neliniștit că are atâta noroc la cărți.

Dar fericirea mea a fost de scurtă durată.

4

Aproape că uitasem de Marian Sulcer. Într-o discuţie pe care o avusesem cu Mihaela m-am convins că între ei nu fusese niciodată nimic şi nici nu erau şanse să fie vreodată. Da' parcă poţi conta pe femei? La un moment dat însă am început să primesc scrisori anonime. Textul lor nu era deloc vesel. De cele mai multe ori mi se prevestea un sfârşit apropiat şi deloc fericit. Iată între ce puteam să aleg: să fiu lovit în occipital de un ghiveci cu flori căzut de la o fereastră sau să mă prăbuşesc cu liftul de la etajul şapte. Alteori eram întrebat dacă prefer să fiu pescuit într-o dimineaţă din lacul Herăstrău. O fantezie care dovedea gusturi cam ciudate, nu-i aşa? Dacă însă renunţam la Mihaela mi se promitea un viitor lipsit de griji.

O clipă m-am gândit că poate chiar ducesa îmi trimite anonimele pentru ca să vadă cât de puternice îmi sunt sentimentele faţă de ea. M-am ruşinat imediat de o asemenea bănuială. Însă tot mai insistent a început să îmi apară în memorie figura actoraşului blond. Cam des în drumurile mele mă întâlneam cu Adonis. Mă privea sfidător ori de câte ori ne găseam faţă-n faţă. Îi răspundeam cu aceeaşi expresie cordială încât oricine ne vedea îşi propunea să elibereze ringul ca să facă loc unei încăierări între adversari

redutabili. Chiar până acolo nu ajungeam totuşi. Aveam şi noi o brumă de decenţă.

Într-o dimineaţă mi-am găsit parbrizul maşinii spart. Pe locul şoferului odihnea un avertisment lipsit de orice echivoc: „Dacă n-o laşi în pace pe Mihaela, la fel o să arate şi capul tău". Ameninţarea m-a şocat prin lipsa de eleganţă a exprimării. În două săptămâni am schimbat patru parbrize. Norocul meu că afară era cald, încât atunci când circulam primeam cu toată recunoştinţa briza prin crăpăturile parbrizului. Ce să fac? M-am aşezat la pândă. Ca un făcut, în nopţile în care vegheam de sus, de la fereastră, ca un huhurez languros, nici ţipenie nu se zărea pe stradă. Dimineaţa, degetele mi se-ncurcau în clapele maşinii de scris. Colegii pufneau în râs şi mă întrebau cu falsă compătimire dacă fusesem noaptea pe acoperişuri şi dacă nu frige prea rău tabla la un sfârşit de primăvară atât de fierbinte. La seria de buclucuri care se ţineau scai de capul meu s-a mai adăugat unul: mereu aveam senzaţia că sunt urmărit; că ochi necunoscuţi îmi supraveghează fiecare mişcare. Şi nu numai atunci când mă aflam cu Mihaela în cine ştie ce hotel sau la mine, într-o grădină de vară sau când ieşeam din oraş. Oriunde mă duceam, cu maşina sau pe jos, cu metroul sau cu vreun alt mijloc de transport în comun, mă simţeam iscodit de parcă cineva ar fi întocmit zilnic un raport asupra traseului meu, al întâlnirilor pe care le aveam. Mi-am zis o vreme că m-am surmenat şi că am început să am halucinaţii.

Ce am păţit într-o zi mi-a confirmat că de la o vreme în jurul meu nu se petreceau lucruri curate. Mă-ntorceam de la premiera unui spectacol. La reprezentaţie fusesem fără maşină, fiindcă ştiam că după aceea voi merge cu câţiva actori să sărbătorim evenimentul. Acasă m-am întors cu

un taxi pe care l-am oprit la câteva sute de metri de locuința mea. Tocmai citisem un articol despre sedentarism și mă cuceriseră ideile în legătură cu avantajele mersului pe jos. Așa cum era și normal pentru ora aceea înaintată, pe străzi nu se afla nimeni. Deodată, o mașină cu faza mare aprinsă și cu o viteză cu mult peste cea legală s-a năpustit asupra mea. Ilegalitatea mi-a displăcut întotdeauna; m-am lipit instinctiv de un gard. Mașina a zburat la câțiva centimetri de bombeurile mele. Era un Ford Capri roșu, ca al lui Sulcer. N-am reușit să-i zăresc numărul. De altfel, prins de valul evenimentelor, nici nu m-am străduit. Lac de transpirație, m-am îndreptat spre casă tremurând din toate încheieturile. Eram atât de înspăimântat de ceea ce mi se întâmplase încât n-am auzit cum mașina venise din nou în spatele meu. De data asta cu farurile stinse și cu motorul abia auzindu-se. Frână brusc lângă mine încât inima mi se frânse în părțile componente: auriculele de-o parte și ventriculele în alta. Le-am relipit cu greu. Din mașină țâșniră trei găligani care se repeziră fără ceremonial la mine. N-am înțeles nici până azi de ce era nevoie de-o asemenea desfășurare de forțe. Unul singur mi-ar fi venit de hac la fel de ușor. Primul pumn l-am primit, așa cum de altfel mă așteptam, în burtă. Măcar elementul surpriză a lipsit. Lovitura mă încovoie. Nu mai simțisem o asemenea greață de pe vremea când trebuia să extrag rădăcina pătrată a diverse numere. Un alt pumn mă destinse ca pe-un arc și mă proiectă pe caldarâm. Admirabil lucrat. Dacă n-aș fi fost implicat în succesiunea evenimentelor i-aș fi felicitat pe cei trei cavaleri. Am preferat să scot un geamăt de durere. M-am potolit repede deoarece mi-am dat seama că nu înduioșez pe nimeni. Urmară mai multe lovituri cu destinații bine precizate. Totul dură doar

câteva clipe. Mie, însă, subiectiv cum sunt, mi se păru că bătaia a ţinut o veşnicie. Era prima chelfăneală pe care o încasam de când zărisem lumina zilei. Trebuie să fiu sincer şi să recunosc că mi se acordase şansa să aflu ceva memorabil în domeniul respectiv. Tipii n-aşteptară să le mulţumesc şi-şi luară tălpăşiţa fără să-mi comunice când ne mai vedem. Presupun că mai aveau pe cineva de caftit din moment ce-au luat-o atât de rapid la sănătoasa, „într-o direcţie ulterioară", cum ar fi spus bunicul. Am încheiat citatul. Eu fiind un ins mai puţin grăbit am mai rămas pe jos ca să-mi întremez oasele cotonogite. Cred c-am tras şi-un pui de somn. M-am ridicat cu infinită precauţie, ca să nu mi se fărâme şi ce mai rămăsese întreg din trup; şontâc-şontâc, am ajuns acasă. Bine că nu m-a văzut nici un vecin, altfel avea ce să discute la prima şedinţă de bloc. Când am intrat în baie şi m-am uitat în oglindă îmi venea să-mi vorbesc cu dumneavoastră. A trebuit să-nchid urgent pentru renovare. Fostele mele iubite n-ar mai fi dat pe mine nici o ceapă degerată. Mi-au trebuit vreo câteva zile ca să mă refac. A fost un răgaz suficient ca să reflectez la rezistenţa eroilor din filmele poliţiste care încasează bătăi fără să crâcnească şi nu sunt vătămaţi nici dacă le rupi un scaun în cap. În situaţia în care mă aflam după runda pugilistică, pe mine m-ar fi doborât şi-un fulg. Noroc că nu ningea. Şi doar bunicul mă avertizase în atâtea rânduri: „Băiete, nu-ţi mai strica ochii de pomană cu cărţile. Doi pumni zdraveni îţi ajută să răzbeşti mult mai uşor în viaţă". Am încheiat citatul. Ca să-şi argumenteze vorbele, bătrânul îşi umfla pieptul şi lovea cu toată puterea în masă. Îşi închipuia că masa se va face fărâme. Cei de faţă nu înregistrau ca rezultat decât urletul lui înspăimântător; consătenii de pe dealurile care înconjurau localitatea rurală îşi încetau o

clipă lucrul şi clătinau compătimitor din cap zicând: „Iar arată moş Petrache cât îi di tare!"

Integritatea mea corporală s-a restabilit totuşi până la urmă. În afara unor semne care mă făceau mai interesant şi acordau chipului meu de copil blajin un plus de virilitate nu m-am ales cu nimic supărător. M-am şi întrebat dacă nu cumva indivizii fuseseră trimişi de un institut de înfrumuseţare. O consecinţă a încăierării din noaptea aceea a fost reluarea cu asiduitate a exerciţiilor cu halterele. Reconstituiam de nenumărate ori scena încăierării cu cei trei şi nu ştiu cum se face că de fiecare dată îi băteam măr, îi aşezam în maşină şi-i duceam plocon lui Marian Sulcer. Pentru că mi se pare în afara oricărui dubiu: numai zuliarul acela, incapabil să-şi atingă scopul, îi pusese pe urmele mele. Da' cum să dovedesc asta?

5

Relaţiile mele cu Paul Comnoiu n-au devenit deloc, cu timpul, mai cordiale. Treceam într-o zi pe-o stradă din centru cu cine ştie ce treburi. Tocmai se sfârşise o ploaie scurtă şi caldă. Oamenii păşeau cu grijă, ocolind bălţile. Mergeam chiar pe marginea trotuarului când, din spate, am auzit cum vine în viteză o maşină. M-am tras cât am putut de repede lângă un zid de casă. Prea târziu: un Mercedes alb mă stropi din cap până în picioare. Nu ştiu de ce, da' mi s-ar fi părut că şoferul o făcuse dinadins, dacă la volan nu l-aş fi zărit pe Paul Comnoiu. Acesta opri maşina şi se repezi spre mine cerându-şi mii de scuze. Arătam probabil destul de caraghios în singurul meu costum de vară, murat ca un cotoi căzut în apă. Impresia mi-o confirmă Mihaela care se dădu şi ea jos din fastuosul vehicul cu un chip pe care se citea o voioşie de care eram incapabil să mă molipsesc. În jurul meu s-au strâns imediat vreo zece inşi care-au şi-nceput să-mi dea sfaturi. Dacă le-aş fi ascultat m-aş fi-ntors acasă în slip. Mă simţeam îngrozitor. Să nu fi văzut figura nenorocită a lui Paul Comnoiu aş fi crezut că acesta m-a stropit numai ca să mă umilească în ochii fiicei sale, să-i arate în modul cel mai clar deosebirile existente între noi. Amândoi mă invitară cât se poate de amabil să iau loc în maşină. Se duceau să facă o

partidă de tenis, undeva, la câțiva kilometri de București. Pe drum am încercat să observ cam ce se află în interiorul unui Mercedes. În afară de un agregat de alezat și frezat pistoane se aflau de toate la bord. Am poposit la o bază sportivă despre existența căreia pur și simplu habar n-aveam, atât de bine ascunsă era de o perdea deasă de copaci. Un entomolog ar fi rămas în extaz ceasuri întregi privind forfota insectelor de prin ierburi. Eu însă am îmbrăcat un costum de sport găsit la magazia de echipament și am încercat să joc cu doctorul. Ducesa asista așezată într-un balansoar. Pe cap avea o pălărie cu boruri largi ca-s-o apere de vipiile verii. Ceea ce a urmat nu are de ce să fie consemnat în analele tenisului de câmp. Agilitatea și tinerețea pe care le posed nu au contat nici cât negru sub unghie în confruntarea cu puternicele mingi expediate fulgerător de Comnoiu. Să zicem că mingea atingea zgura în partea de fund a jumătății mele de teren. Bineînțeles că eu mă aflam atunci chiar lângă plasă și nu mai aveam nimic altceva de făcut decât să studiez cu vădit interes din ce e confecționată și dacă e suficient de bine întinsă. Dacă mingea venea de astă dată lângă fileu, eu mă găseam cu siguranță în fundul terenului și nu-mi rămânea de făcut decât să analizez cât de temeinic fusese trasată cu creta tușa. Se întâmpla uneori ca mingea să poposească și prin preajma mea. În astfel de cazuri reușeam performanța de-a lovi cu toată puterea racheta de pământ, stârnind un nor înecăcios de praf, sau pur și simplu s-o scap spre slava cerului, înspăimântând păsările din zonă și determinându-le să se întrebe dacă nu e cazul ca anul acesta să migreze mai devreme.

– Bine că totuși nu te enervezi, îmi susținea moralul Mihaela. Știi să te stăpânești formidabil.

La care doctorul adăuga cu un glas batjocoritor:

– Când o să înveți să joci tenis, să vezi ce mult o să-ți placă!

Clar! Cineva era luat la mișto și nu era greu de aflat cine anume.

După trei seturi pierdute la modul cel mai rușinos am abandonat lupta. S-au servit băuturi în timp ce se trasa terenul pentru o altă partidă. Eram lac de transpirație nu atât din pricina efortului cât mai ales din cauza rușinii pe care o simțeam fiindcă fusesem înfrânt atât de categoric în prezența Mihaelei. Da' aceasta părea să bage prea puțin în seamă faptul că primisem o usturătoare lecție de tenis. Mă privea surâzătoare ca și cum eu aș fi fost gloriosul. Bunicul meu ar fi zis: „Să nu te miri niciodată pe cine iubește o femeie". Am încheiat citatul.

A urmat apoi o frumoasă demonstrație de ceea ce înseamnă de fapt tenisul de câmp. Într-adevăr, nu e pentru oricine, ci doar pentru cei dintr-o stirpe mai aleasă, care au măcar un strop de sânge nobiliar. Un intelectual de tip nou care în copilărie a bătut mingea de cârpă pe maidane nu are cum să aspire să-nvețe la bătrânețe acest sport.

După ce s-au săturat de făcut mișcare ne-am dus la dușuri și ne-am spălat. Mi-am îmbrăcat din nou costumul care se uscase între timp, da' care arăta în continuare ca și cum trecuse peste el un buldozer și ne-am îndreptat spre ieșire. Trecând pe lângă un teren de baschet mi-am permis să mă abat de la traseu. Am luat o minge pe care o zărisem sub unul dintre coșuri. Am cumpănit-o în joacă în mâna dreaptă și apoi, cu o mișcare elegantă, am trimis-o spre coșul din celălalt capăt al terenului. Coș valabil! Nu știu dacă v-am spus: familia Comnoiu a urmărit întreaga scenă.

Vă scutesc de descrierea feţelor pe care le aveau cei doi după ce-am revenit lângă ei.

Când să plecăm, am început să mă caut prin buzunare cu o figură nedumerită.

– Ce e?, m-a-ntrebat doctorul afişând din nou zâmbetul lui nesuferit şi instalându-se la volan.

– Cheia. Nu-mi găsesc cheia de la casă.

– Poate n-ai avut-o. Sau poate ai pierdut-o în vestiar.

M-am întors în fugă în camera unde mă îmbrăcasem. N-a trebuit să caut mult: am zărit cheia sub una dintre banchetele pe care îmi pusesem hainele. Răsuflând uşurat am înşfăcat-o şi am tulit-o spre Mercedesul în care Comnoiu claxona sârguincios. Făceam mult mai bine dacă dădeam importanţă unei bobiţe de ceară pe care am înlăturat-o distrat de pe cheie.

6

Într-o seară citeam o carte când sună telefonul.

– Andrei Mladin?

– Da.

Era vocea unui bărbat pe care nu o recunoșteam. Cred că-și prefăcea glasul. Sau, mai curând, vorbea prin batistă, altfel nu-mi explic de ce suna atât de înăbușit.

– Nu știți cine sunt și nici nu veți ști vreodată. Sunt însă autorizat să vă propun o afacere.

– O afacere? În sfârșit! De când aștept o astfel de ocazie.

– Lăsați gluma. E vorba de ceva extrem de serios.

– N-aș fi zis că sunt nepotul anecdotei. Și, în definitiv, cine sunteți dumneavoastră?

– N-are importanță. Esențialul e că puteți câștiga foarte lesne 100.000 de lei.

– 100.000? E o sumă frumoasă... Mai ales pe praful ăsta...

Devenisem brusc melancolic.

– Așa ne-am gândit și noi.

– Care „noi"?

– Nu vă privește, din moment ce puteți încasa această sumă chiar și mâine dacă vă conformați întocmai

instrucțiunilor noastre. Suntem la curent că nu prea vă dau banii afară din casă.

– Vă mulțumesc că vă interesați de situația mea financiară. Da' ce-ar trebui să fac?

– Nimic deosebit. Doar să-ncetați s-o mai vedeți pe Mihaela Comnoiu. Noi suntem mai mulți iubitori ai artei. Ne interesează îndeosebi, în ultima vreme, cazul acestei excepționale violoniste. În ceea ce ne privește, înclinăm să credem că dragostea pe care o nutriți unul pentru altul este o piedică în cariera sa artistică. Ar fi un act anticultural să lăsăm să se irosească un asemenea talent.

Ce mai era și bazaconia asta? Nu cumva era o farsă a cuiva care se amuza pe seama mea? Marian Sulcer se amesteca din nou în afacerile mele interne?

Vocea care tăcuse pentru o clipă răsună iarăși.

– Ce ziceți? 100.000 de lei. Plătibili imediat ce acceptați oferta. Ca să vedeți că intențiile noastre sunt serioase, căutați în vasta dumneavoastră bibliotecă – în treacăt fie zis, ar trebui să mai ștergeți praful de pe cărți – și veți găsi un aconto de 5.000 de lei în *Istoria literaturii române de la origini până în prezent* de G. Călinescu. Dacă nu mă-nșel, la capitolul *Dadaiști, suprarealiști, hermetici*. Un simplu *da* și vor sosi și ceilalți 95.000 lei.

Am început să-mi pierd răbdarea.

– Te crezi șmecher?

– Poftim?!

– Te-ntreb încă o dată: te crezi șmecher? Sau te-ai țicnit de-a binelea? Nu-ți închipui că-mi pot pune telefonul sub urmărire? Dacă te aflu îți despic limba cu șișul și ți-o scot pe nas unde îți mai pun și-un belciug ca să te vadă lumea cât ești de frumos! Mai încearcă o singură dată să mă suni

și-ai să te trezești în Dâmbovița făcând pluta la o jumătate de metru sub apă!

După ce-am trântit receptorul în furcă am rămas în mijlocul camerei tremurând în continuare de mânie. Apoi am izbucnit în râs. Mai mult într-o doară m-am dus la rafturile bibliotecii. Nu, era imposibil să fie adevărat. Am scos totuși dintre celelalte cărți impunătorul tom și l-am răsfoit neîncrezător. Exact la capitolul indicat se aflau 50 de bancnote de câte o sută. Am simțit că mă cuprinde panica.

Tocmai atunci telefonul a sunat din nou.

– Mladin! Ai găsit banii?

Nu s-a mai auzit decât un pocnet ca atunci când trânteşti receptorul în furcă.

7

Înainte de a mă pomeni cu nea Valentin prăbușit fără suflare peste cărțile mele, fusesem din nou invitat la familia Comnoiu. Eram într-o formă excelentă, de câteva zile nu mai primisem nici un telefon de amenințare și nu mi se mai propusese nici o afacere suspectă. Vreo treizeci de musafiri năpădiseră transatlanticul doctorului și se distrau de minune. Mihaela se afla mai tot timpul în preajma mea. Însuși Paul Comnoiu se purtă de data asta admirabil cu mine.

– Știi, aș vrea să discutăm într-una din zile ceva..., îmi zise el cu glas nesigur.

– Oricând doriți. Chiar și-acum.

– Acum? Nu vezi ce-i în jur?

Într-adevăr, era o vânzoleală care nu te îndemna la o conversație serioasă cum mi se părea că dorea să poarte cu mine doctorul.

Acesta mă luă de braț și mă conduse prin vasta sa locuință, arătându-mi cu o bucurie aproape copilărească mobilele și povestindu-mi în ce împrejurări le-a achiziționat sau ce valoare au tablourile de pe pereți. S-a oprit lângă Valentin care purta ceremonios o tavă de argint frumos încrustată. Pe ea se aflau mai multe pahare cu whisky. Mi-a oferit unul. A sorbit și el dintr-un păhărel, după ce-am

închinat unul pentru altul. Apoi s-a scuzat și a șters-o în camera unde se încinsese o foaie. Muzica era dată la maximum și, ca să mă-nțeleg cu Mihaela, trebuia să-mi solicit serios coardele vocale. Deodată, mi s-a făcut rău. Camera a-nceput să se rotească vertiginos cu mine. Parcă mă aflam într-o mașină centrifugă. M-am târât cu ultimele puteri până la un fotoliu. În jurul meu s-au îngrămădit imediat mai mulți oaspeți care se precipitau să-mi fie de folos cu ceva.

– Aer... Dați-vă la o parte, îi trebuie aer... Nu vedeți că-l înăbușiți?, am auzit o voce.

Pe urmă n-am mai priceput nimic din tot ce ziceau inșii aceia. Se strâmbau la mine sau erau chiar fețele lor? Ultima imagine pe care o păstrez în cutia neagră e aceea a Mihaelei aplecată asupra mea și încercând să mă determine să înghit niște pilule. Nu mai știu dacă le-am îngurgitat sau nu; filmul mi s-a rupt.

8

Telefonul sună chiar lângă mine. Îmi trosnesc oasele înţepenite şi mă uit la ceasul-cronometru pe care-l port la mână: e ora opt. Pe fereastră se zăreşte cerul unei zile minunate de vară.

Ridic receptorul. E Mihaela.

– Andrei! Cum te simţi?

– Admirabil! E cea mai frumoasă zi din viaţa mea, răspund eu cu un ton fals jovial.

– Dacă ai şti ce îngrijorată am fost... Ieri am sunat toată ziua la tine şi n-ai răspuns. Pe unde-ai umblat?

– Am avut ceva de cărat, mă ia pe mine gura pe dinainte.

– Ce-ai avut de cărat?, răsună vocea nedumerită a Mihaelei.

– Nimic, glumeam. Ieri a fost doar duminică. M-am plimbat şi eu prin parc. E normal, nu?

Fătuca devine ţâfnoasă.

– Nu te speria, nu-ţi cer socoteală pe unde umbli şi cu cine. Dar eram atât de neliniştită încât am vrut să vin să te văd.

Asta mai lipsea! Mă găsea în exerciţiul funcţiunii, umblând prin subsoluri cu poveri al căror nume nici nu-l mai rostesc.

– Nu m-a lăsat tata. Mi-a zis că nu se aştepta să bei atât de mult încât să-ţi pierzi minţile. De altfel, să ştii că e foarte pornit împotriva ta.

– Sunt convins, mormăi eu.

– Poftim?

– Nimic, vroiam să-ţi cer doar iertare pentru neplăcerile pe care vi le-am pricinuit.

Glasul ducesei se mai îmblânzeşte.

– Ei, nu fi copil. Se mai întâmplă. Spune-mi mai bine dacă nu ştii unde-ar putea fi Valentin.

Mă trec toate răcorile.

– Valentin? De unde să ştiu unde e?

– Doar el te-a adus acasă cu taxiul. Erai într-un hal, ce să mai vorbim... De fapt, se oferise Sulcer să te ducă singur, însă n-am vrut să te las doar cu el. Mai ştii ce se putea întâmpla...

Mulţumesc! Parcă aşa nu se întâmplase!

– Nu, mint eu senin, când m-am trezit nu mai era aici. S-o fi dus la vreun prieten. Nici Sulcer nu-i aici.

– Ce-mi pasă mie de Sulcer? Mie să-mi spui unde e Valentin. Dacă nu-i la tine nu are unde să fie în altă parte.

– Aşa, deci, Valentin a dispărut fără urmă. Creşte numărul bărbaţilor care îşi iau lumea în cap din pricina nevestelor.

– Nu glumi, Andrei. Maria e distrusă. Stă în camera ei şi boceşte întruna.

Nu iau în seamă amănuntele sentimentaloide ale poveştii şi întreb fără nici o sfială, ca un veritabil anchetator, ingenios şi dur:

– Sulcer m-a adus acasă împreună cu Valentin?

– Te-au dus împreună, cu taxiul. Da' ce-i cu tonul ăsta? Dacă vrei cumva să mă intimidezi, să ştii că mai mare

succes ai avea dacă te-ai duce în anchetă la o mânăstire de maici. În definitiv, ce-mi tot dai cu Sulcer ăsta? Iar ai început să fii gelos?

– Uşurel, uşurel, zic eu. Poate că vreau să scriu viaţa romanţată a lui Frumosu.

Ducesa îşi mai potoleşte enervarea. O aud chiar râzând. Parcă ar zgrepţăna o mâţă la uşă. Înţeleg însă c-am zbârcit-o cu maniera mea de a lua interogatorii cu ajutorul invenţiei lui Graham Bell.

– De altfel, după ce ai plecat s-au împrăştiat cu toţii. Am rămas acasă numai eu cu Maria. I-am dat o mână de ajutor să limiteze proporţiile dezastrului provocat de năvălirile barbarilor.

– Cum? Şi doctorul a plecat?

– Da. A zis că se duce să ia puţin aer. A luat totuşi cam mult; nu s-a întors decât după două ore.

– Eşti sigură?

– Absolut sigură. Tocmai mă vâram în pat când l-am auzit revenind. Dar ce-ai căpătat ticurile astea de poliţist? Îmi dai de gândit.

N-ar fi rău, zic eu în sinea mea, dar cu voce tare rostesc desigur altceva:

– Fată dragă, mă grăbesc să ajung la slujbă. Vorbim mai târziu. Bye-bye!

Închid, mă reped la cartea de telefon şi caut numărul lui Sulcer. După ce îl descopăr, îi dau un telefon. Da' la capătul celălalt al firului nu răspunde nimeni.

Peste câteva minute sunt în drum spre redacţie.

9

– Chiar nu înţelegeţi?

Colegul meu Haralamb Necşulescu – Hara pentru iniţiaţi – un vlăjgan pântecos şi cu o şuviţă de păr ce-i cade mereu pe frunte, ascunzându-i ochiul drept, ca unui bătrân pirat, priveşte o clipă pe fereastra dincolo de care se zăreşte cum iarba înaltă şi încă nearsă de soare se leagănă uşor sub adierea vântului, îşi roade cu nervozitate capătul pixului – în jurul gurii e plin de pete de pastă roşie – oftează, se afundă mai bine în scaun şi se uită apoi la cetăţeanul din faţa lui care stă aşezat confortabil într-un fotoliu, şi răspunde cu o vagă părere de rău:

– Nu.

În biroul nostru de la revista *Flacăra* patru redactori stăpânesc peste patru mese şi patru scaune ale căror numere de inventar sclipesc obraznic în bătaia luminii; suntem numai eu şi Hara, ceilalţi au plecat pe teren.

Cetăţeanul cu care discută Hara îşi şterge transpiraţia de pe fruntea bombată şi pleşuvă. Sare în mijlocul camerei ca împins de-un resort. Începe să se-agite aidoma unui spiriduş în jurul colegului meu; acesta îl urmăreşte cu placiditate. Nu cred c-am văzut un om mai mic de statură până acum. De fapt, nici nu mă mai uit la el când pot să contemplu un lucru mult mai de preţ: cererea mea de

concediu de şapte zile. E aprobată, fraţilor, şi-am alt tonus cu ea în braţe.

– Dar e simplu! Vreţi să vă demonstrez?

– De-abia aştept, răspunde Hara indiferent.

Prichindelul cotrobăie îndelung prin buzunare şi scoate în cele din urmă, cu un aer victorios, un titirez. Hara se apleacă înainte, îşi ridică şuviţa de pe ochi şi mai suge puţină pastă din pix. Devin şi eu curios şi încetez să mai formez numărul lui Sulcer la telefon.

Individul ne observă reacţia; adoptă brusc poza unui personaj important. Gesturile lui capătă precizie şi o oarecare eleganţă. Mângâie drăgăstos titirezul strălucitor şi de dimensiuni impresionante, îl aşază pe cristalul care acoperă biroul lui Hara – sub cristal se află o hartă a lumii – şi îl învârteşte. Titirezul începe să ţopăie pe sticlă cu un zgomot ce te-ndeamnă la somn. Eu şi Hara ne ţinem răsuflarea. Se-aude cum o albină care a luat greşit azimutul pătrunde în cameră, apoi, contrariată de eroare, vrea să se reîntoarcă la mama natură, dar se izbeşte de câteva ori de fereastră înainte de-a ajunge din nou în imperiul ei de flori şi verdeaţă, unde un vrednic apicultor îi aşteaptă probabil cu impacienţă mierea.

În cele din urmă, titirezul eşuează undeva prin dreptul unei insuliţe din Pacific.

– Ei?, face cetăţeanul.

– Ei?, face Haralamb.

– Ei?, sunt gata să zic şi eu, dar îmi dau o palmă peste gură şi mă reped din nou la telefon. Simt că mi s-a tocit prima falangă de la arătătorul mâinii drepte formând numărul lui Sulcer.

Glasul piticului sună tot mai triumfal.

– Ce împiedică titirezul să se-nvârtească la infinit? Frecarea de aer. Frecarea de cristal. Dacă ele se elimină, se obține o mișcare eternă. Așa-i?

– Așa-i, acceptă în silă colegul meu care s-a lămurit pe deplin cu cine are de-a face și privește iar distrat spre oaza de verdeață de dincolo de geam unde câțiva fluturi contribuie eficient la polenizarea naturală.

– Ei bine, eu am reușit să obțin această mișcare eternă.

– Nici nu mă-ndoiesc, îl aprobă Hara.

Insul s-a cocoțat pe fotoliu și ridică iluminat spre tavan o mapă burdușită cu foi.

– Fiți atent să nu cădeți; fotoliul are un picior cam șubred, îl informează flegmatic Necșulescu.

– Nimic nu se poate împotrivi progresului științei, îl asigură cetățeanul care se dă jos de pe fotoliu, îi trântește colegului meu mapa pe birou și dispare rapid din încăpere strigând:

– Nici o grijă; am să revin!

Eu și Hara ne privim stupefiați și izbucnim în râs.

– Ei, istețule! Ăsta zic și eu bărbat! Da' te văd cam boțit. Ai fost iar pe acoperișuri? Sau juna cu contrabasul ți-a dat papucii?

– Dă-mi pace, omule!

– Cum vrei, da' să știi că, vorba bunicului tău, „un suflet mărturisit e un suflet ușurat". Am încheiat citatul.

Nu-i răspund și formez cu încăpățânare numărul lui Sulcer. Sunt milioane de telefoane pe lumea asta, la care dacă aș suna mi-ar răspunde cineva. Numai la Frumosu nu ridică nimeni receptorul!

Hara o dă pe glumă:

– O suni pe ducesă ca să verifici dacă și-a făcut gamele pe ziua de azi? Ei?, cum e în particular? Nostimă și cu picățele?

Văzând că tac, suspină și zice:

– Azi mi-au venit pe cap doi cu perpetuum mobile. Mi se pare excesiv. Dacă se mai ivește vreunul, pur și simplu îl azvârl pe fereastră. O deschid de pe-acum cât mai larg.

– Oare cât se mai dă azi pentru crimă?

– Pardon?

Parcă l-aș fi rugat să transforme niște barili în tone. Stă în mijlocul camerei și clipește nedumerit din ochii lui spălăciți.

– Domnul a comis o crimă și vrea să știe ce-l așteaptă?

– Întrebam doar din curiozitate.

Urmează un moment de tăcere. Hara se uită curios la mine. Îl smulg din gândurile lui cu o întrebare de baraj:

– Hara, să zicem că te pomenești cu un cadavru în casă. Ce faci?

– Dacă-i al meu, problema aparține altcuiva, îmi răspunde el prompt. Însă dacă mă trezesc cu un mort străin... ce altceva pot să fac decât să dau telefon la miliție?

– Ce ușor îți vine să vorbești, oftez eu.

– Moșule, începe el să peroreze grav, dar îi fac cu mâna semn să înceteze pentru că, minune, la capătul celălalt al firului se aude în sfârșit un glas de femeie.

– Alo?

– Casa Marian Sulcer?

– Exact.

– Cu domnul Sulcer, vă rog.

– Lipsește momental. Cine-l caută, vă rog?

– Un bun prieten din copilărie. Aș vrea să-i fac o vizită. Nu l-am mai văzut de mult.

– Poftiți, trebuie să pice momental.

– Dar nu-i știu adresa.

– V-o dau eu. Știți, sunt administratoarea blocului. Da' tot eu îi fac curățenie prin casă.

O întrerup și îi cer din nou adresa. O mâzgălesc pe o bucată de hârtie, îl salut din mers pe Hara care se uită aiurit la mine cum mă năpustesc pe coridor. Chiar în dreptul ușii mă izbesc de un cetățean sfrijit și cu ochelari. Mă înșfacă politicos de gulerul cămășii încât trebuie să pun o frână ca în desenele animate și mă întreabă cu glas stins:

– Unde l-aș putea găsi pe Haralamb Necșulescu?

– În ce problemă?, mă interesez eu mefistofelic.

– Am o descoperire colosală. Va fi o adevărată bombă în lumea științifică. În sfârșit, am rezolvat problema mișcării eterne.

– A, bănuiam că despre asta e vorba. Pe Necșulescu îl găsiți acolo.

Îi arăt cu mâna camera și continui goana pe coridor, dar nu reușesc să ies destul de rapid din redacție ca să nu aud un urlet care mă-nfioară. Nu-mi domolesc fuga deoarece știu al cui e glasul.

10

Cunoașteți toți cum se ajunge de la Casa Scânteii la Arcul de Triumf când ești motorizat; îți iei linia de ochire și ai grijă să ții volanul drept. Asta dacă vrei să te mai uiți în stânga și-n dreapta după vreo pipiță dornică să facă autostopul pentru o stație, ca pe urmă, după ce se urcă lângă tine, să te trezești că nu mai scapi trei zile, până când nu-i faci turul complet al orașului cu puncte de oprire numai prin hoteluri de mâna' ntâi. N-am timp acum de dame, așa că nu cuplez pilotul automat.

La monumentul căruia golanii îi spun „Piatra crăcănată" fac la stânga, dau elegant prioritate unui troleibuz burdușit de pasageri care blestemă, cred, clipa în care s-au hotărât să iasă din țarcul lor domestic. Mai străbat vreo sută de metri și apoi o iau la dreapta pe lângă restaurantul Bolta rece. Aș trage și eu o bere pe zăduful ăsta, da' tare mi-e teamă că vreo trei milițieni, ascunși prin boschete, abia așteaptă să-l înhațe pe cel care se urcă pilit la volan și să-i bage în gură bășica numai așa, de chestie, să vadă ce forță are în plămâni.

Opresc în dreptul unui bloc cu patru etaje ale cărui ferestre abia se zăresc de sub iedera ce le-nfășoară cu mii de brațe. (Cred că m-a lovit filoxera de-atâta căldură; când scriu vreun articol nu-mi vin așa figuri de stil sub condei.)

Bineînțeles că Irezistibilul nu poate să stea decât la ultimul etaj, ca să-mi încarc încă o dată de transpirație cămașa, gâfâind ca un bătrân alpinist pe treptele de țiment.

La etajul doi întâlnesc un individ cocoșat de o tașcă plină cu scrisori.

– Nu cumva mergeți la domnul Sulcer?

– Ba da.

– Sunteți atât de bun să-i duceți dumneavoastră avizul telefonic? Mi se face rău pe căldura asta dacă mai urc două etaje.

– Cu plăcere.

Înșfac avizul și-i arunc în treacăt o privire. Cam multe adiționale face Adonis, fraților!

Tot cu gândul în altă parte era s-ajung pe acoperiș. În cele din urmă revin în dreptul apartamentului pe care stă scris cu litere metalice:

MARIAN SULCER
Actor

Îmi deschide surâzând chiar bestia blondă. E îmbrăcat ca întotdeauna trăsnitor, ca și cum ar pleca la o paradă a modei; pantaloni albi, bine mulați pe corp, o cămașă ca spuma, din pânză topită, iar în picioare poartă o pereche de pantofi care cred că numai cu multă bunăvoință cântăresc cât unghia de la degetul meu mare. La gât îi atârnă un medalion de aur și nu-mi trebuie cine știe ce perspicacitate ca să ghicesc că vreo cuconiță nostimă și-a dovedit iubirea făcându-i-l cadou. Este exact genul de bărbat care, atunci când rămâne între patru ochi cu o femeie, nu ezită nici o secundă să-i spună cu francheță: jos textila!

– A, tu erai prietenul meu din copilărie! Nu știam de ce am avut coșmaruri de la o vârstă atât de fragedă.

Bifez iute încă un atac la adresa mea rămas nepedepsit. Pătrund într-un apartament în care totul pare destinat voluptății. Holul e pardosit cu gresie, iar pe pereți atârnă câteva picturi moderne de o calitate care nu mi se pare îndoielnică la o primă ochire. Intrăm într-o cameră spațioasă, cu o mochetă atât de groasă încât e sigur că dacă scapi o monedă nu mai ai nici o șansă s-o găsești. Nu fac încercarea pentru că ochiul dracului e cam miop de la o vreme în ce mă privește așa că nu-mi pot permite să pierd nici un firfiric. Din cealaltă încăpere, de unde se aude bâzâitul unui aspirator de praf, se zărește un pat uriaș, acoperit cu o cuvertură verde. Un dulap pe ale cărui patru uși sunt fixate niște oglinzi mari reflectă o bătrânică mânuind cu aplomb aspiratorul. La capătul patului, pe două noptiere sunt două lămpi cu abajur.

Mă așez într-un fotoliu încercând să nu mă gândesc ce scene or fi surprins oglinzile de-a lungul vremii.

– Bei o cafea?, mă întreabă mieros Belatrul.

– Nu. Apă. Și cât mai rece. E-un zăduf...

– Te-ai afiliat deci la liga antialcoolică după seara de sâmbătă, mă tachinează el aducându-mi o sticlă de apă minerală de la frigider și turnându-mi într-un pahar care se aburește numaidecât.

Gâlgâi pe nerăsuflate un pahar și tac mâlc. Îmi dau seama cu spaimă că de fapt nu știu de ce am venit. Ce să-l întreb pe amicu' care mă fixează cu ochii lui de fecioară perversă și cu un surâs batjocoritor în colțul gurii? Se uită la mine stând pe un scaun, în spatele unui birou, pe care nu se află nici măcar un creion, și-așteaptă să încep discuția. Da' ce să-i spun? Să-l întreb brutal: tu l-ai omorât pe

Valentin? Sau să-l iau cu binișorul: nu știi cine l-a pocnit pe Valentin cu o halteră în cap? Dacă tu l-ai atins, să știi că e un gest urât... Altă dată să nu mai faci. Sau, mai bine, s-o iau pe ocolite: sunt niște călduri în vara asta... Recolta de porumb e compromisă dacă nu dă o ploaie... Apropo, n-a fost frumos că după ce l-ai omorât pe Valentin mi l-ai lăsat plocon pe cap.

Plictisit să mai privească în ce fel mi se oglindesc gândurile pe chip, blondul deschide vorba. Își rostește cuvintele cu atâta înverșunare încât nu m-ar mira să scoată de sub cămașă o archebuză pe care s-o descarce în pieptul meu.

– Carmolovici, n-am mai urcat la tine sâmbătă seară fiindcă mi-am închipuit că Valentin se poate descurca și fără ajutorul meu. Mă grăbeam să ajung acasă pentru că așteptam un telefon.

– Ha!

Parcă mi-a vârât cineva un sloi de gheață pe după guler.

– Cum, îngaim eu, n-ai fost la mine? Venisem tocmai ca să-ți mulțumesc și să-ți cer scuze pentru deranj...

– Nu, face el examinându-și cu atenție unghiile la care poate doar la microscop ai putea zări vreo neregularitate, m-am grăbit s-ajung acasă. Deși în aparență schilav, Valentin e un tip încă solid ca să te poată căra fără mare greutate. Mai ales că nu făceai urât. Doar când ți-am căutat cheia în buzunar ai început să râzi și să spui că nu-i frumos din partea noastră să gâdilăm un preșcolar.

Nu mai înțeleg nimic. Dincolo, zgomotul aspiratorului a încetat. În oglinzile ce par a compune ochiul unei insecte monstruoase o zăresc pe femeie cum șterge cu o cârpă praful de pe-o vitrină plină cu cristaluri.

– Altcineva n-a mai fost cu noi în noaptea de sâmbătă?

– Nu, ce să caute altcineva? Da' ce s-a întâmplat? Ți-a dispărut ceva din casă? Ți-a luat careva vreuna dintre cărțile pe care le-ai scris și vrei să afli cine-a avut un asemenea curaj ca să-i impui s-o și citească pe deasupra?

Altădată mi-ar fi sărit imediat mustarul și l-aș fi întrebat dacă măcar rolurile binevoiește să și le citească sau le învață după spusele altora. Acum mă mulțumesc să-l privesc cu gura căscată ca pentru o extracție.

– Deși tocmai am dat muștele afară, mai bine ți-ai închide hambarul. Nu mă interesează cât de dibaci ți-e dentistul.

Înghit în sec. Ce să fac? Eu sunt cel căzut pe bec.

– Chiar n-ai fost la mine?

Acum își iese el din fire.

– Înțelege, găgăuță, că n-am fost. V-am lăsat pe amândoi la intrarea în bloc și am plecat mai departe cu taxiul. Valentin a zis că vrea să stea cu tine până când te dezmeticești. În treacăt fie zis, bei cam mult pentru un intelectual. Sau poate mă-nșel asupra apartenenței tale sociale?

Îl las din nou să marcheze un punct.

– De altfel, când am ajuns la blocul tău ne-am întâlnit pe stradă cu Larea. Conducea o fetiță destul de bine făcută. Chiar prea bine făcută pentru el.

Glasul lui Sulcer devine visător. Aprinzându-și o țigară, continuă cu tonul de mai înainte:

– El poate să-ți confirme că am plecat în timp ce Valentin te ducea de braț ca pe-o rufă. Destul de șifonată.

– Larea?

– Da. Larea. Ai ceva împotrivă?, mârâie el grosolan și trimite în aer câteva rotocoale de fum din țigară.

– Și zici că te-ai întors imediat acasă? N-ai mai fost pe undeva?

– Unde naiba să mă duc la ora aia?

Femeia și-a terminat lucrul și după ce și-a strâns ustensilele a dispărut pe ușa apartamentului. Mi s-a părut mie sau m-a fixat cam lung înainte de a ieși, ca pe o coleopteră pe care o râvnești pentru insectar?

– Te cred. Dar, unde îți parchezi mașina?

În clipa aceasta Sulcer își iese din minți. Apare de după birou și se rățoiește la mine.

– Nu cumva domnul e de la poliție și n-am știut până acuma? Ce tot mă descoși ca un sticlete nenorocit?

Amicul își stinge motoarele.

– Bine, e ultima întrebare la care îți mai răspund: n-am garaj, așa că o țin în fața blocului.

– Nu ți-a dispărut în nici o noapte?, întreb eu suav, ca o fetișcană care culege ochiul boului și rochița rândunicii pentru ierbarul școlii.

Frumosului îi ies ochii din orbite, chipul său virează spre roșu, și, cu un glas demn de unul din marile lui roluri tragice, șuieră:

– Ieși afară, gabore, până nu îți mut fălcile între ele. Deși cred că ți-aș face un serviciu; ai arăta mai nostim decât acum.

Îmi mai torn un pahar, îl beau tacticos și mă îndrept spre ușă. Scot din buzunar avizul telefonic și i-l las pe birou. Din prag mă întorc și-l întreb cu toată curtoazia de care sunt în stare:

– Nu te supăra, în toată casa n-am văzut nici măcar o carte. Cum de reușești performanța asta?

N-aștept răspunsul și mă proiectez de bunăvoie în cădere liberă pe scări. În sinea mea sper ca accelerația

gravitațională să fie tot numai de 9,8 m/s². Sar câte cinci trepte deodată, fără nici o grijă pentru integritatea mea corporală. De sus mă ajung vorbele batjocoritoare ale lui Sulcer care-mi urmărește goana:

– Fii atent să nu-ți spargi prețiosul cap ale cărui gânduri le așteaptă cititorii cu atâta nesaț.

Când să ies pe ușa blocului mă aud strigat:

– Hei!

E o interjecție la care nu rezist, așa că mă opresc.

Din ușa unei cămăruțe îmi face semn cu degetul femeia pe care-am văzut-o la Sulcer. Nu mai poartă halatul acela ponosit ci o rochie subțire de vară. Acum o zăresc mai bine: are aproape 70 de ani, e uscățivă și cu trăsăturile unei zgripțuroaice care a devorat câțiva pitici și acceptă să-i restituie numai contra cost. În partea stângă a obrazului are o mică umflătură, de parcă ar mesteca o bomboană mentolată.

– Minte, domnule, minte cu nerușinare!

– Cine?

– Sulcer. Momental, eu sunt administratoarea. Pentru câteva sute de lei însă mă duc din când în când să-i fac curat prin apartament domnului actor. Duduile care vin în fiecare seară la el și-ar strica mâinile dac-ar face un capăt de treabă.

Devin interesat însă mă prefac a nu fi cine știe ce.

– Nu-i adevărat că sâmbătă noapte n-ar mai fi plecat de-acasă.

Inima începe să-mi bată mai voinicește. Poate că în sfârșit apuc de firul întregii povești.

– Da?!, rostesc eu indiferent ca un căpitan căruia i se comunică prin radio că sub vaporul lui se află un submarin inamic.

– Da, confirmă băbuța. S-a urcat la el, apoi, după un sfert de oră l-am văzut coborând din nou; un taxi îl aștepta în fața casei. L-am văzut pe fereastră cum a plecat; când a venit n-am mai apucat să-l văd fiindcă am adormit.

Băbuța roșește jenată.

– Înainte vreme puteam să stau de veghe toată noaptea și nu-mi scăpa nimic din ce se-ntâmplă în jur. Acu', mai ales de când mi-a murit și moșneagu', nu mai am de ce să stau până-n zori. Da' l-ați prins cu ceva pe stricatul ăsta?

Dau evaziv din cap.

– Dacă aveți nevoie, eu oricând v-ajut. Tare nu-mi place să văd depravați de ăștia: în fiecare zi e cu alta. Se duce lumea de râpă, zău așa. Păi asta-i etic ce face el? Mai ales într-o societate nouă?

O las pe apărătoarea moralei să-și găsească alt auditoriu, mă întreb o clipă dacă să urc din nou la Sulcer și apoi mă răzgândesc și ies în stradă.

11

Acolo clipesc de câteva ori orbit de soarele după-amiezii. Parcă de veacuri n-a mai fost pe lume decât dogoarea care transformă asfaltul într-o plastilină moale și neagră. Pe tabla mașinii mele poți prăji liniștit ouă fără ca operația să dureze mai mult decât la aragaz. Mă așez oftând la volanul încins, las geamul din stânga jos, întorc mașina și o iau spre televiziune. După ce trec de giratoriul de la Piața Aviatorilor – în cercul din mijloc sunt ca de obicei oprite câteva mașini și șoferii lor gesticulează fără mari șanse în fața a doi milițieni nădușiți și impasibili – opresc la cabinele complexului alimentar. Mă dau jos și scotocesc temeinic prin buzunare pentru ca să aflu cota mărunțișului. Extrag cu pricepere dintre monezi două fise de un leu și intru într-una din cabine. Când îmi dau seama că receptorul telefonului a fost luat ca suvenir de vreun cleptoman bag în marșarier. Dintr-o altă cabină sun la amicul Larea care-mi confirmă că Frumosu, măcar de data asta, nu m-a mințit. După ce-nchid telefonul o clopoțesc pe Mihaela întrebând-o dacă are timp și spațiu să stea cu mine la o parolă sau să facem împreună vreo talpă. Ducesa îmi dă verde pentru prima variantă; în câteva clipe mă aflu în fața castelului ei.

În curte dau mai întâi de doctor care se bronzează într-un șezlong și citește o revistă străină. Mă salută rece, eu însă îi răspund cu tot respectul, așa cum m-au învățat părinții să mă port cu oamenii mai în vârstă, iar după aceea îl întreb cu delicatețea mea binecunoscută dacă a mai aflat ceva în legătură cu Valentin.

– Nu, răspunde el uitându-se cu vădită părere de rău la paginile acelea colorate din lectura căror l-am smuls. S-a dat telefon și la morgă și la miliție. Nicăieri nu se știe nimic.

– S-a mai întâmplat vreodată să lipsească fără s-anunțe pe nimeni?, îl chestionez eu în continuare, ca și cum n-aș avea idee de nimic din ce s-a întâmplat în realitate.

– Niciodată, sună răspunsul lui laconic, iar privirea i se-ndreaptă din nou impacientată spre revistă.

– Nu vă supărați, da' după ce sâmbătă seara am plecat...

– Vrei să spui mai exact: ai fost dus de-aici, mă întrerupe doctorul râzând și arătându-și toți dinții, care îi sunt prea strălucitori pentru a nu fi falși.

Mă fac că nu iau în seamă ironia și continui:

– Mă rog, am fost dus de-aici. Dumneavoastră ce-ați mai făcut?

Pozele cu actrițe celebre, surprinse în poziții apetisante, încetează să-l mai intereseze.

– Ce vrei să spui?, mă interoghează el cu prudență.

– Vă întreb doar atât: după plecarea mea ce-ați făcut? Mi s-a spus că ați plecat. Aș putea să știu unde și cât ați stat?

– Da' de ce te interesează? Scrii o anchetă despre cum își petrec bucureștenii nopțile?

– Nu e exclus. În orice caz, mi-ați dat o idee. Deci, aș putea să știu care v-a fost itinerariul?

Paul Comnoiu se ridică din șezlong și se apropie de mine. Cu un gest elegant își potrivește ochelarii pe nas. Chipul său este în aparență la fel de binevoitor ca al unui majordom care anunță sosirea unei altețe la o curte regală, dar, dacă te uiți cu mai multă atenție, deslușești că trăsăturile i-au devenit bestiale, precum ale unui călău care își apleacă victima cu capul pe butuc.

– Ascultă, îmi suflă el, de multă vreme am impresia că ne vedem mai des decât trebuie. Dacă-ți închipui că-ți poți permite în casa mea orice, să știi că te-nșeli. Te sfătuiesc s-o lași mai domol cu paharul și cu întrebările. O să dormi așa mult mai liniștit.

Îmi întoarce spatele cu emfază și pleacă în fundul curții unde un chioșc înconjurat de zorele îi poate oferi o protecție sigură contra caniculei.

La gândul că în subsolul blocului meu se află un cadavru despre care trebuie să dau seamă nu mai zic nimic și intru în casă:

Mihaela și Maria sunt în salon. Amândouă par nedormite și plânse. Vă-nchipuiți cumva că am darul de-a consola? Vă-nșelați amarnic; e bine măcar că nu mă podidesc și pe mine lacrimile.

– Nici o veste?, întreb eu de circumstanță; știu exact că morții nu prea obișnuiesc să trimită mesaje nici măcar din subsoluri.

Mihaela își frânge disperată mâinile. Mi se pare cam teatral gestul, dar uneori durerea cea mai adâncă o crezi falsă în timp ce una mimată te impresionează profund.

– Nu înțeleg nimic. Unde-a putut să dispară? Că doar n-o fi intrat în pământ.

Ducesei îi stă bine chiar și când folosește clișee. Auzind-o, Maria izbucnește din nou în plâns.

– Las' că se-ntoarce el, îmi dau eu cu părerea, fără prea mare convingere. Da', ia spuneți-mi și mie cum s-a desfășurat povestea de sâmbătă? Deși am participat la ea, n-o mai țin minte.

– Era și greu s-o ții, îmi răspunde Mihaela cu un vag dezgust. Parcă erai un sac burdușit cu băutură, când Sulcer și Valentin te-au împins într-un taxi și s-au urcat și ei apoi lângă tine.

– Mihaela!, o implor eu încercând să mai salvez ceva dintr-un amor care abia mai pâlpâie.

– Nu vreau s-aud nimic, se pornește ea pe bocete. Are dreptate mama: ești un bețiv ordinar și un individ incapabil să mai vadă altceva decât slujba lui nenorocită de plimbăreț obraznic prin sufletele oamenilor. Măcar de-ai înțelege ceva din ce afli, da' ești un ratat. Ei, da, nu face ochii mari ca și cum aș fi prima care-ți spune asta! Până la 37 de ani n-ai făcut nimic altceva decât să treci printre ceilalți iscodind și dându-ți ifose cu ce-ai descoperit. Mare brânză! Ia pe oricine de pe stradă și poate să facă la fel!

Mi se pare sau nici mie nu-mi mai scapără călcâiele așa tare după ea? Deși, trebuie să recunosc, ce-i al ei e-al ei: are tot ce-i trebuie unei femei ca să facă un pluton de soldați s-o viseze o lună dacă o zăresc pe stradă.

– Da' de unde știe mama ta atâtea despre mine? Nu m-a văzut niciodată!

– Uite că știe!, pufnește ea țâfnoasă. Nu crezi că e normal să discut cu ea? Măcar la telefon? Dacă nu te țin curelele, de ce te îndopi cu băutură?

Scena e deosebit de interesantă pentru evoluția relației dintre noi. Da' acum sunt preocupat de alte lucruri și o las să mă ia peste picior, mai ales că în prezența noastră se află și o persoană de vârsta a treia.

– După ce-am plecat și ceilalți musafiri s-au risipit...

Nu mă lasă să termin.

– Da' ce, vroiai să stăm și să-ți admirăm isprava?

Nu mă mai pot stăpâni și izbucnesc și eu:

– Nu știu ce naiba am, da' de la o vreme îmi ies în cale tot soiul de șmecheri care mai de care mai zurliu și mai al dracu' și mai dornic să mă facă să mă simt ultimul de pe lume. Ce ursitoare oi fi avut de m-au înzestrat cu atâta generozitate în a recolta numai șpițuri de la oricine vrea să dea în mine?

Mihaela dă să-mi mângâie mâna. Mă retrag ca și cum spre mine s-ar îndrepta o reptilă. Și, fraților, vă asigur că nu-mi plac deloc târâtoarele.

– Nu mă atinge, pentru că după aia o să te văd repezindu-te la baie și spălându-te cu zeci de săpunuri fiindcă ai atins un paria. Mai lăsați-mă în pace cu palatul vostru și cu banii voștri de tipi neînstare să vă mai gândiți și la altul decât dacă îl scuipați de sus.

Poate să fie doar o impresie, da' cred că la plecare am trântit puțin cam tare ușa.

12

Fir-ar să fie! Nu pricep nimic.

Stau la o masă în cofetăria Zambilica, în faţa unui pahar cu un lichid gălbui şi cald, vândut aici sub numele conspirativ de oranjadă şi încerc să pun cap la cap tot ce-am aflat pân-acum. Adică, băieţi, vreau să spun că gândesc, lucru pe care mulţi îl pun la îndoială. Văzându-mi mutra, chiar şi fata care mi-a adus băutura asta nenorocită se arată neîncrezătoare c-aş putea să fiu bun la altceva decât să-i fac ochi dulci fiindcă i-am zărit formele potrivite cu siguranţă de o mână inspirată. Ridic marele pavoaz în cinstea ei ca s-o fac fericită pentru un sfert de oră, da' mintea îmi e în cu totul altă parte.

Nu se leagă nimic din ce ştiu. În ochii mei toţi sunt suspecţi în clipa asta. Dar în acelaşi timp îmi vine greu să cred că s-au adunat atâţia inşi la mine în apartament ca să-l pocnească în cap cu haltera pe Valentin. Numai unul l-a trimis în inspecţie pe lumea cealaltă. Care-o fi ăla?

Să fie doctorul? De ce? Numai pentru că nu i-ar conveni să-l aibă ginere pe un pârlit ca mine prin buzunarele căruia adeseori se realizează ceea ce fizica numeşte vidul absolut?

Ar fi o mizã prea mică pentru a risca să se compromită în asemenea hal.

Atunci să fie Frumosu? Ce dacă Larea mi-a spus că s-a despărțit de el la ușa blocului meu? Se putea foarte bine întoarce ca să-l ajute pe moșulică să-și facă formele de transfer la doi metri sub pământ.

Însă, la fel de bine, s-ar putea să nu fie nici unul dintre ei, ci un al treilea, despre existența căruia nici n-am habar. Să fie cumva o reglare de conturi între două bande rivale?

Pentru o clipă închipuirea mea o ia razna. Mi-l imaginez pe Valentin în rolul unei mari căpetenii de gangsteri aflați în permanentă ceartă cu o altă bandă care se hotărăște să-l suprime din pricina neînțelegerilor privind piețele de desfacere a cocainei. În acest scop vin din Chicago doi killeri excelent pregătiți care le dezarmează cu ingeniozitate pe gorilele lui Valentin și îl împușcă pe acesta, fără să-l someze, în plină stradă, pe o trecere de pietoni. Prietenii lui Valentin reacționează cu întârziere, neavând arme cu o muniție corespunzătoare. Asasinii scapă peste graniță. Întreaga lume interlopă e cuprinsă de indignare. Se organizează clandestin câteva manifestații de protest în care se cere pedepsirea drastică a ucigașilor și eradicarea holerei. Sucursala din Chicago a bandei lui Valentin intervine și îi prinde cu abilitate exact atunci când aceștia sunt absorbiți de împărțirea banilor primiți drept răsplată pentru odiosul omor comis cu sânge rece. Cei doi sunt aruncați de la etajul 87 și constrânși sub prestare de jurământ să strige până ajung pe caldarâm „cine va face ca mine, ca mine să pățească". Dacă n-ar fi strigat, ar fi fost împușcați cu sare în timpul căderii.

Aducându-mi aminte de surâsul bun care îi lumina fața lui Valentin ori de câte ori mă vedea, alung cât mai departe astfel de aiureli.

Sau, poate, îmi zic eu, culpabilul este cineva foarte bine ştiut de mine?

Unul ca mine, domnilor şi doamnelor?

Ideea mă face să mă cutremur şi să zgâlţâi masa la care sunt aşezat. Mă schimb probabil binişor la moacă fiindcă fata, care tocmai a adus unor copii de lângă mine două farfurii cu prăjituri şi paharele cu oranjadă aferente, îşi schimbă traiectoria brusc şi mă întreabă îngrijorată:

– Nu vă simţiţi bine?

Îi retez orice speranţă de a lega o cunoştinţă mai temeinică şi îi răspund cu un zâmbet din panoplia pe care mi-a lăsat-o ca zestre doamna Mladin:

– De când aveam pantaloni scurţi şi mergeam la grădiniţă nu m-am simţit atât de bine. Oranjada asta m-a umplut de fericire. Ce reţetă folosiţi, vă rog? Am să trec într-o zi s-o notez.

Fata se topeşte de fericire. Aproape că se codeşte să-mi ia banii atunci când vreau să plătesc. Mă ridic de la masă, vâr în treacăt o fisă într-un tonomat ca să se mai distreze lumea şi pe cheltuiala mea şi când trec pe lângă puştii care se îndoapă cu prăjituri le strecor printre dinţi pe un ton lugubru:

– Cred că oranjada asta a rămas de pe vremea Lucreziei Borgia. Nici ea n-a îndrăznit s-o folosească. I-a fost pur şi simplu milă.

De-abia ieşit în stradă încep să sughit.

13

Dacă vă-nchipuiți că afurisitul ăsta de soare s-a mai domolit, ei bine, vă-nșelați.

Merg spre casă, da' nu mă trage ața s-ajung prea repede. La un magazin cu autoservire îmi iau inima-n dinți și opresc să cumpăr o conservă cu fasole chinezească, un borcan cu peperoni bulgărești, o cutie de sardele sovietică și o sticlă de vin albanez de Malaga. De la o tonetă trag un loz în plic de trei lei și câștig șase, semn că norocul meu în dragoste e zdruncinat serios. Mai trag două de trei și o rază de speranță în privința amorului se ivește în viața mea.

În burtă oranjada își cântă cele mai triumfale imnuri posibile. E o bolboroseală de ți-e mai mare dragul. Probabil că se aude până-n Alfa Centauri.

Urc în mașină cu noile achiziții, debraiez, bag într-a-ntâia, iau piciorul de pe ambreiaj și o pornesc lento spre casă. În drum mă las depășit de un melc care nici el nu gonește cine știe ce.

– Salve, îi zic eu. Vezi că mai încolo e control radar.

Până la urmă n-am încotro și sosesc în dreptul blocului meu. Parchez între două mașini cu o dexteritate ce i-ar face pe milițienii care mi-au dat carnetul să-mi mai dea unul, cobor și rămân, cum se spune în limbajul adecvat, mască.

Ce-i asta, copii? Și-a anunțat vizita la noi în bloc Brigitte Bardot de-i așa îmbulzeală? Iar eu să nu fiu prezent tocmai când e rost să-ți clătești privirea cu o blondă?

Sunt câteva zeci de inși care gesticulează și-și dau cu părerea, erijați în mari experți. Ce s-o fi-ntâmplat?

Deodată, cu toată zăpușeala de afară, simt că m-am transformat într-un sloi de gheață. Sunt tocmai bun de dus în apele Oceanului Înghețat de Nord sau de Sud – mi-e perfect egal – și lăsat să plutesc în derivă cu legitimație de banchiză.

Fiindcă nu mai încape-ndoială, foșgăiala asta nu se poate explica decât prin faptul că l-au descoperit pe moșulică.

Asta e!

Acum mă vor înșfăca și mă vor duce într-un loc în care prietenii îmi vor trimite chiftele cu praștia.

Parcă aud pe coridoarele unui bulău: aduceți așternuturi curate! Azi ne vine un oaspete de seamă: Andrei Mladin, spaima populației care a trecut de 60 de ani!

Cu precauție mă ginesc dacă sosirea mea a fost anunțată de agențiile de presă și dacă nu e rost cumva să mă eclipsez fără să las adresa mea nouă.

Da' ți-ai găsit! De unde atâta baftă pe mine?

– Vai ce nenorocire, Mladin dragă, răsare în fața mea duduia Margareta.

E îmbrăcată cu totul fistichiu, în niște țipători pantaloni mov și poartă o ie mai mult decât transparentă, care lasă să se întrevadă din belșug ravagiile petrecute într-un trup care nu mai e tânăr și regretă acest lucru. Prima mea reacție e s-o strâng de gât. Apoi scot niște sunete pe care eventual le-ar putea înțelege doar strămoșii noștri înainte de-a se fi dat jos din copaci.

– Le-am spus de multă vreme că așa o să se-ntâmple dacă nu luăm măsuri din timp.

Duduia se agită prin fața mea ca un tribun care vrea să însufleţească o masă de oameni. Eu însă rămân palid și neînsufleţit.

Și ceilalți m-au zărit cum stau pe trotuar cu pachetele în brațe și dau aprobator din cap:

– Așa e! Numai administrația e de vină. Dumneata ar trebui să dai totul la ziar. Toți sunt gata să depună mărturie că blocul nostru a fost lăsat pe mâna unui om lipsit de inițiativă și comod.

Încep să capăt puțin curaj. Îmi dreg glasul, îmi apăs pachetele pe burtă, și ca să le țin mai bine, și ca să-mi mai domolesc vânzoleala pricinuită de oranjadă și-ntreb cu prudență:

– Da' ce s-a-ntâmplat?

Vocea îmi sună ca din fundul unei galaxii nedescoperite încă, însă nimeni nu pare să bage de seamă.

Duduia Margareta explodează:

– Ce să se-ntâmple? Au plesnit câteva țevi de la subsol. Și doar i-am avertizat în repetate rânduri că sunt vechi și că ar trebui înlocuite din vreme, nu să se aștepte până când rugina atacă bunul statului și deci și-al nostru. Am făcut și informări în scris. Trebuie să fie la administrație. Acum, tot subsolul e plin de apă. Au adus o pompă s-o scoată, dar mai durează vreo oră până când se înlocuiește țeava fisurată. Iar pe timpul reparației apa nu curge la baie. Tocmai azi, când vroiam să spăl rufe! S-a dat Dero în colț.

Încep să devin chiar semeț și mai pun o întrebare:

– S-a găsit ceva la subsol?

– Doar șobolani. Să-i vezi cum se cațără pe pereți și chițcăie ca apucații... Aproape că mi-e milă. Iar câteva

pisici îi pândesc și, pe cei care ies – haț – îi și înșfacă. Dar nu-i halesc – pardon –, mănâncă pe loc. Doar îi cară până undeva, în spatele blocului. După cât se pare, și motanii au început să-și facă provizii. Niciodată nu se știe ce aduce ziua de mâine. Șobolanii n-au de ales: ori se-neacă, ori cad în laba cotoilor. Cei mai mulți preferă totuși să se-nece, își încheie duduia Margareta relatarea.

Mă gândesc că și Mecena al meu ar trebui să se afle în zonă.

– Altceva nu s-a mai găsit?

– Niște cărți vechi și niște registre. Toate-au fost salvate. Nici nu-și mai aduce nimeni aminte cine le-a depozitat acolo și la ce folosesc.

– Și altceva?

Oamenii încep să mă privească într-un chip curios.

– Ce-ar mai fi trebuit să fie?, mă întreabă sever unul cu urechi clăpăuge, ca ale unui câine ostenit de câte a văzut.

Înregistrez că am făcut o gafă și improvizez la iuțeală:

– Știți, inundațiile de la subsolurile blocurilor sunt destul de frecvente. Mi-a spus cineva că odată, într-un astfel de subsol, înainte de război, s-ar fi descoperit o ladă ce plutea fără o țintă anume. Stătuse ani în șir în cine știe ce cotlon și doar acum se hotărâse să se urnească din loc. În ea erau niște țoale făcute praf și – țineți-vă bine – o casetă cu bijuterii. Fusese ascunsă de niște hoți, care, din cine știe ce motive, n-au mai venit s-o ia. Desigur, nu pentru că s-ar fi căit.

Duduia Margareta încasează lovitura cu gura căscată, ca și cum n-ar mai avea aer. Nici ceilalți nu par a fi mai puțin emoționați. Parcă le-aș fi cerut să facă analiza gramaticală a textului pe care l-am rostit.

– Cred c-ar trebui să mai aruncăm o privire prin subsol.

Cu duduia Margareta în frunte, îmi fac loc printre cetățenii despre care habar n-aveam că sunt vecini cu mine. Ajungem la ușa care dă la subsol. Fetele de pe plaja din fotografia pătată de muște or să facă insolație dacă nu se hotărăsc să mai intre și într-un bar de noapte. Cu mare drag le-aș plăti intrarea. Prin ușă se zăresc câțiva lucrători cu cizme de cauciuc până la șolduri meșterind la niște țevi. Apa n-are mai mult de-un metru. Mă uit ca din întâmplare și acolo unde-ar trebui să fie cadavrul.

Nu-i acolo, oameni buni!

O clipă îmi vine să trag un chiot de bucurie, ca o piele roșie care învârte deasupra capului tomahawkul. Pe urmă iar simt o gheară care mă strânge de beregată.

Dacă nu-i acolo, unde-ar putea să fie?

Să-l fi luat apa și să-l fi purtat în vreun ungher mai dosnic e imposibil. Ar fi dat muncitorii peste el și nu l-ar fi lăsat pradă intemperiilor. Iar pe Valentin nu-l văd capabil, în halul în care e, să pornească înot în căutarea unui strat de apă freatică unde să-și petreacă restul zilelor mâhnit de mârșăvia lumii.

– Interesant spectacol, murmură lângă mine Urechi clăpăuge. De la o vreme se-ntâmplă lucruri ciudate în blocul nostru.

– Ce lucruri?, bolborosesc eu.

Oranjada îmi iese prin toți porii. Mai am puțin și în corpul meu nu se va mai găsi nici un strop de apă. Or, H_2O e condiția vieții!

– De pildă, continuă implacabil Urechi clăpăuge, lacătul de la ușa asta e altul decât cel pus de administrator. E nou. Aș jura că a fost pus azi.

– Da?! Și de ce-i ciudat?

– Mai ciudat e că lacătul a fost tăiat cu fierăstrăul iar ușa lăsată deschisă.

Tresar și mă uit la el fără să-i răspund. De unde naiba o mai fi răsărit și ăsta? N-am impresia că l-aș mai fi văzut vreodată. Simt însă că de piciorul meu se freacă o blană. Sper din toată inima să nu fie un șobolan care solicită ocrotire. Nu e. Mecena a venit să-și salute stăpânul. Uriaș și cu ochi galbeni pare un tigru cenușiu.

– Pe unde umbli, tărcatule? De două zile n-ai dat pe-acasă! Hai cu mine!

În urma noastră grupul de cetățeni continuă să comenteze cu vioiciune posibilitatea de a descoperi o lădiță cu bijuterii în epoca noastră.

14

Sunt hămesit ca un lup pe care un savant de renume încearcă de-o lună să-l convingă să devină vegetarian.

Mecena s-a urcat pe un scaun și mă privește cu înțelegere: și el ar băga ceva la jgheab. E o fire miloasă; nu-l văd să se fi înfruptat jos din niște șoareci sinistrați. Din priviri mă roagă totuși să nu mă apropii de aragaz. Știe el de ce.

Aflați, băieți, că printre multele talente cu care doamna Mladin a uitat să mă înzestreze, este și acela al gătitului.

Poate că oi fi chipeș atașat de un șorț de bucătărie, dar când intru în blide devin un pericol public.

Bunăoară, nu mai demult decât o săptămână, m-am apucat să fac pentru întâia oară sarmale.

Deși am respectat cu sfințenie indicațiile Didei Balmez, a ieșit ceva ce putea periclita ușor sănătatea unui întreg cartier.

De-aia se uită acum Mecena cu neliniște văzând că mi-am pus iarăși șorțul.

– Lasă, bătrâne, îi zic eu, de data asta nu mai atentez la integritatea noastră corporală. M-am învățat minte să-mi mai închipui că pot descifra o carte de bucate. Acolo e lucru gingaș.

Trântesc două fripturi la grătar, fac niște cartofi prăjiți să te lingi pe degete și mai arunc și câteva ouă într-o tigaie, doar așa, să le aud sfârâind în ulei.

Miroase apetisant și când mai scot și câteva murături dintr-un borcan, nici chiar Mecena nu mai are îndoieli că n-aș fi un stăpân harnic și bine intenționat.

– Păi bine, gigolo, îi zic, ce fel de Mecena ești tu? În loc să mă ții ca pe-o amantă, eu trebuie să-ți suport toate hachițele?

Mecena clipește din ochi ca farul din Constanța în semn că-mi înțelege nedumerirea, da' pentru o vreme, până când va primi o moștenire, n-are ce face și acceptă să fie întreținut.

Mâncăm fără să ținem cont de codul manierelor elegante. Motanul mai cere o porție și desigur că nu pot să-l refuz.

După care, lui îi dau o farfurioară cu lapte rece, iar eu mă tratez cu un pahar cu vin.

Parcă îmi place din nou băutura. Însă de un detonant mai puternic n-am deloc curajul să mă apropii. Or să vină însă cu siguranță zile mai bune, când orice restanță în acest domeniu va fi recuperată.

Apa a-nceput să curgă la robinet, semn că reparația s-a terminat; spăl vasele și tacâmurile, le așez frumos să se usuce, strâng firimiturile de pe masă și apoi, cu motanul înainte, pășesc spre bibliotecă cu pasul meu de vechi infanterist.

Deschid ușa și Mecena intră primul; însă îl văd că se zbârlește de zici că a zărit o haită de câini și îmi țâșnește pe umăr tremurând ca varga.

Intru în cameră și încremenesc de groază la rândul meu.

15

Cadavrul se află în faţa mea, aşezat pe un maldăr de cărţi. N-aş putea jura că sunt aceleaşi volume însă trupul prăvălit peste ele este tot cel din noaptea trecută. Nu mai încape-ndoială: dacă nu cumva cineva se ţine de o farsă sinistră şi idioată – şi nu-l văd pe cel care ar îndrăzni să împingă gluma atât de departe – înseamnă că un individ – sau mai mulţi – îmi vor cu orice preţ pielea. De aceea cadavrul lui Valentin nu are pentru el – sau pentru ei – nici o valoare dacă e descoperit în subsolul blocului. El trebuie să fie găsit neapărat în apartamentul meu, ca să fiu tocmai bun de dus cu alai la pârnaie. Dar cine mă urăşte atât de tare ca să se-ncumete să omoare un om şi să mi-l vâre în casă? Iată o întrebare la care nu ştiu încă să răspund.

Da' nici eu nu mă las cu una, cu două. Dacă cineva m-a atacat din umbră, fără măcar să-mi facă o declaraţie de război, ei bine, mă voi replia o vreme până în liniile de unde voi lovi şi eu când mi-o pica bine. Şi-al dracului să fiu dacă o să am milă, fiindcă mi-am ieşit cu totul din fire!

Îl iau cu grijă pe Mecena de pe umăr şi-l aşez jos după ce-i mângâi puţin blana. Animalul îmi întoarce o privire recunoscătoare şi se linişteşte. După aceea mă apropii de Valentin şi-l examinez. Rana de la cap a încetat să-i sângereze, da' asta nu mai are nici o importanţă pentru el,

așa cum n-ajută o frecție cu Diana la un picior de lemn. Peste trupul său înțepenit cu genunchii la gură pun o pătură. Unde să-l ascund și mai ales cum să-l duc până acolo?

Ceasul meu electronic arată orele 22 și 30 de minute. De jos încă se mai aude larmă de copii. Mai trebuie s-aștept. Până atunci îmi pun emisferele cerebrale la o grea încercare: aceea de a găsi o soluție a încurcăturii blestemate în care mă aflu. Dacă operațiunile mentale ar fi însoțite de zgomot, ei bine, cred că în clipele astea activitatea creierului meu s-ar auzi la câțiva kilometri depărtare, iar energia lui ar pune în mișcare turbina unei hidrocentrale. Pentru ca să-l stimulez aș fi în stare să mănânc și chibrite, numai pentru a-i mai da puțin fosfor. În sfârșit, calculul tuturor probabilităților îmi indică rezolvarea cea mai simplă și lipsită de primejdie.

E ora unu noaptea. Nu se mai aude nici un zgomot neliniștitor. Pe o rază de câteva zeci de metri nu se zărește nici o fereastră luminată. Cu Valentin pus într-un sac pe care l-am găsit în debara arăt ca un Moș Crăciun; e drept, un moș cam sinistru. Norocul meu e că bătrânelul face parte dintre acei oameni care trebuie să-și pună lest în buzunare, altfel liftul nu pornește cu ei. Mecena mă precede. În cazul în care-ar întâlni pe cineva știu precis c-ar adopta o atitudine țanțoșă, dându-și importanță și avertizându-mă în același timp de pericol. La parterul blocului nu e nimeni. Pe pardoseală a mai rămas mâzgă în urma inundației de la subsol și alunec prăbușindu-mă cât sunt de lung. Când mă ridic bag seama că șchiopătez. Nici o înjurătură din lume nu mă poate ajuta, așa că o evit. Ies din bloc. În aparență, nici țipenie. Și totuși, după câțiva pași, zăresc un bețiv care se căznește să smulgă tăblița cu

numele străzii. Are faţa de parcă în ultimele săptămâni în loc de săpun de ras a folosit şmirghel. E zdravăn clădit, pe principiul construcţiilor cu instalaţie antiseismică, încât trebuie să fi machit din greu dacă n-a smuls pân-acum tăbliţa aceea firavă.

– Hei, tu, ăla de-acolo!, bolboroseşte el, fă-te-ncoace!

– Cu mine vorbeşti?, mă păstrez eu cât mai la întuneric.

– Nu, cu babac-tu. Fă paşi pân-aici! Hai, să-ţi văd mersul!

Dacă n-aş avea altă treabă, aş găsi ceva material de notat pentru noua mea carte.

– N-auzi? Sau vrei să-ţi dau una peste ascultătoare să ţi le desfund? Vino să mă ajuţi să scot tabla asta. Îmi mai trebuie una ca să ating suta. Fac colecţie.

– Nu pot. M-aşteaptă nevasta. Vin de la gară. N-am văzut-o de o săptămână, îi răspund eu şi dau să trec mai departe.

Ţi-ai găsit! Individul mi se pune în cale, masiv şi primejdios ca un compresor scăpat la vale. Trăsneşte a trăscău ca un pluton lăsat la vatră.

– E-te-te! Vii din darnica noastră agricultură? Ai acolo oareşce produse?, mă iscodeşte el.

Îi şuier printre dinţi :

– Lasă-mă, băi gaşpere, să trec, fiindcă altfel schimb macazul şi s-ar putea să smulg singur tabla şi să ţi-o vâr pe gât fără să-ţi mai ofer nici un aperitiv.

Ameninţarea îl bucură.

– Io-te! Eşti de-ai noştri! De ce nu spui aşa, frate! Hai încoace să-ţi pun o ventuză!

Mi se-ntoarce stomacul pe dos ca o mănuşă la gândul că s-ar putea să-şi pună planul în aplicare.

– Scuteşte-mă, altfel iese cu haloimăs mare!

E rândul lui să se burzuluiască.

– Sanchi! Te dai balenă! Când ți-oi lipi câteva scatoalce pe portret o să vii să-mi pupi tălpile și să mă rogi frumos să te duc cu lesa în târg la Moși ca să mai vezi și tu lumea.

– Tacă-ți fleoanca, îi zic eu speriat de zgomotul pe care-l fac glasurile noastre și grijuliu să păstrez liniștea concetățenilor mei. Dacă-ți ard una la muzicuță tragi obloanele pentru o săptămână și nici n-apuci să mai afișezi anunțul „Închis pentru inventar". Hai, topeală!

Dar ciumetele se agață cu un ultim efort de voință de sac și caută să-l tragă peste el. N-am încotro și îi ard una la gioale. Malacul începe să țopăie într-un picior de durere. Las atunci sacul jos și, ca să-i închid de tot trompeta, îi mai ard una și la tomberoane. E contrar principiilor mele de convieţuire cu ceilalți semeni ai mei de pe planetă, da' n-am încotro. Tipul se lasă moale ca o zdreanță lângă gard. Are o expresie senină, de parcă ar fi plecat în croazieră undeva, în mările sudului. Mecena mă privește dezaprobator.

– Ce să fac, bătrâne? Caz de forță majoră! Să ne rugăm mai bine să nu fie prins fără bilet în voiajul ăsta!

Iau din nou sacul în spate și o pornesc mai departe. Până ajung la un maidan nu mai întâlnesc, din fericire, pe nimeni. Basculez încărcătura între niște ruine și-o roiesc repede înapoi pe-același drum. Golgotierul încă își mai doarme somnul. Sforăitul lui gospodăresc mă asigură că nu l-am pălit prea tare. Mai fac un pas și trebuie să strig comanda „Stop mașinile!".

Ori dau în primire dacă o mai văd, ori îi smulg apendicele fără anestezie locală și fără bisturiu, numai cu degetele, nespălate, ca să se infecteze!

– Mladin dragă, cum or fi putând unii să bea în halul ăsta? Înțeleg, mai dă omul pe gât un pahar, două, da' nici așa, să-ți pierzi mințile! E revoltător!

Duduia Margareta stă în fața mea. E îmbrăcată într-o rochie de casă pusă evident în grabă peste cămașa de noapte, iar în picioare are niște papuci cu vârfurile întoarse în sus.

Să-ți ajungă-n amigdale!, îi menesc eu clocotind de furie.

Mecena a șters-o înainte ca un laș.

– Nu puteam să dorm când am auzit niște inși certându-se în stradă. M-am dus la geam să văd ce se-ntâmplă. N-am prea zărit mare lucru fiindcă se aflau chiar în dreptul becului care s-a scos pentru economie de lumină. Da' tot am înțeles că erau doi și că se certau din pricina unui sac. Și, Doamne, ce limbaj puteau folosi! N-aș fi crezut că există în limba română astfel de expresii. Cel puțin în dicționarul de neologisme nu există.

– Sunt și altele, o-ncredințez eu. Și ce s-a mai întâmplat?, mă prefac eu curios. Inima îmi bate ca un ciocan. Aș putea îndrepta cu ea și cuie de zece.

– Până la urmă unul dintre ei l-a pocnit pe ăsta care stă jos și s-a cărat. Ce zici, ar trebui să anunțăm miliția?

– De ce? Pentru niște bețivi?, dau eu din umeri flegmatic.

– Cine știe? Poate c-or fi borfași.

– Borfașii nu se duc să prade în stare de ebrietate. Li s-ar părea că nu-și respectă meseria. Nu-l vedeți pe ăsta? Răsuflarea lui a pârjolit iarba pe zece metri pătrați, o liniștesc eu. Haideți mai bine acasă și culcați-vă.

În clipa asta individul proptit de gard își vine în fire și dă cu ochii de duduia Margareta.

– Urâto!, îi strigă acesta.

– Beţivule!, îi zice cu dezgust duduia.

– Da, da' mie îmi trece, se consolează insul şi îşi continuă croaziera. După cât se pare e primit cordial oriunde poftește să descindă.

Vecina mea e indignată la culme.

– Ce facem cu el? Îl lăsăm aici?

– Din partea mea, dacă vă face trebuință, îl puteți lua cu dumneavoastră, deşi cred că mai curând i-ar prii să se trezească în aerul proaspăt al dimineții. Nici n-o să-şi mai aducă aminte ce i s-a-ntâmplat. La umbra zorelelor altfel elimini alcoolul.

Duduia nu pare foarte convinsă, însă mă însoțește spre intrarea în bloc.

16

De ceva vreme mă aflu într-o grădină cu cireşi şi caişi înfloriţi. Fluturi trec alene prin aer şi singura adiere care se simte este provocată de aripile lor pictate în toate culorile spectrului. Stau întins într-un hamac cu o carte în mâini şi mi-e o asemenea lene încât citesc aceleaşi două pagini numai ca să nu fac efortul de a-ntoarce filele. O fată îmbrăcată în alb culege flori de romaniţă şi mi le aduce râzând. După aceea începe să cânte la vioară, însă atât de strident încât tot farmecul se risipeşte...

... Soneria de la intrare ţârâie violent. Încă buimac de somn şi de vise bune să delectez domnişoarele de pension pe durata siestei îmi arunc un halat pe umeri şi deschid uşa. În pragul ei se află doi inşi. Pe unul dintre ei îl cunosc: căpitanul de miliţie Buduru.

– Iartă-mă, Mladin, dar am ceva de discutat cu tine. Foarte important.

Căpitanul Buduru pare un civil chiar şi în uniformă. Astăzi e îmbrăcat într-un costum impecabil croit, însă cam gros după gustul meu, ţinând cont de arşiţa care trebuie să fie afară. E mic de statură, gras şi poartă ochelari cu lentile patrate. Deşi e cam de vârsta mea, nu cred că are păr pe cap mai mult de-o baie. Se mişcă greoi şi, în orice ambianţă s-ar afla, pare dominat de obiecte. L-ai crede mai curând

capabil să crească porumbei voiajori decât să alerge după borfași.

Când îl văd îmi dau seama că mă simt la fel de bine ca și cum aș zbura peste triunghiul Bermudelor.

Surâd de circumstanță, îi strâng mâna și îi fac loc să intre.

– Acesta e ajutorul meu, sublocotenentul Pahonțu. E nou venit la noi.

Pahonțu este și el scund, însă slab, ca și cum de mic ar fi purtat corset ca să nu se-ngrașe. Părul îi stă vâlvoi, iar gura pare încremenită pentru totdeauna într-un surâs rece. N-are pic de astâmpăr și din prima clipă m-am temut să nu-mi facă zob puținele lucruri de valoare pe care mi le-a lăsat drept zestre doamna Mladin. Ochii îi sunt mici, de parcă toată viața ar fi privit la un epidiascop.

– Te credeam mai matinal, mă ia Buduru peste picior. E aproape zece și văd că abia acum te-ai sculat. Ai tras vreun chefuleț aseară?

În glasul lui se simte invidia.

– Haide, du-te la baie, dă-ți cu apă pe ochi și îmbracă-te. Până ești gata eu pun de cafea și-ți pregătesc o gustare. Vii cu mine, Pahonțule? Hai să-i tragem o țigară! Am un pachet de Arberia.

Sub jetul dușului încep să mă dezmeticesc: ce vrea cheptenul de la mine? Se pare că nu are nici o bănuială, altfel nu ar intra atât de dezinvolt și amical. Însă, atenție, Mladin, copoii ăștia au sute de metode de a ți se băga în suflet și de a afla tot ce le trăsnește prin bilă! Ia seama să nu cazi în vreo capcană! Chiar dacă Buduru ți-e prieten, ferește-te cât poți de el! Tipul folosește stilul uman, care e cel mai perfid și mai al dracului din câte pot să existe.

Îmbrăcat cu blugi și cu o cămașă înflorată m-așez la masă. Înfulec în grabă câteva felii de pâine prăjită cu salam și beau o ceașcă de ceai. Buduru sirotează o cafea. Ajutorul lui rămâne în continuare adeptul mișcării browniene și nu se atinge de nimic.

– Sunt o gospodină bună, nu-i așa?, încearcă Buduru să glumească după ce ne ducem în bibliotecă.

Zâmbetul îmi iese cam strâmb.

– Tot mai cumperi cărți, se minunează căpitanul. O să se dărâme blocul sub greutatea lor, caută el să mențină o atmosferă cât mai cordială și mai cărturărească. Da' covorul ăsta când l-ai achiziționat? Parcă aveai altul, mai frumos.

Bâigui ceva din care se poate înțelege și că a fost lansată azi o nouă navă în cosmos și că stropitul zilnic al florilor le ajută să crească înalte.

Buduru încetează să se mai plimbe prin fața rafturilor și se așază greoi într-un fotoliu. Eu m-am cufundat de mult în altul. Doar Pahonțu își continuă rondul printre puținele mele mobile.

– Uite de ce am venit la tine, mi se adresează patru stele, de astă dată pe un ton serios. S-a întâmplat o nenorocire. Și cred că ești într-o oarecare măsură capabil să ne ajuți.

– Dacă-mi stă în puteri...

– Azi dimineață, niște muncitori care fac săpături pe maidanul de lângă centrul de pâine au descoperit, printre ruinele unei case, un cadavru vârât într-un sac de hârtie. Un sac foarte mare, cum nu se găsește în comerț.

Prostule!, mă cert în gând. Cum de-ai lăsat acolo sacul când știai că nu e unul obișnuit, ci servește la cărat presa. Și l-ai săltat de la Casa Scânteii! Ți-a luat mințile dobitocul ăla cu care te-ai certat!

– Și... cine era înăuntru?

– Din actele pe care le avea asupra lui reiese că pe om îl chema Valentin Meranu și că stătea în casa doctorului Paul Comnoiu.

Căpitanul rostește respectuos numele doctorului.

– Valentin?! Valentin e mort? Vai, săraca Maria!, exclam cu o durere pe care nici măcar nu mi-o prefac. Cine l-a omorât?! De ce?

– Asta vrem s-aflăm și noi, reia tacticos Buduru. S-au găsit bani asupra lui, deci mobilul n-ar fi jaful.

– Atunci ce?

Căpitanul mă scrutează o clipă și continuă:

– Am anunțat familia Comnoiu și am încercat să aflăm care e ultima persoană care l-a văzut în viață. Se pare că tu ești acela.

– E greu de afirmat asta fiindcă eram chior de beat, îi răspund eu fără să clipesc.

Pahonțu rânjește. Până acum nu i-am auzit vocea. O fi mut?

Prietenarul meu de la miliție își reia vorba.

– Înțeleg, înțeleg... De altfel, așa mi s-a spus și de către familia Comnoiu; că ai fost transportat cu taxiul într-un hal fără de hal, cam nedemn, după opinia mea. Mă rog, asta te privește. Pe mine mă interesează ce s-a întâmplat după ce te-a adus acasă împreună cu Sulcer.

Ei, da, parcă pe mine nu m-ar interesa să aflu!

– Din păcate, nu știu nimic. Când m-am trezit eram singur în apartament, mint eu cu nerușinare.

Atenție, Mladin! Porumbelul a zburat! De-acum nu mai poți să dai înapoi! Trebuie s-o ții morțiș cum că n-ai nici în clin nici în mânecă cu povestea asta. Vorba lui bunicu': „Acesta e drumul, pe-aicea o luăm!" Am încheiat citatul.

Buduru tace de parcă mi-ar cântări în minte răspunsul. N-are nici o dovadă mai concludentă ca să mă bănuiască așa că pot să stau liniștit.

– Tot ce spun e împotriva mea, nu-i așa?, îl întreb eu ca să fac conversație.

Da' lui nu-i arde deloc de glumă.

– Te rog să fii mai serios. Cineva pe care îl cunoști îndeaproape a fost ajutat să treacă în lumea dreptților. Mai bine ne-ai da o mână de ajutor decât să faci bancuri cretine.

– Da' ce să fac? Să cad în genunchi și să vă rog să nu m-arestați? Vii la mine cu aerul că ai și prins făptașul și acela, vezi Doamne, n-aș putea fi decât eu. Ce dacă l-am văzut ultimul pe Valentin în viață? Nu cumva ultimul care l-a văzut respirând o fi fost chiar ucigașul lui? De ce crezi c-aș fi făcut-o eu? Ca să-i iau mărunțișul din buzunar sau să-i fur nevasta? Nu vezi că n-au nici cap nici coadă suspiciunile tale? Nu am nimic să-ți declar. Și-ai face bine să nu mai adulmeci prin casa mea ca și cum aș fi un criminal pe care ai și pus mâna.

Pahonțu s-a oprit din periplul său. Se uită întrebător la căpitan, ca și cum i-ar cere voie să-mi dea una peste gură, doar așa, în joacă, să vadă dacă am sau nu proteză.

Glasul căpitanului sună mai împăciuitor.

– Nu te supăra. Pur și simplu nu știu cum să urnesc cazul. Cine ți-a spus că te bănuiesc?

Simt că m-am montat destul de convingător așa că o las și eu mai moale.

– Poate că avea un dușman? L-o fi omorât un bețiv?

– Orice e posibil.

– Când s-a-ntâmplat asta?

– După spusele medicului, sâmbătă noaptea.

Tăcem amândoi. Mecena toarce liniștit pe o pernă. Pahonțu se uită la el ca și cum ar vrea să-l proiecteze în tavan în perspectivă cavalieră.

– Ar fi totuși un amănunt de la care am putea porni, reia Buduru.

Sunt ca o garnizoană în curtea căreia trompeta sună alarma.

– Ce amănunt?

– Aseară, doi beţivi s-au încăierat în apropierea blocului. Unul dintre ei purta un sac mare.

Blestemată femeie mai e și duduia Margareta! Nu-și poate ține pliscul nici măcar câteva ore.

– Am înțeles că pe unul dintre beţivi l-ai văzut și tu. L-ai putea descrie?

N-am încotro și risc să-l creionez cât mai veridic cu putință pe imbecilul care n-avusese altceva mai bun de făcut decât să se ia la harță cu mine.

– Cam așa ne-a fost înfățișat și de către vecina ta, aprobă Buduru. În treacăt fie zis, o făptură remarcabilă și cu o agerime de spirit deosebită.

Mormăi ceva care aduce mai curând a blestem.

– Dacă l-ai întâlni l-ai recunoaște?

– Daaa... nu știu sigur.

– Încercăm să dăm de urma lui. E probabil unul dintre cei care dacă nu beau o zi socotesc că au apucat o cale greșită. Nu se poate să nu apară. Trebuie colindate cârciumile din cartier. Oamenii noștri îi au semnalmentele.

Își vâră în buzunar carnețelul în care pe parcursul discuției nu a notat decât câteva fraze și se ridică în picioare.

– Ei, încă o dată, iartă-mă de deranj. E însă un caz deosebit. Afurisit de greu. Dacă afli ceva, știi unde mă găsești.

– Aşa va fi.

După ce ne strângem mâinile, ne despărţim.

Din partea mea nu simt nici un regret. Mai ales că la plecare Pahonţu n-a zis nici măcar bună ziua. E drept, nici la sosire n-a zis.

17

După câteva minute cobor și eu. N-am un aer prea victorios; zărind la ușa blocului câțiva copii care joacă leapșa pe ouate încerc să bravez.

Leapșa pe ouate nu e un joc inclus încă la Olimpiadă, dar în cartierul meu se bucură de mare trecere.

Când mă vede, viitorul țării își întrerupe joaca și se apropie de mine salutându-mă respectuos. Însă nu pentru șarmul meu le sunt deosebit de agreabil florilor vieții.

Spre deosebire de alți vecini de-ai mei nu-i bălăcăresc când fac gălăgie prea mare și nici nu-i urechesc dacă sparg vreun geam. Ba, mai mult, când se încinge vreo partidă de fotbal mă vâr și eu printre ei și să fiu câine dacă puștii ăștia nu mă driblează de câte ori vor. Și, de obicei, vor! Joc fotbal ca un baschetbalist și mai lăsați-mă-n pace!

– Ce mai faceți, picilor?, îi interpelez eu distrat, dar brusc mă fulgeră o idee și nu-mi mai continui drumul.

Aurel cel dolofan – Dolo –, Petrică ochelaristul, Sandu arțăgosul, Adrian cel plângăreț, Nelu cel cuminte ca o fată mare se strâng în jurul meu, bucuroși că le acord atenție.

Îi întreb, bineînțeles, mai întâi de note, dacă sunt cuminți la ore și dacă își ascultă părinții și profesorii: clișeele pedagogice îmi vin la gură de parcă toată viața nu m-aș fi ocupat decât de educarea tinerelor generații în calitate de

cadru didactic în noua noastră şcoală. Le mai pun câteva întrebări cheie în legătură cu strânsul fierului vechi, al sticlelor şi borcanelor goale şi-i felicit sincer când aflu că şi rezultatele sunt mulţumitoare, dacă nu cumva chiar excelente. De-abia după aceste preliminarii încep să înaintez cu prudenţă spre ceea ce mă interesează de fapt.

– Bravo, feţii mei, iau eu un aer protector, de bunic hârşit şi cu mulţi nepoţi. Văd că treaba merge. Da', ia să văd la capitolul cultură generală cum staţi?

– Bine, zice Aurel, care parcă e un butoiaş cu bere tocmai bun de rostogolit. Pune-ne la încercare, nene Mladin.

Îi întreb mai întâi care e noua formulă de atac a echipei Dinamo şi trebuie să-mi astup iute urechile pentru că izbucneşte un cor de glasuri care se întrec să rostească repede şi corect numele jucătorilor. De-abia cu ocazia asta aflu şi eu formula respectivă. Ar fi putut să mă tragă-n piept cu uşurinţă şi nu m-aş fi prins niciodată.

Soarele mă bate drept în creştet. Mă doare capul ca şi cum cineva dinăuntru ar sfredeli cu un burghiu încercând să iasă la lumină. Apăs cu degetul în locul respectiv ca să opun rezistenţă. Pe deasupra mai presimt că nu fac nici o scofală cu întrebările mele. Pur şi simplu e ancheta lui peşte!

– Ce mărci de maşini cunoaşteţi?, mai fac eu un pas pe pârtia care mă interesează.

Iarăşi un potop de nume sunt rostite cu o viteză ameţitoare.

– Dolo a amintit marca Ford Capri. Ia să văd puterea voastră de observaţie: are cineva de la noi din bloc o asemenea maşină?

– Nu, răspund puştii.

Jocul nostru stupid îmi aduce aminte de cărțile pentru copii din anii '50, cu instructori înțelepți și blânzi care conduc cu perspicacitate grupe de pionieri și școlari prin păduri și pe ogoare, pentru ca ei să cunoască și să îndrăgească frumusețile patriei, să combată dăunătorii și să strângă spicele în urma combinelor.

Mă scutur de amintiri și arunc la-ntâmplare o vorbă:

– Da' parcă am zărit un Ford Capri roșu pe-aici.

– Nu, se jură toți cu mâna pe piept, acolo unde în zilele festive li se află cravatele.

– Poate o fi fost al cuiva care nu stă în blocul nostru. Nu l-ați băgat de seamă când a parcat.

– Imposibil. Noi știm tot ce se petrece în cartier. N-a fost nimeni pe-aici cu un Ford Capri.

– Știți chiar tot ce se-ntâmplă în fața blocului?, mă prefac eu surprins.

– Chiar totul, chicotește Petrică.

Își urmează vorba după o pauză stânjenitoare; îl văd cum se-mpurpurează în obraji:

– De pildă, v-am văzut într-o noapte cum v-au adus doi oameni cu un taxi. Păreați bolnav sau cam așa ceva.

Obrajii îmi iau foc. Consult grăbit ceasul și sar în mașină. O iau din loc așa de repede încât prind 50 la oră în 20 de metri.

Ce idei mai au și puștii ăștia, să se uite la ce nu-i privește!

18

De-abia deschid ușa de la intrarea în blocul lui Sulcer și administratoarea îmi și iese în cale. Ciocănitoarea Woody e mai lentă în reacții decât ea.

– Ați găsit ceva împotriva stricatului ăsta?, mă interpelează ea cu speranță.

În bloc e răcoare și miroase a cartofi prăjiți. Îmi șterg cu o batistă transpirația de pe frunte.

– Încă nu. Da' nu-i timpul pierdut, o liniștesc eu.

Sulcer e singur. Stă ca prostit în cadrul ușii când mă vede și abia după câteva clipe mă poftește înăuntru. Îmi aduce cu mâinile tremurânde un pahar cu apă pe care îl beau pe nerăsuflate.

– Au fost sticleții pe-aici, îmi șoptește el speriat.

Apoi adaugă:

– Le-am spus că ai trecut pe la mine. S-au cam mirat auzind ce întrebări mi-ai pus. Oare-am greșit că le-am zis adevărul?

– Nicidecum.

Tăcem amândoi. El s-a așezat pe scaunul de la birou, eu m-am cufundat în fotoliul în care am stat și ieri. Dar ceva s-a schimbat de-atunci până azi. Frumosului nu-i mai arde de glumă și nu mă mai privește sfidător.

– E groaznic, șoptește individul care ar putea poza pentru *Playboy*. E groaznic. Cine l-o fi omorât? Ce-a avut cu el?

Sulcer nici nu știe că joacă în clipa de față cel mai mare rol din viața lui.

– Mi-e frică!, izbucnește el. Sunt în găleată!

– Fii serios; de ce să-ți fie frică?

– Cine dracu' m-a pus să te conduc pân-acasă? Acum sunt printre suspecți și n-am alibi.

– Cum n-ai? Doar te-a văzut Larea cum ai plecat de la mine când Valentin era încă în viață! Iar administratoarea poate dovedi că ai ajuns imediat acasă. Și mai e și șoferul de pe taxi.

Sulcer se uită la mine ca și cum i-aș fi aruncat un colac de salvare, în timp ce el se află pe o mare în furtună. Apoi se înnegurează, dându-și seama că spre colacul respectiv înoată zece inși.

– Așa e. Însă fir-ar al dracului să fie, tocmai când mă dezbrăcam a sunat telefonul. N-am avut de lucru și am ridicat receptorul. Era... nu pot să-ți spun cine era: o femeie căsătorită. M-a chemat la ea. Soțul ei era plecat. N-am rezistat ispitei și m-am dus. Aveam deci timp berechet să-l omor pe Valentin. Iar hoașca aia bătrână m-a văzut când am ieșit din casă.

– Cine te crede c-ai fost la femeia aceea?, constat eu rece.

– Nimeni, aprobă el.

– Cum o cheamă?

– Nu pot să-ți spun.

– Probabil nici nu există.

Tace. Aud cum îi clănțăne dinții. Nu mai are nici un pic de vlagă. I-am închis total unghiul.

– Polițiștilor le-am spus.

– Le-ai spus?

– Nu vreau să fiu zvârlit la-nchisoare. Da' ce mă fac dacă femeia nu recunoaşte?

– Cum ai putut să faci asta? Dacă eşti nevinovat, puteai găsi o altă portiţă de scăpare.

Sulcer îşi vine în fire. Se uită la mine cu expresia lui trufaşă dintotdeauna.

– A, am uitat cu cine vorbesc: cu cavalerul fără prihană şi pus în slujba celor mai nobile idealuri. Eu însă nu sunt aşa: vreau să trăiesc la lumina zilei şi nu într-o hrubă unde să mă-nfulece şobolanii. O, mă disprețuieşti, se simte asta, da' puţin îmi pasă: vreau să mai strâng în braţe sute de femei, să beau, să mănânc, să merg la petreceri minunate şi să dansez! Nu mai pot eu de reputaţia unei muieri când viaţa mea e-n joc!

– Ticălosule!

Sulcer încetează să mai gesticuleze. Seamănă cu un marinar căruia i s-a refuzat, după o călătorie de trei luni pe mare, o permisie de 24 de ore pe ţărm.

– Ţi-am mai pus întrebarea asta; ieri m-ai repezit. Acum poate că-mi răspunzi.

– Ce întrebare?, tresare el.

– Ţi-a dispărut vreodată maşina de-acasă?

Îşi cumpăneşte răspunsul îndelung.

– Nu, zice el sigur.

Adaugă şovăielnic:

– Mi s-a întâmplat, totuşi, nu demult, un lucru curios: mi-am găsit Fordul parcat cu un metru mai în faţă decât îl parchez de obicei. Poate că-nţelegi, fiind şi tu automobilist, un fix de-al meu: îmi place să-mi las maşina peste noapte exact la nivelul stâlpului din faţa blocului. Acum vreo două-trei săptămâni, deşi am parcat ca-ntotdeauna, dimineaţa am găsit-o deplasată. N-am dat prea multă

importanță; mi-am închipuit c-au împins-o niște beți sau niște copii, ca să se-amuze, mai ales că nu-mi lipsea nimic.

– Mai are cineva cheile de la mașină?

– Nu.

– Bine. Cam atât am vrut să aflu.

Mă ridic și mă-ndrept spre ieșire. Frumosu nu mă-nsoțește. Înainte de a închide ușa îl aud murmurând mai mult ca pentru sine:

– Da' dacă femeia nu recunoaște?

Hotărât lucru, aici nu e un loc unde s-ar putea naște un lord al amiralității. Trântesc ușa cu scârbă și îmi văd de drum.

19

Acum, camera de luat vederi se află instalată în cimitirul Străulești II de la marginea Bucureștiului. E un loc înconjurat cu un gard de piatră pe alocuri deja degradat. În numai câțiva ani, cimitirul s-a extins binișor, da' tot a mai rămas o palmă de pământ unde să fie îngropat și Valentin.

Au trecut două zile de când i-a fost găsit trupul pe maidan. Continuă să fie 40 de grade la umbră, însă la ora asta a amiezii aici n-ai nici măcar un pom sub frunzișul căruia să stai. Toți copacii sunt abia plantați și mai au mult până când să ofere protecție celor vii care-și conduc pe ultimul drum pe unii dintre semenii lor.

Buduru și Pahonțu, îmbrăcați ca de obicei în civil, sunt și ei de față. Îi simt cum ezită dacă să mă abordeze sau nu. Probabil că moaca mea îi determină să mă lase-n pace și doar să mă salute din depărtare. Privesc la cei vreo douăzeci de oameni năuciți de căldură și le scrutez chipurile îmbrobonite de sudoare. Oare criminalul e aici?

Nu mi-a plăcut niciodată să merg la înmormântări. Cred că și la a mea aș lipsi cu plăcere. Răsuflu deci ușurat după ce sicriul dispare sub bulgării de țărână și lumea se risipește zgomotoasă și grăbită pe aleile presărate cu

prundiș. Desigur că se discută cu ardoare despre altceva decât scena la care s-a asistat.

Doctorul Comnoiu și cu Mihaela o țin de braț pe Maria. Aceasta nu mai plânge și nu se mai zbuciumă; parcă i-ar susține ea pe cei doi.

Merg la câțiva pași în urma lor, da' tare mult aș vrea să fiu lângă Maria.

Ghicindu-mi gândurile se întoarce spre mine și îmi face semn să mă apropii.

După care își concediază însoțitorii.

Pășesc alături de ea, stingherit. Vorbele mi se par sărace în aceste clipe.

– Nu-i nevoie, mă asigură ea când își dă seama că vreau să-i spun câteva cuvinte consolatoare. N-are nici un rost să ne tânguim. Însă aș vrea să fie prins făptașul. Oricine-ar fi. Mă-nțelegi? Oricine-ar fi.

Luat prin surprindere dau un răspuns bâiguit.

– Am mare-ncredere în tine, Mladin, continuă ea cu un ton grav. Aș vrea să m-ajuți. În primul rând, trebuie să plec din casa asta. Am ceva economii la C.E.C. și încă mai pot lucra câteva ore pe zi în gospodăria cuiva. Moartea moșului mi-a deschis ochii asupra unor fapte pe care până acum le luam mai ușor. Nu-mi mai place de ei: sunt prea înfumurați, prea siguri că pot cumpăra totul cu banii lor.

Cu un gest moale îmi arată pe doctor și fiica lui care sunt înaintea noastră.

– Mint foarte mult ăștia. Poate or fi vestiți în meseria lor și, de ce să nu recunosc, cu mine s-au purtat bine, însă a trebuit să și închid de multe ori ochii când nu mi-a convenit ceva. Nu vreau să-i bârfesc, însă cheia morții lui Valentin cu siguranță că se află în această casă. Sunt însă

prea slabă și singură pentru un război atât de greu. De caz se ocupă miliția: foarte bine. Pune-le la dispoziție toate datele. Dar acționează și tu, fiindcă îi cunoști mai bine pe d-alde Comnoiu. Fii fără grijă, am să te ajut pe cât îmi stă în putință. Pentru început, o să-ți spun ceva ce ți-a ascuns Mihaela; poate că ți-e de folos.

Mă încordez ca un ogar gata să sară pe un iepure pitit într-un tufiș.

– În noaptea când a murit Valentin nu numai doctorul a plecat de-acasă. A plecat și Mihaela. Asta a uitat s-o spună sau a crezut că eu nu știu și ți-a ascuns și ție. Amănuntul ăsta te-ajută cu ceva?

Mergem tăcuți câțiva pași. Mie parcă îmi vâră cineva un baston între picioare, atât sunt de împleticit din pricina celor aflate.

– Fii tare, băiete, îmi mai zice. Fata asta nu-i de nasul tău. E prea sus pentru tine. Sau, dimpotrivă, e prea jos, continuă ea cu amărăciune. Și mai e ceva.

– Ce mai poate fi?

– Ți-a spus că a avut un logodnic?

– Un logodnic? Mihaela? E pentru prima oară când aud de un logodnic.

– Hm, deci am avut dreptate când mi-am închipuit că nu ți-a spus. Foarte urât. Așa cum nu mi-a plăcut nici că roiesc în jurul ei o groază de indivizi. La toți le dă speranțe, chiar dacă nu-i vrea. Da' așa își arată puterea. Seamănă în asta cu maică-sa.

– Cum adică?

– N-am fost prea mult pe lângă doamna Comnoiu. În cinci ani de când sunt la ei n-am văzut-o decât de vreo patru, cinci ori. Stă numai la Sinaia. E o femeie care nu

admite să i-o ia nimeni înainte. Doctorul e mai moale, mai domnic de viață, mai ușuratic. Dar și el e de-o trufie fără margini, la o adică. Mihaela a crescut ca într-o seră unde totul i s-a adus pe tavă; numai lucruri bune. De aceea se crede deosebită de ceilalți, mai ales că e frumoasă și are un talent uriaș. Mândria asta nemăsurată o va pierde. Uneori e nemaipomenit de caldă, de bună. E prietenoasă cu ceilalți de vârsta ei, respectuoasă cu vârstnicii, pentru ca apoi să-și dea în petec și să răstoarne totul cu susu-n jos, fiindcă nu-i convine ceva. Atunci toți trebuie să-i stea în genunchi și să-i facă sluj. Degeaba se căiește pe urmă: o să-i îndepărteze cu purtarea asta pe toți.

Își trage răsuflarea.

– Nu, greșesc. Am uitat că are o groază de bani. Oricând se va găsi cineva să-ndure toate mizeriile din lume pentru a-i toca averea.

Un ghimpe de gelozie mi s-a înfipt în inimă.

– Cine e cavalerul?

– Îl cheamă Ion Parfenie. E inginer electronist. Uite, e cel de colo...

Maria îmi arată un vlăjgan de vreun metru nouăzeci înălțime, cu o barbă de viking și cu o coamă așijderea.

– Ducesa se cam dă în vânt după bărbați înalți și robuști, remarc eu și lovesc cu vârful pantofului o pietricică făcându-i vânt cu ciudă sub un coș de gunoi. Cu cât e o mai rafinată intelectuală, cu atât îi plac mai mult produsele fruste ale naturii. De ce s-au despărțit?

– Cine știe? E-atât de capricioasă încât nimeni nu-i poate intra în voie pentru multă vreme.

Ajungem la poarta cimitirului. Acolo o încredințez doctorului și Mihaelei care o urcă în Mercedesul alb, condus

de Ionuț Axinte. Mă uit în urma convoiului de mașini care se înșiră după ei pentru a merge, potrivit obiceiului, la pomană.

Am uitat să vă spun: nu numai la înmormântări nu-mi place să merg, da' nici la pomană.

20

Iată-mă acum angajat la filatură. Nu la cea de bumbac, firește!

Parfenie urcă singur într-o Dacie combi, din acelea care nu se iau decât pe valută. Înțeleg din chestia asta că tipul trebuie să fi lucrat pe undeva, prin străinătate. Îl iau în colimator și de la Străulești II ne îndreptăm spre oraș. O apucă pe bulevardul Bucureștii Noi, merge în continuare pe Calea Griviței iar în dreptul Atelierelor o face la stânga pe lângă biserica Kiev. Oprește în dreptul unei vilișoare simpatice, cu o grădiniță în față, plină de regina nopții. Se dă jos din mașină și se apropie de poartă s-o descuie. Am oprit în spatele Daciei lui, am ridicat capota și îmi fac de lucru la motor. Cu coada ochiului îl urmăresc pe vlăjgan cum mânuiește o cheie uriașă care în mâinile lui pare de dimensiuni ridicole. După ce descuie se întoarce spre mine și-mi face semn cu mâna:

– Hei, pot să-ți fiu de folos cu ceva?, mă întreabă el cordial. Ai nevoie de vreo șurubelniță?

Are un glas plăcut de bariton. Ochii îi sclipesc veseli.

Las capota la loc. Să n-ajung eu în insulele Bermude, da' nu reușesc să mă montez împotriva lui și pace. Al naibii să fiu dacă e antipatic!

– Tu eşti Mladin; dacă vrei să stăm de vorbă, haidem în casă, e mai răcoare.

Dintr-o repede ochire înţeleg că are două camere mobilate cu obiecte vechi, probabil moştenite de la părinţi, printre care contrastează cu violenţă un radiocasetofon ultimul răcnet, un televizor în culori şi alte câteva abţibilduri aduse din delegaţiile lui în străinătate.

Da' cel mai mult mă impresionează fotografiile. Sunt câteva zeci şi toate o înfăţişează pe Mihaela: Mihaela elevă, Mihaela la Paris, Mihaela pe scena Ateneului, Mihaela în parc, Mihaela... Uneori, lângă ea, mai apare, chipeş şi important, şi Parfenie.

– S-a consumat ceva hârtie fotografică în casa asta, remarc eu.

Parfenie roşeşte jenat şi se duce la bucătărie.

– Nu-i aşa că-i frumoasă?, întreabă el de-acolo.

Întrebarea lui rămâne fără răspuns. Pe o etajeră am găsit un aviz telefonic. Îl răsucesc distrat în mâini şi fluier uşurel: da' vorbeşte inginerul nostru, nu se-ncurcă! Are de plată pentru o lună o sumă pe care eu o plătesc într-o jumătate de an.

– Stai jos, mă invită Parfenie revenind cu două pahare curate. Vrei un suc de fructe? Nu-ţi dau bere: ştiu că nu bei la volan.

– Da' multe mai ştii despre mine! Eu habar n-aveam pân-acum jumătate de oră că exişti.

Sucul de portocale străin pe care mi-l toarnă în pahar nu mai seamănă cu oranjada pe care am băut-o nu demult. Lui îşi aduce de la frigider o bere Tuborg într-o cutie frumoasă.

S-a pleoştit de ţi-e mai mare mila.

– Te știu de mult; de când ai apărut în casa Mihaelei și mi-ai suflat-o.

Nu mă simt câtuși de puțin măgulit de cele ce-aud. Individul, fără să-mi stârnească o pasiune deosebită, îmi place. Mă fascinează îndeosebi felul fulgerător în care trece ca un baschetbalist în dribling pe lângă mobile, fără să rostogolească nimic de pe masă, de pe scaune sau etajere în alunecarea lui de felină într-un spațiu destul de strâmt. E ca un animal uriaș și totodată delicat, care își protejează ambianța unde trăiește.

– N-am știut nimic, bălmăjesc eu.

– N-are-a face, continuă el pe același ton de fecioară sedusă și abandonată într-un boschet.

Ți se face și milă când vezi ditamai golema smiorcăindu-se ca un copil.

– O iubesc de când eram copil și învățam la aceeași școală. La 14 ani s-a dus la liceul de muzică. Indiferent de anotimp sau de starea vremii o așteptam să iasă de la cursuri. Uneori îmi dădea voie s-o iau de mână.

Glasul îi devine visător. Presimt că urmează o poveste siropoasă. I-o retez din start.

– Era o generoasă. Îmi pare rău că m-am vârât între voi.

Apoi, amintindu-mi că nu prea mă mai dau în vânt după aerele ducesei, îi zic:

– Poate vă-mpăcați!

Mă privește cu disperare. Are expresia unui cavaler medieval căruia iubita îi refuză șansa să-și arate credința lăsându-se măcelărit într-un turnir.

– Gata. Totul e pierdut. Mi-a dat pașaportul fără viză de întoarcere. Acu' cinci seri ne-am întâlnit. Mi-a interzis s-o mai caut.

Încerc să nu tresar prea tare și mă mir pur și simplu, ca de căderea unui cocoloș de hârtie de la etaj.

– Acu' cinci seri? Adică sâmbătă?

– Da. După ce te-ai abțiguit și-ai spart cheful de la doctor, îmi amintește el cu înțelegere.

Fraților, da' întreaga planetă a fost informată de către corespondenții de presă că Mladin a luat mai mult la bord într-o seară.

– Nu mai puteam de dorul ei: în oraș mirosea a regina nopții, stelele pâlpâiau luminoase pe cer, îndrăgostiții se auzeau cântând prin parcuri... Aveam fereastra deschisă. La radio se cânta o melodie care ne plăcea foarte mult pe vremea când credeam că ne vom căsători și vom avea copii.

Nu mai suport! Dacă se pricepe careva mai bine decât mine să destrame o atmosferă de lacrimi și tămâie, să-mi spuneți cuțu.

– Nu cumva în pomul din fața casei cânta o privighetoare?

– Exact: de unde știi?, se miră el cu inocență. De fapt, bate el în retragere, nu știu dacă era chiar privighetoare...

– Așa trebuie să fi fost; altfel povestea n-are nici un chichirez. Cucul nu cântă noaptea. Cel puțin așa cred. Mierla nu se aventurează în apropierea unor ateliere; e prea snoabă. Iar barza nu cântă. E clar, privighetoare a fost.

– Îți râzi de mine! Ah! Sufăr ca un câine.

– Dă-i drumul mai departe. Îmi place cum vorbești. Ce spuneai că ești? Inginer? Poate, vorba cuiva, inginer de suflete. N-am mai întâlnit atâta sensibilitate la un tip care trăiește printre diode și triode. Apropo, n-ai cumva un PL 500?

– N-am, da' pot să-ți fac rost. Cum îți spuneam, m-a cuprins o așa jale că n-am mai rezistat. Deși jurasem că n-am s-o mai sun niciodată mi-am călcat pe inimă. Mi-a răspuns pe un ton plictisit. Am implorat-o să ne-ntâlnim măcar câteva minute. A acceptat numai cu condiția să-i înapoiez scrisorile pe care mi le-a trimis încă din timpul școlii. Mi-a permis să păstrez timbrele. Asta doar ca să râdă de mine.

– Nici n-am pus la îndoială că ați corespondat, îl liniștesc eu și mai sorb din paharul care s-a golit substanțial. Stilul epistolar a cunoscut într-o perioadă o mare vogă.

Își mai toarnă o bere, o dă pe gât și continuă:

– În câteva clipe am fost la ea. Ne-am plimbat pe aleea din fața casei.

– Cam cât timp?

– Vreo cincisprezece-douăzeci de minute. Au trecut ca în vis. Degeaba am încercat s-o conving să revină la mine. Te felicit, Mladin. O să ai parte de-o soție minunată: bună, inimoasă, înțelegătoare... Exact așa cum și-ar fi dorit mama să aibă o noră. Ca să nu mai vorbesc de marele ei talent.

– Al mamei?

– Nu. Al Mihaelei.

– Încă o dată îți spun: nu te grăbi cu felicitările. Roata norocului se-nvârtește cum îi place. Mâine vei da tu șase-șase!, îl îmbărbătez eu și mă ridic.

Parfenie mă privește cu îndoială.

– Să sper?, îngaimă el.

Simt că nu mai am răbdarea să dorlotez un colos care cu o mână m-ar face arșice. Îi trântesc rapid un clișeu din înțelepciunea populară pe care-l înghite cu ultimii stropi de bere fără să zică măcar mulțumesc.

– Omul cât trăiește speră. Da' să te-ntreb ceva: ce-ai făcut după ce te-ai despărțit de Mihaela?

Îl simt cum devine circumspect. Uriașul animal miroase în aer primejdia și își caută un loc unde să se adăpostească și de unde, eventual, să atace.

– M-am întors acasă. M-am culcat, da' m-am perpelit toată noaptea.

– Ce oră era?

– Nici 12. M-am grăbit s-ajung cât mai repede acasă fiindcă în ziua următoare nu circulam.

– Presupun că nici un vecin nu mai era treaz ca să îți confirme spusele.

– Nu. La ce-ar fi nevoie?, mă întreabă el ridicându-și spre mine ochii plini de ingenuitate.

Nu mă înmoi deloc. Las' c-am mai văzut eu ochi de-ăștia și ce era în spatele lor, mamă-mamă! Cine-a născocit că ochii sunt oglinda sufletului să facă bine să mă primească într-o zi în audiență ca să-i explic cum devine de fapt chestia.

– Mi-a făcut multă plăcere să discut cu tine. Ești un om plin de calități, Mladin, mă perie el în timp ce mă îndrept spre ieșire.

Mă gudur ca un câine căruia i se arată un ciolan morfolit de altul.

– Ei, s-auzim de bine. Poate ne mai vedem.

– Salutare. Dacă treci pe strada mea, nu mă ocoli.

Când plec, cu o mișcare dibace îi șterpelesc una dintre fotografiile de pe masă. Nu mă-ndoiesc că o să observe în curând dispariția pozei, da' nici că mă sinchisesc. De fapt, am început să nu mă mai sinchisesc de multe. Doar de fetele acelea din fotografia agățată pe peretele blocului meu îmi pare rău: prea de multă vreme m-așteaptă!

21

S-a făcut seară. Sau, cum ar zice un scriitor de altădată, tenebrele nopții au cotropit Pământul.

Zău că n-ar greși. E în orașul ăsta o beznă, vorba unui prieten de-al meu, să te-nțepi în gleznă. Da' numai noaptea.

Stau în mașină pe una din străzile de lângă Parcul Copilului și îmi închipui cum bărbați și femei, veniți parcă de la baia cu aburi, au deschis larg ferestrele și s-au așezat în fața televizoarelor pentru a afla ultimele știri și prognoza meteo.

Nu mă interesează nici una, nici alta: la jurnal n-or s-anunțe cine l-a omorât pe Valentin. Au ei alte treburi pe cap. Iar de plouat, îmi închipui și singur că n-are de gând să mai arunce de sus nici măcar un strop. Pe vremea Potopului s-a făcut risipă de apă și acum generația noastră suportă consecințele.

Și ce bună ar fi o răpăială! Măcar să mai spele praful ăsta de pe străzi!

Dacă i-aș semăna lui Parfenie ar trebui să m-apuce plânsul: atât sunt de singur și de amărât. N-am nici o idee cum s-o scot la capăt cu povestea asta în care m-am trezit fără nici o vină. M-aș lăsa pradă deznădejdii, da' asta nu i-ar fi pe plac doamnei Mladin. Mă las păgubaș; nici pe voi

nu pot să vă-nduioşez, băieţi! Cui să-i pese că un biet ziarist poate fi învinovăţit de crimă fără să aibă vreun amestec?

Degeaba îmi pun creierii pe bigudiuri: nu ştiu ce să fac. Aprind lumina din maşină şi mă uit în oglinda retrovizoare: am o privire care seamănă cu a unui strămoş de-al meu pensionar la grădina zoologică. Dacă m-aş hazarda în clipa de faţă prin zona aceea precis că paznicii m-ar înhăţa crezând că am tulit-o printre gratii.

Gratii! Brr! Fioros cuvânt.

Oftez, sting lumina şi rămân din nou în întuneric. Bineînţeles că motorul maşinii nu merge: ce-s nebun, să ard benzina de pomană în timpul crizei mondiale de petrol?

Sufletul unui erou din tragedia clasică nu poate fi mai sfâşiat decât al meu. Să spun la miliţie totul dând naibii ancheta mea pe cont propriu? Să mă-ncăpăţânez să merg mai departe?

De obicei, încăpăţânarea se plăteşte scump. Da' n-am nici curajul să mă duc la Buduru şi să-i zic: a, da, în legătură cu cadavrul de pe maidan. Eu l-am dus acolo. Ocupa prea mult spaţiu în casă.

Deodată, becurile de pe o parte a străzii încep să pâlpâie şi cu chiu cu vai se aprind. La lumina gălbuie împrejurimile par copiate după un film de Hitchcock. Copacii au umbre prelungi, câteva păsări trezite din somn zboară bezmetice căpătând profile uriaşe. Un câine vagabond se porneşte să urle sinistru.

N-am nici un chef să mai rămân pe-aici. O şterg spre locuri mai îmbietoare. Şi unde poate fi mai îmbietor decât la restaurantul Flora?

Nu vă pripiţi să credeţi că-i fac cumva reclamă: da' acolo se-ntâmplă să mă simt eu bine, la nea Vlăduţ şi la nea

Mureşan, să sorb o bere când sunt per pedes sau să mă umflu cu pepsi şi oranjade reci când sunt motorizat.

Intru în marele hol şi mă-nchipui descins într-un hotel din Bermude. Un întreg alai îmi iese în întâmpinare. Directorul hotelului se numeşte Paul Comnoiu şi se grăbeşte să-mi ceară un autograf în cartea de onoare. Ion Parfenie şi Marian Sulcer se reped să-mi care bagajele lăsate în maşină. Mărinimos, le ofer un bacşiş gras. Duduia Margareta mă înscrie în registrul de la recepţie şi îmi repartizează cel mai frumos apartament. Nicolae Buduru, îmbrăcat într-un impecabil costum de chelner, îmi face semn să poftesc la mesele unde serveşte el. Din uşa bucătăriei, Petre Pahonţu mă asigură, făcând semnul aviatorilor când vor să spună că totul e-n regulă, că meniul este excelent. După ce mă aşez la o masă, îmi rotesc privirea şi o recunosc pe cântăreaţa economicos îmbrăcată: e Mihaela.

De fapt, intrarea mea la Flora nu e remarcată de nimeni. Pe jos e întinsă o mochetă verde ca un câmp tocmai bun de păscut. Probabil e aşternut pentru vegetarieni. De sus atârnă candelabre uriaşe cu o lumină plăcută. Dintr-o vitrină îmi surâde în fotografie Ana Aslan. Câteva paciente de-ale ei stau pe canapele şi mă scrutează cercetătoare, ridicându-şi ochelarii pe nas şi clipind mărunt din ochi, de parcă le-ar fi aruncat cineva praf de copt în faţă.

Dacă ar avea cel puţin patruzeci de ani mai puţin, le-aş întoarce privirea cu drag. Sper ca în urma tratamentului totuşi să se mai întremeze.

La bar mă caţăr pe unul dintre taburetele înalte şi cer un pepsi cu un glas mai potrivit pentru o comandă de Courvoisier.

În încăpere mai sunt vreo zece inși. Prin geamurile mari se zărește cum o mulțime însetată bea din greu bere în grădină.

Aproape de mine trei parașute chicotesc. Nu le-ar displăcea să nu-și plătească în seara asta consumația.

– Nu contați pe mine, le spun în gând. Azi nu-s în franci.

Barmanul îmi aduce paharul aburind și mi-l lasă la o distanță la care nu trebuie să mă întind cine știe ce ca să-l apuc. Îl sorb pe jumătate și îl pun la loc pe tejghea.

Deodată simt că se cațără cineva pe taburetul din dreapta mea. Mă întorc și văd o mutră șmecherească. E Titi Predescu, zis Bombă, nu pentru că aduce a trotil, ci pentru că îi place să bombănească tot timpul. Partea esențială a făpturii lui e o mustață uriașă. O îngrijește cu abnegația cu care alții îngrijesc setteri.

– Vă salut, domnule Mladin!, începe el vorba ceremonios. Ce mai faceți? Cum merge treaba la gazetă?

– Noroc, îi zic. Toate bune.

Titi cere un whisky. Când îi este adus, strâmbă din nas, mustața i se pleoștește caraghios, după care murmură mai mult ca pentru sine:

– Ăsta-i whisky? Trei straturi gheață și-o pojghiță de băutură și aia diluată? Pfui!

– Nu-ți dezminți porecla, Bombă! Da' cu ce te mai ocupi?, îl întreb doar așa, ca să fac conversație.

De la niște difuzoare nevăzute se aude un cântec al formației ABBA. Cele trei ciupercuțe au găsit un carbonizat și nutresc o speranță de împlinire a idealului lor nocturn.

– De când nu ne-am văzut? De vreun an. Lasă ceremonia de-o parte că mi se face greață. Dă drumul la cuvinte cum îți vin la gură. Altfel, mai știi, îți muști limba.

Dicționarul ortografic, ortoepic și de punctuație e bun pentru alte ocazii.

Titi oftează.

– De, nu mai vreaŭ s-am de-a face cu caraliii. Cum te-aud unii că ciripești mai colorat, cum încep să-și ferească buzunarele și să se bunghească la tine ca la un ciorditor. De-aceea stau în banca mea și fac ce zic oamenii. Vor să le vorbesc băşcălios? Le vorbesc băşcălios Mă vor cu ighemonicon? Sunt cu ighemonicon. Altfel, e greu de trăit.

Ne sorbim băuturile fiecare cu gândurile în altă parte. Deodată, cortexul meu îmi face semn că vrea să ia cuvântul. I-l dau. Mă anunță că are o idee. S-o văd, zic. Mi-o prezintă. O analizez, cu argumente pro și contra. Nu e grozavă, da' din lipsă de altceva i-o aprob.

– Măi, Bombă, încep eu...

– Ordonați, tresare el.

– Îi mai știi pe cei cu care operai înainte?

– Mai schimbăm câte-o vorbă, răspunde el cu prudență. Rar!

– Ei, nici nu-mi închipuiam altceva. Am nevoie de ajutorul tău.

– Poruncițiț! Numai să nu fie ceva deocheat că nu mă bag.

A devenit deosebit de binevoitor. În sfârșit, i se ivește un prilej ca să-și arate recunoștința față de mine. Mai demult am făcut o anchetă printre bișnițari. M-a rugat cu lacrimi în ochi să nu-i dau poza la ziar și să nu-i pun numele întreg. Am scris despre cazul lui folosind inițialele. După ce și-a ispășit pedeapsa n-a știut cum să-mi mai mulțumească. Avea o mamă pe patul de moarte. Ar fi băgat-o în mormânt cu durerea că a adus pe lume un derbedeu.

– Uite ce mi s-a-ntâmplat...

Îi povestesc pe îndelete cum am fost cotonogit de trei indivizi coborâți dintr-un Ford Capri roșu.

– Tipii m-au bătut cu sânge rece, ca niște profesioniști care execută o treabă fără să pună patimă deoarece știu că furia îi poate împiedica s-o ducă la capăt corect. Au fost puși să mă mardească. Ai putea să dai de urma lor?

Îl simt cum se-nfurie:

– Dacă-i găsesc, le scot mațele și-i pun să și le înfășoare în jurul gâtului!

Mă uit la brațele lui firave și îmi vine să zâmbesc.

– Nu, Bombă, nu așa! Dacă afli ceva, vii și-mi spui.

– Nu-i mișto să faci pe iscoada și să-i cânți pe alții, da' pentru dumneavoastră n-am încotro. O să trag cu urechea. Poate prind un fir. Deși, n-aș prea crede: oameni de-alde-ăștia nu clămpănesc. Totuși să-ncerc.

Cortexul îmi mai înmânează o idee cu mențiunea „Urgent!". Oftând, i-o aprob și p-asta.

Ce să fac, băieți! Am inimă largă.

Scot din portofel fotografia șterpelită de la Parfenie. I-o arăt lui Bombă. Acesta fluieră admirativ:

– Fainã tipă! Ferice de cine-o giugiulește!

– Nu ți-am arătat-o ca să te holbezi la tipă!

– Scuzați-mă!

– Dacă te uiți cu atenție, observi lângă ea un individ. L-ai mai văzut vreodată?

Bombă ezită.

– Nu... Cred că nu. Cine e?

– N-are importanță. Îți las fotografia. Mai arat-o și tu, ici, colo. Poate că dai de ceva. Dac-apuci un fir, bagă-mi o sârmă. Uite cartea mea de vizită.

O apucă plin de evlavie. Aproape e gata s-o ducă la buze. Deschide fermoarul borsetei pe care a pus-o pe tejghea și o vâră acolo.

– N-aveți nici o grijă; mă ocup personal, făgăduiește el.

– Și, sailăns!

– Ce, parcă eu nu-mi dau seama că e lucru gingaș? O să lucrez filigran.

Se simte important; mai cere un whisky. Îl privește în zare, îl gustă și se strâmbă.

Îl las să bombănească de unul singur. În drum spre ieșire, le văd pe aslaniste adormite pe canapele. Dacă le-ai trezi, nici n-ar ști unde se află.

Da' ce, parcă mie nu mi-e somn? De-aia nici nu știu cum zbor pân-acasă. Deși străzile sunt pustii, respect totuși viteza legală. Nu mă omor după viteze mari. Cei de la raliul Dunărea pot să m-aștepte mult și bine: n-o să mă-nscriu niciodată la vreo cursă, fie ea și de coastă!

În holul blocului mă uit în cutia mea poștală. De obicei, aici nu găsesc decât avizul telefonic, somația de plată a luminii, invitații de a mă prezenta la comisariatul militar, bilete din lanțul sfântului Anton. Nu-mi scrie nimeni. Ba, mint: de Anul Nou primesc o felicitare din partea comitetului de bloc. De data asta însă descopăr un plic. Încă înainte de-a-l desface știu că e o citație de la miliție.

De-abia mă dau jos din lift și duduia Margareta năvălește pe palier. Cu siguranță că mi-a pândit prin vizorul ușii venirea.

– Știi, Mladin, și eu am primit o citație, spune ea mândră. Mergem împreună mâine dimineață?

– Dacă vreți, îi zic eu enervat că nu-mi găsesc cheia.

– Vai, ce interesant o să fie, turuie ea. N-am fost niciodată anchetată. Ard de nerăbdare să văd ce se-ntâmplă. Or

să fie ofițeri tineri și frumoși, îmbrăcați în uniforme impecabil călcate, care-or să ne-ntrebe câte-n lună și-n stele.

– Cam așa ceva, mormăi eu acru.

– Și noi o să le spunem tot, tot, tot. N-o să ascundem nimica. Ei însă n-or să ne creadă. Atunci or să se supere și-or să ne pună veioza în ochi. Nu-i așa?

– Poate că nu, blestem eu afurisita de cheie. Nu-i nici în buzunare, nici în servieta diplomat. Poate că fac și ei economie de energie.

Duduia e transportată și nu m-aude.

– Da' noi o să ne jurăm că spunem adevărul. Atunci ei or să fie din nou buni și n-or să mai țipe la noi. Or să ne dea cafele, or să ne mulțumească și-apoi or să ne lase să plecăm. Mie or să-mi sărute mâna ca unei doamne. Ah, o să fie minunat!

În sfârșit, dau de cheie și intru în casă. O mai aud pe duduia Margareta murmurând extaziată:

– N-o să dorm toată noaptea de nerăbdare!

În schimb eu, cum am pus capul pe pernă, am adormit buștean.

22

În încăperea strâmtă suntem cinci inși. Căpitanul Buduru își suge burta ca să-ncapă în spatele unui birou pe care de-abia ar avea loc un penar. Se cunoaște cât de colo că e plictisit. Gândul îi e în altă parte. Mai că-mi vine să-l întreb dacă fiul lui n-a luat cumva o notă proastă sau dacă nevasta nu-i este iar bolnavă. Sau, poate, visează la niște porumbei voiajori. În dreapta lui, pe un scaun, sublocotenentul Pahonțu răsfoiește cu nervozitate un carnețel. Nici el n-are o zi bună. Lumina dimineții răzbate cu greu printr-o fereastră prevăzută cu sită.

De partea cealaltă a biroului stăm eu, duduia Margareta și bețivul care se căznea să smulgă tăblița cu numele străzii. Acum mă simt liniștit: nu m-a recunoscut. Nu și-a adus aminte nici de duduia Margareta. De când nu ne-am mai văzut s-a mai făcut probabil cui, altfel n-ar mirosi în continuare ca o dugheană unde s-a vărsat vin pe jos și nu de bună calitate. Își rotește ochii cu disperare, de parcă ar căuta o sticlă de lampă numărul cinci. Adică pe înțelesul vostru, băieți, o fiolă cu un lichid care să semene cât mai puțin cu apa. A uitat probabil de Decretul 400. Nu-i nici o șansă să găsești într-o instituție ceva trotil de supt.

Duduia Margareta poartă o rochie înflorată cu care n-am văzut-o decât la zile de sărbătoare. Călcatul rochiei a durat, sunt sigur, câteva ore. Stă ţeapănă pe scaunul tare şi e cu atenţia mărită să nu piardă nimic din ce se petrece în jur. E puţin dezamăgită: s-aştepta să vadă trape, pistoale, cizme spaniole. A fost însă adusă într-o cameră unde patru bărbaţi sunt aşezaţi în jurul unei mese şi se observă unul pe altul în timp ce gândul le fuge în altă parte.

– Deci nu-l recunoşti pe omul ăsta?, întreabă pentru a nu ştiu câta oară Pahonţu şi mă arată cu degetul.

Fostul meu partener de karate dă neputincios din umeri.

– Nu l-am văzut niciodată, dom' căpitan.

– Nu-s căpitan. Dânsul e căpitan.

– Mă scuzaţi. Nu cunosc la grade. N-am făcut armata pe caz de boală.

– Armată nu faci, da'n cârciumi poţi să zaci, răbufneşte Pahonţu.

– Dom' maior, iertaţi-mă, da' ce să fac? Nu mă pot dezbăra.

– Înţelege, omule, că nu sunt maior! Sunt sublocotenent.

Pahonţu vine în mijlocul camerei. De-acolo îl întreabă pe beţiv cu un început de furie:

– Ai fost acu' patru seri pe strada Zodiacului?

– Da.

– Recunoşti c-ai încercat să rupi o tăbliţă cu numele străzii?

Bărbatul se înroşeşte la faţă ca un rac aruncat în apă clocotită. Asta o spun, aşa, din amintire: n-am mai mâncat raci din copilărie!

– Plătesc amendă! Oricât!

Dă să scoată portofelul din buzunar.

Buduru revine cu gândul printre noi. Ne privește cu mirare, ca și cum abia acum și-ar fi dat seama de prezența noastră, și intervine împăciuitor:

– Nu-i nevoie. Da'-ți aduci aminte că te-ai luat la bătaie cu cineva?

Bărbatul respiră ușurat. Își pipăie cotonogul pe care se pare că i l-am cam dislocat.

– Cum să nu? Solid bărbat. Numai vână.

– Ai putea să ni-l descrii?

E clar că întrebarea l-a pus pe beţiv în încurcătură. Se gândește îndelung înainte de a deschide gura.

– Păi, începe el să facă un portret vorbit, era un bărbat mai curând scund, slăbuț și destul de tânăr. Bine crescut. Mă putea omorî în bătaie. Așa, mi-a dat doar vreo două mai mult în joacă. Dacă l-aș întâlni, nici nu i-aș purta pică. I-aș da o bere. A, ţin minte că avea ochi albaștri. Ne-am bătut noi la întuneric, da' tot am observat că zâmbea tot timpul.

Sublocotenentului îi ies ochii din orbite.

– Ieși! Imediat!

Căpitanul se uită cu severitate la el.

– Nu da drumul martorilor decât cu permisiunea mea.

– Am înțeles, încremenește Pahonțu în poziție de drepți. Vă rog să mă iertați. Nu m-am putut stăpâni.

Buduru se întoarce spre beţiv:

– Ești liber. Și încearcă să-ți cheltuiești leafa cu mai mult folos. Sper să nu ne mai întâlnim niciodată în vreo împrejurare de asta.

– Vă sunt foarte recunoscător. Dacă trebuie să plătesc o amendă...

Iese pe uşă cu spatele şi frânt de mijloc. Sublocotenentul îl urmăreşte cu o privire din care se-nţelege că tare-ar mai dori să-l prindă la-nghesuială.

Duduia Margareta se foieşte pe scaun. Nu pare să aibă aerul că înţelege ceva. Spectacolul pe care dorea să-l vadă cu atâta nerăbdare se dovedeşte a fi de o calitate mediocră.

– Grea meserie mai aveţi!, oftează ea. Cere nervi, nu glumă! Da' ce, e puţin lucru să descurci atâtea cazuri?

Buduru îi răspunde cu simpatie.

– Uneori merge uşor. Însă cazul ăsta o să ne dea mult de furcă. Ne trebuie multă răbdare şi dibăcie ca să-l prindem pe ucigaş. Aici a lucrat o mână iscusită. Aşa a spus şi bătrânul.

– Care bătrân?, exclamă nedumerită duduia Margareta.

– Aşa le spun subalternii coloneilor, o lămureşte în continuare amabil Buduru.

O clipă în încăpere domneşte liniştea. Eu îmi studiez şireturile de la pantofi. Dacă nu mi-ar fi lene să m-aplec, ar trebui să le mai dau puţin drumul: mă cam strâng umblătorii.

– Eu cred că toţi ăştia sunt înţeleşi între ei, răbufneşte Pahonţu. În locul dumneavoastră, i-aş aresta pe toţi trei. În special pe ăsta.

Mă arată, bineînţeles, pe mine. Nici nu-mi făceam griji: cum aş putea să scap o ocazie să devin cuiva antipatic?

– Unde te trezeşti, Pahonţule?, îl admonestează sever Buduru. Cu ce drept acuzi nişte oameni fără a avea probe contra lor? Numai pentru că s-au aflat în împrejurări pe care noi nu le putem încă elucida?

Apoi, după ce se calmează, ne spune mie şi duduii:

– Puteți pleca. Dacă mai avem nevoie de dumneavoastră, știm unde să vă găsim. La revedere. Fiți pe pace. Ucigașul va fi prins.

Ne conduce politicos până la ușa pe care-o deschide larg. Mă tot aștept să se-ntâmple o scenă ca în filmele cu Columbo. Tocmai când zicem c-am scăpat, să fim chemați înapoi și Pahonțu să-și ducă mâna la tâmplă și să exclame: Ah, cum de-am putut uita, Mladin! Știi, te-a văzut un tip cărând un sac în spate. N-avem nimic special împotriva sacilor, da' se pare că în el se afla un cadavru. N-ai fost curios să deschizi sacul ca să vezi cine era înăuntru? Nu cumva Valentin?

Nu se-ntâmplă nimic. Trecem printre câțiva indivizi care-așteaptă la un ghișeu să-și pună viză de flotant și ieșim din nou în dogoarea de-afară.

– Știi ce n-am înțeles?, mă smulge din gânduri duduia Margareta.

– Ce?

– De ce s-a supărat ofițerul cel tânăr?

Izbucnesc într-un râs care o lasă perplexă.

– Da' bine, duduie dragă, n-ați observat că bețivul acela, cum naiba l-o fi chemând, nu l-a văzut pe cel care l-a bătut și atunci a-nceput să inventeze, numai ca să-și dea importanță? Căpitanul s-a prins și de aceea nu i-a mai cerut o declarație.

Duduia tot nu pricepe.

– Bine, bine, însă numai pentru-atâta trebuia să-i sară țandăra atât de tare sublocotenentului?

– Cam avea dreptate, o lămuresc eu. Fiindcă bețivul, fără să vrea, numai pentru că-l avea în fața ochilor, îl descria tocmai pe el. Lui Pahonțu i s-a părut că e luat la mișto. Cine nu s-ar fi enervat în locul lui?

Duduia Margareta izbucnește în râs. Să știți, fraților, că se pricepe să dea drumul unor hohote de râs care să pună în alertă întreaga populație a Bucureștiului. Nimic n-o mai poate opri: parcă a intrat într-o zonă infestată de gaze ilariante.

23

N-am făcut nimic toată ziua. După ce-am ieșit de la miliție, am umblat brambura pe străzi. Am vrut să mai stau de vorbă cu Sulcer. Nu l-am găsit. I-am lăsat vorbă la administratoare că l-am căutat. De Mihaela nu mai știu nimic. Nici nu-s prea curios să aflu ce face. Probabil că se pregătește de un nou concert. Am auzit că pleacă într-un turneu în America.

Acum privesc în stradă de la una dintre ferestrele apartamentului meu. E un spectacol plin de vervă și culoare. Mașini, tramvaie, hărmălaie. Viața trepidantă a secolului XX se află la picioarele mele.

Un biciclist trece purtând ca pe un trofeu un carton cu ouă.

Două bătrâne s-au oprit la colț și citesc pasionate articolele puse la gazeta străzii. Deputatul nostru poate fi mulțumit: agitația vizuală stârnește interes din partea cetățenilor.

Oamenii de la coadă se risipesc. Măcelarul a ieșit în ușa magazinului și le-a spus probabil că astăzi nu mai vine nici o mașină cu carne.

Cineva înlocuiește o tablă ruginită pe care scrie „Dați copiilor cât mai multe dulciuri", cu alta proaspăt vopsită cu inscripția: „Cetățeni! Respectați curățenia orașului!".

Câțiva puști au încins un fotbal între două porți făcute din bolovani. Cum mai pot alerga pe zăduful ăsta?

Miroase a asfalt încins și a benzină arsă. N-are-a face: m-am obișnuit de mic cu miresmele astea. Mai mult mă contrariază când până la mine ajunge, ca o părere, mirosul florilor de tei.

Sunt trezit din reverie de țârâitul telefonului. Ridic receptorul fără nici un chef. La celălalt capăt al firului este Maria. Imediat mă înviorez.

– Domnule Mladin, aș vrea să te văd!

– Ce s-a-ntâmplat?, mă-ngrijorez eu brusc.

Toată poezia de observație citadină s-a risipit.

– Am să-ți spun ceva, murmură vocea. Ceva foarte important.

– Vă ascult.

– Nu la telefon, te rog!

– Să vin la dumneavoastră?

Maria intervine șovăind.

– Nu... N-ar fi bine. Mai bine-ți fac o vizită.

– Să v-aduc cu mașina?

Glasul femeii sună aproape speriat.

– Nu... N-ar fi prudent... Mai bine vin eu... singură... o să mă descurc...

Devin neliniștit.

– Ce s-a-ntâmplat? Vă e rău?

Maria îmi răspunde făcând mari pauze între cuvinte.

– Am aflat ceva în legătură cu moartea soțului meu. Cred că știu cine l-a omorât.

Inima mea o ia razna într-o secundă.

– Cine e?

La capătul celălalt al firului, Maria tace o clipă, apoi reia, ezitând:

– S-ar putea să fie o prostie. Dar mai știi? Vreau să ne sfătuim. Nu-mi dau seama singură dacă greșesc sau nu.

– Da' cine e?

– Dă-mi adresa. Vorbim mai târziu.

După ce-și notează unde stau, vocea ei sună mai liniștită.

– Da... Mulțumesc... O să vin cum pot să scap de-aici.

Deodată o simt că devine grăbită.

– Nu mai pot să vorbesc. Așteaptă-mă!

Închide precipitată telefonul.

Rămân gânditor. Nu pun prea mare preț pe ce-o să aflu de la bătrânică. Voi auzi niște aiureli. Ce-ar fi putut să descopere? Da' dacă totuși a aflat ceva?

Pun în sfârșit receptorul în furcă și mă apropii din nou de fereastră. Nu mai am însă aceeași dorință de a-mi observa semenii fără ca ei să știe. Sunt destui care fac asta.

Acum se aude țârâitul soneriei de la ușă. Cine-ar putea fi? Maria n-avea când s-ajungă.

Prin vizor văd o față necunoscută. Deschid cu precauție, numai atât cât îmi permite lanțul de siguranță și întreb cu o voce care nu trădează nici un pic de emoție:

– Ce doriți?

Uneori mă pricep să joc teatru de rămân eu însumi cu gura căscată.

Pe palier se profilează silueta unui omuleț rotofei, cu frunte atât de teșită încât ai jura că s-a aruncat de la o trambulină într-o piscină din care tocmai se scosese apa.

Frunte teșită îmi zâmbește ca pentru o reclamă la *Supercristal* și mă informează cu suavitate:

– Sunt de la legătorie! V-am adus revistele pe care ni le-ați dat la legat.

– O, v-ați gândit să le mai aduceți înapoi!, mormăi eu și îi semnez un bon de confirmare, după ce mai înainte am scos lanțul de siguranță și am deschis larg ușa.

– Comenzi multe, zice el.

Îi iau teancurile de colecții și dau să-nchid. Văd că tipul nu pleacă.

– Ce mai e?

Frunte teșită nu răspunde. Are expresia pe care trebuie s-o fi avut atunci când și-a dat seama că se îndreaptă spre betonul bazinului.

Mă dumiresc dintr-o dată.

– A, da... Înțeleg.

Mă scotocesc prin buzunare și îi întind o hârtie de 10 lei. O înșfacă rapid și-și recapătă înfățișarea surâzătoare.

– Să fie primit!, îmi strigă el nemaiavând răbdare să aștepte liftul și lansându-se pe scări ca o ghiulea din tun, de teamă să nu mă răzgândesc.

Încui ușa și intru în bibliotecă. Așez cu evlavie colecțiile pe un raft. De, doar e munca mea cuprinsă între coperțile de carton roșu pe care, cu litere aurite, stă scris numele revistei *Flacăra* unde lucrez. A ieșit o treabă dichisită, chiar dacă a durat cam mult.

Telefonul sună din nou. Când ridic receptorul, nu răspunde nimeni.

Hopa! Cineva controlează dacă sunt acasă. Da' cine? N-aș crede în nici un caz că e vorba de o admiratoare din provincie dornică să-și refacă viața cu mine după ce-a fost abandonată de un tehnician dentar.

Telefonul sună iarăși. Mă gândesc mai întâi să nu răspund. Nu rezist totuși ispitei. Ridic.

– Domnul Andrei Mladin?

– Da.

– Revista *Fauna* la aparat.

– Cu ce vă pot fi de folos?

– V-am ruga, dacă aţi avea amabilitatea, să ne scrieţi un articol despre frumuseţile naturii. Ceva din inimă.

– Da' eu sunt citadin, doamnă. Mă simt mai bine printre troleibuze decât printre urşi. De primele măcar ştiu să mă feresc.

– Vai, sper că glumiţi! Nu e nimeni care să nu vibreze la frumuseţile naturii!

– Regret, eu fac o excepţie. Nu pot să vă scriu articolul. La revedere!

De-abia pun receptorul la loc că se aude din nou ţârâitul soneriei de la uşă. E precis Frunte boţită. Nu-i ajung banii de-o votcă şi mai vrea.

„Să fie primit", bodogănesc eu. Deschid furios uşa. Sunt nevoit să-mi schimb cât pot de iute expresia feţei fiindcă altfel aş provoca mari traume într-un suflet gingaş: la uşă nu e altcineva decât Aurel cel dolofan.

– Ce-i, Dolo? Nu ştii să rezolvi o problemă? Nu te necăji, băiete: toată vacanţa îi venim noi de hac.

Aurel n-are chef de glumă. E trist ca un şcolar care a nădăjduit zadarnic că datorită viscolului se vor suspenda cursurile. Intră timid în casă după ce se şterge îndelung pe preş de un noroi imaginar. Ajuns în bibliotecă începe să silabisească titlurile cărţilor.

– Mamă, ce de cărţi!

Într-adevăr, recunosc eu în sinea mea, trei pereţi cu cărţi de sus până jos sunt deja un început de bibliotecă de cartier.

– Vrei o dulceaţă?

Face semn că da. Abia atunci îmi dau seama că nu am decât un borcan cumpărat de la Alimentară. Când l-am

deschis și i-am simțit gustul, bietul Mecena a sărit pe un dulap auzindu-mă ce vocabular folosesc.

– N-am dulceață, m-a luat gura pe dinainte. Mai bine-ți fac o limonadă.

Cu paharul în mână băiatul a căpătat mai multă siguranță. Da' nu-l întreb de ce mă caută. Îl las să se acomodeze cu locul. O să-i dea drumul singur când s-o simți mai bine. Discutăm despre vreme, despre proiectata lui plecare la bunici – dacă-mi dați un kilogram de zahăr vă aduc de-acolo o dulceață de zmeură să te lingi pe degete, îmi făgăduiește el –, și, mai încape vorbă, despre fotbal.

Devine iar încurcat și se uită la mine cu ochi vinovați. Mă prefac că nu mă prind de nimic și turui mai departe vrute și nevrute. Dacă doamna Mladin m-ar auzi ar da din mână a lehamite și ar întreba de ce trebuie să fie ea pedepsită cu o asemenea progenitură superficială.

– Nene Mladin, începe puștiul să se confeseze, și se oprește.

Mă uit plin de curiozitate la el.

– Da?!

– Nene Mladin, reia cu mai mult curaj băiatul, să știi că te-am mințit.

– Cum adică?

În sufletul băiatului se dau mari bătălii navale. Canonada de-acolo se răsfrânge în mod vizibil pe chipul său.

– Am mințit că n-aș fi văzut nici un Ford Capri roșu.

Mă ancorez zdravăn ca să nu sar în tavan. Dar glasul mi-e în continuare nepăsător.

– Și ce, ai văzut?

– Da. Acu' vreo două-trei săptămâni. Nu mai știu precis când. Într-o noapte. Era destul de târziu. Ai mei se culcaseră. Eu dormisem după-amiază și nu mi-era somn

deloc. M-am dus la fereastră: era deschisă. Am început să mă uit la stele, la mașinile parcate în dreptul blocului...

Ei, da! Să n-am eu adepți?

– La un moment dat m-am dus la baie. Când m-am întors și m-am uitat jos, am văzut cum un bărbat se urca într-un Ford Capri roșu.

Pulsul meu bate toate recordurile de viteză. Îl întreb precipitat, nemaiținând cont de nici o regulă de anchetare a minorilor:

– Cum arăta bărbatul?

M-am transfigurat într-un mod ciudat, încât Dolo se sperie și mă imploră:

– Nene! Să nu mă bați!

Îl scot pe pușți în zona denuclearizată cu acel surâs care o topea și pe doamna Mladin când o vedeam furioasă fiindcă iar făcusem vreo trăsnaie. Îl mângâi pe Aurel pe păr și acesta se liniștește.

– Era înalt, blond și îmbrăcat foarte elegant.

Sulcer!, zic eu în gând, dar pe fața mea nu tresare nici un mușchi. E un exercițiu de voință de pe vremea când mă urechea bunicul.

– Ți-ai dat seama ce căuta pe-aici?

– Nu. A plecat foarte repede.

– De ce nu mi-ai spus pân-acum? Ce fel de pionier ești dacă ascunzi adevărul?

Mă opresc: am dat în frazeologie și nu-mi place. Ce-ar zice bunicul să m-audă? „Andrei, ești plictisit și plictisitor". Am încheiat citatul.

Aurel are iar o expresie necăjită.

– Mi-a fost frică să nu mă certați.

Rămân complet interzis.

– Să te cert? De ce?

Dolo își muşcă buzele cu nervozitate. Parcă e scos la tablă şi trebuie să dea un răspuns la o întrebare grea. Își zice în gând: „Fie ce-o fi" şi-i dă drumul.

– Fiindcă... nu v-am spus... mă plictiseam... şi-atunci mi-am luat suflicul şi am început să ţintesc în felinare, în maşini...

– Suflicul?

– Da. O ţeavă de pix. Vâri un cocoloş de hârtie în ţeava asta şi sufli. Loveşte la mare distanţă şi precis, mă lămureşte el.

Îmi aduc aminte că am mânuit şi eu o astfel de armă scoasă din uzul armatelor moderne.

Izbucnesc în râs.

– Şi ce-i cu asta?

Aurel își lasă ochii în jos ruşinat.

– L-am lovit pe domnul acela cu un cocoloş... Am crezut că m-a reclamat şi că dumneavoastră vreţi să aflaţi cine-i făptaşul.

Aproape că-mi vine să ţopăi de bucurie. Ei, Frumosule, acu' ţi-am venit de hac! Tare mi-e teamă că în curând n-o să mai porţi costume unicat!

Îl iau pe pici de umeri, îi ciufulesc puţin părul şi-l conduc spre ieşire. Mă întreb dacă e nevoie să-i dau câteva sfaturi în legătură cu felul în care trebuie să se comporte un pionier destoinic: să aibă grijă de şoimii patriei, să-i ajute la învăţătură pe cei mai mici, să traverseze strada numai prin locurile marcate. Mă hotărăsc că e mai bine să-i mai dau un pahar de limonadă şi să-i strâng mâna.

– Bravo, Aurel! Mi-ai fost de mare ajutor. O să-ţi spun mai târziu de ce.

Dolo pleacă zburdând de fericire. E mândru ca şi când ar fi aflat că are un văr scafandru.

Deci, asta era, domnu' Sulcer! Facem ochi dulci fetelor, iar când nu ne vede nimeni mânuim haltera în chip de ciomag! Cred c-ai dat de dracu', amice!

Starea mea de jubilație e curmată de soneria telefonului. E ceva de speriat ce se sună azi la mine, când la telefon, când la ușă. Ca să mă dau mare, mă consolez că așa stau lucrurile cu oamenii importanți.

Sub impresia acestui gând ridic receptorul, cu aerul vag plictisit al unui afacerist englez căruia i se dă legătura telefonică cu sucursala din Tokyo a băncii sale.

Urgent însă îmi pun fața mea de toate zilele. La telefon e Mihaela. Oricât aș vrea s-o fac pe indiferentul simt că sunt tulburat.

– Andrei... Trebuie să ne vedem imediat... Ne întâlnim la locul nostru...

Vocea îi sună înfundat și oarecum metalic.

– Ce s-a-ntâmplat?

– Trebuie să ne vedem imediat. Ne întâlnim la locul nostru...

Trosc! Convorbirea se-ntrerupe brusc.

– Alo! Alo!, țip eu în receptor.

Sun la Mihaela. Nu răspunde nimeni.

Ce să fac? Trebuie s-o aștept pe Maria. Poate să pice din clipă-n clipă.

Da' cu Mihaela cum să mă descurc? Dacă are nevoie de ajutor? Nu m-a sunat ea doar ca să m-audă: e un motiv serios la mijloc. Cred că i-a fost destul de greu să-și calce pe inimă și să-mi dea telefon. Însă când ți-e frică lași deoparte orgoliul. Iar vocea ei nu părea deloc a fi cea a unui om liniștit.

Las ușa ne-ncuiată. Înfig în ea c-un bold un bilet adresat Mariei prin care o rog să intre în casă și să m-aștepte fiindcă

mă-ntorc rapid. Apoi mă reped val-vârtej spre restaurantul Monte Carlo din Cișmigiu unde am petrecut cu ducesa multe ceasuri plăcute. Ca să fiu în tonul romanticilor nostalgici mă-ntreb în timp ce sucesc volanul la stânga și la dreapta ca să mă strecor prin aglomerația de mașini: se vor mai întoarce vreodată acele clipe?

24

Arăt probabil ca și cum aș fi fost bătut cu o clătită peste față. Pe deasupra mai sunt și nervos ca un arici căruia i s-au smuls acele și acum i se bat la loc invers.

Aștept ca un imbecil la Monte Carlo de mai bine de-o oră. Nici urmă de Mihaela. Numai dacă nu cumva s-a deghizat în acest chelner care se fâțâie pe lângă mine cu privirea smerită a unui călugăr iezuit.

– Mai doriți un Pepsi?, rostește el zelos să-și facă planul. Avânt și energie! Băutura secolului!

De la un casetofon al barmanului se aude o melodie stupidă. Figurează în toate topurile pe primul loc. E socotită șlagărul anului.

„Mansarda mea e la parter"...

De-abia aud primul vers că-l și rog pe iezuit să-nchidă casetofonul. Rugămintea mi-o însoțesc cu o recompensă bănească. Dacă mai dau vreo trei bacșișuri azi sunt constrâns să recitesc *Foamea* lui Hamsun ca să iau instrucțiuni de supraviețuire sau să mă adresez la F.A.O.

Telefonul e prins de perete în afara localului. Sun din nou la Mihaela. Nu răspunde nimeni. Revin la masa mea.

– I-a dat plasă, chițăie cineva.

Nu mă obosesc să văd cine-a vorbit; mă doare-n cot.

La o masă, un băiat și o fată beau bere, se țin pe furiș de mână și râd de agitația mea vizibilă de la o poștă. Chiar și de la cea din Vitan.

Mă strâmb la ei cât pot de urât. Au dat-o-n bară cu mine dacă-s nasoi. Știu niște trucuri de rămâi trăsnit. Îmi transform fața în așa hal încât însuși Quasimodo dacă m-ar vedea s-ar zgâria pe ochi de invidie.

Cei doi tineri împietresc. Ei, ce v-am spus că-i bag în răcori! Îi iert însă imediat și le fac șmecherește cu ochiul.

Da', fraților, jocul ăsta nu mă-ncălzește. Ce naiba s-a-ntâmplat cu frumoasa mea ducesă?

Nu c-aș tânji prea mult după ea: departe de mine gândul să mai zburd și să mă gudur ca un cățeluș numai cât îi aud pașii. Mi-am cam dat seama câte parale face. Nu-i ca mine, dintr-o bucată, așa că n-o să-l las pe fiul doamnei Mladin să se prostească într-atât încât să sufere pentru cine nu merită.

Dacă multe femei nu merită nici măcar să verși o lacrimă, atunci cu siguranță că Mihaela face parte dintre ele. N-am fost decât un divertisment în viața ei. Acum nu mai știe iarăși decât de cariera ei și trece peste orice numai ca să fie ea cea mai cu moț dintre toate. N-are decât. Să fie sănătoasă! Nu eu am s-o-mpiedic.

Cei doi tineri s-au apropiat de tonomat. Se uită la titlurile melodiilor și își aleg o piesă. Introduc o fisă și apasă pe un buton.

Băieți, să mă ia toți dracii că o să-nnebunesc! Din sutele de melodii care s-ar putea auzi de-acolo răsună:

„Mansarda mea e la parter...

De-acolo eu privesc spre cer..."

Scot un urlet și mă reped la tonomat. Îi smulg ștecherul din priză și-l las fără gălăgie. Înapoiez fisa celor doi care se

uită la mine ca și cum tocmai aș fi coborât cu parașuta din Lună, unde, după cum se știe, nu există forme de viață!

Mă așez mulțumit la loc.

Deci, așa... unde rămăsesem? A, da... Ducesa are un rang la care eu nu pot aspira. E și de mirare că s-a uitat totuși la mine. Haide, Mladin, liniștește-te! Mai sunt fete pe lumea asta.

Da, da' ce-i cu farsa asta idioată! De ce m-a chemat și ea n-a venit? Numai ca să stau aici ca un fraier? E un banc prea prost. Nu-i de nivelul ei. Ceva nu e-n regulă. Iar acasă precis că m-așteaptă Maria. Ce-o fi vrut să-mi spună? Tii, drăcie, am încurcat-o și pe biata femeie! Părea atât de îngrijorată! Nu-i vorbă, nu văd ce chestie deosebită avea să-mi spună. Căuta cred mai curând un suflet de om ca să se mai descarce! Nu-i nimic, mai stau câteva minute și pe urmă plec. Da' mai bine să dau un telefon la mine-acasă să văd dac-a venit.

Mă duc la telefon. Clienții din local se privesc între ei semnificativ și fac hai. Ce-mi pasă! N-au decât să plimbe ursul dacă nu le convine.

Nu răspunde nimeni nici la mine, nici la Mihaela.

Mai cer un Pepsi. Ultimul. Încep să urăsc băutura asta. Aud un glas din subconștient: „Mai bine ai urî vinul!". Am încheiat citatul. Ați ghicit: e glasul lui bunicu', da' nu cred că vorbește serios.

Cineva a dat drumul la radio. Crainicul își rostogolește „r"-urile ca pe niște bulgări de zăpadă.

– Iar acum urmează, la cererea a mii și mii de ascultători, cea mai îndrăgită melodie a anului: *Mansarda!*

Până să iau startul și s-ajung la aparat ca să-l închid, apuc s-aud cum un solist cu voce zglobie îi dă drumul, acompaniat de orchestră:

„Mansarda mea e la parter..."

Când mă-ntorc la masă privit dezaprobator de toți cei de față, mă uit la ceas: e opt și zece, adică de fapt șapte și zece, dacă ne gândim că s-au dat ceasurile înainte cu o oră. Și ne gândim. Afară e încă lumină. Pe lac, câțiva îndrăgostiți se plimbă cu barca. De ce n-am parte și eu de liniștea lor? Ah, ce m-aș plimba la braț cu o fată și i-aș spune vorbe meșteșugite!

Cam de multă vreme nu m-am mai plimbat printr-un parc cu o fată. Să simți frunzele sub pașii tăi toamna, s-auzi scârțâind zăpada iarna, să te bombardeze florile în cap primăvara și vara să-ți lase un porumbel o dâră albă în păr! Ce fericire mai mare poate fi!? Cât de mult te-ai schimbat, Mladin, băiatule! Nu-ți mai inviți iubitele prin parcuri! Prea treci direct la subiect.

Dacă mai beau mult avânt și energie o să mă tâmpesc. Am început să bat rău de tot câmpii. Iar cei din local nu văd pe umerii mei decât stele și deloc verzi. Toți își închipuie că iau leafa la scorbură. Plătesc și mă ridic enervat.

Când ies pe ușă aud deodată la televizor:

„Mansarda mea e la parter
De-acolo eu privesc spre cer
Care se află dedesubt
Pământ deasupra e demult..."

25

Chiar din clipa în care deschid ușa apartamentului meu îmi dau seama că s-a întâmplat ceva suspect. În aer plutește parcă o amenințare. Îmi zic pentru a nu știu câta oară că m-am surmenat și am început să am halucinații. Dacă m-ar consulta, doctorul Virgil Sorin precis că m-ar trimite la Predeal pentru o cură sănătoasă de ozon și de liniște. Sau, mai bine, iau un bilet prin sindicat pentru Felix. Unde mai pui că poți să cunoști și o soră medicală cu cotizația sindicală la zi care să-ți scoată toate spaimele din tine. Pân-atunci, poate că mi-ar prinde bine s-alternez dușuri calde cu altele reci. Cică e un tratament cu niște rezultate excelente. Ce mă fac însă cu apa caldă, care e cam rară prin zona mea? Nu pot alterna decât dușuri reci cu dușuri și mai reci.

Maria n-a venit încă: bileţelul l-am găsit tot la intrare. L-am scos din ușă, l-am mototolit și l-am aruncat în coșul de gunoi. Am avut grijă să pun boldul într-un loc sigur. Am observat că de câte ori umblu cu un ac reușesc să-l rătăcesc și nu-l mai găsesc decât dacă m-așez pe el. De obicei, îl găsesc.

Ceva însă continuă să nu fie în regulă. Ce anume? Dau din umeri și-mi întăresc convingerea că în creierul meu o

rotiță funcționează razna. Prea multe emoții pe centimetru pătrat de scoarță cerebrală, care, orișicât, e mai sensibilă decât scoarța copacilor.

Dau să intru în bibliotecă. Rămân ca țintuit în prag...

Cadavrul se află în fața mea așezat pe un maldăr de cărți. Maria a plecat pentru totdeauna dintre noi fără să mai apuce să-mi spună ce știa. Stă prăvălită fără răsuflare. Mă apropii tremurând de frică și de emoție. Îmi lipesc urechea de inima ei. E-așa cum bănuiam: nu se mai aude nici o bătaie. E îmbrăcată într-o fustă neagră, o bluză de aceeași culoare, iar de pe frunte i-a alunecat pe covor o broboadă.

În spatele meu se-aude un foșnet. Înnebunit de spaimă, sar în picioare. Sunt gata să fac fărâme pe oricine-ar fi. Cel puțin așa mă încurajez. Mă întorc și mă liniștesc: e Mecena. La rândul lui nu e într-o formă prea grozavă.

– Ce-i, bătrâne? Ce s-a întâmplat în lipsa mea?

Mecena se freacă de picioarele mele torcând plăcut. Ce-i mai pasă lui! M-a văzut acasă, de-acum poate să miaune liniștit în falset fiindcă pe mine nu mă supără. Nici măcar privirea lui de Jecolan.

– De data asta chiar c-am sfeclit-o. Nu văd ce mă mai poate salva, îl asigur eu. Te las duduii Margareta când o fi să plec.

Primul telefon i-l dau lui Buduru. M-ascultă placid, ca și cum s-ar fi așteptat să-l sun în această problemă și doar la sfârșit rostește frazele convenționale:

– Nu te mișca de-acasă; nu atinge nimic până când vin.

Al doilea telefon i-l dau Mihaelei. Unde să scriu? Răspunde chiar ea. Pare chiar bucuroasă că m-aude.

– Haide, spune, ești mulțumită acum? Mi-ai tras clapa, cum s-ar zice?

– Ce clapă?, întreabă ea nedumerită.

Are o voce care-ar putea înșela și un detector de minciuni. Mie însă mi-e perfect perpendicular de vocea ei.

– Lasă trucurile astea, păpușo! Păstrează-le pentru următorul fraier! N-o mai face pe mironosița!

– Andrei! Cum îndrăznești să vorbești așa cu mine?

Are dreptate: cu o ducesă nu se vorbește așa. Trebuie să stai în genunchi și să-i lingi botinele când catadicsește să-ți arunce vreun osișor.

– De ce m-ai chemat la Monte Carlo, nenorocito?, o întreb eu în continuare în româna vulgară. Ca în lipsa mea să-i faci de petrecanie Mariei?

– Cui?

E glasul unui om uluit aflând că Pământul nu e decât o rezervație naturală ținută sub observație de o altă civilizație din Univers.

– Ia nu te mai preface că nu știi! Ori tu, ori complicele tău i-ați luat zilele Mariei în casa mea. I-ați sucit gâtul ca unei rațe. Sau, dacă expresia asta te oripilează, ați gâtuit-o. Acum zace în mijlocul casei iar eu aștept miliția. Să văd pe unde scot cămașa. Ce să le spun? N-am ce zice, ați lucrat fain. Dar cu mine nu vă merge. Puteți să faceți și pe dracu'n patru și până la urmă tot vă bag la zdup.

De la capătul celălalt al firului se aude un început de plânset capabil să moaie lama unei ghilotine.

– Andrei! Nu-i adevărat! Nu se poate!

– Uite că se poate, i-o retez eu. Hai, scumpo, varsă tot ce știi: cine-i celălalt?

– Care celălalt?, mă-ntreabă printre hohote de plâns.

– Complicele tău. Sau lucrezi singură? Tot tu l-ai omorât și pe Valentin.

– Doamne, ce grozăvii poți să spui!

– Lasă balivernele! Scuipă ce-ai de zis. Nu mai boci că nu-i nevoie de fundal sonor!

– Andrei! Ai uitat chiar tot ce-a fost între noi? Cum de-mi vorbești așa de grosolan?

– Minciuni, prințeso, minciuni. Asta a fost între noi. Și nu din partea mea. Hai, nu te mai smiorcăi și deșartă-ți sacul!

– N-am crezut că am iubit un golan. Ah, ce dreptate au avut și mama și tata! Ești un derbedeu ordinar!

Mă burzuluiesc și eu.

– Derbedeu? Poate. Da' unul care n-ar omorî nici o muscă.

Simt c-am exagerat și adopt un ton mai blând.

– De ce m-ai chemat la Monte Carlo?

– Când te-am chemat?

– Acum vreo două ore. Nu mi-ai dat tu telefon și mi-ai spus că trebuie să ne întâlnim imediat la locul nostru?

– Da' nu ți-am dat nici un telefon!

Aproape că țipă. Țip și eu.

– Minți cu nerușinare! Și fă sonorul mai încet!

– Tu minți! Vrei să mă bagi la apă fiindcă nu te mai vreau în casa mea! Ei bine, n-o să fie așa ușor; nu mă las eu cu una cu două să mă terfelească un vagabond.

Asta era! De multă vreme încercam eu să definesc relația mea cu Mihaela. Cea mai potrivită caracterizare ar fi: doamna și vagabondul. Ca în filmul de desene animate.

– Ucigașo! Mai bine-ai recunoaște! Poate scapi mai ușor. De ce i-ai omorât?

Dar glasul meu nu mai are aceeași siguranță de la-nceput. Simt că ceva nu se leagă. Ceva care, de la prima crimă, îmi scapă.

– Andrei! Îți jur pe părinții mei că habar n-am de istoria asta! Maria m-a rugat doar s-o aduc cu mașina până la tine. Am întrebat-o dacă vrea s-o aștept; mi-a zis că nu. Am plecat în oraș după târguieli. Asta-i tot ce știu.

– Lasă că la miliție o să-ți aduci aminte mai multe, mârâi eu nu prea convins. Nu știu cum se face, da' au ei niște metode de te-nduplecă oricât ai fi de căpățânos.

O mai pisez cu întrebări câteva minute, da' nu scot mare lucru de la ea. Închid când aud soneria de la ușă: sunt Buduru, Pahonțu și încă trei inși pe care nu i-am văzut niciodată.

– Unde e?, întreabă Buduru dându-mă la o parte din ușă.

Nu mai e deloc omul drăguț și politicos pe care îl știu de atâția ani.

Conduc alaiul în bibliotecă.

– Sugrumată?, îl întreabă Buduru pe doctorul îngenuncheat lângă trupul fără viață.

Bărbatul sfrijit la trup, de parcă ar băga în fizic numai duminica și atunci doar cantități bune pentru o pasăre colibri care ține regim, se ridică de jos și murmură privind într-o parte:

– Așa se pare. Urmele degetelor sunt încă vizibile.

– S-a petrecut demult?

– De două-trei ore. Maximum trei ore.

Un bărbat înalt face de zor fotografii. Un altul, adus mult de spate, recoltează cu hărnicie amprente. Nu-mi fac iluzii că, în afară de urmele mele și ale lui Mecena, se vor

mai găsi și altele. Cât privește pe ale lui, sunt convins că nu interesează pe nimeni.

După ce tot tacâmul ăsta se isprăvește, apar doi brancardieri care o iau pe Maria și o pun pe targă. O acoperă c-un cearșaf. Când ies din casă, îmi zăresc mai mulți vecini pe palier. În fruntea lor e duduia Margareta care îmi face un semn de încurajare.

– Nu te lăsa, Mladin dragă. Suntem alături de tine.

Îi zâmbesc trist. Ce știe ea? Mă-ntorc spre Pahonțu: de-abia așteaptă să mă ia în șuturi.

– Ei, acu' nu mai văd ce scăpare poți să ai, mi se adresează cu un zâmbet prefăcut Pahonțu. Sau poate inventezi din nou o poveste gen „A fost odată un ucigaș care trecea drept un om tare cumsecade".

Nu-i răspund. În astfel de împrejurări e mult mai bine să taci și să-nghiți. Când un om al legii te ia peste picior nu trebuie să sufli; dacă-l înfrunți, e ca și cum ți-ai da singur cu o bară peste fluierul piciorului.

Buduru se desprinde de gândurile care-l frământă.

– Spune-ne tot ce știi. Nu uita nici un amănunt.

Îmi pun sufletul pe masă cu lux de detalii. Un singur lucru îl omit totuși: că Mihaela m-ar fi chemat în oraș.

Sunt o fire slabă, fraților, de-aia n-am ajuns cineva! Da' parcă n-aș vrea ca fata asta să intre la necazuri. S-ar putea să nu aibă nici un amestec.

– Carevasăzică domnul Mladin a fost la restaurantul Monte Carlo? Mi-e permis să întreb ce făcea acolo?

Uit o clipă că nu trebuie să-l irit pe Pahonțu și i-o trântesc cât ai zice pește:

– Consultam niște lucrări de numismatică. Academia română a deschis acolo o filială. Și, îți dau un sfat: ai grijă

să nu-ți muști limba. E atât de veninoasă încât s-ar putea să ai neplăceri.

I se urcă imediat sângele la cap. Ar fi în stare să sară la bătaie. Buduru intervine.

– Încetați!

Pahonțu nu se-ndură să nu bage un fitil.

– Domnul crede că-i fiul lui Vlad Dracul. Că e mai deștept decât toți. Îi face seama băbuței, lasă un bilet în ușă cum c-ar fi plecat de când hăul, ca în cazul în care-l caută cineva să nu bănuiască nimic, stă vreo oră la Monte Carlo, ca să-și construiască alibiul, apoi se-ntoarce și ne dă nouă telefon fiindcă noi suntem atât de proști încât să-l și credem. Ei bine, nu te credem; degeaba ne bagi sub nas petecul acela de hârtie pescuit din coșul de gunoi: nu face doi bani.

– De ce te zbuciumi atâta?, îl întreb eu liniștit. S-ar putea să-ți cauzeze. Ești băiat tânăr: cruță-ți forțele fiindcă mai ai mult de trăit. Mai bine-ai dezlega un rebus.

Nu-mi mai răspunde nimic. În mintea lui cazul meu e deja rezolvat. E chiar supărat probabil că i-a cerut atât de puțin efort.

Cei doi milițieni își iau tălpășița nu înainte de a mă avertiza că trebuie să mă prezint de urgență la primul lor apel. Se duc pe palier să-i ia la întrebări pe vecinii mei. Nu mă interesează ce vor afla. În afară de a se plânge că liftul deseori nu funcționează, că familia „x" n-a plătit întreținerea și alte necazuri provocate de traiul în comun nu mai știu nimic.

Simt că nu mai rezist. Trebuie să mă relaxez puțin; să-mi alung din cap toată povestea asta afurisită.

Parcă pot?

Dau drumul la televizor și mă așez confortabil în fotoliu. Timp de o oră și jumătate urmăresc un film despre specialiștii noștri care pleacă la țară din proprie inițiativă, cu un entuziasm nereținut. Fericiți, băieții ăștia! Aer, natură, șansa de a spori producția la hectar! Numai minunății.

26

Ziua parcă sunt într-o pictură de Țuculescu.

De pretutindeni mă-nconjoară ochi.

Merg pe stradă având grijă să nu-mi pierd vreun pantof în asfaltul moale. În urma mea gâfâie cineva năduşind, cu sarcina precisă de-a afla tot ce fac. E bine să ştii că nu eşti singur pe lume, da' nici aşa, să ți se sufle-n ceafă aer cald pe canicula asta.

Intru în bloc şi dau de ochii duduii Margareta care îmi zâmbeşte complice. Parcă am pregăti împreună spargerea secolului.

În alimentară mă întâlnesc cu Urechi clăpăuge care mă sfredeleşte cu privirea lui ca un laser.

Mihaela îşi iveşte ochii batjocoritori ca şi cum ar zice: Ți-am făcut-o, băieţaş, aşa îți trebuie dacă nu-ți păstrezi cinul!

Frumosu' îşi iveşte de după colț ochii lui minunați în care străluceşte o luminiță răutăcioasă.

Logodnicul Mihaelei mă priveşte compătimitor şi parcă solidar cu suferința mea.

Doctorul Comnoiu mă sfidează arogant din depărtare.

De-aceea stau în casă: ca să nu mă-ntâlnesc cu nimeni care să tropotească în urma mea.

Da' nici în casă n-am parte de liniște fiindcă mereu simt ațintiți asupra mea ochii lui Mecena.

Sunt terorizat până la cea mai măruntă fibră din trupul meu.

N-am mai citit o carte de nu mai țin minte când.

Telefonul sună și nu aud decât o respirație; pot să stau minute în șir și cel care a sunat nu închide. Sau vorbesc cu cineva la telefon și am impresia că totul e ascultat și de către altcineva.

Mai ales noaptea e îngrozitor.

Stau în pat, cu ochii deschiși; încerc zadarnic s-adorm.

Deodată, parchetul scârțâie ca sub un pas greu. Tresar și mă uit prin cameră la lumina lunii. Nu-i nimeni. Sub trepidația provocată de trecerea unui tramvai bucățile de parchet s-au așezat mai bine.

Mă liniștesc și-mi pun capul pe pernă. Câteva clipe de pace. Apoi inima îmi pompează din nou sângele cu viteze cosmice: o umbră a trecut prin dreptul geamului de la balcon.

– Cine e?

Nu răspunde nimeni. Asasinii nu răspund niciodată. Ei doar ucid. În tăcere. Mă duc tremurând la fereastră. Văd cum un guguștiuc se odihnește cu capul sub aripă pe balustrada balconului.

Sunt gata s-aținesc. Iarăși mă trec toate sudorile: a sunat cineva la ușă? E doar ora trei noaptea!

Nu, e reostatul de la frigider.

Adorm în sfârșit. Da' nici în somn n-am odihnă. Inși mascați îmi apar în vise și flutură niște cuțite însângerate. Se apleacă rânjind fioros.

– Şi tu eşti ca noi, Mladin! Ucigaşule!

Mă zvârcolesc în aşternut şi ţip. Chipurile dispar. Apar mai târziu încă o dată. Şi încă o dată. Până-n zori.

Mi-e frică.

27

Sunt din nou cu Bombă, la Flora. De data asta într-un separeu. Ne dăm granzi și mâncăm în oraș.

M-a sunat acu' vreo oră și mi-a zis doar atât: „Șefu'! Arde!" Și mi-a dat coordonatele unde-l pot găsi.

Din difuzoarele ascunse se-aude o melodie liniștită, în ritmul căreia bucatele au șansa să fie mestecate cuviincios și pe-ndelete.

Un chelner care reprezintă probabil tot ce poate fi mai stilat în branșa lui ne veghează cu discreție de la o distanță destul de mare pentru a nu auzi ce vorbim și totuși nu atât de mare încât să nu vadă când ni se golesc paharele.

Am uitat să vă spun: am venit c-un taxi pân-aici.

Așa că-mi pot permite să gâlgâi ceva. Nu vreau să mă troznesc, da' m-am cam săturat de băutura secolului.

La-nceput am băut câte-o votcă, da' acum am dat-o gospodărește pe bere. Alegerea pare potrivită ținând cont de topenia de-afară.

S-a-nnoptat. Prin geamurile mari ale restaurantului se zărește grădina luminată cu parcimonie. Iarba gazonului, tunsă scurt și udată temeinic, are o culoare ireală.

– Ei, fratele meu alb, îi zic lui Bombă după ce băgăm pe sub mustăți, ca niște sparți, câte două șnițele uriașe și

chelnerul, care alunecă parcă pe niște patine cu rotile, debarasează masa, ce-ai aflat?

Ochii lui Bombă sunt ca două mărgele negre. Mustața îi stă în sus, semn că veștile trebuie să fie bune.

– Șefu', dac-ai ști ce greu a fost!

– Păi dacă era ușor n-apelam la altul?

Am lovit în plin: zece puncte din zece posibile. Se-nfoaie ca și cum ar fi primit un premiu la expoziția de păsări și animale mici prezentând un hibrid rezultat din încrucișarea unei veverițe cu un hârciog.

– Bine-înțeles c-am băgat lubrifiant.

– Lasă, Bombă, decontez toate cheltuielile.

O face pe supăratul:

– Vai, da' se poate? Ce nu fac eu pentru dumneavoastră?

Mai rămâne să se-arunce și-n foc; se pare că ori ideea nu-i surâde, ori nu-și aduce aminte acum expresia asta.

– Dă-i drumul! Sunt pe recepție!

– Am umblat ici, colo... Am arătat fotografia. Se uitau la mine ca la un ginitor. Unii mi-au zis să m-astâmpăr fiindcă poate se-nfurie careva pe mine și-mi dă cep ca să-mi afle grupa sanguină. Da' așa ceva nu se poate: unul e Bombă!

– Ești valoros!, îl lingușesc eu. Nu te-ai speriat deloc.

Sorb cu nesaț din radebergerul meu. Bombă mă imită, se șterge la gură cu dosul palmei, își dă seama că-l vede lumea și-mi zice:

– Pardon! Obiceiuri proaste!

– Nu-i nimic. Dă-i înainte!

– Într-o seară m-am nimerit la bufetul Fântânica. Îl știți, la intersecția bulevardului Cuza cu strada Felix.

– Îl știu.

– Eram destul de descurajat, lipsit de fantezie și beam un rom. Acolo e autoservire: pe o masă sunt paharele cu rom și tu îți iei câte vrei. La urmă vine chelnerul și ți le numără. Cât ai băut, atâta plătești.

– Mi se pare corect, recunosc eu. Da' dă-i odată drumul la poveste: mă ții ca pe jăratic.

Pe Bombă însă nimic nu-l poate urni din tabieturile lui.

– Ei, și cum stam eu așa bând rom și visând la o bere, bag seamă că la o masă vecină un individ bine trotilat tot istorisește ceva altor trei inși, destul de abțiguiți și ei, da' mai puțin o țârâ. Iar ce zice ăsta mă lasă cu gura căscată că dau pe gât romul aproape cu pahar cu tot.

– Sper că exagerezi.

Bombă continuă iluminat:

– Gagiul îi dădea zor că a luat zornăitori frumoși nu demult pentru o treabă care, zicea el, „N-a ținut decât cinci minute. Un fleac. Da' am câștigat un purcoi de bani, așa că mai pot să mai dau câte-un rând". Toți au fost de acord. După care altul a-ntrebat: „Da' ce-ai avut de făcut?" Celălalt însă se machise atât de rău încât uitase ce vroia să povestească.

– Și?

– Până la urmă a-nceput să spună că un guștер i-ar fi dat lui și la alți doi câte-o mie de franci ca să-l bată pe unul. Nu să-l lase lat, ci doar să-l zgâlțâie nițel, ca să-și bage mințile în cap și să nu mai umble după nu știu ce fustă. De acolo are lovelele.

Nu poate fi vorba de-aceeași bătaie: a mea n-a fost doar un pamplezir. Dacă-i vorba de același lucru, înseamnă că trebuie să-mi revizuiesc clasamentele în materie de cafturi.

Mă mănâncă palma dreaptă. Nu mai știu: dau sau iau ceva pițule? După cum mă cunosc, cred că o să dau.

– Mai departe?

– Deh, mai departe ăia au zis că nu dau un ban pe ce trombonește el. Ăsta s-a-nfuriat și a promis că le ia Wassermanul pe cuțit dacă-l mai sictiresc fiindcă el și-a câștigat în mod corect banii și nu permite nimănui să-l denigreze. La care ăia i-au cerut să dovedească în vreun fel că nu toarnă gogoși.

– A dovedit?

– Stați să vedeți. Gașperu a-nceput să se scotocească prin buzunare până când a dat de-o fotografie.

– O fotografie? A cui?

– Oricât ar fi în localul ăla fum că aerul l-ai putea tăia cu cuțitul și vinde sub formă de calupuri, tot mi-am dat seama că sunteți dumneavoastră în poza aia, Șefu'.

Bombă are în glas ceva din finalul apoteotic al Simfoniei a IX-a de Beethoven.

– Ceilalți ce-au zis?

– Au râs. Au zis că asta nu ține cu ei; că mai bine-ar mai da înc-un rând decât să umble cu gogoriță bune de-adormit copiii. La care el s-a scămoșat la față și-a zis că nu mai dă nimic.

– Poate că totul e-o întâmplare, îmi dau eu cu părerea.

Bombă se uită la mine cu milă. Își dă rapid seama c-a devenit ireverențios și mă asigură:

– Și eu am crezut la-nceput la fel. Da' mi-am zis că trebuie să verific.

– Ai verificat?

– Am profitat de-nghesuiala din local și m-am lipit de masa lor. Le-am dat un rând. Și încă unul. Eu beam piano

ca să nu mă turtesc. Tipii au prins drag de mine. Cel cu fotografia stătea tot îmbufnat. I-am întrebat amicii ce-i cu el. La care ei mi-au povestit toată halimaua. Râzând și bătându-și joc de gagiu.

– Mai repede, Bombă, mai repede. Nu mă fierbe!

– M-am dat de partea lui. Le-am zis c-am mai auzit istoria asta și de la alții. Și-atunci, la inspirație, am scos și eu poza pe care mi-ați dat-o. L-am întrebat pe gașper dacă nu cumva tipul din fotografie l-a angajat pentru caft.

Tremur din toate încheieturile. Nu mai am stare și mă ridic de pe scaun. Imediat chelnerul apare lângă mine. Îi fac semn că n-am nevoie de nimic și insul se retrage în locul lui strategic.

– Ce-a zis? Vorbește odată, omule! Ce-a zis?

Bombă își dozează efectele ca un mare maestru în arta suspansului:

– A zis da! Da' pe urmă s-a mai trezit și i-a părut rău. Nu l-a mai recunoscut. Însă ce-mi păsa mie? Este că l-am prins la mantinelă?

Bombă se lasă pe pernele moi, din pluș roșu, ca un nabab din Orient care-a aflat că sondele lui produc de trei ori mai mult țiței decât înainte.

– Alte amănunte?

– Gașperu' m-a luat de după gât și m-a pupat. Trăsnea atât de tare a băutură încât, dacă știam ce m-așteaptă, veneam cu masca pe figură la local. Deși nu cred că e voie. Acolo ținuta obligatorie e alta.

– Măi Bombă, ești o forță! Felicitări! Chelner, mai desfă niște berici!

Da'n sinea mea nu-s prea mulțumit. Nu reușesc să elimin nici un suspect. Bat pur și simplu pasul pe loc.

Mai punem țara la cale și-apoi cer să facem plata. Ca un filantrop ce sunt suport cheltuielile. Când mă uit la notă mă apucă bâțul.

Tare mi-e teamă că până la urmă voi scrie articolul pentru *Fauna*! Oricât ar plăti.

28

Orașul e mort de căldură. O incinerare de proporții s-a pus la cale.

Nu m-ar mira să văd clădirile, străzile, mașinile, tramvaiele, oamenii topindu-se ca și cum ar fi din ceară și alunecând la vale.

Bănuiesc, copii, că vă place cum mă exprim în metafore apicole.

Sunt în camera de studiu a Mihaelei. Ducesa mă ascultă cu interesul pe care-l manifestă un cioban din Tilișca atunci când află la radio cotele apelor Dunării.

E îmbrăcată sobru, așa cum îi stă bine unei tinere doamne din lumea bună să arate atunci când are în familie două cazuri de deces. Chiar dacă Valentin și Maria nu i-au fost rude, au stat mulți ani la ei și se cuvine dovedit respect.

M-a informat sec de la-nceput că n-are timp prea mult la dispoziție, trebuie să se ocupe de pregătirile de înmormântare a Mariei. Cu alte cuvinte, a găsit un motiv ca să-mi dea papucii mai repede.

În casă e răcoare și deosebit de plăcut. De altfel, am observat că în astfel de case iarna e cald și vara răcoare. Exact invers decât în apartamentul meu.

O asigur că n-o s-o reţin mult; vreau să-i pun doar câteva întrebări.

Zice deodată că i s-a făcut sete. Dispare s-aducă nişte băuturi. În lipsă de altceva, mă ridic şi mă plimb prin cameră. Nu ştiu de ce, da' am presimţirea că n-am să mai pun niciodată piciorul pe terenul ăsta. O să joc de-acum cu Mihaela numai în deplasare.

Pe un scrin e o fotografie. Din ea priveşte severă o femeie uscăţivă. Pare măcinată de o boală grea.

Fac o plecăciune.

– Sărut mâna, regină mamă! Sper să te simţi mai bine!

În toată hardughia asta nu suntem decât eu şi Mihaela. Doctorul a plecat la serviciu chemat de urgenţă. Chiar când am ajuns în faţa porţii ieşea în maşina institutului condusă de Ionuţ Axinte. Ne-am salutat ca nişte cunoştinţe întâmplătoare şi fiecare şi-a văzut de-ale lui.

Nu-i invidiez pe cobaii care încap azi în mâna doctorului.

În cameră e un pupitru cu o partitură pe el. Partituri se mai văd risipite şi pe covor. Vioara stă în cutia ei într-un ungher.

Mă opresc în dreptul unei etajere pe care sunt aruncate mai multe ziare. De când cu încurcăturile în care-am fost târât, nici n-am mai deschis vreo gazetă. Ce-o mai fi prin Orientul Mijlociu? Şi-a realizat planul fabrica „Bumbacul roşu"?

Iau teancul de ziare şi m-aşez în fotoliu. Cu o dexteritate căpătată printr-un exerciţiu îndelungat de lectură caut ştirile mai importante.

Băieţi, să vă-nvăţ şi pe voi odată cum se citeşte un ziar de-al nostru!

Da' ziarele care mi-au căzut în mână nu sunt chiar așa de proaspete pe cât aș fi dorit. Au o vechime-n muncă de câteva săptămâni. Regret, nu pot să le mai citesc o dată! Vreau să le pun la loc; ceva mă face să tresar și să fluier fără voia mea.

Nu-i frumos să fluieri în casă mai ales atunci când nu-i a ta, da' de data asta, iertați-mă, cetățeni și cetățene, pentru că mi-am înfrânt cenzura interioară.

Să nu credeți însă c-am fluierat de admirație, așa cum fluieri după o junăcare numai pentru că n-a concurat n-a ajuns Miss Univers. Nu. Fluier de uimire.

Dintr-un ziar sunt decupate mai multe litere. Or, asta nu mi se pare frumos: ziarele vechi trebuie predate integral la tonetele de deșeuri.

Cunosc pe cineva care a primit scrisori anonime compuse cu ajutorul unor litere decupate din jurnale.

O aud pe Mihaela venind și dintr-un salt ajung la etajeră, pun ziarele la loc într-o ordine aproximativ asemănătoare cu cea de dinainte și mă prefac foarte interesat să examinez un mic tablou de Luchian.

– E superb, nu? A costat o avere!

– Nu mă-ndoiesc, răspund eu mut de respect și mă-ntorc în fotoliul meu.

Mihaela a adus câteva prăjituri de casă, whisky, sifon, apă minerală și cuburi de gheață. Își prepară un whisky în timp ce eu mă mulțumesc cu o apă minerală.

Dacă nu mi-ar fi plăcut mai mult să conduc mașina decât să beau, cred că bănuiți cam cu ce carburant m-aș fi deplasat în viață! Așa, n-am avut parte să ajung un profesionist al paharului. Da' nu-mi pare rău!

– Ce s-a-ntâmplat cu noi, Andrei?, începe ea pe un ton care poate impresiona eventual doar o ureche mai puțin

expertă decât a mea. E un dezinteres în vocea asta ceva de speriat.

– De ce trebuie să ne despărțim atât de urât?

Dacă i-aș face pe plac și i-aș răspunde la întrebare ne-am vârî într-o poveste siropoasă de care mi-ar fi greață până-n unghii. Așa că o atac frontal, fără măcar să mai trimit vreo trupă de cercetași în recunoaștere, cum prevăd regulile din *Manualul infanteristului.*

– De ce mi-ai ascuns că ai avut un logodnic?

Ochii i se îngustează ca la un animal căruia i-ai pus în față o lumină prea puternică. Nările încep să-i freamăte cu nervozitate iar vocea îi răsună trufașă:

– N-am înțeles întrebarea. Ești amabil s-o mai repeți?

Primele șiruri de soldați pe care i-am aruncat în luptă au căzut. Mai avansez un rând. Cu aceeași misiune.

– De ce mi-ai ascuns că ai avut un logodnic?

Ducesa pur și simplu îmi râde în nas.

– Cu ce drept îmi ceri tu mie socoteală? Cine ești, mă rog?

Îmi vorbește de parcă m-ar fi prins făcând braconaj pe terenurile ei de vânătoare. Dacă discuția continuă în felul ăsta și acest pâlc nou de soldați e în pericol să fie decimat.

Schimb tactica. Îi aleg pe cei mai isteți și îi trimit prin învăluire să cadă în spatele inamicului.

– Bine, bine... Nu te supăra, te rog. Cred însă că era o datorie elementară, ținând cont de relația dintre noi, să știu și eu, măcar cât de cât, de unde vii și cine ești.

Dușmanul însă s-a prins de manevra mea și a organizat o ambuscadă. Soldații îmi sunt luați prizonieri și duși în triumf în cealaltă tabără.

– Nu te înțeleg, Andrei! De ce trebuie să te superi numai pentru-atâta lucru? E un simplu amănunt. Nu ți-am spus nimic fiindcă am dorit să te menajez. N-am vrut să-ți

faci gânduri negre. Da, da... Însă tu te-nfurii, faci crize, dai buzna prin casele oamenilor furând fotografii!

Atenție, Mladin! Adversarul nu numai că ți-a respins atacurile, da' încearcă la rândul lui să treacă la ofensivă. Ia pregătește tu mai bine lupta de gherilă! Mă prefac îndoios de grija care mi s-a purtat și de care eu, ca un bleg, nu mi-am dat seama. Mihaela nu crede însă o iotă din ceea ce-i înșir.

– Mai vrei să afli ceva? Ți-am spus doar că sunt foarte ocupată.

– Numai un singur amănunt, coniță: de ce m-ai chemat la telefon și mi-ai dat întâlnire la Monte Carlo? Dacă nu plecam acolo poate că Maria mai era în viață. Fii măcar o dată sinceră. Te rog. Asupra mea planează o bănuială îngrozitoare. Nu știu cum să mă descurc.

Parcă aș implora un crocodil să renunțe la prada pe care o are între fălci. De-aceea dau ordinul de atac pe toate fronturile. Prea târziu.

– O, îți mulțumesc, ai fost foarte drăguț că n-ai pomenit nimic milițienilor de telefonul ăsta. Pe care, repet, nu eu ți l-am dat. Mă și mir cât de gentlemen te-ai dovedit tu, care de când ți-ai dat seama că n-ai șanse să mai devii membru al familiei noastre, te-ai purtat ca un golan. Parcă n-am priceput, și eu și papa, că nu urmărești decât să pui mâna pe banii noștri? Trăgeai la huzur, băiete, da' n-a ținut. Papa mi-a deschis ochii la timp. Era să fac cea mai mare prostie din viața mea.

Ostașii mei fug în dezordine pe câmpul de luptă. Zadarnic gorniștii îi îndeamnă să atace cu vitejie: sunt împresurați din toate părțile și de nicăieri nu le vine nici un ajutor. Comand retragerea și regruparea într-o zonă unde nu se mai aude zgomot de bătălie. Mai ales că mai

am o rezervă pe care n-am aruncat-o deloc în iureș; o țin pentru când mi-o veni mie mai bine.

Mț! Nu mă refer deloc la ziarele acelea cu litere decupate. Ele nu mă interesează deloc, așa cum probabil pe un botanist încercat l-ar plictisi să tot arate care sunt pețiolul, sepalele, staminele și pistilul unei flori.

– Te mai întreb totuși ceva: de când nu l-ai văzut pe Sulcer? Sau pe Parfenie?

Hotărât lucru, trufia pierde! Se uită la mine cu un asemenea dispreț încât nu știe că-și vâră singură gâtul în laț, și-l potrivește bine și mai dă și cu piciorul la scaunul pe care se află.

– Ce-mi tot dai zor cu Sulcer? Nu mă interesează deloc! Și nici Parfenie!

– Deci, când i-ai văzut ultima oară? Așa suna întrebarea!

– Nu i-am mai văzut de la înmormântarea lui Valentin, când am schimbat doar câteva cuvinte oarecare. De-atunci n-am mai vorbit cu ei.

Cu steagul în vânt mă reped în fruntea oștirilor mele spre tabăra dușmană care sărbătorește prea devreme victoria. Din mers fac joncțiunea cu trupele de gherilă. Într-un efort comun îl batem pe inamicul căruia nu-i vine să creadă că se poate face o asemenea rapidă regrupare de forțe. Toate armele participă la această bătălie desfășurată după un plan riguros. La sfârșit, mă urc pe-un gorgan, țin un discurs înflăcărat, felicitându-i pe bravii învingători și împart decorații în uralele tuturor. *Caneț filma.*

– Prințeso, încep eu dulce, atunci cum se face, dacă nu i-ai mai văzut și n-ai mai vorbit cu ei de la înmormântarea lui Valentin, că știi de furtul fotografiei? Aud? Nu răspunde nimic. Se uită la mine ca o fiară care și-a prins

coada într-o capcană și-l vede pe vânător apropiindu-se.

– Să nu mă mai cauți, ticălosule! Niciodată! Ieși din casa mea!

O liniștesc spunându-i că mai curând mi-aș mânca motanul decât să nu-i ascult poveștele.

Mă ridic din fotoliu. Îmi iau rămas bun de la casa asta în care m-am simțit deseori bine și încerc să mă uit cât mai puțin la făptura blondă pentru care, nu chiar cu atât de multă vreme în urmă, mi-aș fi dat și viața. O vulpe bolnavă de gută mi-ar face aceeași impresie.

Ies și m-arunc în cuptorul de-afară. Da' știți că arde? De unde-atâta combustibil, fraților?

29

Mi-aș lua o jumătate de normă de sac de box în orice sală de antrenament unde s-ar găsi un individ cu pumnii destul de zdraveni ca să mă izbească bine; n-aș zice nimic, ba, ca să-l întărât, aș mai scoate și limba la el.

Cum de-am putut fi atât de prost să cred că mă poate iubi Mihaela Comnoiu? Marea, incomparabila, fascinanta Mihaela Comnoiu?

O fi ea mare pe scenă și o fi încântând ea milioane de iubitori ai muzicii, da'-n viața particulară a cam zbârcit-o cu caracterul.

Însă, vorba lui bunicu': „Dacă n-ai caracter, măcar să ai bani". Am încheiat citatul.

Slavă Domnului, are destui!

Toate aceste gânduri nemaipomenit de inteligente îmi vin în timp ce traversez un oraș peste care s-a prăvălit parcă un bolovan de flăcări. Totul e ars. Copacii au frunzele uscate, asfaltul îi face să țopăie pe cei care au încălțări cu talpa prea subțire, iar chioșcurile de răcoritoare pot vinde și apă de la robinet; tot ce e lichid se cumpără de către cei dornici să-și mai astâmpere setea.

Pe strada mea e pustiu la ora asta a amiezii. Parc-a dat cu bomba cu nutrii (cu neutroni, pentru cei neavizați).

Parchez în grabă și urc în apartament ca să-mi sting setea cu o bere.

Prima din frigider pe care o nimeresc o arunc fiindcă mai înainte a fost ulei în sticlă. Blestem în gând pentru a nu-l mai contraria pe Mecena și deschid o alta. Nici n-o mai torn în pahar: o duc direct la gură. Nici cu lasoul nu mi-ar mai putea-o cineva smulge până când n-o golesc.

Buun. Însă, ia stați: radarul meu iarăși mă avertizează că e ceva deocheat la mine și la Mecena în casă. Ia să dau fuga o raită prin bibliotecă să văd dacă nu mi s-a mai livrat la domiciliu un cadavru. În ultima vreme, în casa mea a fost o densitate cam mare de trupuri fără viață.

Alarmă falsă: în bibliotecă nimic nu mă îndreptățește să intru în panică. Pot să răsuflu ușurat măcar astăzi: nici o crimă la orizont. Tipicar cum sunt, în materie de cărți, observ că una dintre colecțiile aduse de Frunte teșită iese puțin afară din raft. O împing să fie la nivel cu celelalte și mă declar mulțumit.

Se-aude zbârnâind strident soneria de la intrare. Cine-o mai fi? Mă uit prin vizor și o văd pe duduia Margareta. O clipă dau nervos din mână și-mi zic să nu deschid. Aș vrea să mă-ntind puțin, să trag un pui de somn care să-mi mai limpezească bruma de gânduri pe care o mai am. N-am nici un chef să susțin o conversație cu duduia. Da' inima mea bună nu mă lasă s-o țin afară, mai ales că-l văd în brațele ei pe Mecena! Deci afurisita haimana nu era în casă!

– L-am găsit în curte și m-am gândit să-l aduc sus, explică duduia. Ți-am văzut mașina jos și mi-am zis să-ți fac o vizită ca între vecini. N-am mai avut răgazul să stăm și noi de vorbă ca lumea.

Îl depune pe Mecena pe parchet. Animalul se-ntinde mai întâi cât e de lung, cască și se urcă pe-un fotoliu unde adoarme imediat.

– Luați loc, îi spun duduii. Beți o bere?

– Nu, mulțumesc, am mai băut una.

Se așază într-un fotoliu plină de importanță, ca un sol care aduce o veste de un mare interes.

Ne uităm unul la altul, eu, cu o mutră vădit plictisită, ea, pradă unor frământări pe care nu reușesc să le-nțeleg și nici măcar nu-mi bat capul cu ele.

– Cam multă agitație în blocul nostru de la o vreme, remarcă ea.

Ciulesc urechile și intru în alertă. Ce vrea să spună cu asta?

– Da... Da..., urmează ea. Nu cred că e deloc plăcut pentru cineva să fie bănuit de crimă.

– Cine e bănuit de crimă?, mă prefac eu că n-aș ști încotro bate.

– Chiar cel cu care vorbesc.

– Haida, de! E pentru prima oară când aud așa ceva, mă prefac eu surprins. Cine susține mă rog tâmpenia asta?

– În primul rând vecinii. Toți sunt convinși că ai un amestec în cele două crime.

– Chiar toți?

– Nu chiar toți. Eu nu te bănuiesc, zice ea liniștită.

Îmi vine să-i sărut mâna, da' mi-e teamă să nu se interpreteze c-aș vrea în vreun fel să-i influențez depoziția pe care trebuie s-o susțină la proces.

– Ne-au anchetat strașnic pe toți cei din bloc. Îmi plac foarte mult Buduru și Pahonțu. Pahonțu chiar mai mult. E un tânăr de viitor!

Nu mă ocup cu prospectarea viitorului așa că nu m-amestec. Mi-e un somn de turbez. Casc cu ostentație, da' duduia pare să nu observe. Îmi vine să-i strig: încetează odată cu gargara, însă mă jenez să-mi bruftuluiesc singurul aliat. Cu o resemnare demnă de un dresor căruia înainte de spectacol i s-a schimbat tigrul domesticit cu altul tocmai adus din junglă fac, în continuare, conversație.

– De ce, mă rog, nu credeți c-ar trebui să fiu bănuit?

Mai lipsește puțin ca să nu mă simt și jignit.

Duduia Margareta îmi aruncă o privire blajină.

– Am făcut cercetări. Nu poți fi vinovat!

– Ați făcut cercetări?, nu mă pot eu stăpâni să-mi ascund uluiala. Ce fel de cercetări?

Duduia Margareta se foiește în fotoliu și răspunde puțin jenată:

– La vârsta mea și singură fiind nu am multe de făcut toată ziua. Ca să nu mă plictisesc, mai trag cu urechea, mai văd ce fac ceilalți... Sunt foarte interesanți oamenii de observat.

Asta-i bună! Îi arde de filozofie ieftină când eu pic de somn. Mi-ar trebui niște scobitori ca să-mi sprijin pleoapele să nu se-nchidă; da' unele din metal, să reziste la o presiune mare.

– Și?, o incit eu, deși nu-mi pun speranțe s-aud ceva deosebit.

– În primul rând aș vrea să aflu altceva, îmi răspunde duduia. Mai are cineva cheile de la apartamentul ăsta în afară de tine?

– Nimeni. Da' de ce?

– Din când în când stau la vizor și privesc ce se petrece pe scara noastră. De, plăceri ale bătrâneții!

Nu fac nici un comentariu. Somnul parcă mi-a trecut.

– Acu' vreo două săptămâni – n-aș putea preciza în ce zi anume – am văzut cum a ieșit din apartamentul tău un bărbat.

– De ce nu mi-ați spus imediat?

– Am crezut că a fost o vizită și ți-a fost lene să-l mai conduci până la ușă. De-abia pe urmă mi-am adus aminte că purta mănuși și avea niște chei în mână. Mănuși în plină vară! Pe loc însă nu m-am gândit.

– Cum arăta?

Duduia Margareta face un gest de neputință și oftează.

– Nu m-am uitat cu atenție la el fiindcă tocmai atunci a sunat telefonul și m-am repezit să răspund. În orice caz, cât a stat în fața liftului și-a scos o mănușă și-atunci am văzut că a căzut...

Mi-e groaznic de cald. Iar duduia Margareta are un stil de-a povesti de te poate-nnebuni.

– Ați văzut că i-a căzut...

Ușa balconului e deschisă, însă tot simt că mă sufoc. Dau perdeaua la o parte și mă întorc din nou spre duduia Margareta pentru a nu pierde nici un cuvânt din relatarea ei senzațională. Deodată, îl văd pe Mecena cum se zbârlește și se-ncordează ca un arc.

– Am văzut că...

Glasul duduii se frânge brusc. Își duce o mână la gură și cu cealaltă arată spre balcon cu chipul schimonosit de groază. Vreau să mă-ntorc, da' o lovitură năprasnică se-abate spre țeasta mea. Parcă m-am izbit de meteoritul tunguș. Mai am timp să-l văd pe Mecena țâșnind prin aer ca un arc. Apoi, mă cufund într-un hău fără margini. Mă prăbușesc acolo ca un bebeluș mulțumit că a supt destul și acum poate să facă nani.

Doar demult vroiam să fac nani, nu-i așa?

30

Nu știu cum se ridică un submarin din adâncuri, da' pot să-mi închipui. E drept, numai în cazul unui submarin cam rablagit.

E-al naibii de greu. Trebuie să-nvingi tone de lichid care te-apasă în adâncuri. Totul e să nu te lași. Altfel, nu mai vezi lumina soarelui.

Și când ajungi la suprafață, ce vezi?

Mai întâi, clipești des, ca să te obișnuiești din nou cu lumina. După aceea – iar vorbesc numai despre cazul meu, așa cum am fost învățat în armată – zărești în jur un dezastru cum altul nu poate fi mai spectaculos.

Stau pe spate proptit într-un cucui de toată frumusețea. Mă ridic în coate pe covor și contemplu prăpădul.

Duduia Margareta zace cu capul sub o măsuță. Părul îi stă vâlvoi. N-aș crede că se pregătește să intre sub casca unui coafor.

Mă târâi gemând până la ea și-i caut pulsul. Bate stins, da' totuși bate.

Mă apropii în genunchi de telefon și formez un număr de la miliție. Le spun cine sunt și ce hram port și le mai zic să vină subito că altfel sunt șanse să vorbească doar cu un singur ins participant la această comedie.

Mai leșin o dată din pricina efortului, da' nu durează cine știe ce de data asta. Mecena îmi acordă primul ajutor mieunându-mi sinistru chiar lângă ureche. Știe pramatia că la astfel de zgomote sunt iute în picioare.

Mă duc la ușă și o las deschisă în cazul în care m-ar apuca din nou leșinul. Revin lângă duduia Margareta și încerc să-i îmbunătățesc situația. Cunoștințele mele sunt minime în acest sens și mi-e teamă să nu-i fac mai mult rău.

Oare cu ce ne-a dat în cap la amândoi? Nu cumva cu coada de lopată pe care o aveam în balcon? Da' parcă mai are vreo importanță?

Duduia Margareta respiră cu mai multă convingere în urma îngrijirilor mele. E un semn bun. Pe mine mă doare capul de parcă mi l-ar fi strâns cineva într-o menghină.

Nu trece mult timp și casa e iarăși plină de milițieni în uniformă sau în haine civile, de doctori și brancardieri. Duduia Margareta e transportată urgent la spital. Cineva mă examinează și pe mine și-mi trântește un plasture baban. Îmi zic că n-am nimic însă tot ar fi bine să merg la spital pentru o encefalogramă.

Ne suim în Salvare și gonim cu sirena în funcțiune. Foarte plăcut să vezi cum se dau mașinile din calea ta, însă mai bine aș merge fără sirenă și cu capul întreg.

La Spitalul 9 unde n-aș fi crezut c-o să ajung vreodată sunt vârât într-o aparatură complicată care hotărăște că sunt sănătos tun. Totuși, nu mi-ar strica puțină odihnă.

Între timp s-a făcut seară. Mă întorc acasă cu un taxi. În apartament toată tevatura s-a terminat. Chestia cu amprentele mă lasă rece: nu se va găsi nici o urmă lăsată de asasin. De asta sunt sigur.

Au mai rămas în casă doar Buduru și Pahonțu. Poate credeți că se uită la mine cu milă? Aș! Vă înșelați amarnic.

– De data asta ce ne mai spui?, își pornește Buduru tirada așezându-se comod pe canapea.

Nu-i răspund nimic. Iau toate cuburile de gheață din frigider și le-nfășor într-un prosop pe care mi-l trântesc pe frunte.

Pahonțu mă ia peste picior.

– Să știi că nu ne impresionează deloc teatrul ăsta ieftin pe care-l joci. De la tine mă așteptam la mai mult.

Îmi mușc limba ca să nu-i răspund cum s-ar cuveni și mă adresez lui Buduru.

– Am venit la ora patru acasă. Duduia Margareta m-a sunat ca să-mi aducă motanul pe care l-a găsit în curte.

– Uimitor de interesant, face Pahonțu.

Continui ca și cum n-aș fi auzit nimic.

– Duduia mi-a mărturisit că vrea să-mi comunice ceva deosebit de grav. N-am dat prea mare importanță și-am ascultat-o fără nici un chef, mai ales că mi-era îngrozitor de somn.

Pahonțu râde. Se ridică în picioare și începe să se plimbe.

– Te-aș ruga să nu te mai fâțâi fiindcă îmi fuge imaginea. Deci, urmez eu, duduia mi-a zis nici mai mult nici mai puțin că acum vreo două săptămâni – n-ar putea preciza – a văzut un om ieșind de la mine din casă. Mai întâi a crezut că e vreun prieten de-al meu. Abia pe urmă, făcând legătura cu tot ce s-a-ntâmplat, și-a dat seama c-ar putea să fie altcineva și a venit să-mi spună.

Buduru intervine gânditor.

– Pare plauzibil ce spui. Duduia l-a văzut pe cetățean?

– Nu. Stătea cu spatele la vizorul ușii prin care privea duduia; aștepta liftul. N-a văzut decât că purta mănuși în plină vară și că avea niște chei în mână. Când și-a scos o

mănușă, a scăpat ceva din mână. Imediat s-a aplecat să ia acel ceva de jos.

Chiar și Pahonțu a rămas nemișcat și mă ascultă emoționat.

– Ce-a scăpat?

Dau din umeri a neștiință.

– Tocmai când vroia să-mi spună, de pe balcon a apărut un individ care ne-a pocnit pe amândoi. Mai întâi pe mine. N-am apucat să văd nimic. Sfârșitul filmului.

Îmi apăs prosopul mai tare pe frunte ostenit de cât am vorbit. Pahonțu râde batjocoritor:

– Frumos film! Numai că nu e prea convingător. Dacă tot povestim filme, hai să-ți istorisesc eu unul.

Nu merită să m-apuc să bâzâi numai pentru că un cap pătrat nu-mi apreciază arta inspirată din realitate. O las baltă.

– Buuun. Vii acasă, te învârți nițel pe-aici, apoi o chemi sub un pretext oarecare pe duduia Margareta la tine. Simți că ești tot mai amenințat și cauți o ultimă scăpare care să acrediteze că ești nevinovat. Cum ai putea să convingi mai bine pe anchetatori decât fiind tu însuți victima unei agresiuni? Și, culmea abilității, mai cauți și un martor care să dovedească faptul că ai fost atacat. O alegi pe duduie exact pentru acest motiv. Recepție!

Încă nu sunt destul de mânios. Îi răspund cât se poate de ponderat.

– De acord. Însă atunci ce rost mai avea s-o aduc pe duduia Margareta la mine și s-o lovesc? Dacă o omoram – nu putea depune mărturie în favoarea mea; dacă trăiește – poate spune c-am atacat-o eu. Nu se leagă, Pahonțu, nu se leagă! Recepție!

Pahonțu se bucură din toată inima. Are un râs liniștit, de om mulțumit de el însuși.

– Eşti dat dracului de şmecher; iar pe noi ne crezi nişte fraieri. E foarte simplu: duduia Margareta, în planul tău, nu trebuia să dea ortul popii. Dimpotrivă, ai atins-o cât să zacă fără cunoştinţă câteva ore sau câteva zile. Când îşi va veni în fire, ne va spune că nu ştie cine a lovit-o, fiindcă nu l-a văzut pe agresor. Iată cum s-a desfăşurat filmul de fapt: ea stătea pe canapea – sau pe fotoliu –, tu te-ai dus chipurile s-aduci ceva răcoritor sau ai avut treabă la baie; între timp te-ai strecurat pe terasă. Ai tresărit? Da, pe terasă. Eşti doar la ultimul etaj, nu? E un fleac pentru un bărbat cu silueta ta perfectă să coboare de-acolo pe balcon. S-au găsit urme pe tencuială. Bătrâna stătea cu spatele. Ai pocnit-o scurt, nu prea tare, fiindcă nu aveai nevoie să moară, ci să depună mărturie, în favoarea ta. Apoi, ţi-ai dat şi ţie una în moalele capului, doar pentru decor. Când o să-şi vină în fire, Margareta o să spună că-n timp ce tu erai la baie sau la bucătărie cineva a atacat-o. Bineînţeles, cineva pe care nu l-a văzut. Sfârşitul filmului.

Fac spume la gură. M-am dus pe copcă dacă e acreditată o astfel de nerozie.

– Barbologie, zic eu cu dispreţ. Barbologie de proastă calitate. De ce nu te-apuci să scrii romane poliţiste?

– Se scriu prea multe. De-aia!

Buduru n-a rostit o vorbă cam de mult. Mă interesează teribil ce-o să zică. Dar nu deschide gura. Cumpăneşte ceva în minte. Sper să nu se gândească la porumbeii voiajori pe care nu-i are.

Nu mă pot stăpâni.

– Doar nu credeţi că mi-aş fi putut face singur o asemenea rană la cap!

Îmi smulg prosopul de pe frunte. Rup plasturele: un cucui cât Everestul se înalţă semeţ şi însângerat.

– Nu ne impresionezi, zice palid Pahonțu. Astea sunt chestii pe care noi le-am fumat demult. Am avut un caz în care un tip și-a tăiat mâna dreaptă numai ca să dovedească faptul că n-ar fi putut comite un asasinat. N-a ținut: omorul fusese făcut cu mâna stângă.

– Încetează, Pahonțule, cu balivernele, zice în sfârșit Buduru. Este clar că individul era ascuns dinainte pe balcon. Știi prea bine că n-a fost găsită nici o urmă care să indice că ar fi coborât cineva de pe terasă. Da' ce căuta asasinul acolo?

Pahonțu face o mutră de îngeraș.

– Ei, credeam că dacă-i băgăm frica în oase, scoatem ceva deosebit de la dumnealui, și mă arată cu degetul la fel de indiferent cum arătam și eu la școală cu un indicator centrele de unde se extrage sare.

– Mai bine l-ai ajuta să se panseze la loc.

– Ai pe undeva un leucoplast?, mă întreabă deodată binevoitor Pahonțu.

– Am. Însă mă descurc singur.

– Hai, nu te șifona dintr-un fleac.

– Asta numești fleac? Dumnezeule!

– Am glumit! Iartă și tu!

– Într-adevăr, bună glumă să vină cineva să-ți spună că ai comis două asasinate și că un altul nu ți-a izbutit. Îmi vine să mor de râs.

Nu ține cont de protestele mele și-mi reface cu dibăcie pansamentul. E clar că a studiat temeinic broșura „Micul sanitar". Îl găsim pe Buduru în bibliotecă la fel de cufundat în gânduri. Voioșia pentru care mulți îi sunt recunoscători când lucrează cu el a dispărut. E grav și încruntat, semn că afacerea asta împuțită îi dă prea multă bătaie de cap.

– Mi-a venit o idee... S-ar putea să nu valoreze nici doi bani... Hai totuşi să vedem ce iese din ea.

Încetează să mai mişte covorul pe care au călcat cam mulţi în ultima vreme. Mă felicit că nu l-am pus încă pe cel bun.

– Nu-ţi lipseşte nimic din casă?

– Nimic.

– Buuun. Da' nu cumva te-ai întors mai devreme decât era prevăzut?

– Ba da. Am fost la Mihaela Comnoiu; mi-a făcut vânt mai repede decât m-aşteptam.

– Şi decât se aştepta agresorul, se repede Buduru. E limpede ca bună ziua!

Ce-o fi văzând el limpede aici nu ştiu, da'-l las în apele lui teritoriale. Nici Pahonţu nu pare să înţeleagă mai mult. Mă enervează la culme că suntem amândoi la fel de imbecili.

– Agresorul căuta ceva în casă la tine. Ce anume? Deocamdată nu ştim. Miza pe faptul că vei lipsi vreme îndelungată şi poate acţiona nestingherit. Venirea ta l-a surprins; s-a refugiat pe balcon. De-acolo avea scăpare pe terasă; a preferat să rămână şi să vadă ce se-ntâmplă în apartament. Ăsta a fost norocul lui: duduia Margareta şi-ar fi făcut o dezvăluire care-i putea fi fatală. De-aceea a riscat şi a intervenit la ţanc. Pe tine n-a vrut să te lichideze: a vrut numai să te ameţească. În schimb, a dat greş cu duduia Margareta. A crezut că a omorât-o. De la spital mi s-a comunicat că e în afară de orice pericol. Deocamdată nu se poate sta de vorbă cu ea, dar în trei, patru zile se va restabili.

Iată în sfârşit o veste bună: duduia asta băgăreaţă scapă! Bravo, Margareta! Aşa te vreau.

– Cu ocazia asta am mai înțeles ceva: Mladin, tu ești victima unei răzbunări! Cineva îți vrea cu orice preț capul, da' într-un fel deosebit; nu să te omoare, ci să te compromită. Adică să fii pedepsit de lege. Ai vreun dușman?

– Dușman? Eu? De unde?

Buduru își aprinde o țigară după ce blestemă trei chibrituri că nu iau foc. Îmi vine să-i propun să încerce amnar și cremene, da' renunț. Nu-i deloc momentul de glumă. Mai ales că în jurul creștetului meu e un cerc de foc. Măcar de nu s-ar transforma într-o aureolă de martir!

– Oare ce căuta la mine?

Trec dintr-o uimire în alta. Continuând așa, o să devin cel mai uimit om al planetei. Iar eu am vrut să fiu toată viața uimitor, nu uimit!

Buduru trage cu sete dintr-o țigară cu miros greu.

– Sunt două posibilități, zice el. Cel puțin eu numai două văd: ori vroia să distrugă ceva ce uitase aici cu prilejul celorlalte vizite, ori aștepta încă o victimă care nu puteai fi tu, din moment ce te-a avut în mână și te-a lăsat să scapi.

– Dacă din grabă a ratat?, întreb și eu ca să mă aflu-n treabă.

– Există și posibilitatea asta; însă nu prea cred în ea. Avea timp berechet să-ți facă de petrecanie. Compară ce-a pățit duduia Margareta și ce rană ai tu! Mai mult un fleac!

Îmi păstrez o altă apreciere în legătură cu fleacul ăsta.

– Ceea ce mă intrigă foarte mult e că nu se poate găsi nici un individ cu adevărat suspect până acum. Fiindcă de suspecți aparenți n-am dus deloc lipsă în cazul ăsta.

Mie-mi spune asta căpitanul! Dacă i-aș comunica supozițiile mele i-aș umple biroul de suspecți și unii ar mai sta și pe coridor.

– Am luat-o cât se poate de metodic, continuă Buduru. Am încercat să aflăm toate alibiurile celor care au avut vreun contact cu tine și cu Valentin în sâmbăta cu pricina. Am pornit în primul rând cu doctorul.

– Cu el?

– De ce ești așa de uluit? În meseria noastră nu trebuie să ai prejudecăți. Ce dacă e cine e?

Urmează o pauză lungă în timpul căreia Buduru își mai aprinde o țigară.

– În noaptea aceea, după petrecere, a plecat precipitat. A fost foarte simplu să aflăm unde s-a dus. Nu ți-a spus și ție fiindcă te băgai în sufletul lui cu niște întrebări nu tocmai dibace. Pe deasupra nici nu te prea suferă!

– Alta-i tehnica unei anchete, mă asigură cu condescendență Pahonțu stând trântit într-un fotoliu.

– A fost la un pacient de-al lui, mă lămurește Buduru. Nu e nici o îndoială.

Trage din nou un fum. Dacă un hornar i-ar coborî pe gât s-ar îngrozi și ar refuza să-l curețe.

– Am încercat să aflăm atunci ce-a făcut Mihaela; și ea a plecat de-acasă. Ei bine, nu știu dacă ai aflat, da' s-a-ntâlnit cu fostul ei logodnic.

Mimez surpriza.

– Mihaela avea un logodnic?

Pahonțu se rățoiește:

– Vedeți cum își bate joc de noi? Cum se maimuțărește și joacă teatru, ca și cum noi n-am ști că el are multe din ițele acestei povești în mână, da' nu vrea să le-arate? Pfui! Detectiv-cărturar!

Buduru se uită la el ca și cum l-ar vedea pentru prima oară și-mi zice:

– Pahonțu are dreptate! Cred că ne-ascunzi ceva. Fii atent să n-o pățești și noi să nu te mai putem ajuta.

– N-ascund nimic. V-am spus tot ce știam.

Vorbesc puțin pentru că dacă o iau cu fraze lungi mă miroase oricine că nu spun adevărul.

– Așa să fie. Deci, Mihaela a lipsit vreo douăzeci de minute, cât s-a întâlnit cu logodnicul, și-apoi s-a-ntors acasă. Maria a confirmat acest lucru. L-am luat atunci la întrebări pe logodnic. Nici el n-avea când să comită crima. De la Mihaela s-a-ntors acasă imediat. Un locatar de vizavi l-a văzut revenind.

– E un om sigur?

– Cât se poate de sigur. E un om serios. Dovadă că se afla în curte, în pijama, ca să fumeze. Respecta consemnul nevestei care nu-i dă voie să fumeze în casă.

Mă-ntreb cum se descurcă Buduru acasă, cu fumatul, da' las pe mai târziu chestiunea asta.

– Mi-a mai rămas pe listă un singur client: Marian Sulcer.

Tresar.

– Să nu-mi spuneți că și ăsta are un alibi inatacabil. Menajera lui susține că a dispărut și el de-acasă.

– E-adevărat. Da' n-a mărturisit unde-a fost decât atunci când l-am strâns cu ușa și și-a dat seama că asupra lui planează bănuielile noastre. Junele prim a fost la o femeie. La-nceput n-a vrut să-i spună numele. Forțat de împrejurări, ni l-a dat. Femeia i-a confirmat alibiul.

– Deci, până la urmă nu ne mai rămâne să credem decât că Maria și Valentin și-au făcut singuri seama; sau, o altă variantă, eu sunt criminalul. O puteți alege pe care-o doriți.

Buduru mă privește grav.

– Nu ești vinovat, Mladin. Altul e asasinul.

Slavă Domnului c-am auzit asta! Chiar şi Pahonţu mi se pare mai agreabil.

– Da' cine e?

Buduru îşi desface mâinile în lături.

– Dac-am şti...

Deodată îmi dau seama că sunt gazdă.

– Să vă fac un nechezol?

Cei doi ofiţeri se ridică şi-mi mulţumesc pentru invitaţie.

– Nu. Mai trebuie să dormim şi noi. Te sfătuiesc şi pe tine să te odihneşti. Mâine să treci pe la secţie să mai dai o declaraţie.

Mă uit la Buduru cu leharnite.

– Altă declaraţie? În ultima vreme n-am mai scris nici un articol. În schimb, am redactat un milion de declaraţii. Rog să mi se publice postum. Aveţi deci grijă de ele. Urmaşii mei vor face avere.

– N-am ce-ţi face, asta-i procedura.

Ne strângem mâinile cu putere. Cei doi se retrag. Aud cum maşina lor porneşte după câteva clipe. O maşină cu un ţugui pe capotă. Parcă ar fi cucuiul meu.

Mecena toarce ca şi cum s-ar descărca un vagon de ţigle într-o gară. Are un somn al naibii de bun, jigodia! Bine măcar că unul din casa asta are o sănătate robustă.

Mă uit pe fereastră. E-o noapte fără stele multe. Tocmai bună pentru un asasin care să se strecoare pe străzi.

Ce-o să mai urmeze? Vorba bunicului meu: „Nimic bun, nepoate!" Am încheiat citatul.

31

O rază de soare pătrunsă pe fereastră caută să-mi facă fundul de ochi. Da' nu mi-am pus atropină; protestez și, ridicat într-un cot, mă uit la ceas.

E aproape zece.

Bun somn am dormit, îmi vine să zic în stilul basmelor noastre populare în care voinicii se trezesc după vreo vrajă din care îi scapă o zână. Urmează, desigur, o nuntă ca-n poveşti, adică fără dar.

Eu însă numai a voinic din basme nu aduc. Am un cucui bine ieşit în relief; cât despre zâne, nu cunosc decât una cu vioara, însă tare am impresia că e zâna cea rea.

Oftez, mă dau jos din pat şi intru în baie. Îmbrac nişte blugi, o cămaşă sport şi nişte adidaşi, indiciu clar că nu vreau să mă deosebesc nici măcar prin vestimentaţie de semenii mei.

Telefonez la spital: mi se spune că, deşi duduia Margareta este în afară de orice pericol, totuşi, o vreme, nu poate primi vizite şi nici vorbă să discute cu cineva despre întâmplările prin care a trecut.

Cel mai simplu ar fi să aştept să se facă bine; ea o să **ofere cheia** întregii afaceri. Desigur, cu condiţia să-l fi **recunoscut pe agresor**. E bine şi că miliţia nu mai are

suspiciuni în ceea ce mă privește. De-acum, pot să mă retrag din întreaga istorie: n-are rost să mai încurc lucrurile, mai ales că mă mai pomenesc și trăsnit în cap.

Îi dau drumul lui Mecena să zburde prin curte. O tulește până jos pe scări. E simpatic, derbedeul! Nu prea am motive să mă plâng de el.

Îmi aduc aminte că odată eram într-o vizită. Cel cu care discutam avea un motan uriaș la care se uita mustrător din când în când. Animalul avea și el o privire destul de vinovată. N-am mai rezistat și-am întrebat pe gazdă de ce era așa de pornită contra fiarei: furase din cămară? spărsese ceva prin casă?

– Ei, aș, mi-a răspuns bărbatul cu obidă în glas; e a treia oară când l-am prins că a zbughit-o în curte pe fereastră.

Am uitat să vă spun că respectivii stăteau la etajul zece.

Deci, pot să mă retrag în liniște din această anchetă. E treaba miliției s-o rezolve. Eu mai mult m-am încurcat și am încurcat. Plus că mai trebuie să informez la redacție despre ce mi s-a-ntâmplat în ultimele zile. Nu de alta, dar e mai bine să se afle de la mine decât de la alții.

Mă duc în bibliotecă să mai pun ordine prin hârtiile pe care le am pentru o viitoare ieșire publicistică. E totuși mai plăcut să scrii un articol decât o declarație la miliție.

Iar am senzația că nu e ceva în ordine, însă nu-mi dau seama de la ce mi se trage.

Mă uit în jur – nimic deosebit. Cărți așezate în ordine, o curățenie de necrezut ținând cont de faptul că ieri a trecut o armată de oameni pe-aici. Doar covorul e puțin deranjat la un colț. Îl aranjez cu evlavia cu care atingi un covor fermecat.

Rămân în continuare la fel de agasat de un amănunt care-mi scapă. Care-o fi acela?

Arunc o privire mai atentă la pereții cu cărți și înțeleg ce s-a întâmplat: colțul uneia dintre colecțiile de reviste iese din raft. Răsuflu ușurat și o împing la nivelul celorlalte tomuri. Acum aș putea fi mulțumit. Și totuși, nu sunt.

Păi bine, băieți, parcă și ieri am aranjat-o! Știu precis!

Și mai e ceva: colecțiile nu mai sunt acum în ordine cronologică, așa cum erau ieri. Probabil că vreunul dintre milițieni, neștiind cât de pedant sunt în materie de cărți, le-a schimbat locul între ele.

Însă de ce să fi umblat un milițian la o colecție de reviste? Dacă se plictisea, de ce n-a luat vreun album de artă pe care să-l răsfoiască? De ce să-l intereseze o colecție de reviste care – fiți atenți – mai e și de acum zece ani?

Scot din raft colecția respectivă și încep s-o răsfoiesc gânditor. Oare la ce i-o fi trebuit? Și dacă i-a trebuit, de ce n-a pus-o la locul ei, când în restul casei s-a umblat cu grijă de farmacist?

Citesc titlurile de pe pagini, poposind la câte-un articol pe care l-am scris și încercând să-mi amintesc în ce împrejurări. Chiar mă cuprinde un val de duioșie. Na, c-am sfeclit-o! Nu trebuia să vă spun: pe urmă mă credeți sentimental și dacă mă enervează ceva pe lumea asta e să fac pe liricoidul.

Mai dau mașinal câteva foi și tocmai când mă hotărăsc să pun colecția în raft, observ ceva care mă lasă cu gura căscată.

Dintr-o revistă lipsește o foaie. O mână nervoasă a rupt-o cu siguranță în mare grabă. Uluitoare chestie!

Hai să ne punem mintea la contribuție. Cine-ar fi putut-o face?

Să se fi-ntâmplat așa ceva la legătorie? Exclus. Dacă ar proceda așa și-ar pierde clienții. Chiar admițând că i-ar fi trebuit cuiva de-acolo, ar fi desprins-o cu grijă, ca să nu se prindă nimeni.

Buuun. Atunci, s-o fi rupt un curcan? Haida de, altceva mai bun de făcut n-avea; era mai simplu să mi-o ceară.

Nu mai rămâne să presupunem decât că agresorului i-a trebuit pagina respectivă. De ce? Ce cuprindea ea atât de important încât să merite să fie smulsă?

Deodată îmi cade fisa.

Dacă individul tocmai de asta se afla la mine? Eu l-am deranjat când vroia să rupă fila, așa că a smuls-o în grabă și s-a strecurat pe balcon? Da' de ce n-a luat-o atunci când a omorât-o pe Maria?

Simplu, îmi răspund, și dacă aș avea o hârtie de-o sută de lei mi-aș oferi-o drept recompensă; atunci n-a avut timp. Colecțiile de-abia apăruseră la mine acasă; în prima fază doar le-a reperat și de-abia pe urmă a venit să le cerceteze. Având nevoie de un anumit articol, îi era necesar ceva timp la dispoziție. Dacă aș mai fi zăbovit la Mihaela, ar fi dus operațiunea la bun sfârșit.

Da' pe toți sfinții, ce articol l-o fi interesat? Că e vorba de-un articol de-al meu, n-am nici o îndoială: pe foaia respectivă era rubrica de anchete care-mi fusese mie încredințată.

Încerc să reconstitui cam ce-aș fi putut scrie acolo acum zece ani, când mai eram un gazetar cu caș la gură; nu reușesc cu nici un preț. Iată unde duce hărnicia: nici nu mai știi ce scrii. Vorba lui bunicu': „Hărnicia trebuie pedepsită". Am încheiat citatul.

N-am încotro și trebuie să mă reped la redacție unde se află colecțiile complete. O șterg într-acolo mai rapid decât Mecena pe scări.

Ce mai încolo și-ncoace, ard de nerăbdare să văd de ce scrisul meu poate fi atât de prețios încât cineva să comită o crimă numai pentru a intra în posesia lui.

32

În redacție e forfota obișnuită.

– Ce mai faci, moșule, mă salută vesel Hara. Tot surmenat și fără chef de lucru? Noi ne spetim și tu tragi la aghioase pe plajele însorite ale ștrandurilor bucureștene.

– La ștrand să te duci tu, îi urez cu veselie. Mai ales duminica.

Apoi mă cufund în studierea colecției luate de la documentare. Caut cu febrilitate. Însă Hara nu-mi dă pace.

– Ce-i moșule, vrei să-ți faci un nou volum cu articolele tale? Las-o moartă; n-au stârnit ele interes atunci când au apărut, darmite-acum...

Continuă să mă tachineze. Nu-l mai aud fiindcă am dat de foaia care lipsește din colecția mea. Măresc lentilele plin de mirare. Nu înțeleg nimic. Pe cine poate să intereseze așa ceva?

E vorba de un articol pe care îl scrisesem după ce dădusem de urma unei afaceri de milioane. Descoperisem o șmecherie care mergea de câțiva ani buni.

Titlul e, recunosc, înfiorător: *O găinărie și rentabilitatea ei;* total nefericit, dar scuzabil ținând cont că eram la începuturile gazetăriei. Abia mai târziu aveam să intru în tipicul unor titluri pline de subtilitate ca *General și particular în gândirea generalilor și particularilor, Sol, subsol, demisol, Fețe și*

prefețe și altele de acest gen, atât de mult agreate de masele noastre de cititori. Deci, eu, tânăr gazetar, dădusem de-o escrocherie mergând la Baia Mare. Pe scurt, iată faptele.

De la o fermă plecau zilnic camioane cu pui. Cum era și normal, mulți dintre ei mureau în curtea fermei. Ei bine, și aceștia erau încărcați în camioane, dar galinaceele moarte nu erau trecute în catastife. Într-un anumit loc, camioanele opreau; câți pui morți se aflau în mașini, atâția erau scoși vii și comercializați pe alte căi. Camioanele plecau mai departe. La oraș, se făceau actele, iar puii morți erau descărcați din scripte. Escrocheria era și mai mare: puii care trebuiau puși la vânzare erau stropiți cu furtunul; după aceea, pe ei se arunca nisip ca să tragă mai mult la cântar. Se încasau bani frumoși cu treaba asta și fiecare își avea tainul lui. Mi-a fost mai greu să aflu care sunt capii acestei mafii. Cazul a fost preluat, la sesizarea revistei noastre, de către procuratură și miliție. Trei dintre indivizi, după un proces răsunător, au încasat trei, cinci și zece ani. În revistă le dădeam numele: Ion Pandele, Grigore Prislop și Matei Hasnaș.

Recitesc articolul cu atenție de la un capăt la altul. E un articol de două pagini, cules cu literă frumoasă și încadrat într-un chenar care-l pune minunat în evidență. Îmi aduc aminte că doamna Mladin a umblat multe săptămâni cu articolul acela să arate la toți ce deștept băiat are.

Ce să zic, chiar că-i deștept! Cui i-o fi semănând așa de se bagă în toate încurcăturile?

La procesul care a urmat n-am fost; mă îmbolnăvisem. N-am avut prilejul să aflu alte amănunte.

– Hei, moșule, visezi?, mă trezește vocea lui Hara. Mai bine hai să radem o bere. Sau azi ai program muzical? Haide, fac cinste.

– Mă mir. Iar program muzical n-o să mai am niciodată.

– Ce? Te-ai certat cu doamna Stradivarius?

Îl las în plata Domnului. De altfel, în ultima vreme, cam multe las în plata Celui de Sus. Numai de soarta mea mă mai îngrijesc. Dacă nici eu n-o fac, cine s-o mai facă?

În cutia mea craniană se aude un zornăit ca de fise când se rostogolesc la pocherul mecanic atunci când câștigi.

Sigur că da! Asta e!

Unul dintre cei implicați în povestea asta a vrut să se răzbune pe mine. N-a vrut să mă omoare; a vrut să mă bage la mititica, așa cum a stat și el!

Diabolic lucrat! Da' nu i-a mers. Cel puțin pân-acum. Fiindcă omul e liber, neștiut de nimeni, și mai poate să-mi facă un pustiu de bine.

Care dintre cei trei o fi? Oricare; toți și-au terminat anii de închisoare. Se impune de urgență o deplasare la Baia Mare.

Însă mai e o-ntrebare și cu asta basta: de ce-a umblat în colecția mea?

Nu-i prea greu de răspuns: din motive sentimentale. A dorit să aibă acel articol apărut în urmă cu zece ani. Întotdeauna sentimentele pierd oamenii. Dacă nu se lăsa mișcat ca un prost de un biet articol, nu mai dădeam de urma lui.

– Valorosule, îi dau în sfârșit atenție lui Hara, o tulesc la Baia Mare. Să fii cuminte și să nu te tatuezi în lipsa mea. Pentru cine mă caută să nu spui că sunt plecat în Bermude, cum ai tu obiceiul să râzi ca un măgar de visul frumos al unui coleg. Te mai anunț că în curând iar or să ne telefoneze o sumedenie de pipițe dornice să se-ntâlnească cu mine și pe care le-am neglijat în ultima vreme din pricina unei persoane blonde de care nu-mi mai pasă nici cât negru sub unghie.

Hara mă privește amuzat și izbucnește în râs.

– Așa te vreau, moșule. Plin de viață și nu stând la poalele unei singure fuste ca un milog; ce naiba, au mai rămas câteva fete în urma răpirii sabinelor. Nu sunt toate de nota zece, da' sunt bune și cele cu nota nouă sau opt. Sub opt nu-ți dau voie să cobori; ne descalificăm profesional. Știu cel puțin o duzină care s-ar da în vânt să facă o plimbare cu doi băieți fercheși ca noi.

– Mai târziu, Hara. Așteaptă să rezolv niște treburi. Apoi, să te ții ce viață o să-ncepem. A, încă un lucru să-ți intre-n tărtăcuță: când mă caută cineva la telefon, zici galanton: sărut mâinile, duduie. Așteptați o clipă. Vă fac imediat legătura cu cabinetul dânsului.

Caut un subiect de reportaj din zona Maramureșului, îmi fac delegația, iau banii de deplasare. La agenția TAROM am plăcuta surpriză să găsesc un bilet pentru cursa de după amiază. Alerg acasă, îmi iau niște schimburi, îl predau pe Mecena cel întristat unor vecini, urc iar în mașină, ajung la aeroportul Băneasa, las Dacia în parcare și apoi încerc vigilența unor aparate care mă controlează dacă am niscai armament ușor.

N-am, fraților! Deși mi-ar fi trebuit măcar o armă zilele trecute. O mitralieră sau un aruncător de grenade m-ar fi mulțumit. Eu însă n-am nici măcar o ascuțitoare ca lumea.

În avion, stewardesa, cu un zâmbet strict profesional, oferă Pepsi și coniac. Prefer un coniac ca să treacă timpul mai ușor. Ne zgâlțâim de câteva ori însă până la urmă ajungem cu bine la destinație.

La aeroport mă așteaptă un coleg de la ziarul local, Ghiță Gârja, căruia i-am dat telefon că sosesc. Ne-mbrățișăm și-mi spune că mi-a reținut o cameră la hotelul Carpați. Pe drum, scoate din torpedou o coală de hârtie.

– Uite, aici ai adresele. Vrei să te-nsoțesc?

– Nu.

Până dimineața nici nu mai vreau să mă gândesc la crime și borfași. Ghiță mi-a priceput gândul și mi-a organizat pentru seară un program exact în acest sens. Nu vi-l povestesc: a fost absolut încocostârcitor!

33

Sunt al naibii de bine dispus, ca orice om care a dormit opt ore, de dimineață a avut norocul să găsească ultimii stropi de apă caldă la robinet ca să se spele și să se radă, iar apoi a băgat în el trei ouă cu șuncă și o ceașcă de cacao cu lapte.

Viața-i frumoasă, orice s-ar zice, îi fac eu cu ochiul unei blonde din holul hotelului. Dacă aisbergul care s-a izbit de Titanic ar fi dat mai întâi peste ea, cu siguranță că n-ar mai fi existat nici un naufragiu.

– Bună, scumpo! M-aștepți de mult?

– De cinci minute!

De obicei, când arunc nada asta, fetele se fâstâcesc și-mi răspund atât de alandala încât e un fleac să le conving că e neapărat nevoie să legăm o cunoștință cât mai apropiată. De data asta însă am rămas eu fără gălăgie.

– Altă dată să nu mai întârzii, mai adaugă ea.

Nu pot să rămân mai mult de-o clipă tablou, deși am ce develop: cap, bust, mâini, picioare într-un ambalaj corespunzător. Și are o înaintare, mamă-mamă!

– De ce nu faci film? Înțeleg, te-au adus în hol pentru reclamă, da' ai și tu dreptul să speri la mai mult! Cam cât câștigi aici? Câteva pițule. Vino cu mine la București, să te prezint cui trebuie! O să-mi fii recunoscătoare toată viața!

Râde amuzată. Parcă se aud clopoţeii de la vila Minovici.

– Sunt gata să bag şi sentiment, numai vino cu mine! Ia dă-mi palma. Vezi? Aicea scrie clar că o să devii o mare vedetă. Atunci nici n-o să-mi mai răspunzi la salut.

Spărgătorul de gheaţă mă priveşte cu interes.

– Întotdeauna eşti aşa de vesel?

– De, ce să-i fac, asta-i faţa cu care merg în provincie. În Capitală sunt mai posomorât.

– De ce nu rămâi în Capitală?

Îmi întoarce spatele şi se-ndreaptă spre recepţie.

– Hei, ascultă: ai auzit de Bermude?

Se opreşte şi-mi aruncă o privire peste umăr.

– Ce-s astea? Prăjituri?

– Nu. Nişte insule în Atlantic. În curând trebuie să plec acolo. Nu mergi cu mine?

– Regret, da' vara asta nu pot: plec pe Coasta de Azur!

– Coasta de Azur!, pufnesc eu cu dispreţ. Ce snobism! Şi când te-ntorci de-acolo unde poţi fi găsită? Aici în hol?

Se-ntoarce complet spre mine. Îmi arată un ecuson care îi este prins în piept: Ana Adam, profesoară de geografie, Sighetu Marmaţiei.

Fluier admirativ.

– M-ai avut! Da' cu ce ocazie faci holistică?

Iar nu-mi răspunde. Îmi arată cu degetul o pancartă care atârnă deasupra recepţiei: Bun venit participanţilor la conferinţa judeţeană a cadrelor didactice!

– Diseară mai eşti vizibilă?

Da' fata s-a amestecat într-un grup de colegi. Privesc cu jind la cei care îi vorbesc cu însufleţire. De mine s-apropie doar un oşan. Mica lui pălărie îi stă pe ochi. Miroase a săpun de ras Elida.

– Aveți un foc?

– Nu fumez, îi zic, și scot în sfârșit coala de hârtie pe care mi-a dat-o aseară Gârja.

Încep cu Ion Pandele: condamnat la trei ani de închisoare. Locuiește pe strada Anemonelor nr. 21.

Ca s-ajung pe strada asta trec podul Săsarului și imediat o fac la dreapta. Afișe mari vestesc un turneu în nord al Angelei Similea. Artista surâde cu sclipitorii ei dinți dintr-o fotografie. O salut din mers. Trecând pe lângă Planetarium îmi aduc aminte de un prieten de-al meu care, ori de câte ori avea chef să-i tragă un somn bun, se ducea aici.

– Nici nu-ți închipui cât de mult mă liniștește tot ce se petrece într-un Planetarium. Stai sub o boltă care reprezintă cerul. Vezi cum el se întunecă și apar tot felul de constelații care-și schimbă lent pozițiile. Un glas melodios de fată ți le prezintă. Se face tot mai întuneric, apare și luna, se ivesc și alte bazaconii stelare și deodată toate încep să pălească. Lumina le alungă. Între timp, ai tras un pui de somn. În cinci minute poți dormi cât pentru o noapte-ntreagă.

Iată-mă și pe strada Anemonelor. La numărul 21 e o căsuță cochetă, înecată în flori. Încerc să văd dacă printre ele se află și vreo anemonă. Nu se află. În curte, un bărbat sparge, cu competență, lemne. Ridică toporul în slava cerului și îl coboară cu un icnet peste lemnul așezat pe un butuc cioturos. Mă uit la el timp de un minut. Mă observă și rămâne cu toporul în aer.

– Bună ziua, îi zic.

Simt că am nevoie de flerul unui detector de mine.

– Bună ziua, se uită el lung la mine. Vă pot fi de folos cu ceva?

– Dac-aţi coborî toporul, aş intra în curte; nu de alta, da' aerul de la înălţime ruginește fierul.

Izbucnește în râs și înfige toporul în buturugă. Împing portiţa și mă apropii de el. E un bărbat cam la 40 de ani, cu o faţă lătăreaţă de parcă ar fi fost pusă la presat într-un ierbar.

– Ion Pandele?

– El în persoană, îmi răspunde, și scoate o ţigară dintr-un pachet unsuros. Apoi îmi întinde și mie pachetul.

– Nu, mulţumesc. Merge treaba?

– Sunt cam cioturoase, însă n-aș crede că aţi venit la mine doar ca să vedeţi dacă am spor la spartul lemnelor. Ce vânt v-aduce?

Omul e binevoitor. Îmi dau seama că nu trebuie să întind prea mult coarda.

– Uitaţi, eu sunt ziarist.

Și-i arăt legitimaţia.

– Să fiţi sănătos!

– Vedeţi, poate că m-aţi uitat. E mult de-atunci. De fapt, nici eu nu vă mai ţin minte. Eu sunt ziaristul care a scris despre afacerea cu puii de-acum zece ani.

O lucire veninoasă alunecă prin ochii lui rapid, așa cum trece pe un ecran un impuls luminos.

– Ce mai vreţi? Mi-am ispășit pedeapsa. Cu vârf și îndesat. Ce-am îndurat, numai eu știu. De ce nu mă lăsaţi în pace? Acum îmi văd de treabă. Am familie, la serviciu nu-mi mai pomenește nimeni de ce-a fost... Ce mai vreţi de la mine?

Mă așteptam la o astfel de reacţie.

– Vreau să scriu un reportaj despre felul în care v-aţi reintegrat în societate. Despre felul în care v-au primit

oamenii când v-ați întors, ce-au spus cei din familia dumneavoastră...

Se sprijină în coada toporului și trage adânc din țigară.

– Alt subiect n-ați găsit?

– Aveți ceva împotriva lui?

– Nu. Ce aș putea avea? Dumneavoastră aveți pâinea și cuțitul; puteți face ce vreți cu mine. Credeam că n-am să mai aud niciodată despre povestea asta. Oamenii m-au primit extraordinar. Au înțeles că dacă am greșit o dată, din lăcomie, nu înseamnă că nu mă pot îndrepta. Da' parcă poți să ai liniște pe lume! Nu faci nimic și ești hărțuit. Ia să ai și cazier! Nu mai scapi toată viața. Dați-i drumul: ce vreți să aflați? Cum m-au privit soția și copiii când m-am întors de la pârnaie? Ce mi-a zis soția? Află, domnule Mladin, că sunt niște sfinți cu toții. Nu mi-a zis nimeni nimic până când, într-o noapte, n-am mai suportat și am urlat: Întrebați-mă ceva, pentru numele lui Dumnezeu! Întrebați-mă de ce-am făcut ce-am făcut. Întrebați-mă orice. La care cel mic m-a întrebat: Tată, nu-i așa că n-ai să mai lipsești atât de mult?

Mi se pune un nod în gât și mă moi ca o cârpă. Însă n-am voie să dau înapoi ca un bleg. Pe tonul meu de om cumsecade mă adresez din nou:

– Liniștiți-vă! Nu vreau deloc să răscolesc o durere. Nici nu vreau să scriu un articol. M-ar interesa doar să aflu ce-ați făcut în ultimele două săptămâni, să zicem.

Îl simt cum se destinde. Își mai ia o țigară, îmi oferă din nou și mie, apoi își aduce aminte că l-am mai refuzat așa că bagă pachetul în buzunar. Devine însă din nou bănuitor. Își potrivește mai bine cureaua de la pantaloni ca și cum și-ar aranja o cartușieră.

– Ce s-a-ntâmplat?

– Nimic important. Fac însă niște cercetări în legătură cu un caz. M-ar interesa să aflu dacă ați fost în ultima vreme la București.

– La București? N-am mai fost la București de vreo cinci ani, domnule dragă. Zi de zi mă duc la slujba mea. Lucrez la un atelier de mobile. Azi s-a nimerit să fie zi liberă. Puteți să verificați că-s pontat regulat.

Calculez rapid: nu avea timp să se ducă la București, să fie și-napoi, să mai fie și la lucru. Nici măcar cu avionul.

– N-ați fost niciodată învoit?

– Eu? Mi-s sănătos tun, zice el cu mândrie. Mă încearcă oleacă de tusă, da' tabacu' e de vină.

Nu mai am ce să aflu de la el. Mă pregătesc să plec.

– Ei, bună ziua. Iertare de deranj.

– Nu face nimic. Cale bună!

Mă întorc rapid. La piciorul meu se zărește ceva care mă face să m-aplec. E un bilet de tren. Îl studiez cu atenție: a fost valabil pe distanța București-Baia Mare. I-l arăt tremurând de indignare.

– Asta ce-i?

Pandele izbucnește în râs. Hohotul lui parcă risipește pâcla de deasupra orașului.

– Bată-vă să vă bată, că neîncrezător mai sunteți! Cu biletul ăsta a venit ginerele meu aseară. E acum în casă. Angheluță, ia fă-te oleacă încoace să vorbești cu un domn de la București!

Nu aștept să-l mai cunosc pe Angheluță. Deschid cu hotărâre poarta și mă îndrept spre altă adresă.

34

Îmi deschide o femeie de-o vârstă incertă. Primul gând care-mi vine e s-o-ntreb dacă n-a căzut cu capul într-un bidon de vopsea roșie. Părul, aranjat aproximativ sub forma a două piramide puse una peste alta, dovedește că uneori, în provincie, există o viziune deosebit de particulară asupra frumosului.

– Pe cine căutați?

– Pe Grigore Prislop. E-acasă?

– Da' cine sunteți dumneavoastră?

Nici gând să mă invite să intru. Are și dreptate: câți derbedei nu comit spargeri când întâlnesc într-o casă doar o femeie sau un copil! Le pun o batistă cu cloroform la nas și apoi operează în voie.

Îmi scot legitimația și i-o arăt. Dacă i-aș fi arătat o radieră aș fi făcut aceeași impresie.

– Ce doriți?

Mă mut de pe-un picior pe altul. Hotărât lucru, am început să obosesc prea repede de când nu mai joc baschet.

– Sunteți soția lui?

– Da. Aveți ceva împotrivă?

Îmi mușc limba ca să nu-i răspund cum s-ar cuveni. Sunt mândru de stăpânirea mea de sine.

– Aș vrea să discut ceva cu soțul dumneavoastră. Ceva urgent.

– Nimic nu poate fi urgent, filozofează ea baricadându-mi intrarea în apartament. Ce doriți să-i vorbiți?

O informez cu toată curtoazia că dacă i-aș putea spune n-aș pregeta să am o convorbire mai îndelungată cu o asemenea frumusețe.

În sfârșit, touché: i-am atins coarda sensibilă. Îmi întoarce o privire recunoscătoare și se arată gata să coopereze.

– Mi-am vopsit părul. Credeți că e o nuanță potrivită?, întreabă ea cu cochetărie.

– Este tot ce poate fi mai de bun gust în materie. Unde ați găsit nuanța asta? Frumoasele Bucureștiului v-ar invidia. Nu, fără exagerare, vă stă magnific! Aveți un coafor extrem de calificat!

Sunt tot mai sigur pe mine. Da' nu-nțeleg de ce totuși nu mă invită în casă. Pe coridor se filtrează prin ferestrele murdare o lumină palidă. Pe jos zac mormane de gunoaie. Locatarii de pe-aici nu prea se dau în vânt după curățenie.

Femeia îmi ghicește gândul.

– Nu vă pot invita în casă. E cam deranj.

– Nu-i nimic. Doar nu știați că vin.

Îmi închipui însă că pe roșcată, în afară de manichiura ei și de părul care ar anima orice coridă din lume, n-o mai interesează altceva. Dacă i-ai pomeni de mătură s-ar căzni binișor ca să-și aducă aminte la ce folosește.

– Mă-ntrebați de soțul meu..., spune ea crezând că o admir și vrând chipurile să mă aducă pe pământ. Îmi pare rău: nu-i acasă.

– E la serviciu?

– Nu.

Pufnește în râs. Mă uit la ea nedumerit. Nu s-a rostit nimic hazliu.

– E la spital, mă lămurește ea.

– De-aceea râdeți?

Se-ncruntă imediat.

– A alunecat pe-o pată de ulei și și-a rupt un picior. Stă acum în ghips.

Se-nnegurează și mai mult.

– Nu m-aș fi supărat dacă aluneca pe o pată de ulei oarecare. Da' nenorocitul a spart sticla de ulei din rația noastră și pe deasupra a mai și alunecat pe ea. Dobitocul!

– Vai, ce nenorocire!, o compătimesc eu. Când s-a-ntâmplat?

– Acu' două săptămâni.

E clar: Grigore Prislop nu-i omul meu.

Femeia are bucurie la mine da' simte că m-a pierdut din raza ei de interes. Nu știe ce-a spus de-am devenit atât de nepăsător. Încearcă să-și repare gafa.

– Dacă stau să mă gândesc bine, tot s-ar găsi un locșor curat unde să vă pot invita. Am o palincă pe cinste. E mai bună ca whisky-ul.

– Sunt convins. Unde e internat Grigore?

– La spitalul județean. Mâine e zi de vizită. Nu veniți și dumneavoastră? Am putea merge chiar și pe Gutin după aceea.

– Poate, zic eu în doi peri.

Da'n sinea mea sunt convins că n-am s-o mai văd niciodată.

35

Firește, mai întâi mă interesez la atelierul de mobile dacă în ultima vreme Ion Pandele a lipsit vreodată de la slujbă; apoi, dau telefon la spitalul județean ca să aflu de când e spitalizat Grigore Prislop.

Nici Pandele, nici pupăza Prislop nu mi-au tras bărbi.

A mai rămas deci Matei Hasnaș: condamnat la 10 ani închisoare, eliberat după nouă pentru comportare bună.

El a fost creierul întregii afaceri din care povestea cu puii descoperită de mine n-a fost decât un mizilic; însă numai așa s-a putut da de urmele a numeroase escrocherii și furturi.

Încerc să mi-l amintesc cum arăta; nu reușesc. Când l-am cunoscut avea 35 de ani. Dacă l-aș întâlni pe stradă nu l-aș mai recunoaște.

Mă gândesc la toate astea în timp ce urc la etajul patru al unui bloc de lângă gară. Tencuiala de pe pereți e jupuită. Acolo unde ea mai rezistă se deslușesc scrise cu creta obscenități care-ar face-o până și pe Mesalina să roșească. Un miros iute de pisică mă cârmește de nas și-mi întoarce stomacul pe dos.

În dreptul apartamentului 42 mă opresc și mă las cu delicatețe pe butonul soneriei. E cam prost fixat în perete. Sper din toată inima să nu mă curentez.

Dinăuntru nu se simte nici o mișcare.

Renunț la protocol și-mi vâr umărul în butonul minuscul. După un timp se-aude un târșâit de pași. Cineva mă scrutează prin vizor. Îmi pun fața mea de festivități și aștept.

– Cine e?

E un glas hodorogit de bătrână care nu pare să aibă un auz prea bun. Își bubuie vorbele încât geamurile-ncep să zăngăne. Am chiar senzația că ușa se bombează sub suflul ei. Mă apuc zdravăn de balustrada scării ca să nu fiu luat de uragan și răspund sec:

– De la revista *Flacăra*.

Ușa se deschide. Privirea mea se oprește în dreptul pieptului imens al unei svetlane. Trebuie să-mi mai ridic ochii vreun metru până îi întâlnesc chipul. Acum știu unde-a dispărut Colosul din Rodos.

Ridic cât pot de sus legitimația ca să i-o vâr sub ochi.

– Te-am chemat eu?, rânjește femeia, scrâșnind din dinți de parc-ar avea rumeguș în gură.

– Nu. Vreau doar...

– Atât am vrut să aflu. Am crezut cumva că te-am chemat și-am uitat. Dacă nu-i așa, întinde-o! Hai sictir!

Dac-aș avea o grenadă ofensivă n-aș ezita să fac inofensiv dulapul din fața mea.

Huiduma vrea să trântească ușa. Îmi strecor rapid piciorul în deschizătură și mă rog să nu strângă prea tare. Speranțele mele se dovedesc deșarte. Scot un urlet de durere. O impresionez pe grăsană fiindcă deschide din nou ușa.

– Dacă nu ești atent, vezi ce pățești! De fapt, ce vrei?

– O informație. O simplă informație, doamnă.

Trebuie să aibă și ea o parolă cu care să i se poată deschide sufletul. Se pare c-am fost servit din primul tur.

– Doamnă? De ce nu spui așa...

Apoi urmează nostalgic.

– Doamnă... De când nu mi-a mai spus nimeni doamnă... Da' ce stai, bebe, în ușă? Fă-te-năuntru!

Chiar dacă face eforturi să reducă din decibeli, geamurile continuă să vibreze.

Garsoniera ei pare un mic magazin de vechituri. Arcurile ruginite ale unui divan se întrezăresc prin stofa ruptă. Într-un colț, sunt azvârlite claie peste grămadă așternuturi murdare. Pe covorul rupt și plin de praf zac o piuliță și o râșniță de cafea. Un termos spart e lipit cu leucoplast. Câteva zdrențe care odinioară au fost veșminte femeiești atârnă de niște cuie bătute strâmb în perete. Cu sticlele goale din antreu cineva și-ar putea plăti mâncarea timp de-o săptămână; și n-ar mânca petarde, ci numai delicatese!

Femeia duhnește a spirtoase. Întreaga cameră miroase a băutură. Într-un depozit de vinuri ar fi mai mult aer curat.

– Doamnă... Ah, ce doamnă am fost... Ce casă frumoasă aveam... Cum mă rugau ofițerii să-i iau de bărbați... Iar eu îmi ridicam doar puțin rochia și le dădeam voie să-mi sărute numai picioarele până la genunchi... Ce vremuri au fost acelea, cu șampanie până-n zori, când plecam chiuind la pădure cu sania trasă de cai albi... Ce beții se făceau pe-atunci... O săptămână se bea și cine adormea era aruncat în zăpadă să se trezească și s-o ia de la capăt... A fost o spumă... Un vis...

Colosul își toarnă un pahar cât o cisternă și-l dă peste cap. Se cunoaște că bea ca o expertă. Îmi toarnă și mie

într-un degetar. N-o refuz; e-n stare să m-azvârle-afară. Ca să-i fac pe plac beau dintr-o suflare.

Ce-i asta, fraţi căuzaşi! N-am băgat eu de seamă şi mi-a pus în loc de băutură tăciuni aprinşi?

Mă-nec şi încep să tuşesc. Lacrimile îmi curg pe obraz.

– Eşti un boboc, zice ea dispreţuitor şi-mi mai toarnă unul. Ah!, unde mai găsesc eu bărbaţi ca în tinereţea mea? Ăia duceau butoiul la gură şi dacă respirau de trei ori până îl terminau se scuzau c-au fost obosiţi!

Gâlgâie dintr-o singură mişcare şi paharul ăsta.

– Nu merită să stric pe tine fineţea asta.

Îi mulţumesc în sinea mea şi încerc să-mi potolesc cumva arsura din gât. Acum cred că ştiu gustul verdelui de Paris.

– E-un amestec personal, mă lămureşte ea. Jumătate palincă, vermut, triplu sec şi un strop de coniac, da' nu mult, ca să nu-i strice aroma!

Mă mir că dinamita mai are căutare când există detonantul ăsta. Bomba cu hidrogen mi se pare un dulce copil pe lângă el.

– Cu ce pot să-ţi fiu de folos, băieţaş?

– Aici locuieşte Matei Hasnaş?

– Da. E vărul meu. Ce-i cu el? A făcut iar vreo boacănă?

– Nu. Aş vrea să-i vorbesc.

Femeia se-apucă să hohotească amar.

– Şi eu aş vrea să-i vorbesc. Chiar mi-ar fi drag să vorbesc cu el, ca de la o verişoară mai în vârstă la un verişor pe care l-am crescut ca pe-un copil. L-aş întreba: aşa te porţi tu cu o biată bătrână? Asta-i recunoştinţa pentru toate sacrificiile pe care le-am făcut? Înţeleg c-ai făcut pârnaie. Ai băgat mâna unde nu era banul tău şi-ai încasat zece ani. Ce

să-ți fac dac-ai fost prost și i-ai lăsat pe caralii să te găbjească? Un mucos i-a făcut-o. Un scribălău ca tine. După ce i-au dat drumul de la pension nu putea să-și vadă de treabă? La slujbă, în oraș, că ăștia sunt dornici să-i recupereze pe cei ca el, avea o lefșoară și cu vremea se uita totul. Putea să aibă și el grijă de-o biată bătrână care nu are bani să-și prepare o băutură mai de salon. Mie-mi place tăria, nu pișoarca asta!

Îmi arată cu dispreț sticla care s-a golit fără ca eu să bag de seamă.

Mama mia! Cum i-o fi arătând explozibilul preferat? Stomacul ei parcă ar fi o carieră de piatră de unde se scot cu dinamita stânci.

– Unde-i acum?

– Cine știe? I-au dat drumul acu' un an, a venit acasă, s-a așezat în pat și-a zăcut o săptămână. Scrâșnea din dinți și amenința: lasă că i-o fac eu porcului ăla de gazetar! Dacă nu ți l-oi aranja eu să mă scuipi în gură! Dacă s-ar fi prins un altul, treacă meargă: da' un dobitoc pe care nici nu-l înțărcase mă-sa să-mi facă mie una ca asta! Să-mi dea peste cap viața! Doamne, o să-și muște degetele! Îl sparg în plămâni! Îi fac grădiniță pe piept!

Bătrâna a-nceput să deraieze. Se pare că totuși băutura își face efectul și asupra ei. Destul de târziu, de altfel.

– După o săptămână s-a cărat. A zis că-mi dă de știre dacă-i ies pasențele. De-un an nu mai știu nimic de el.

Palmele mi s-au umezit de emoție. Ăsta-i omu'! Însă cum să dau de el? Unde s-o fi ascunzând?

– Careva din oraș știe de el?

Bătrâna a mai deschis o sticlă. Pilește direct din ea. Parcă e o balenă care soarbe din apa mării.

– Nu mi-a spus mie, da' unui străin? S-a dus să ia lozul cel mare. Dacă-i iese schema, suntem oameni făcuți! Adio necazuri. Iar o să fie de machit din belșug și iarăși or să fie plimbări cu sania la pădure! Iar o să fiu doamnă...

Bătrâna s-a torpilat bine și-a început să bată câmpii. Privirea ei înceţoșată nu mai vede decât baluri și cupe de șampanie. Mă ridic din fotoliul care oftează mulțumit că nu l-am rupt mai rău. Cobor în stradă și trag cu sete aer în plămâni. Mă opresc la timp ca să mai rămână și semenilor mei ceva de respirat.

În drum spre hotel ajung la concluzia că știu mai multe lucruri decât la venirea mea aici, da' am ajuns într-o fundătură. Încotro s-apuc? Aici nu mai am ce face. Cazul se rezolvă la București.

Deodată, un cetățean mă oprește: e oșanul de dimineață, din hol.

– Aveți un foc?

– Ți-am mai spus: n-am!

– Ah! Iertați! Nu v-am recunoscut!

Ce-o fi și cu ăsta? N-am vreme să mă gândesc la el. Mă duc la Casa de cultură unde se desfășoară manifestări artistice din cadrul Festivalului „Cântarea României". Reportajul meu are ca temă întrecerile de-aici. Când revin seara la hotel fredonând o melodie pe care am auzit-o cântată la ocarină, zăresc într-un fotoliu un cap blond.

– Bună, zeițo! Cum a mers conferința? Cadrele didactice s-au luminat? Au înțeles rostul noilor indicații primite de la județ și de la centru?

Se întoarce spre mine. De-abia acum o văd: nu e ea, fraților! Am dat-o-n bară! În loc de o sculptură de Rodin e una de Giacometti.

– V-aș ruga să nu mai folosiți astfel de familiarisme. Vă dau pe mâna miliției!

Băiatul de la recepție își vâră nasul într-un catastif. Ar vrea să pară că nu râde. Nu reușește. Îi acord cu mărinimie o indulgență cu dispensă de vârstă și urc în camera mea.

36

Sunt din nou la mine-acasă. Da'n capul meu nu e cu mult mai lumină ca-nainte.

E în orașul ăsta un om care mă urăște de moarte. Nu se dă înapoi de la nimic ca să mă compromită în așa hal încât să nu mai văd niciodată soarele. Dacă planul i-ar fi reușit, demult aș fi fost într-un loc de unde n-aș putea să vă scriu decât la intervale mari de timp și numai dacă mă port frumos.

Parcă aș avea în față unul dintre jocurile nepotului meu Alexandru în care, cu niște piese, construiești o sumedenie de figuri. Cu piesele mele nu ține să compui nici o figură care să se-apropie de realitate. Convingerea mea e că am mai multe elemente decât îmi sunt necesare. Zadarnic încerc să le combin: sunt prea mulți suspecți și împotriva tuturor am probe evidente.

Să-l luăm, de pildă, pe Ion Parfenie. A angajat câțiva derbedei să mă bată. L-a băgat în cofă și pe Sulcer fiindcă le-a spus golanilor să-i folosească mașina. Însă pentru noaptea crimei are un alibi inatacabil; pân-acum, cel puțin.

Sulcer se învârtea noaptea pe lângă blocul meu? Nu m-ar mira să aflu că, între două acte, mai sparge și-un parbriz. Dacă-i așa, îi garantez niște aplauze la scenă deschisă.

Însă nici el nu poate să fie criminalul. Doar dacă nu cumva femeia aceea la care zice c-a fost minte.

Iar Mihaela ce rost avea să decupeze din ziare litere și să-mi trimită scrisori de amenințare? Tocmai ea?

Haide, las-o mai moale cu sentimentalismele! Mai ales că azi dimineață v-ați întâlnit ca să-i înapoiezi niște cărți și niște lucruri pe care le-avea la tine. Urâte mai sunt despărțirile și unii le fac și mai urâte! Mi-a spus că seara se duce în nu știu ce vizită unde-o să danseze, ca de obicei, în draci; apoi, pleacă la Sinaia. E un popas agreabil înainte de a porni în turneu.

Dimineață am fost la redacție și mi-am predat articolul. Șeful meu de secție a cam mârâit pe sub mustăți c-am început să-mi fac de cap și că nu mai dau randamentul de altădată. I-am făgăduit că o să revin cât de curând la normal. Mi-a răspuns că va fi fericit s-o vadă și pe-asta, da' nu crede.

Deschid larg ferestrele. Căldura nu s-a domolit deloc. Am văzut în copilărie focarul unei locomotive. N-aș crede că e-o temperatură mai ridicată acolo.

De jos se aude un strigăt gutural: mătura! măturica!

Mă plimb prin casă și-ncerc s-o fac pe inteligentul. Raționamentele mele se anulează unele pe altele. Pur și simplu nu mai știu cum să acționez. Ceva îmi spune că sunt foarte aproape de cheia enigmei însă nu mă prind care e șpilul. Oare cum o fi organizat capul detectivilor, fie ei și particulari? Numai sertare și sertărașe pline cu tot soiul de date; rotițe angrenate perfect; butoane de toate culorile; ecrane pe care apar răspunsuri la orice întrebare; și alte farafastâcuri și toate Made in U.S.A. Eu am un creier pe care-am neglijat în copilărie să-l pun pe moațe. De-abia

acum înțeleg ce rău mi-am provocat singur din lene. Ce, era rău s-o fac azi pe strălucitorul?

Da' dacă nu e Matei Hasnaș? Dacă dispariția lui e o simplă-ntâmplare, o coincidență fără nici o legătură cu cazul meu? Ce dacă a amenințat și-a-njurat? Dacă toate amenințările s-ar pune în aplicare, cineva, de pe-o altă planetă, n-ar mai descoperi pe Pământ decât forme rudimentare de viață, și-acelea în discordie.

Ce bine e să stai într-un fotoliu și să nu te frământi cu astfel de probleme! E chiar reconfortant să știi că în timp ce tu sirotezi bere, unul ca Pahonțu gâfâie transpirat pe străzi și întreabă din om în om: n-ați văzut un criminal? Are pe mâini urmele de la gâtul unei femei!

De-afară mai răsună un strigăt de luptă: sticle goale, sticle murdare cumpăr! Mecena s-a cuibărit la picioarele mele.

– Animalule!, îl apostrofez eu cu obidă. El deschide leneș un ochi de culoarea Mării Galbene. Parcă ar spune:

– Ei, da, că tu ăi fi fiind vreo plantă!

Apoi adoarme la loc.

Îl mângâi pe blană și el se-ntinde de plăcere. Cam așa cred că m-aș întinde și eu dacă o anumită zeitate din nord m-ar mângâia drăgăstos și eficient.

Cineva în orașul ăsta mi-a jurat răzbunare. Pentru ce? Oare-l cunosc? Am vorbit cu el numai în treacăt? Ce i-a cășunat împotriva mea?

O altă informație pornește din stradă spre marginile lumii: coadă la topor pun!

Încerc să mă simt important din moment ce unul riscă atât de mult numai ca să-mi facă rău. Îmi dau iute seama

că mai curând aș vrea să mă știu neînsemnat decât luat în periscop ca un cuirasat ce trebuie scufundat.

– Bătrâne, grosolano modo vorbind, ai început să năpârlești, îl scol eu din somn pe Mecena. Uite ce peri lași.

Privirea lui unturie poate fi decodificată astfel: ce viață de câine duc pisicile!, în timp ce se duce să se-ntindă pe-o pernă, cât mai departe de raza mea de acțiune.

Frec mașinal firele de păr care mi-au rămas în palmă și le dau drumul pe covor. Căderea lor înceată mă fascinează. În ochii mei de catâr împăiat se aprind deodată niște luminițe care-au despărțit net pe primii oameni de rudele lor din copaci.

– Ia te uită, exclam eu și sar în picioare, mai să dau cu capul de tavan. Nu cumva...

Mecena își pierde răbdarea. Se ridică și se îndreaptă spre balcon. Ochii lui exprimă o infinită milă la adresa mea.

Agitat ca un lichid sub presiune încerc să-mi aduc aminte unde-am mai văzut un astfel de smoc de fire. De curând!

Îmi dau o palmă peste frunte. Am văzut chiar azi. În mașina Mihaelei. Mai exact, pe scaunul ei.

Chiar m-am mirat când mi-am vârât capul în Oltcit ca să-i pun cărțile pe banchetă, să văd niște fire de păr scurte. Dac-ar fi fost iarnă, era altceva! Mi-aș fi închipuit că s-au luat de pe vreo blană a ducesei. Așa, însă, în plină vară și pe-o căldură de cuptor Bessemer... Cine se plimbă în blană într-o zi ca asta are gusturi cam excentrice.

Pe ochii mei! Numai dacă nu...

Refuz să-mi continui gândul. Mă uit la ceas: ora 18. Mai am ceva timp ca să trag un soi zdravăn. Trebuie să fiu

odihnit: tigrul singuratic își părăsește bârlogul și iese la vânătoare.

Mecena reapare prudent de după perdea. Se încredințează că m-am potolit și se-ntinde din nou pe pernă.

Până și un motan știe că o pernă e mai moale decât cimentul de pe balcon.

37

Bucureștiul e ca un pachebot care-naintează pe o mare caldă și liniștită.

De mai bine de-o oră mă-nvârt în jurul casei Mihaelei. Sunt îmbrăcat în blugi și o bluză neagră ca să nu fiu reperat de avioane inamice. În sfârșit, luminile de la etaj se sting și apoi și cele de la parter. Vorba bunicului meu: „Ultimul stinge lumina. Dacă nu cumva e deja stinsă." Am încheiat citatul. Poarta se deschide și Mercedesul doctorului iese din curte cu faza mică aprinsă. Comnoiu se dă jos din mașină, închide la loc poarta, se suie la volan și bagă viteză.

Lângă el o zăresc pe Mihaela.

După câteva minute mă duc în colțul străzii unde sunt câteva cabine telefonice. Formez numărul familiei Comnoiu. Nu răspunde nimeni. Mai încerc o dată cu același rezultat.

Am bănuit eu că gazonul e liber. Altfel nici n-aș fi semnat condica aici. Da' nu strica să verific.

Prin fața casei Comnoiu trece râzând zgomotos un grup de tineri. Îi aștept să dispară la orizont. Mă uit în dreapta și-n stânga; pustietate deplină. Dintr-o săritură spectaculoasă – chiar dacă nu în stilul flop – sunt pe gard, de unde-mi dau drumul în curte. Un strat gros de iarbă amortizează șocul contactului cu pământul. Rămân

nemișcat și ținându-mi răsuflarea. Nu se-aude decât zgomotul îndepărtat al unui tramvai. Cum de s-o fi auzind până-ntr-un astfel de cartier?

Ușa garajului e întredeschisă. Pentru orice eventualitate, m-am înarmat cu câteva ustensile potrivite, în concepția mea de spărgător cu studii la fără frecvență, să forțez un lacăt. O deschid cu o precauție de care nu e nevoie. Balamalele sunt bine unse; nu se aude decât un fâșâit ușor, ca atunci când freci o perie moale de-o stofă. Închid ușa la loc și scot din buzunar o lanternă pe care-o aprind imediat. În încăperea unde miroase a benzină și-a ulei nu e decât Oltcit-ul Mihaelei. Cheile sunt în contact.

– Bravo, scumpo, mi-ai ghicit gândul, o felicit în sinea mea, deschizând portiera din stânga.

Lumina lanternei a devenit inutilă; din plafonul mașinii se revarsă o lumină dulce. Arunc în treacăt o privire la bordul mașinii. E grozavă, ce mai încolo și-ncoace! Da' îmi aduc aminte că nu mă aflu la un salon al automobilului, m-apuc de treabă, atent totodată la orice zgomot.

Pe scaunul șoferului descopăr cu ușurință câteva fire de păr; par să fie smulse dintr-o blană. Cu o pensetă le strâng pe toate și le pun într-un plic. Nu-i frumos să fie lăsate așa, de izbeliște, să strice ambianța dintr-un automobil atât de elegant. Parcă sunt aspirator, așa de bine lucrez: numai că nu bâzâi.

Oare s-a auzit ceva? Urechea mea se transformă într-un radar capabil să surprindă orice pericol. Un convoi de mașini trece în viteză pe șosea. Farurile lor puternice împrăștie o lumină care pătrunde pe sub ușa garajului pentru o clipă.

Pun plicul în portofel și mă pregătesc să plec. Mai zăbovesc totuși ca să fiu sigur că n-am lăsat nici o urmă.

Lumina lanternei descoperă prin unghere cârpe, bidoane de ulei folosite, un filtru de ulei vechi. Sunt gata să ies când piciorul meu dă de ceva moale. Mă uit în jos și văd un bulgăre de ceară. Când îl iau în mână și-l privesc mai atent, singura vorbă pe care-o rostesc e: Drace! Dacă m-ar auzi doamna Mladin m-ar pune să-nghit bulgărele respectiv fără să mi-l mai încălzească. În ceară e imprimat tiparul unei chei. Nu știu ce-mi vine, da'-mi scot cheia de la casă și încerc să văd dacă intră-n conturul lăsat în bulgăre. Ba bine că nu! E perfect de-acolo! Mulțumit de pradă, sting lanterna. Împing ușa garajului; ea se deschide neprevăzut de mult pentru impulsul pe care i-l dau. Când să ies, revine cu putere și mă izbește drept în nas. Cad pe niște țevi și încerc să mă ridic. Asupra mea s-a aruncat un corp greu de bărbat. Îl aud cum gâfâie. Încerc să-l lovesc însă ratez lovitura și mă julesc la pumn. Lanterna mi-a zburat din mâini. Lumina intermitentă a farurilor de mașini care pătrunde pe sub ușă nu m-ajută să-nțeleg cu cine mă bat. Penurie, penurie, da' nici așa beznă! Acum, fiecare e într-un alt ungher al încăperii. Pândim. Mă aplec ușurel, atent să nu-mi scârțâie genunchii și dau cu mâna de o piuliță. O culeg și o arunc într-o parte. Cineva se repede într-acolo. Mă arunc și eu ca la rugby să-l plachez; mă pomenesc ținând în brațe un bidon gol. Apoi simt cum un pantof îmi șterge deloc amical țeasta. În clipa aceea dau de un picior în care-mi înfig dinții cât pot de tare. Se-aude un geamăt și zgomotul unui trup care cade fără a găsi în timp util ceva moale ca să se așeze. Primesc și eu una la muian care mă face să mă-ntreb de ce mă aflu aici. Când îmi aduc aminte, e prea târziu: un pumn mă-ntinde pe burtă. Cu ultimele puteri mă ridic și dau buzna spre ușa garajului. Sunt înșfăcat și adus înapoi. De ce-or fi vrând unii cu tot

dinadinsul să se bată, nu pricep! Mai ales că mie nu-mi place să mă încaier cu necunoscuți, ca orbeții! De fapt, mie nu-mi plac decât bătăile dintre Tom și Jerry. Din nimereală îi apuc individului o mână și trag de ea: în palmă-mi rămâne ceva care mă lasă cu gura ca la dentist. E un deget, băieți! Nu se poate! Îi dau drumul cu oroare. Am eu o asemenea forță încât să rup cuiva un deget ca și cum aș frânge filtrul unei țigări? Ciuciu! Clipa asta de uimire mi-e fatală; insul se prinde cam pe unde mi-e capul și mă trosnește în falcă de-mi sare ceara din urechi. Duiosule!, mai am eu timp să mă gândesc, de unde-ai știut că n-auzeam prea bine? Să fii iubit! Pentru-a nu știu câta oară în ultima vreme adorm fără să mă fi culcat de fapt.

38

După câte înțeleg stau întins pe-un pat de spital. Pereții sunt orbitor de albi. Pe fereastra deschisă se zăresc crengile unui copac și-un petic de cer fără nori. Fruntea mi-e încinsă c-un turban de pansamente. Fraților, doar n-am trecut fără să știu la mahomedanism!

– Te simți mai bine?

Îmbrăcat într-un halat alb, căpitanul Buduru mă iscodește prin ochelarii lui cu lentile mari.

– Cum de-ați dat de mine?

Buduru se foiește pe scaun. E stânjenit, se vede că aici nu se poate fuma. Îmi răspunde aproape șoptit, vrând să mă menajeze:

– Cineva a dat telefon la miliție. Nu și-a spus numele. Ne-a avertizat că un individ vrea să jefuiască vila doctorului Comnoiu. Am dat curs apelului. Te-am găsit în garaj plin de răni ca și cum te-ai fi întors din războiul de 30 de ani. Țineai în mână un bulgăre de ceară. La ce-ți trebuia? Nu știu.

– În bulgăre fusese luată forma cheii de la ușa mea.

Buduru mă studiază cu atenție. Răspunde cu același ton moale:

– Nu-i adevărat. În bulgăre era luată amprenta cheii de la ușa garajului lui Comnoiu. Doctorul își pierduse cheia.

Dublura era la fiica lui. I-a luat cheii forma în ceară şi a dus-o la un atelier unde i s-a confecţionat alta. Bulgărele i s-a dat înapoi. Am verificat la atelier; lucrurile stau exact aşa.

– Nemaipomenit!, îngaim eu. Aseară însă în ceară era amprenta cheii de la apartamentul meu. Nu mai înţeleg nimic.

– Poate te-ai înşelat, zice căpitanul. Nici nu era greu să te-nşeli în condiţiile în care operai.

Îi sesizez ironia însă nu răspund nimic.

– Ei, noi nu te mai reţinem. Înzdrăveneşte-te şi apoi stăm de vorbă. Să ne spui cu de-amănuntul şi ce căutai acolo şi cu cine te-ai încăierat.

– Cu cine să se fi încăierat? Cu complicele. Nu s-au înţeles la împărţitul prăzii.

Abia acum îl văd şi pe prietenul Pahonţu.

– Helo, îi zic, tot văzduhist ai rămas?

Pahonţu îmi rânjeşte la fel de amabil.

– Amice, ai destul de povestit când te faci bine. Printre altele, ai să ne spui ce-i asta.

Scoate de la spate un sac de hârtie. Mă uit nedumerit la el.

– Ce să fie? Un sac. Dacă vezi altceva, înseamnă că pătrunzi dincolo de aparenţa lucrurilor.

Pahonţu începe să se-agite conform obiceiului său.

– Da, e un sac. Într-un sac de ăsta a fost găsit Valentin. Sacul pe care-l ţin în mână l-am luat de la tine din redacţie. În el îngrămădea corespondenţa prietenul tău Necşulescu.

Apoi continuă:

– Un astfel de sac nu se găseşte pe toate drumurile. În comerţ cel puţin nu există. Poţi să fii sigur că m-am interesat.

Nu-i mai dau nici o atenție. Când nu ai argumente e mai bine să te prefaci interesat de culoarea perdelelor, de pildă. Discuția asta m-a obosit mai rău decât bătaia pe care-am încasat-o. Noroc că un doctor își vâră capul pe ușă și le amintește celor doi ofițeri că trebuie să mă cruțe.

Îi zâmbesc recunoscător.

Ce bine e să fii singur într-o rezervă ca asta! Să tragi soamne peste soamne și să nu mai știi de nici o anchetă! Însă n-am voie să lenevesc. Tii! Cum am uitat! Portofelul e pe noptieră; oare plicul cu firele de păr e-acolo?

E-acolo, oameni buni! Răsuflu ușurat și mă întind din nou pe perna cam moale. Agresorul o fi crezut că eu caut bulgărele de ceară. Chiar dacă s-ar fi uitat în portofel, n-ar fi înțeles ce-i cu plicul cu fire de păr. Excentricități de ziarist!, și-ar fi spus el cu dispreț.

Îmi potrivesc mai bine perna sub cap și încep din nou să mă gândesc la întâmplările de-aseară. E foarte ușor de explicat înlocuirea unui bulgăre de ceară în care era amprenta cheii mele cu un altul în care să fie amprenta cheii de la garaj. Cel din urmă mi-a fost lăsat în mână ca să se arate că nu-s prea zdravăn la minte. Asta e clar. Nu e însă clar cum de la atelier se susține că a fost executată o lucrare pentru doctorul Comnoiu pe baza unui tipar de cheie luat în ceară.

Doar dacă nu...

Hotărât lucru, nu suport să stau la orizontală în timp ce afacerea în care sunt implicat continuă fără mine. Jos din pat, Mladin, și nu te mai da apt necombatant! Te-așteaptă fapte de arme mărețe!

Pe naiba, mărețe, când mă dor toate oasele! Iar de jos se-aude un zgomot infernal de mașini ambalate, strigăte

de șoferi! Ce-i acolo? Liniște! Pacientul Andrei Mladin vrea să gândească.

Cobor din pat cu mai multă vioiciune decât mă credeam în stare și mă uit pe fereastră. Jos sunt câteva mașini ale Salvării care-așteaptă să fie trimise de dispecerat, oriunde-ar fi nevoie de ele. Îi amenințpe șoferi cu pumnul însă nu mă vede nimeni.

Mă întind din nou în pat. Dacă rămân în spital, presimt că pierd partida. Însă cum s-o șterg de-aici în pijama?

În cuier se zăresc o bluză și un pantalon de culoare albă. Mai e și o calotă. Trebuie să le fi uitat aici un doctor care-a făcut de gardă.

Brusc, îmi vine o idee. N-o să mi-o luați în nume de rău dacă mi se mai întâmplă și mie din când în când chestia asta. Scot de pe mine pijamaua și îmbrac hainele din cuier. Pantalonii mi-i las mai în vine, ca să nu se vadă că sunt în papuci. Calota mi-o îndes bine pe cap peste bandaj; ies pe coridor cu expresia timorată a unui bătrân corist care cântă pentru prima oară vocea întâi. Vorba lui bunicu': „Ori la bal, ori la spital!". Am încheiat citatul. Grupuri de pacienți merg la sala de mese. Trec printre ei și constat că mă salută cu deosebit respect și-mi fac loc s-o iau eu înainte. Le răspund cu inima de dimensiunile unui purice la-nceput, apoi, cu tot mai multă degajare. Mă rog însă în gând ca nu care cumva să fiu chemat în vreo sală de operație ca să-l deschid pe vreunul.

Când ajung în curte mă-ndrept cu hotărâre spre mașinile Salvării. Într-una dintre ele, un șofer moțăie, toropit de căldură, cu capul pe volan. Deschid portiera și mă așez lângă el. Șoferul tresare și-mi arată o față parcă mâncată de molii. Îi comand pe un ton sever:

– Dă-i bătaie! E un caz foarte urgent!

– Da' foaia de parcurs...

– Las-o naibii. E ceva deosebit de grav.

Mașina se îndreaptă fulgerător spre poarta spitalului. Portarul ne deschide când aude sirena și duce mâna la șapcă. Îi răspund cu un zâmbet vag, ca un comandant de oști plictisit de câte mutre a trebuit să salute într-o zi.

Ajuns acasă cobor din mașină și urc singur la mine. În câteva secunde sunt îmbrăcat în niște haine în care pot să reapar fără grijă în fața șoferului. N-are cum să mă mai recunoască. Cobor la mașina Salvării și, cu un glas ușor schimbat, îi spun celui de la volan s-o ia din loc fiindcă doctorul are de stat mult aici și o să cheme mai târziu o altă mașină. Omul mă privește nedumerit, zice ceva dulce printre dinți și se cară în viteză.

39

Pe masa de laborator se află un pahar Erlenmayer, un reostat cu cursor, o lampă Bunsen, câteva stative cu fiole și mai multe lamele de sticlă. Dacă ar fi și o butelie de Leyda, aș fi fericit! N-am mai văzut din școală și tare mi-e dor de ea, ca să-mi aduc aminte de vârsta fără prihană când habar n-aveam de existența altor soiuri de butelii.

Fosta mea colegă de liceu Matilda mă privește jignită. Nu se aștepta ca tocmai eu să-i pun la îndoială competența.

– Poți să te uiți și tu; firele sunt absolut identice. Aparțin cu siguranță aceluiași animal.

Îmi face loc să trec la microscop. Mă chiorăsc și eu fără să-nțeleg nimic, însă cad de acord cu ea că nu poate fi nici un dubiu. N-are rost să mai despic firu-n patru. E ca și cum ar încerca să-mi explice cineva diferența dintre monocotiledonate și dicotiledonate.

– Merg pe mâna ta, îi spun. Îți repet; e ceva deosebit de important.

– De ce? Ți-ai prins motanul la vreo damă?

Pe fereastra deschisă se zărește o alee largă pe care trec grăbiți oameni în halate albe.

– Îți mulțumesc, Matilda. Fac cinste.

– Bine că-ți mai aduci și tu aminte din an în Paște de mine. Desigur, numai atunci când ai nevoie.

Înghit în sec fiindcă n-am ce să-i răspund.

– Da' cine te-a aranjat așa frumos? Parcă vii de la o expoziție unde s-au prezentat diferite mostre de tifoane și vată și unde ai participat și tu. Ca manechin, vreau să spun.

– Când scap de necazuri, te sun ca să ieșim cu bărbatul tău la o berică. Îi mai place să tragă la măsea?

– Ba bine că nu. Ai văzut vreun bărbat căruia să nu-i placă?

Trebuie să mărturisesc în sinea mea că nu.

40

Transpirat și ursuz, Hara trebăluiește în laboratorul fotografic al redacției. Avea în după-amiaza asta o șustă și i-am stricat-o fără nici un scrupul. Pufnește supărat, însă, din câte-l cunosc, o să-i treacă repede. Deja îl zăresc la lumina becului roșu de control că și-a mai domolit furia.

– Ascultă, moșule, au fost niște băieți ieri pe-aici. Au cerut relații despre tine.

– Sper că le-ai dat favorabile.

– Asta s-o crezi tu. Eu nu pot să mint. Am spus numai adevărul; că n-am întâlnit în viața mea o pramatie mai scârboasă decât tine. Și că mai visezi s-ajungi și în Bermude.

– Alifie! De ce bagi strâmbe?

– Ia spune, mai bine, de ce-ți trebuie fotografiile astea? Mi-au ieșit peri albi până când am dat de film. Noroc că sunt ordonat, c-altfel...

– Pentru numele lui Dumnezeu, dacă vrei să m-ajuți să scap dintr-o dandana, fă-o, da' nu mai pune atâtea întrebări. O să afli totul la momentul potrivit. Bag în tine un milion de beri, numai las-o naibii de curiozitate. Ești mai rău ca o femeie.

– O femeie, mă-ngână visător Hara. Ce bună-ar fi acum o femeie... E întuneric... Nimeni nu ne vede...

– Încetează, Hara! O să strici pozele cu gândul la fuste.

– Nici la femei n-am voie să mă gândesc... Nici să te-ntreb n-am voie... Periclitezi libertățile individului... Te reclam la O.N.U... Bine... N-am să te-ntreb nici cine ți-a fasonat mutra... Nici ce căutau gaborii ăia să afle... devin complice... Cât se dă pentru asta?

– Nu ești complice. De-abia dacă-ți spun o să fii.

Hara se-ndepărtează pentru o clipă de aparatul de mărit.

– Hopa! Știi că ai dreptate? Ia să-mi țin eu mai bine gura, să-nchid ochii și să-mi astup urechile.

Continuă să lucreze cu febrilitate fără să mai scoată un cuvânt.

– Gata. Nu mai e nici o poziție. Să știi însă că nu sunt prea grozave. Le-am făcut numai așa, fiindcă tot mă aflam acolo și mă plictiseam. N-a fost un proces prea interesant. De altfel, redacția nici n-a ales vreuna ca s-o publice.

– Poate găsesc eu ceva interesant.

Dă din umeri și începe să scoată pozele din revelator; le pune în baia de fixaj și le spală cu apă.

– Ia vezi, uscătorul s-a încins?

Pune mâna pe tamburul metalic care se rotește lent.

– Frige!

După alte câteva cuvinte Hara îmi trântește în brațe un teanc de fotografii.

– Uite-ți marfa. Hai, ușcheală, că mai avem și alte treburi! Doar nu-s câștigat la belciuge!

Aprinde lumina. Eu încep să mă uit la fotografii. De la-nceput le dau la o parte pe cele care înfățișează sala de judecată. Vreo zece dintre ele îi reprezintă pe acuzați. Nu-l recunosc pe nici unul. I-am uitat de acum zece ani. Și totuși, după câteva trăsături îl descopăr pe Ion Pandele în boxa

acuzaților. Deci ceilalți doi sunt Grigore Prislop și Matei Hasnaș.

– Care-i Hasnaș?, îl întreb pe Hara.

Acesta se uită cu milă la mine.

– Halal reporter! Scrii un articol care bagă la mititica trei inși și nici măcar nu le mai ții minte moacele! Uite-l! Ăsta e!

Din fotografie mă privește un tânăr cu trăsături dure, dar plăcute. Nu-mi aduce aminte de nimeni care-a fost în preajma mea în ultima vreme.

– De fapt, nici eu n-aș mai fi știut care e, recunoaște Hara. Însă mi-am adus aminte că are un deget lipsă. După asta mi l-am adus aminte.

– Un deget lipsă?

– Ce te miri? Tu n-ai băgat de seamă la anchetă? Ai un spirit de observație...

Dă din mână a lehamite.

Nu cunosc nici un bărbat cu un deget lipsă. Sau, poate...

Deodată, o lumină orbitoare mi se face în cap. Nici la cele mai fastuoase recepții n-ar arde atâtea becuri.

Sigur că da! Individul poartă acum proteză. Ea mi-a rămas în mână în garaj, în timpul memorabilei lupte de azi-noapte.

– Vino să te pup, Hara!

– Lasă, moșule, face el cu modestie, știi doar că sunt băiat de comitet!

Dau să ies din laborator. Hara se spală cu satisfacție la robinet și-și aranjează freza. Mă mai uit doar așa, în treacăt, la celelalte poze. Deodată, tresar: ceva îmi atrage atenția. În sfârșit, în fotografiile astea întâlnesc un chip cunoscut.

Persoana se află printre cei din sală și pare să asculte cu luare-aminte dezbaterile.

– Hara, să nu mă-njuri! Mărește cât poți detaliul ăsta!

Necșulescu se oprește din fluieratul său vesel. L-am lăsat în ceață.

– Ești nebun! Ești total nebun! Îmi ratezi toate întâlnirile!

Oftând, stinge lumina și se-apucă din nou de lucru.

41

– Drace! Nu merge deloc!

– Mai încet, Bombă! Trezim vecinii!

Bombă se-ncruntă aplecat deasupra încuietorii. Are-n mână câteva șperacle pe care le tot încearcă în gaura cheii.

– Mi-am pierdut mâna, Șefu'. Organ neexersat duce la atrofiere. Cine-a zis asta? Nu mai am ținere de minte.

– Lamarck, deșteptule!

– Ce mai contează? Oricine-ar fi spus-o, tot o bulim.

– Las' că ne descurcăm noi.

– Dumneavoastră vă descurcați, nu zic, da' eu ce mă fac? Mai am o condamnare. Iar să intru la gherlă? M-am săturat.

– Gura, Bombă! Dă-i bice!

Vreo patru ore a trebuit să-l conving pe Bombă ca să-mi sară iar în ajutor. Acum ne aflăm pe palierul unui bloc. E miezul nopții. În loc să fim în paturile noastre, eu și cu Bombă încercăm să forțăm o ușă. Se pare c-avem sorți de izbândă.

În sfârșit, încuietoarea cedează. Oftez ușurat. Mai întâi intrăm într-un hol strâmt. Închidem la loc ușa și aprindem lumina. În garsonieră nu-i nimeni, da' știam asta demult.

– Șefu', am făcut-o și p-asta. Oare cât se mai dă pentru o spargere?, mă întreabă Bombă cu un aer nenorocit.

– Fără voci! Aflăm noi când o fi cazul.

Dintr-un foc îmi dau seama că e o garsonieră destul de dichisită. Patul e mare și făcut cu grijă, ca la armată, încât banul ar sări până-n tavan de pe cuvertura perfect întinsă. Pe o măsuță se zăresc un magnetofon și un mic casetofon. Șifonierul are ușile întredeschise. I le deschid complet și încep să mă uit la cele patru costume care stau atârnate pe umerașe. Unul dintre ele îmi atrage atenția și îl scot din dulap.

Bombă rânjește.

– Aha, dăm cu jula la țoale! Mai bine-am lua magul și casul!

Nu-i răspund nimic. Duc costumul mai la lumină. E bine croit și probabil plăcut de purtat vara. Pe deasupra mai e și bine îngrijit. De aceea mi se pare surprinzător să găsesc pe el ceva care contrastează în mod flagrant cu ordinea și curățenia care domnesc în această garsonieră: câteva fire de păr. Nici nu mai trebuie să le duc la la analiză ca să înțeleg că sunt la fel cu cele pe care le-am dus la Matilda.

Pun costumul la loc și închid dulapul. Mai arunc o privire-n jur să văd dacă n-am uitat ceva compromițător. Bombă se uită la mine ca și cum m-aș fi zărghit. Când ieșim și tragem ușa după noi, bietul de el nu mai rezistă:

– Da' ce naiba am căutat noi aici, Șefu'? Zău dacă pricep care-i mișculația!

Nu-i răspund. Îmi scot mănușile și-ncep să fluier vesel. Puțin îmi mai pasă acum dacă mă aude vreun locatar sau nu! Nu mai am nimic de aflat.

42

În sfârșit, plouă!

Cineva s-a milostivit să deschidă zăgazurile cerului și-acum o perdea de apă se cerne peste pământul însetat.

Mă săturasem să descriu doar peisaje calcinate de soare; se simțea nevoia unei prezentări de atmosferă pluvioasă. Așa că să trăiască în pace circuitul apei în natură.

Dacă i-aș da o telegramă bunicului, aș redacta-o în acești termeni: „Mașina mea gonește spre Sinaia. Stop. La volan sunt eu. Stop. Mă simt foarte bine. Stop. Ștergătoarele de pe parbriz se mișcă monoton și plăcut. Stop. Al tău nepot, Andrei Mladin. Stop."

La radio e un program deosebit de inspirat ales. Sunt atât de bucuros încât atunci când aud că-ncepe șlagărul anului nu mai mut postul, cum aveam obiceiul. Îi dau cu mărinimie bunul de difuzare. Treacă de la mine și acest pahar!

„Mansarda mea e la parter
De-acolo eu privesc spre cer
Care se află dedesubt
Pământ deasupra e demult.

Mă uit în jos și deci văd nori
Prin ei trec șiruri de cocori

În timp ce sus în iarbă verde
Privirea iute mi se pierde.

Am obosit tot încercând
Să aflu rostul ăstui gând
De-aceea nu mai vreau nimic
Și vouă doar atât vă zic
Că mă împac cu câte sunt
Pământ în cer, cer pe pământ..."

Nostimă melodie! De ce m-o fi enervat atâta vreme?

Daciei mele nu-i place s-o forțezi. Își vede de drum în ritmul care-i convine. Pe deasupra are și flerul de a depista unde sunt motocicliștii care se iau după șoferii grăbiți sau unde sunt instalate radare. Ce mai încolo și-ncoace, iubește legalitatea, ca și stăpânul ei!

Cineva mi-a jurat răzbunare. Pentru ce? Oare-l cunosc? Am vorbit cu el numai în treacăt?

Până ajung la Sinaia nu mă mai gândesc la nimic decât la o păpușă blondă din nord, care poate că nu s-ar da în lături să-mi țină companie măcar câteva nopți.

Plăcut mai e orășelul ăsta, mai ales după o ploaie care l-a curățat de praf! De sus nu mai cade nici un strop. Pârâiașe zglobii, ca-n proza tradițională, se scurg spre canale. Vârfurile munților sunt încă în aburi. Păsările își scutură aripile ude. Câțiva copii își fac bărcuțe din hârtie și le dau drumul să plutească prin băltoace. Demult n-am mai întâlnit atâta idilism pe centimetru pătrat de meleag autohton.

Niște vilegiaturiști merg la braț prin mijlocul străzii, cu pași de bătrâni care colecționează penițe redis. Tresar speriați când îi claxonez.

– Iertați-mă, da' nu pot să urc pe trotuar, le explic eu prin geamul lăsat al mașinii și trec mai departe.

La un moment dat o iau la deal pe după un restaurant. Nu merg mai mult de două sute de metri și pătrund printr-o poartă grandioasă și deschisă. E bine știut: porțile grandioase nu trebuie închise. Nu îndrăznește oricine să treacă dincolo de ele. Până când ajung la vilă am timp să mănânc un covrig. Trebuie să fie deosebit de obositor să vii pe jos în vizită aici. Zăresc și un parcaj unde se află vreo zece mașini, însă trec mai departe și opresc pe alee, chiar în fața casei.

Minimele mele cunoștințe de arhitectură nu sunt de-ajuns ca să mă facă în sfârșit capabil să înfățișez convingător o clădire. Mai ales că de data asta ai avea ce să descrii. Doar prin filmele englezești în care se arată cum decade aristocrația britanică din secolul al XIX-lea mai poți să vezi așa ceva. Pe cele patru trepte de marmură care duc la o ușă, bineînțeles masivă și bineînțeles de stejar, apare Ionuț Axinte.

– A! Bună ziua, domnule Mladin. Sunteți cumva așteptat și eu n-am fost informat?

Când șoferii o fac pe valeții nu am nici un răspuns la îndemână. Îl dau la o parte cu un gest hotărât și pătrund în hol. Îmi scot fulgarinul și mi-l agăț în cuier. Din salon se-aude o muzică pusă să nu spargă timpanele. Iată ce-nseamnă să te orientezi și să sosești la țanc, mă felicit eu: mă temeam să nu ajung când difuzoarele sunt puse la maximum și nu mă mai pot face înțeles.

Uriașa oglindă îmi prezintă un bărbat înalt și destul de bine legat, care eventual ar putea face o anumită zeitate nordică să se răsucească în somn în așternutul fierbinte. Mulțumit de cele constatate, deschid cu hotărâre ușa dincolo de care se aude muzica ispititoare.

La început asistența nu mă bagă-n seamă; parc-ar fi intrat în cameră o muscă. Îmbrățișez cu privirea întreaga priveliște. La o masă s-a încins o foiță. Într-un colț, Parfenie îi explică Mihaelei ceva dând din mâini ca o morișcă. Alții sunt risipiți pe fotolii, pe canapele. Stau la taclale și beau. Unde e doctorul? A, uite-l într-un colț, unde se află o tavă cu gustări.

E profund regretabil că la o asemenea casă mare nu există un majordom. N-am încotro, trebuie să m-anunț singur.

– Doamnelor și domnilor, a sosit excelența sa Andrei Mladin!

Pe chipurile tuturor coboară o expresie care mă face să râd interior. Un grup de comando de pe Marte ar fi făcut mai puțină impresie.

– Continuați, le spun eu cu nonșalanța mea caracteristică. Nu e nevoie de flori și nici de urale. Vedeți-vă de treburile voastre. Am să iau doar un pahar cu apă. Îmi dai voie?, îi spun eu lui Sulcer și mă strecor pe lângă el în spatele barului unde descopăr o sticlă cu apă minerală și-mi torn un pahar baban, în care-mi mai trântesc și-un pumn de cuburi de gheață.

Indivizii își vin totuși în fire.

– Cum îți permiți?, se repede la mine doctorul.

E îmbrăcat în haine de mare ținută, de parcă s-ar duce să conferențieze despre „Anomalii la viermele de gălbează". Mâinile îi tremură vizibil.

– Ți-am interzis să-mi mai calci vreodată în casă, urmează el la fel de furios. Nu mai avem nimic să ne spunem.

Pe ușă apare cu mișcări feline Ionuț Axinte care se uită întrebător la doctor.

– Să-l arunc afară?

Mânia doctorului se mai domolește. Îi face semn să iasă.

– Nu-i nevoie. Mă descurc singur.

Șoferul dispare în tăcere.

Mihaela se-apropie de mine. E mai rece decât o calotă polară.

– Ești beat!

– Nu sunt mai beat decât o călugăriță care se duce duminica la slujbă, o asigur eu.

Doctorul se vâră între noi.

– Domnule Mladin, te rog să nu faci scandal. Înțelege odată că legătura dumitale cu fiica mea a încetat. Nu vă potriviți și gata!

– Nu ne potrivim la monei?

Întrebarea îl descumpănește. Trage aer în piept și-mi răspunde după un timp.

– Uite ce e, aici nu te afli într-un loc în care poți să-ți permiți mojiciile pe care le-ai învățat pe maidane. Aici e-o casă de oameni serioși. Nu vreau și n-am timp să-ți fac educația. Șterge-o cât mai urgent. Altfel...

– Altfel?

– Altfel chem miliția.

Pe fereastra deschisă îmi zăresc mașina cum o pornește pe alee. O clipă sunt neliniștit; pe urmă observ că la volan e Ionuț Axinte care o parchează lângă celelalte mașini ale invitaților. Privirea mea se-ndreaptă din nou spre cei din încăpere. Sunt vreo douăzeci de inși. Pe unii îi cunosc de la seratele Mihaelei. Pe alții îi văd prima oară. Din difuzoare nu se mai aude nici o muzică.

– Chemați miliția? De-abia aștept. Însă mai întâi aș vrea să vă spun o poveste. Nu pot fi eu încadrat la rubrica

radiofonică „Mari povestitori din trecut", da' ceea ce o să vă spun o să vă intereseze. Vă promit că o să vă intereseze pe toți.

Comnoiu își iese din sărite.

– Încă o dată îți repet să pleci cât mai repede. Altfel va fi vai de mama ta.

– Doamna Mladin n-are nici un amestec în treaba asta, îl potolesc eu. Lăsați-o să-și vadă de treburile ei casnice.

Mihaela îi pune mâinile pe piept lui Comnoiu.

– Te rog, papa, nu-ți mai răci gura de pomană! Lasă-l să-și facă numărul. Pe urmă o să plece.

– Mulțumesc, duceso, îi răspund. Într-adevăr, după ce vorbesc, o să dispar pentru totdeauna din viața voastră. Nu m-ați mai putea aduce printre voi nici dacă mi-ați promite că-mi găsiți pe cineva care să-mi scrie articolele până la adânci bătrânețe. Da' la povestea care urmează am nevoie de un auditoriu cât mai mare. Cu cât sunt mai mulți martori, cu atât mai bine. Cine se mai află-n casă? Să vină-ncoace cu toții!

– Am adus de la restaurant un bucătar și doi chelneri. Pe șofer l-ai văzut și singur, mormăie în silă doctorul.

– Vă rog să-i chemați aici. Altcineva nu mai este?

– Ba da. Mai e și mama. Însă pe ea cruț-o: nu se simte bine, zice Mihaela.

– O poveste palpitantă o va dispune. E mai bine să fie-aici. O să ne-nchipuim că e iarnă, că focul arde-n sobă, că bem ceaiuri fierbinți și fiecare istorisește prin ce-a trecut în viață.

După un schimb de priviri cu doctorul, Mihaela urcă la etaj pe o scară care face un cot pe la jumătatea ei.

Mai întâi apare bucătarul, un zdrahon nedumerit și cu față de om de treabă. Imediat după el se ivesc și doi

chelneri vădit încurcați de cinstea care li se face de a participa la o întrunire atât de simandicoasă. La urmă apare și șoferul. Toți patru încremenesc lângă ușă. Le fac semn să se-apropie.

– Veniți încoace. Am băut rece și-am răgușit.

Peste uriașa încăpere se așterne pentru câteva clipe tăcerea.

În capul scării se aude zgomot de pași. Peste puțin timp, pe trepte se ivește o femeie mărunțică și firavă. Regina mamă! Mihaela o sprijină ușor de braț. Coboară împreună treptele și fata o ajută să se-așeze într-un fotoliu.

M-am ridicat în picioare și eu, ca toți ceilalți.

– El e Andrei Mladin, mamă. Ține neapărat să fii și tu de față la nu știu ce poveste pe care vrea să ne-o istorisească.

Nu pare să fi auzit ce i s-a spus. Privește în depărtare pe fereastră, ca și cum s-ar afla singură în încăpere. Mă întreb o clipă cum ar suna cuvântul mișto rostit de buzele ei. Îmi alung imediat gândul: doamna Comnoiu n-ar rosti niciodată un astfel de cuvânt.

Comnoiu își pierde răbdarea.

– Ai de gând să-ncepi odată?

– Tocmai mă gândeam de unde s-o iau, îi răspund. De fapt, trebuie pornit exact din momentul care a declanșat pentru mine toate nenorocirile.

– Ce ne interesează pe noi nenorocirile tale?, se enervează doctorul. Of, Doamne, plecăm și noi din Bucureștiul ăla unde ne topeam de căldură și dăm peste altă belea!

Lamentațiile lui nu reușesc să mă impresioneze.

– Gata. De-acum treceți cu toții pe recepție. N-o să regretați.

Dintr-un pachet de Dunhill iau o țigară, o aprind și trag cu sete un fum. N-am mai fumat de când m-a prins doamna Mladin pe maidan cu pipa-n gură când aveam vreo zece ani și m-a tras de-o ureche c-a trebuit să mă trag singur de cealaltă, ca să ajungă la același nivel.

– Totul a pornit de la ducesă.

O arăt cu degetul pe Mihaela. Aceasta îmi întoarce o privire disprețuitoare, vrea să spună ceva, da' se răzgândește.

– Da... Da... Într-o seară, când era mai în vervă, a vrut să arate celorlalți ce putere are asuprea mea. Ce-a făcut, marea majoritate de-aici știți; a pus un pariu. A pus pariu că sunt atât de înnebunit după ea încât nici o amenințare nu m-ar convinge s-o părăsesc.

Fac o pauză și mă uit la Mihaela. De data asta pe chip nu i se mai citește nimic. Urmărește cu vârful pantofului o porțiune din desenul imens de pe covor.

– De-atunci am început să primesc scrisori anonime, telefoane prin care mi se atrăgea atenția că dacă nu renunț la ducesă, va fi vai și-amar de pielea mea. Așa-i?

Mihaela parcă s-a gârbovit deodată.

– Să știi că nu vroiam să-mi bat joc de tine. Dimpotrivă, vroiam să le-arăt celorlalți cât de nobil și de puternic ești.

– O, la fel mi-am explicat și eu, îi răspund ironic. Nici o clipă n-am crezut că vrei s-arăți lumii că ești altfel decât celelalte femei, mai presus de ele. Nu pentru toate se găsesc bărbați capabili să reziste la un tratament precum acela la care-am fost supus eu. Asta îți măgulea orgoliul de ființă dornică să fie stăpână pe alte ființe, să le robească fără să-ți pese ce-i în sufletele lor.

– Andrei! Te rog!

Vorba mea sună în continuare plină de amărăciune.

– Într-adevăr, eşti fascinantă pe scenă! Cu vioara ta ai electrizat mulţimi de oameni care şi-au dorit măcar să-ţi vorbească, să te vadă, neştiind însă, sărmanii, aşa cum nu ştiam nici eu, ce caracter ai! N-am venit însă aici ca să-ţi fac morală. Ce-am pătimit mă interesează în exclusivitate şi o să-mi fie învăţătură de minte.

Fostul logodnic sare în picioare.

– Nu-ţi permit...

Îl înfrunt cu un zâmbet batjocoritor.

– Ce nu-mi permiţi? Stai mai bine în banca ta şi răspunde numai când te-ntreb.

Mai trag un fum din ţigara care mai mult se fumează singură. O sting enervat într-o scrumieră cu desene în culori violente. Nu-mi place deloc că mi-am pierdut umorul. Înseamnă că mi-o fi ajuns şi mie cuţitul la os.

– Marea mea greşeală a fost aceea că tot noianul necazurilor abătute asupra mea l-am atribuit unei singure persoane. O persoană dibace şi omniprezentă care ameninţa, făgăduia, bătea, omora... Când, de fapt, era vorba de o conspiraţie împotriva mea. De un complot mai dibaci decât îşi poate cineva imagina.

Privirea îmi cade pe moaca bucătarului. Gâfâie şi e roşu la faţă de parcă şi-ar fi scos capul dintr-un furnal.

– Da, împotriva mea a fost organizat un adevărat complot. Membrii lui erau excelent instruiţi şi aveau sarcini precise: unul dădea telefoane anonime şi ameninţa, sau trimitea scrisori cu litere decupate din ziare; altul îmi promitea bani dacă mă conformam indicaţiilor lui; altul îmi spărgea parbrizul; altul îmi trimitea derbedei ca să mă bată; în sfârşit, un altul ucidea cu sânge rece. Ceea ce a fost surprinzător pentru mine şi n-am aflat decât târziu e că membrii acestui complot nu ştiau unii de alţii; mai precis,

nu ştiau nici măcar că fac parte dintr-un complot. Interesele lor erau aceleaşi, însă acţionau fără o înţelegere prealabilă.

– Aiurezi, spune doctorul. Te văd bandajat; ai căpătat insolaţie sau te-ai lovit la cap?

Nimic nu mă poate scoate azi din sărite.

– Să încep cu dumneata, doctore. Nu m-ai avut la inimă de când m-ai văzut. N-ai ştiut cum să bagi mai multă zâzanie între mine şi Mihaela. O celebritate mondială şi un gazetar care scrie despre fermele de păsări şi paşii înainte ai legumiculturii noastre! Haida-de, aşa ceva se potriveşte ca nuca-n perete.

Doctorul se foieşte neliniştit. Se uită înspre doamna Comnoiu. Aceasta pare în continuare să se afle într-o cu totul şi cu totul altă parte, înconjurată de alte personaje decât cele de faţă.

– Mi-ai dat un telefon în care mi-ai promis 100.000 de lei. Mi-ai lăsat şi un aconto de 5.000 de lei într-o carte din biblioteca mea. Dacă aş fi acceptat să n-o mai văd pe Mihaela, aş mai fi primit, chipurile, încă 95.000 de lei.

Scot portofelul şi din el extrag 50 de hârtii de câte o sută. În sfârşit, portofelul meu îşi recapătă aspectul lui obişnuit de când îi sunt proprietar. Era prea greu, băieţi! Deforma buzunarul.

Pun banii pe-o etajeră.

– Poftim! Nu m-am atins de ei.

– Eşti nebun, şopteşte doctorul. Eşti total nebun. Cum crezi c-aş fi putut face eu una ca asta? Cum aş fi putut să-ţi intru în casă?

– M-am întrebat şi eu multă vreme. Răspunsul l-am găsit târziu şi mai mult din întâmplare. Într-o zi ţi-ai pierdut cheia de la garaj. Ai luat amprenta în ceară de la dublura care se găsea la Mihaela şi ţi-ai făcut altă cheie.

Cam în aceleași zile am jucat împreună tenis. În vestiar ai văzut cum mi-a căzut cheia de la apartament. Asta ți-a dat o idee: aveai în Mercedes un bulgăre de ceară și ai luat mulaj după cheia mea. Apoi, a fost un fleac să-ți confecționezi o cheie cu care să se poată intra și ieși oricând din casa mea.

– Nu-ți permit!, sare doctorul, dar i-o iau înainte.

– Ușurel, ușurel. Nu trebuie să te-agiți. Desigur că n-aveai de gând să-mi dai 100.000 de lei. Era numai o momeală. Vroiai să-i arăți fiicei tale, în cazul în care m-aș fi pretat la o asemenea murdărie, ce golan nenorocit sunt și cum mă vând pentru bani. Nu-i așa, doctore? Cât de puțin m-ai cunoscut! Cât de puțin m-ați cunoscut cu toții! Multe nenorociri nu s-ar mai fi întâmplat dacă v-ați fi priceput să-mi citiți în suflet! V-ați luat după aparențele mele de băiat pontos. Altceva n-ați mai văzut.

Mladin! Atenție! Nu te mai da mare! Mai ales că n-ai în fața cui. Ba nu, bucătarul ăsta merită să știe că nu ești o lichea. Și-a dat de altfel seama și-ți face semn cu ochiul. Adică: nu te lăsa!

– O, desigur că nu domnul Comnoiu era cel care-mi făcea vizite inopinate acasă. E o persoană mult prea simandicoasă pentru asta. Altul era mult mai potrivit.

– De ce nu-ți vezi de treabă, Mladin? Ai o meserie bună, ești apreciat. Ce te bagi ca musca-n lapte?

Îl descopăr pe Parfenie lângă bar. Nu mai are expresia aceea de cadână căreia i-a căzut vălul la baia comunală. E sigur pe el și chiar arogant.

– Acolo erai, nenică? Nu te speria, îți venea și ție rândul. Mai ales c-am să-ți plătesc niște polițe. Nu-l uit atât de ușor pe cel care dă în mine. Nu-l uit nici pe cel care tocmește pe alții să mă bată.

– Ai luat-o razna, Mladin! N-ai nici o dovadă.

– Ai dreptate, aici n-am nici o dovadă. La București însă aș găsi ceva dovezi. Înțeleg să-ți pară rău că ți-a suflat cineva logodnica, da' să ajungi să plătești unor derbedei să mă cotonogească în așa hal încât să mă lase lat, e altă mâncare de pește. Peste tot arborai aere sfielnice de domnișoară, da'n realitate ești crud și domnic de parvenire. Nu de Mihaela îți păsa ție; de banii ei!

Îl aud pe Sulcer cum chicotește. Nu-l văd, însă sunt sigur că e el.

– Iar tu, Frumosule, care te pitești printre fuste, recunoaște măcar tu că mi-ai spart de câteva ori parbrizul. Te enerva că ți-am furat o puicuță care tocmai ție, junele prim al sezonului, n-a vrut să-ți cedeze. N-o vroiai decât pentru-o noapte, ca să-ți figureze în colecția ta de crai. Făceai spume la gură fiindcă n-ai izbutit.

Sulcer face o chestie de mă lasă fără grai.

– Ai dreptate, Mladin. Iartă-mă. O să-ți plătesc parbrizele.

O clipă stau să meditez cât de imprevizibilă este ființa umană. Atât în bine cât și în rău. Inima mi se umple de căldură.

– Ești uriaș, îi spun. M-ai dat gata. Dacă n-ar trebui să istorisesc mai departe mi-ar da lacrimile de duioșie.

– E-n regulă, zice. Nu plânge și dă-i drumul. Jur că n-am ascultat o istorisire mai senzațională.

– Stai să vezi de-acum încolo.

Bucătarul înghite în sec. Chelnerii sunt transpirați de emoție și stau neclintiți în picioare.

– Acum ajungem la personajul central al poveștii: criminalul, îmi continui eu didactic expunerea.

– Cine e?

Cel care a vorbit e bucătarul. N-a mai rezistat. Încordarea l-a înmuiat cu totul.

Îi zâmbesc cu simpatie și continui.

– E un om care a intrat în închisoare în urma unui articol de-al meu scris acum zece ani. A trăit tot timpul cu gândul răzbunării. Iar întâmplarea l-a ajutat.

– Cine-i?, se aud câteva voci.

– Se numește Matei Hasnaș.

Toți încep să murmure.

– Matei Hasnaș? N-am auzit în viața mea de el.

– Nici nu mă mir, îi spun eu lui Sulcer. Și totuși, el se află în această încăpere. Să încercăm ca odinioară la școală și să strigăm: Matei Hasnaș, ieși la tablă!

Întreaga asistență freamătă de uimire.

– Ce farsă stupidă, zice Parfenie. Nu-i nici un Hasnaș aici.

– Ba este, răspund eu. În seara aceea când, chipurile, m-am îmbătat, de fapt doctorul a fost cel care mi-a pus un somnifer în băutură. Neputând să mă discrediteze cu suma aceea de bani, a încercat să mă compromită altfel în ochii Mihaelei. De întâmplarea respectivă a profitat Hasnaș. S-a luat după Valentin și s-a oferit probabil să-l ajute să mă care până sus. Ajunși la mine-n apartament, i-a dat c-o halteră-n cap. De ce? Cred că Valentin îi bănuia dubla identitate. Criminalul nu s-a așteptat însă ca eu să-l duc pe Valentin la subsol. A trebuit să-l urce înapoi. De-abia atunci am înțeles că săracul bătrân n-avea nici un amestec în treaba asta, că eu eram cel vizat și eram victima unei tentative de răzbunare. Hasnaș vroia să fiu prins, închis, judecat, condamnat ca și el, să îndur și eu ce-a îndurat el. Nu știu ce-a aflat Maria de-a vrut să mă vadă. Asasinul a-nțeles că pe undeva a făcut o greșeală și atunci a suprimat-o tot

la mine. Mai întâi m-a îndepărtat din casă cu ajutorul unei benzi de magnetofon pe care era imprimată vocea Mihaelei. Asta a fost o chestie simplă. I s-a mai oferit încă o dată șansa să mă vâre într-o belea din care nu mă mai putea scoate nimeni. Nu i-a mers însă nici de data asta. A mai făcut o eroare: a rupt un articol din colecția mea de reviste de acum zece ani. De ce? Probabil că era curios să vadă ce scrisesem despre el. Sau vroia să aibă asupra lui justificarea răzbunării pe care o plănuia de-atâția ani. O să mă-ntrebați de ce n-a luat articolul din colecția unei biblioteci? Vă rog pe dumneavoastră să-ncercați lucrul ăsta și-o să vedeți cât e de greu. Era mai simplu să-l ia de la mine fără să-l inoportuneze nimeni. Întâmplarea a făcut că eu am venit mai devreme acasă. Asasinul a trecut pe balcon. Putea să fugă pe terasă, însă a preferat să stea și s-asculte ce se-ntâmplă la mine-n casă. Asta a fost spre norocul lui: a auzit-o pe duduia Margareta care povestea că l-a văzut cum scăpase ceva din mână în fața liftului. Când să-mi spună ce anume scăpase, Hasnaș a țâșnit de pe balcon și ne-a lovit pe amândoi. Aici iar a greșit, fiindcă nu s-a asigurat dacă a omorât-o pe duduie.

Îmi trag răsuflarea. Întreaga asistență e numai ochi și urechi.

– Spera în continuare că voi fi suspectat de miliție. Ei bine, n-a fost așa! Nu i-a mers. L-a demascat un motan.

Toți încep să râdă.

– Un motan! Bună glumă!

Numai bucătarul nu râde. Bunul simț popular e la-nălțime.

– Râdeți, râdeți! N-aveți decât. Atunci când asasinul s-a repezit la mine și la duduia Margareta, motanul meu Mecena, înnebunit de spaimă, i-a sărit în spate și i-a lăsat

din belșug fire de păr. Asta-i situația – în această perioadă a anului motanul meu cam năpârlește. Sper să nu i-o luați în nume de rău.

Cei prezenți au redevenit serioși. Iarăși ascultă cu suflarea tăiată. Nu mai înțeleg, fraților! Când e de râs, sunt gravi. Când nu-i de râs, o pornesc pe hohotit.

– Unde rămăsesem? A, da... Ei bine, am regăsit aceste fire de păr pe scaunul din mașina Mihaelei.

– Doar nu vrei să spui că fiica mea..., zice pierdut doctorul.

– Fiica mea, fiica mea... Îi tot tragi cu fiica dumitale... Am mai spus doar că asasinul e Matei Hasnaș.

În continuare palid la față, doctorul rămâne tăcut.

– Am făcut o descindere în garajul doctorului, am recoltat firele acelea și le-am pus într-un plic, ca să văd dacă ele coincid cu cele din blana motanului meu. Aveam să aflu la analiză că sunt identice. Dar mai întâi a trebuit să particip la o partidă de pugilat. Ca de obicei în astfel de ocazii, am fost făcut K.O.

Îmi mângâi gânditor bandajele de pe cap.

– Acolo m-am trezit c-un deget în mână. De-abia pe urmă mi-am dat seama! Asasinul are un deget mai puțin. Nu știu în ce împrejurare, i-au fost retezate două falange de la degetul arătător de la mâna stângă.

În salon toți încep să se uite la mâinile celorlalți.

– O, degeaba încercați să-l descoperiți! Hasnaș poartă de o bucată de vreme un soi de proteză la degetul ăla. Nici nu-ți dai seama de existența ei dacă nu te uiți mai cu atenție. Tot atunci, în garaj, am înțeles că doctorul are cheia apartamentului meu. Am descoperit un bulgăre de ceară în care era întipărită amprenta cheii mele. Hasnaș însă a șters urma respectivă și a imprimat în loc pe cea a cheii de la

garaj. Aici a făcut iar o greșeală: a crezut c-am venit după bulgărele de ceară și nu mi-a mai controlat portofelul unde aveam plicul cu firele de păr din blana motanului găsite pe scaunul Oltcit-ului. Mi-a pus ceara aceea în mână și a dat un telefon la miliție, că se încearcă o spargere la vila doctorului. Am fost prins, cu alte cuvinte, în flagrant delict. Își închipuia că de data asta chiar nu mai scap.

– Dar bine, domnule, spune-ne odată cine e Matei Hasnaș ăsta! Nu ne mai fierbe atât!

– Eu sunt Matei Hasnaș!, se aude deodată o voce limpede, pe care n-am mai auzit-o niciodată.

Bucătarul se dă speriat la o parte. Cel care vorbise cu vocea asta sigură de el însuși era lângă el: Ionuț Axinte.

– Da, el e, încuviințez obosit. Un criminal cum n-au fost mulți.

– Mi-ai scăpat, scârnăvie. Dar nici eu n-am de gând să-mi vând atât de ușor pielea. Dacă nu era blestematul ăla de cotoi nu mai puneai niciodată mâna pe mine.

– Așa e, recunosc. Da' eu mă am mai bine cu cotoii decât cu oamenii. Îmi sar în ajutor când nici nu te-aștepți.

Hasnaș rânjește. Doctorul Comnoiu abia reușește să îngaime.

– De unde și până unde e el Matei Hasnaș? E Ionuț Axinte.

– Te-nșeli, doctore. Drumul cu trenul de la Baia Mare la București e lung. Oricând un călător îi poate lua altuia, într-o clipă de neatenție, actele. Mai ales când acel călător vrea să-și ascundă identitatea.

Hasnaș rânjește.

– Ai ghicit, gabore. Da' n-o să pui laba pe mine. N-o să pună nimeni laba pe mine atât de ușor. Vă părăsesc, copii. Pa! Să nu-mi scrieți: faceți economie de timbre.

Tot vorbind, Hasnaş s-a apropiat de uşă. O deschide cu un gest brusc şi vrea să fugă. Instantaneu îmi aduc aminte vocea profesoarei de sport care prezintă dimineaţa la radio gimnastica de înviorare; începem cu o alergare uşoară... Din spatele lui, bucătarul întinde o mână ca o cange şi-l trage înapoi. Şoferul lui Comnoiu se zbate câteva clipe, da' braţele bucătarului sunt ca nişte otgoane de oţel.

– Piano, copilu'! Am prins drag de tine! De ce vrei să ne laşi înlăcrimaţi?

Îi zâmbesc cu tot chipul. Iată un om pe care-l voi invita cu siguranţă la Flora, chiar dacă n-am scris articolul pentru *Fauna*.

– Mai ales că povestea nu s-a terminat, zic eu şi mai sorb din paharul cu apă minerală. Hotărât lucru, n-aş fi putut să devin orator niciodată: mi se usucă prea repede gura!

43

Parcă i-am lovit pe fiecare pe rând cu o măciucă-n cap.

– Cum!, exclamă aiurit Sulcer, ce mai poate fi?

Fără să vreau, simt pentru o clipă o satisfacție de care, atunci când îmi dau seama, nu mai sunt atât de mândru. Însă prea am suferit mult din pricina acestor oameni pentru ca să nu doresc să le plătesc cu aceeași monedă. Îi las să mai fiarbă nițel în suc propriu și apoi zic:

– Până-acum n-a fost decât mizilicul: partea senzațională de-abia acum urmează.

N-am văzut niciodată mai mulți oameni adunați într-o încăpere și care s-arate atât de uluiți.

– De fapt, am exagerat când am spus că urzeala țesută cu atâta dibăcie în jurul meu nu era condusă de nimeni și se realizase spontan, prin hazard, datorită faptului că mai mulți inși aveau interesul să mă-ndepărteze de Mihaela. Era totuși cineva care conducea această agresiune îndreptată împotriva mea și care a avut diabolica idee să-i silească pe toți să conlucreze la elaborarea și îndeplinirea aceluiași plan, fără însă ca ei să aibă habar unul de altul, fără să știe că sunt membrii aceleiași conspirații. Ei bine, la un moment dat, toți erau ca niște titireze pe care persoana respectivă le rotea după bunul ei plac. Aceste titireze s-ar fi rotit la infinit

dacă n-aș fi intervenit. Eu am refuzat să mă rotesc după voia altuia, n-am acceptat să-mi dicteze destinul altcineva. Numai dintr-o întâmplare am aflat cine se erija în conducător al destinelor noastre, nelăsându-ne libertatea de acțiune, împărțind recompense și pedepse după bunul său plac.

Rareori mi-a fost dat să întâlnesc pe cineva mai îngâmfat și mai disprețuitor față de ceilalți, socotiți niște biete marionete demne de a fi folosite doar pentru a-i satisface capriciile. Aceste capricii trebuiau rezolvate prompt și fără crâcnire, altfel se porneau adevărate războaie psihologice în care drept arme se foloseau insinuări, amenințări, crize de tot felul. N-am să pot înțelege niciodată de ce o asemenea lăcomie: să ai totul fără să investești nimic. Nici măcar un dram de suflet. Cu o dibăcie nemaipomenită, acest cineva a reușit să se impună, să-și creeze o aureolă care să-i dea dreptul să dirijeze tot și să nu plătească nimic, cu convingerea trufașă că numai calea pe care o propune este cea adevărată. Iar toate astea, sub aparența desăvârșitei respectabilități și a caritățiicare nu ascund altceva decât o monstruoasă megalomanie.

Fac o pauză ca să-mi dreg vocea și continui.

– Ții minte, Mihaela, că te-am întrebat ultima oară când am fost la tine de când n-ai mai vorbit cu Sulcer și cu Parfenie. Ți-am întins o capcană în care-ai căzut fără să-ți dai seama. Mi-ai spus că n-ai mai vorbit cu ei de la înmormântarea lui Valentin. Atunci, de unde puteai să știi că i-am luat lui Parfenie o fotografie de pe masă? Înseamnă că discutaseși cu cineva care, la rândul lui, vorbise cu Parfenie. Mi-am bătut mult capul ca să-nțeleg cine e acel cineva. De-abia când am developat fotografiile de la proces am zărit în sală un chip care în mod normal n-avea ce căuta

acolo. Era totuși un chip pe care eu îl cunoșteam. Îl mai văzusem și-n altă parte. Și-atunci am înțeles totul. Am înțeles, printre altele, de ce erau atât de încărcate avizele telefonice ale lui Sulcer și Parfenie. Aveți ceva de spus, doamnă Comnoiu?

– Ticălosule, strigă Mihaela, să nu te-atingi de mama!

– Lasă-l în pace, Mihaela. Lasă-l, că până la urmă o să-i vină cineva de hac. E un nemernic care se crede mare pentru că are dreptul să-și arate în public opiniile. N-ai decât să ți le păstrezi: pe mine ele m-au îmbolnăvit.

Doamna Comnoiu stă în continuare în fotoliu. Fața îi este imobilă ca a unei măști. Doar ochii îi strălucesc nefiresc: au o sclipire de demență.

Începe să-mi pară rău că am vorbit atât de violent. Dar când îmi aduc aminte de felul în care au dispărut Valentin și Maria, orice regret îmi trece.

– Te-am urât, Mladin, de când am auzit prima oară de tine, acum zece ani. Ai năvălit în familia noastră ca un golan și-ai amenințat să-i strici echilibrul statornicit cu-atâta grijă și suferință. Familia noastră a fost ca o oază în care creștea această floare superbă care e Mihaela. Pentru ea trăiam și eu și Paul. Pentru ea munceam și adunam.

Respirația doamnei Comnoiu s-a întețit. Parcă s-ar auzi din iarbă o viperă care se pregătește să atace.

– Voiam ca într-o zi fata mea să stăpânească lumea; eu am fost o oarecare, ea trebuia să-i îngenuncheze pe toți. Trebuiau să fie fericiți cei cărora le-ar fi adresat măcar un cuvânt. Doream ca bărbați și femei din întreaga lume să se-nfioare când îi aud vioara, să-i șoptească numele în extaz.

Doamna Comnoiu își privește iluminată fiica. Mâinile îi tremură vizibil, dar corpul îi stă și mai țeapăn în fotoliu,

într-o atitudine trufașă. Un lanț greu de aur îi saltă în jurul gâtului pe care sunt vizibile zbârciturile inerente vârstei. Podoaba aceasta contrastează flagrant cu sobrietatea veșmintelor pe care le poartă, o rochie simplă, de culoare închisă, ciorapi și pantofi negri.

– Așa am crescut-o pe Mihaela: cât mai departe de vulgaritate, pe care am îndemnat-o s-o urască. Am învățat-o să lupte pentru a nu fi înghițită de marea gloată a anonimilor, să urce sus, printre cei aleși, cei plini de har. Aceștia sunt stăpânii lumii, idolii, pe care unii îi hulesc, alții îi venerează, râvnind cu toții la bogăția și puterea lor, invidiindu-i și visând să le ia locul.

Femeia râde sarcastic:

– Ca și cum ai putea pune un vagabond în locul unui rege! Poți să-l îmbraci în cele mai strălucitoare veșminte, poți să-l duci în cele mai minunate case unde să întâlnească numai lume bună, el tot un păduche murdar și laș, incapabil de fapte mărețe, va rămâne. Pentru el o văgăună sordidă este cel mai potrivit sălaș, iar dacă are bani pentru o sticlă cu vin se socotește un privilegiat.

Glasul reginei-mamă capătă din nou un ton triumfal:

– Fata mea însă e din cu totul altă stirpe. A înțeles de copilă că trebuie să se salveze cu orice preț de uitarea care coboară peste sufletele fricoase, lipsite de îndrăzneala de a ieși la lumină și a-i supune pe ceilalți. De aceea a izbutit. Iată, acum este adorată ca o suverană de cei pe care îi disprețuiește și pe care nici nu vrea să-i cunoască. Gloria o apără de ei. Dar asta încă nu-i destul. Steaua fetei mele de-abia de-acum înainte va străluci în toată splendoarea ei. Despre Mihaela Comnoiu se va vorbi cu admirație și atunci când noi nu vom mai fi.

În încăpere parcă ar fi pătruns un curent de aer rece. Toți ascultăm înghețați cuvintele care par să se materializeze și să cadă, precis și egal, ca tăișul unei securi la o execuție în masă.

– Când ai apărut tu, Mladin, un neisprăvit cu caș la gură, era să ne strici tot rostul. Din pricina ta, nepotul meu Matei Hasnaș a fost arestat, judecat și condamnat. Atunci am crezut că-mi pierd mințile. Boala mea ți se datorează în exclusivitate. Nu mai știam ce să fac, încotro s-o apuc. Îmi era groază că se va afla că suntem rude cu Matei Hasnaș și cariera Mihaelei se va prăbuși în neant. Mai ales că nici Paul, nici Mihaela, nu știau că Hasnaș e nepotul meu! Umblam ca bezmetică prin sălile tribunalului încercând să aflu ce se-ntâmplă cu procesul. Până la urmă am reușit să fac astfel încât să nu transpire nimic privitor la familia noastră. Dar cu ce preț! Cu nopți nedormite, cu spaime și frământări că fiica mea nu va ajunge acolo unde i se cuvenea să ajungă! Am jurat atunci să ți-o plătesc. Mi-am zis că nu trebuie să-nchid ochii până nu te fac să cunoști tot ce-am pătimit și eu. Când s-a eliberat, Hasnaș a venit la mine. Mi-a spus că vrea să se răzbune. Tocmai atunci ieșise la pensie șoferul lui Paul. Am intervenit ca să-l angajeze pe Matei, ca să fie mai aproape de mine și să elaborăm planul răzbunării noastre. Întâmplarea a făcut să te vâri singur în laț cu interviul acela. La-nceput, m-am bucurat. Apoi, când am aflat că Mihaela s-a îndrăgostit de tine, n-am știut ce să fac ca să distrug această legătură. Ei bine, am reușit! Regret că n-am izbutit să-ți fac un rău mai mare, dar niciodată Mihaela nu va fi a ta! Ea aparține unui destin în care nu-i loc pentru oameni ca tine. Ea e mai presus decât noi toți!

Doamna Comnoiu își sfârșește vorbele și se lasă istovită în fotoliu. N-a mai rămas nici o urmă din ținuta ei demnă.

Mihaela izbucnește în plâns, se-aruncă în genunchi și-ncepe să-i mângâie și să-i sărute mâinile. E o scenă de la care, n-am încotro, da' trebuie să-mi întorc ochii. Exact la timp ca să-l văd pe Hasnaș care, profitând de neatenția bucătarului, tulburat de spectacolul la care-asistă, i se smulge din brațe, traversează în fugă încăperea și sare pe fereastră.

– După el!, strig eu și ne bulucim în urma lui.

Ajung în curte exact în clipa în care el intră în Mercedes. Când o ia din loc, pneurile scârțâie. Dau să mă reped la Dacia mea; chiar atunci aud sirenele unor mașini ale miliției care se iau după Mercedes. O altă mașină se apropie de grupul nostru. La volan e Pahonțu, iar alături e Buduru.

Se dau amândoi jos.

– Nici o grijă, zice Buduru. N-are cum să scape. Am organizat un baraj ceva mai încolo.

44

– De când aţi aflat cine e criminalul?

Căpitanul Buduru râde.

– Secret profesional! Dar am luat măsuri ca să nu ţi se-ntâmple nimic grav. Nu l-am arestat pe Hasnaş imediat numai pentru a-i afla toate legăturile. De la un moment dat, ai avut mereu câte-o umbră. Sper să nu te supere grija pe care ţi-am purtat-o.

Pahonţu intervine şi el.

– N-aveţi cumva un foc?

Mă uit la el ca la un tip picat din cer.

– Tu erai?

– O, nu. Un alt băiat.

Râdem toţi trei. Niciodată n-am râs toţi trei deodată.

– N-aveţi idee ce frică mi-a fost pentru dumneavoastră. Dar v-aţi descurcat foarte bine pentru un începător.

Aud eu bine sau e prima oară când îmi vorbeşte cu dumneavoastră? Ba, mai mult, ca să-mi sporească uimirea, mai adaugă:

– Să ştiţi că vă citesc cu un mare interes articolele. Vă apreciez de multă vreme. Îmi place că nu umblaţi cu zorzoane; mergeţi direct la ţintă.

Mă vede absolut interzis, aşa că adaugă jenat:

– De, avem și noi metodele noastre de anchetă. Uneori te împrietenești cu un om mai târziu.

Dinspre mașina miliției se-aude un apel la aparatul de radioemisie. Căpitanul se apleacă prin geamul deschis. Apoi revine lângă noi.

– L-au prins, spune el simplu.

– Să știți că v-am făcut o scrisoare în care vă relatam totul. Mi-am luat măsuri de siguranță pentru eventualitatea că mi s-ar fi întâmplat ceva.

– N-a ajuns încă.

– Trebuie să ajungă, îl liniștesc eu. Sper să apreciați stilul în care e redactată.

Am rămas numai noi trei în curtea imensă. Ceilalți s-au retras în casă și pândesc de la ferestre. Le simt privirile în ceafă.

– Ăsta a fost un caz de trufie, zice Buduru. Mai mulți oameni trufași au vrut pielea cuiva. Neștiind că și acela e trufaș.

– Nu sunt trufaș, îi zic. Sunt mândru. E-o deosebire.

– E-o mare deosebire, încuviințează Buduru. Ei, noi mai rămânem să luăm niște declarații. Înțeleg că te-ntorci la București.

– Da. Mi s-a făcut dor de casă.

– Du-te-napoi printre cărți, Mladin. Acolo-i locul tău. Lasă-i pe alții să se-ocupe de-anchete. Nu uita să treci pe la duduia Margareta. Ți-a transmis salutări.

– Primul drum acolo-l fac, îl asigur eu. Da' de mult vroiam să te-ntreb; nu te-ai gândit niciodată să crești porumbei voiajori?

– Ba da, însă n-am unde. Stau la bloc... Ei, rămas bun, zice Buduru.

– Cale liberă, adaugă Pahonțu. Știu precis că n-o să-mi purtați pică; sunteți un om inteligent.

– Așa zice și doamna Mladin. Da' tot ea zice că nu prea am noroc.

Ne strângem mâinile și urc apoi în mașină. Când ies pe poarta largă îi văd prin oglinda retrovizoare pe cei doi ofițeri cum se-ndreaptă spre ușa masivă. Doi oameni scunzi de statură. Unul rotofei și altul slab. Doi oameni pe lângă care – pe stradă, când sunt în civil – ai trece fără să-i bagi în seamă.

Nu vreau să mă emoționez prea mult. Apăs pe accelerator și mă-nscriu rapid pe orbită.

45

Cine-și imaginează că de-acum înainte voi îmbrăca rasa monahală, scârbit de nimicnicia lumii, se înșală.

Doar nu toți oamenii sunt ca Hasnaș sau chiar ca doctorul Comnoiu sau ca Parfenie! Și nici toate femeile ca Mihaela.

Cred că știți unde mă voi afla la prima conferință a cadrelor didactice din județul Maramureș.

Cu o anumită zeiță de-acolo sunt convins că n-am s-ajung până-n Bermude, da' și pe țărmul Mării Negre s-o găsi un locșor pentru doi tineri donatori de sânge.

Ca să-mi alung urâtul, îmi cânt șlagărul anului; nu prea tare, fiindcă doamna Mladin, dacă a uitat să mă-nzestreze cu ureche muzicală, voce a binevoit să nu-mi dea nici cât pentru a cânta într-un cor de surdo-muți.

Șoseaua e liberă și mă bucur că pantele spre Posada le urc fără să am în față vreo zece camioane, așa cum am eu baftă de obicei.

Ajung pe culme și de-acolo îmi dau drumul la vale. Priveliștea e-ncântătoare, ca să mă exprim în termenii consacrați.

Deodată, simt că mașina mea o ia razna. Nu am viteză prea mare, da' constat cu surpriză că iau curbele tot mai greu.

Fraților, nu e-o surpriză prea plăcută!

Într-o clipă sunt lac de sudoare. Mai ales că nu-mi trebuie mult timp ca să-mi aduc aminte că Hasnaș s-a cam învârtit pe lângă mașina mea și nu i-a fost greu să facă o inovație neprevăzută de fabrică și în stare să mă transporte pe lumea cealaltă.

Apăs cu disperare pe frâne, însă viteza mașinii crește mereu. Încep să iau șpanuri când din stâncile din stânga, când din parapetul din dreapta.

Ajung și la clipa când, oricât aș răsuci volanul, înțeleg că direcția nu mă mai ascultă și că mă-ndrept vertiginos spre parapetul de fier. Sar peste el ca un cal peste obstacol. Mai am timp să deschid portiera și să m-arunc în gol. Mă rostogolesc prin aer și-mi aduc aminte de ce-mi povestea odată bunicul: cică unul căzuse de la etajul o sută. De câte ori trecea prin dreptul unui etaj nu spunea decât atât: „Pân-aici e bine". Am încheiat citatul.

Și pentru mine, pân-aici, e bine.

Andrei Mladin, după douăzeci şi cinci de ani

Aveam mai mult de treizeci de ani, citisem sute de romane poliţiste – posedam întreaga colecţie „Enigma" a Editurii *Univers*, de pildă, precum şi numeroase volume din „Série noire" – nici acum nu ştiu cum miroase Balafre, de la Lancôme, a cărui reclamă o descoperearn pe coperta a patra a fiecărei apariţii din serie. Desigur, printre lecturile mele figurau şi câteva cărţi ale unor reprezentanţi ai genului de la noi. Nici una nu mi se păruse pasionantă. Nici una nu se ridica la înălţimea unor realizări datorate lui Chase, Hammett, Cheney, Boileau-Narcejac, Japrisot şi, mai ales, lui Chandler. Toate mi se păreau false, cu anchetatori de o convenţionalitate revoltătoare, părând a fi scrise numai pentru a demonstra ce bravă şi perspicace e miliţia pusă în slujba poporului. Iar scriitura, de o precaritate vizibilă, descuraja orice apreciere din partea vreunui critic literar respectabil.

Unii au spus că, scriind *Atac în bibliotecă*, am vrut să fac o demonstraţie de forţă care să lovească în astfel de creaţii mediocre. N-a fost nici o clipă intenţia mea. După ce îmi apăruseră volume de versuri, de interviuri, un eseu despre Philippide, pur şi simplu am simţit nevoia să-mi încerc puterile în spaţiul prozei. Mi s-a părut că policierul îmi vine ca o mănuşă. Mai ales că îmi făcusem mâna oferind versiuni în limba română ale unor romane semnate de Steemann, Raf Vallet, Carlino şi alţii.

Descoperisem, de mai mult timp, o frază pe care mi-o doream la începutul romanului pe care visam să îl scriu: „Cadavrul se află în dreapta mea, aşezat pe un maldăr de cărţi". Nu aveam însă în cap nici o intrigă, nu ştiam care vor fi personajele şi prin ce întâmplări vor trece, şi în jurul cărula dintre ele se va desfăşura acţiunea.

Într-o zi, în biroul meu de la redacţia revistei *Flacăra*, s-a încins o discuţie despre romanul poliţist. Cei mai înfocaţi eram eu şi regretatul Adrian Dohotaru, un publicist de marcă. La un moment dat, acesta mi-a propus un pariu: care dintre noi va izbuti să scrie un roman poliţist într-o lună va primi... Cred că miza era o ladă de bere. O miză simbolică.

Chiar în aceeaşi seară m-am apucat de treabă. Ca într-o iluminare, mi-am dat seama că protagonistul trebuia să fie cineva pe care să-l pot descrie cât mai bine. În seara aceea m-am hotărât să mă pun pe mine în luminile rampei. Evident, sub un alt nume: Andrei Mladin. Ziarist român în viaţă – ehei, şi încă în ce viaţă! De fapt, un detectiv particular, şi nu cine ştie ce colonel.

Am scris ca în transă, direct la maşina „Consul" pe care mi-o dăruise tata. Dimineaţa aveam trei capitole.

M-am dus la redacţie obosit, dar într-o stare de surescitare teribilă. De cum a apărut Adrian Dohotaru, i-am comunicat triumfător performanţa. Acesta m-a privit placid, de parcă şi uitase de pariu, şi mi-a zis că el n-a scris nimic.

De-abia am aşteptat să ajung acasă şi să m-aştern din nou la lucru. Nici acum nu ştiam ce urma să se mai întâmple în romanul meu, dar scriam ca un posedat. Frazele se aşterneau una după alta, de parcă până atunci fuseseră într-un cotlon al minţii şi de-abia aşteptaseră să fie trecute pe o coală de hârtie. Îmi era foarte simplu să mă joc pe mine însumi, să povestesc despre vecini de apartament sau despre colegi de redacţie, cărora le oferam statutul de eroi literari.

După câteva zile se adunaseră vreo cincizeci de pagini. Adrian Dohotaru tot nu se apucase de lucru. Frenezia mea a încetat însă brusc. Am fost trimis pe teren vreme de o săptămână.

Când m-am aşezat din nou la biroul meu de acasă, n-am mai reuşit să intru în acea atmosferă de magie de la început. Am abandonat totul. Nici eu, nici Dohotaru, n-am câştigat pariul. Asta nu înseamnă că n-am băut lada de bere...

Timp de vreun an, am dat doar întâmplător de paginile de început ale *Atacului în bibliotecă*. Le răsfoiam distrat, le parcurgeam pe sărite, ca şi cum altcineva le-ar fi compus. Până când, într-o seară, a venit la mine prietenul meu Alex Ştefănescu. Stând la taclale, la un moment dat n-am avut altceva mai bun de făcut, şi i-am citit ceea ce scrisesem.

N-am să-l uit niciodată reacţia. Mi-a zis, printre hohotele de râs provocate de lectură, că fac o mare greşeală dacă nu duc la bun sfârşit cartea.

Încurajarea venită din partea lui m-a ajutat enorm. Dar cum să fac rost de un răgaz, astfel încât să nu mai fiu trimis prin ţară pentru reportaje? Am apelat, ca şi în alţi ani, la doctorul Virgil Sorin de la Policlinica Sahia. De aceea îl şi pomenesc în carte, ca un semn de recunoştinţă. Pentru că, în fiecare ianuarie, îl rugam să-mi dea un concediu medical, din pricina, chipurile, unui surmenaj accentuat. Aşa scăpam să scriu despre cele două aniversări ale conducătorilor.

De data asta, în loc să mă cufund în lecturi, am scris, zi şi noapte, urmarea la *Atac în bibliotecă*. În apartament era frig, făceam duş cu apă rece, băteam la maşină folosind mănuşi cu degetele tăiate, ca să mă mai încălzesc, înfofolit într-un *alain delon* de care eram atât de mândru. Am scris cu sinceritate. Cu umor. Cu mânie, când era cazul. Fără să mă gândesc la cenzură. Fără să-mi pese dacă romanul va vedea vreodată lumina tiparului. Fără să-mi pese dacă îi va plăcea cuiva. Am scris, de fapt, pentru mine.

Am reuşit să-l duc la bun sfârşit într-o lună geroasă de ianuarie. Îmi era frig, dar eu mă simţeam bine, descrlind un oraş topit de căldură. Patru săptămâni n-am coborât de la etajul şapte unde îmi am şi acum apartamentul – părinţii îmi aduceau de-ale gurii în sufertaşe. Când am ieşit prima oară pe stradă, după această încercare, nici nu mai ştiam să merg. Priveam cu neîncredere decorul din jurul meu, zăpada murdară. Eu încă mă mai aflam în universul căruia îi dădusem naştere.

L-am chemat din nou la mine pe prietenul meu critic literar. S-a aşezat pe o canapea şi a avut răbdarea şi bunătatea să-i citesc tot romanul. La sfârşit, m-a îmbrăţişat şi mi-a zis să-l duc la o editură.

Am predat cartea Editurii *Eminescu*. Am avut parte de un redactor excelent – Ana Barbu –, care nu mi-a mutilat volumul, dimpotrivă, mi-a oferit sfaturi extrem de utile, şi a propus-o spre publicare.

Mai urma un hop – cel mai greu. Întâlnirea cu cenzura. Spre marea mea mirare, chiar dacă s-au tăiat multe referiri la ceea ce trăiam noi atunci, până la urmă şi-a pus un aviz favorabil.

Romanul a apărut într-o înfăţişare grafică insipidă, într-un tiraj de 30.000 de exemplare. Când s-a pus în vânzare, umblam prin librării şi-i vedeam pe cititori aruncând priviri indiferente spre coperta dizgraţioasă. Şi

totuşi, în mai puţin de o lună, tirajul s-a epuizat. Cum s-au informat cumpărătorii despre ce ascund acele coperte neatractive, n-am să ştiu niciodată.

A urmat apoi articolul elogios al lui Ov. S. Crohmălniceanu din *România literară – Umor şi acţiune* –, în care decreta că, odată cu mine, începe romanul poliţist românesc. Şi azi socotesc afirmaţia exagerată. Dar şi alţi critici importanţi, care ocoleau cu dispreţ literatura poliţistă de la noi, au scris favorabil despre mine.

Celelalte romane, *Profesionistul* şi *Trucaj*, masacrate de către cenzură de data asta, – doar *Pe ce picior dansaţi?*, apărut în 1990, a scăpat de foarfecele ei nemiloase –, care l-au avut ca protagonist pe Andrei Mladin, s-au bucurat de succes şi mi-au impus eroul drept unul dintre cele mai simpatice personaje din literatura contemporană. A luat fiinţă un club de fani ai lui Andrei Mladin, de 30 noiembrie, de Sf. Andrei, primeam scrisori în care i se ura „La mulţi ani!". După *Atac în bibliotecă* s-a făcut un film – regia Mircea Drăgan, iar în serialul tv pe care l-am realizat, *Detectiv fără voie* – regia Silviu Jicman, a ocupat primele două episoade din cele zece. Andrei Mladin a fost protagonistul şi unui alt film, *Enigmele se explică în zori* – regia Aurel Miheleş. I-au dat viaţă, cu mult har, pe micul şi marele ecran, Şerban Ionescu, Florin Călinescu, Mircea Rusu. Mi-aş fi dorit şi pe Bruce Willis ca interpret, dar nu ne-am înţeles la preţ.

Andrei Mladin a fost şi personajul principal al operei poliţiste *În labirint* – minunata muzică aparţinându-i compozitoarei Liana Alexandra, iar libretul mie. Opera a fost prezentată, mai întâi, într-un concert-spectacol, în Studioul de concerte al Radioteleviziunii Române, cu actori şi interpreţi vocali, în 1987, sub bagheta dirijorului Ludovic Baci şi în regia Cătălinei Buzoianu. Partitura lui Andrei Mladin a fost interpretată de către Vladimir Deveselu, partea actoricească revenindu-i lui Stelian Nistor. Apoi, lucrarea a fost montată la Timişoara (regia Marina Tiron-Emandi; rolul principal i-a fost încredinţat lui Marius Iuliu Mare). A fost cântată şi în cadrul Festivalului „George Enescu", în 1988.

După cum se vede, eroul meu a avut parte de un destin fabulos! A stârnit interesul şi profesioniştilor în domeniu. În lucrarea lui Lazăr Cârjan, *Criminalistică şi ştiinţă de contact*, sunt consemnate şi anchetele lui.

După ce, în 1993, ediţia a doua a fost trasă în 50.000 de exemplare, la Editura *Flacăra*, *Atac în bibliotecă* a mai figurat şi în „integrala Andrei Mladin", *Detectiv fără voie*, la Editura *All*.

După 25 de ani de la prima sa apariţie, *Atac în bibliotecă* se prezintă din nou în faţa cititorilor. Emoţia mea e la fel de mare ca şi în 1983. E o carte tinerească, aparţinând unui autor care a fost răsplătit cu două premii ale Uniunii Scriitorilor (1985 şi 1995) pentru creaţiile sale poliţiste. Cum o vor recepta tinerii de azi, care nu ştiu decât din auzite despre modul în care s-a trăit înainte de 1990? Vor mai gusta ei poante precum: „Ce-i mai rece decât apa rece? Apa caldă, fraţilor?", „S-a dat Dero în colţ", „Şi motanii au început să-şi facă provizii", sau vor şti ce pagubă însemna să spargi o sticlă de ulei din raţia pe care o primeai lunar, sau aluziile la lipsa de lumină dintr-un oraş de peste un milion de locuitori? Vor pricepe ei savoarea propoziţiei, „Am încheiat citatul", propoziţie obligatorie pentru oricine cita din „magistralele" cuvântări ale Tovarăşului? Vor mai fi interesaţi de argoul pe care l-am folosit, o raritate în acea vreme, în timp ce ei au azi un limbaj atât de slobod? Dar, mai ales, vor desluşi că ancheta lui Andrei Mladin e strigătul unei fiinţe însetate de adevăr şi libertate?

Nu mai ştiu nimic despre el. Dacă ar mai trăi, ar avea, ca şi mine, 62 de ani. La ultima sa apariţie, în partea a treia a romanului *Trucaj*, părea definitiv înfrânt de către sistemul în care s-a născut.

Şi totuşi, câteodată, când mă gândesc la el, îmi place să mi-l închipui ca pe un biruitor, prin verva sa iscoditoare, prin râsul său contagios, prin dorinţa lui de a se opune oricui atentează la armonia lumii, visând, ca şi Don Quijote, în pacea bibliotecii sale, la noi aventuri.

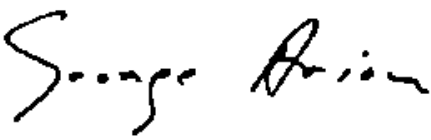

Bucureşti, septembrie 2008

De acelaşi autor la editura Tritonic:

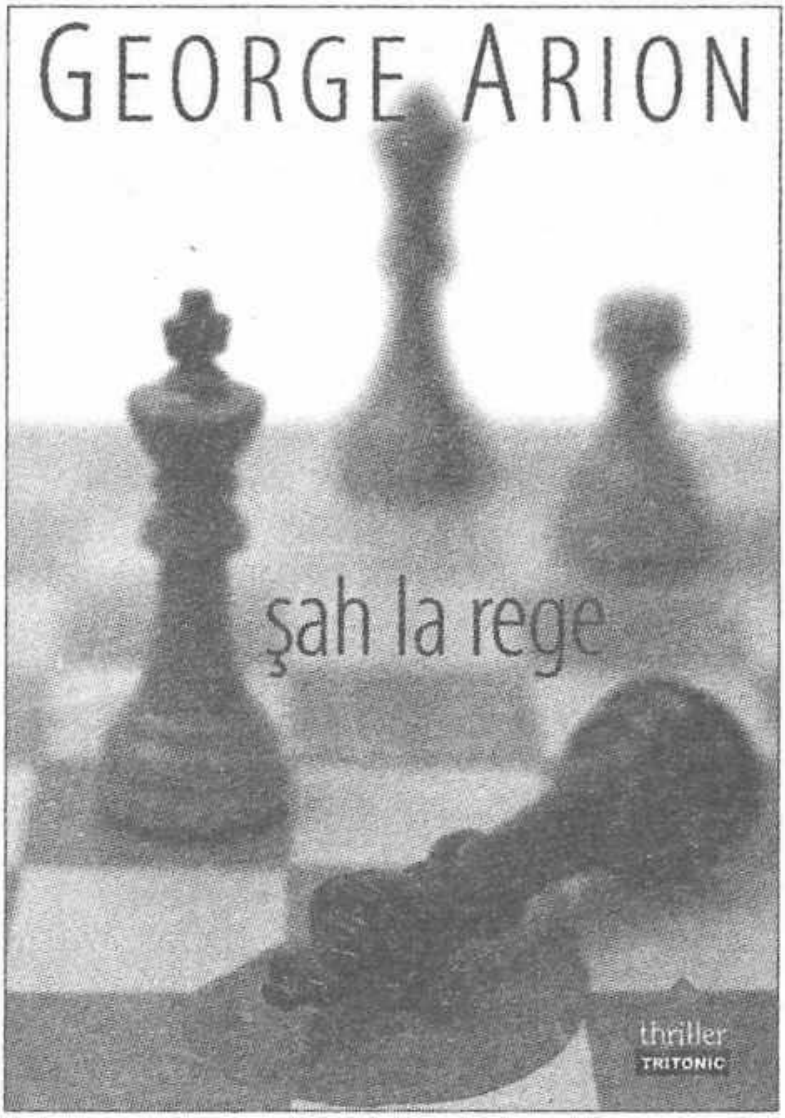

„Cu ocazia Paştelui ortodox, Majestatea Sa Regele Mihai va efectua o vizită în România. Împotriva sa a fost pus la cale un complot. Va fi asasinat pentru a destabiliza situaţia în România şi din acea parte a Europei. A fost tocmit cel mai căutat asasin din istoria planetei – ***Omul cu o mie de feţe*** i se spune. Am încercat să prevenim autorităţile româneşti pe o altă cale, dar am eşuat – rezidentul dumneavoastră din Olanda a fost ucis. Vă rog să socotiţi scrisoarea ca pe un avertisment, ca pe o încercare de a opri o fărădelege care ar costa scump România. Încă o dată vă spunem – daţi toată atenţia acestei scrisori şi informaţi pe cine trebuie.

Scrisoarea n-avea nici o semnătură."

www.tritonic.ro
Librăria virtuală a Grupului Editorial Tritonic
Reduceri de minimum **20%** la orice carte comandată
Pentru informaţii, vă rugăm să ne contactaţi la
tel./fax: 021.242.73.77; 0728.877.440
sau la adresa de email: editura@trilonic.ro
CRIME SCENE PUBLISHING
imprint al grupurilor FLACĂRA şi TRITONIC
www.crime-scene.ro
Str. Coacăzelor nr. 5, sector 2, cod 022651,
Bucureşti, Căsuţa poştală 3 - 12